

NATURVÄRDE SINVENTERING AV VATTENMILJÖER I STOCKHOLMS STAD 2025

Naturvärdesinventering (NVI) enligt SIS 199000:2023 i områdena Sköndal, Farstanäset, Riddersvik, Grimsta, Ålstensskogen och Lillsjön

18 december 2025
Slutversion

**EKOLOGI
GRUPPEN**

Om rapporten

BESTÄLLARE

Miljöförvaltningen Stockholms stad (organisationsnummer: 212000-0142)
Beställarens kontaktperson: Hillevi Virgin
Adress: Fleminggatan 4, 112 26 Stockholm
Telefon: 08-508 288 00

UTFÖRANDE ORGANISATION

Ekologigruppen AB (organisationsnummer: 556342-2285)
Ekologigruppens kontaktperson: Fredrik Engdahl
Adress huvudkontor: Åsögatan 121, 116 24 Stockholm
Telefon: 08-525 201 00
www.ekologigruppen.se

UPPDRAGET

Titel: Naturvärdesinventering av vattenmiljöer i Stockholms stad
Slutversion: 18 december 2025
Rapporten bör citeras: Ekologigruppen 2025. Naturvärdesinventering av vattenmiljöer i Stockholms stad 2025.
Uppdragsansvarig: Fredrik Engdahl
Fältinventering: Fredrik Engdahl och Roberta Hedberg
Rapport: Fredrik Engdahl och Roberta Hedberg
GIS och kartor: Ebba Melin
Intern granskning av rapport: Ulrika Hamrén 2025-11-12
Foton (om inget annat anges): © Ekologigruppen
Internt projektnummer: 11426
Bilder på framsidan från flera olika områden och arter från inventeringen.

**EKOLOGI
GRUPPEN**

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund och syfte	4
Metod	13
Allmän områdesbeskrivning	16
Naturvärdesbiotoper	34
Sköndal	39
Farstanäset	44
Riddersvik	50
Grimsta	55
Ålstensskogen	61
Lillsjön	66
Värdearter	71
Invasiva främmande arter	81
Förvaltning av inventerade vattenområden	84
Referenser	90

Bilaga 1

Katalog med naturvärdesbiotoper

Bilaga 2

Artkatalog

Bilaga 3

Metod för naturvärdesinventering

Bilaga 4

Fördjupad inventering av bottenfauna

Bilaga 5

Mätdata från fält och vattenståndsmätning

Bilaga 6

Kartor över landskapsområden, transekter för makrofytinventering och punkter för bottenfaunaprovtagning

Bilaga 7

Data från transektinventering av makrofyter

Sammanfattning

Ekologigruppen har på uppdrag av Stockholms stad genomfört en naturvärdesinventering i fält i sex olika vattenområden i sjömiljö. Inventeringen har genomförts enligt SIS-standard (SS 199000:2023) med tillägg för fördjupade inventeringar av bottenmiljöer och provtagning av bottenfauna i grunda vattenområden. Syftet med inventeringen är att få kunskap om vilka naturvärden som finns inom avgränsade områden och vilka förutsättningar som finns för att hysa en rik biologisk mångfald längs med stränderna. En del av syftet är även miljöövervakning av vattenmiljöerna. Resultatet utgör ett kunskapsunderlag för att kunna beakta ekologiska aspekter i förvaltningen av stadens vatten, exempelvis för att identifiera var det kan vara aktuellt att göra förstärkningsåtgärder eller inrätta relevanta skydd eller genomföra skyddsåtgärder när det finns risk för påverkan. Inventeringarna kan också utgöra underlag för förvaltning av befintliga skyddade områden.

Höga naturvärden finns inom alla inventeringsområden

Vattenmiljöerna i inventeringen hyser generellt viktiga värden för flera olika artgrupper, som vattenväxter, fisk, bottenfauna och fågel. Även fladdermöss och groddjur nyttjar vissa områden.

Inventeringsområdet vid **Sköndal** ligger i en grund vik i Drevviken. Vattenmiljöerna har i huvudsak klassats till högt eller påtagligt naturvärde. Växtligheten i vattnet är riklig och det finns både långskotts-, flytblads- och övervattensvegetation. Tätast bestånd med växtlighet finns i grunda små vikar med vassbälten, näckrosor och olika slingor och natar. Exempel på artfynd är den rödlistade arten uddnate (NT) som inte är noterad i sjön sedan tidigare, och krusnate och vattenbläddra som inte är ovanliga arter i regionen, men mindre vanliga i Drevviken.

Inventeringsområdet vid **Farstanäset** ligger i nordvästra delen av Magelungen. Vattenmiljöerna har i huvudsak klassats till högt naturvärde. Växtligheten i vattnet är riklig, särskilt i västra delen av området, och det finns både långskotts-, flytblads- och övervattensvegetation. Exempel på artfynd är missne som endast hittades på en avgränsad plats. Arten är endast rapporterad i Lindsviken vid Norråns utlopp i sjön tidigare. Även utter observerades. Arten finns sedan tidigare bara noterad med spillning vid Maglungens utlopp till Forsån.

Inventeringsområdet vid **Riddersvik** ligger i Lövstafjärden i Mälaren. Vattenmiljöerna har i huvudsak klassats till högt eller påtagligt naturvärde. Växtligheten utgörs främst av långskotts- och övervattensvegetation medan flytbladsväxter nästan saknas. Täckningsgraden av växtlighet varierar stort mellan sporadiska tuvor av höstlänke vid de exponerade miljöerna vid Tempeludden och täta bestånd av olika natar och smal vattenpest i mera skyddade områden. Intressanta artfynd finns främst i den norra viken, där mindre bestånd av hårsärv och spädnate förekommer, samt borstnate som är lite mera utbredd.

Inventeringsområdet vid **Grimsta** ligger i norra delen av Fiskarfjärden i Mälaren. Vattenmiljöerna har i huvudsak klassats till högt eller påtagligt naturvärde. Växtligheten utgörs både av långskotts-, kortskotts, flytblads och övervattensvegetation. Täckning av vattenväxter varierar stort, men tätast bestånd förekommer i huvudsak i mera skyddade områden. Exempel på artfynd är de rödlistade arterna pilblad (NT), bandnate (NT) och uddnate (NT). I övrigt hittades den mindre vanliga kransalgen papillsträse, styvt braxengräs, spädnate och trubbnate.

Inventeringsområdet vid **Ålstensskogen** ligger i östra delen av Fiskarfjärden i Mälaren. Vattenmiljöerna har i huvudsak klassats till högt eller påtagligt naturvärde. Växtligheten utgörs främst av långskottsvegetation och kransalger med små inslag av övervattens- och flytbladsvegetation. Täckning av vattenväxter varierar stort från mattbildande utanför Ålstensängens strand till mycket begränsad exempelvis utanför vissa trädbevuxna stränder. Intressanta artfynd är exempelvis den rödlistade arten pilblad (NT) som finns i liten mängd vid Ålstensängens strand. I övrigt hittades fler olika natar som trådnate, trubbnate och borstnate men i begränsad mängd. Kransalger utgörs främst av skörsträfs och glansslinke/mattslinke.

Inventeringsområdet vid **Lillsjön** utgörs av själva Lillsjön samt en del av en vik i Ulvsundasjön i Mälaren. Vattenmiljöerna har i huvudsak klassats till högt eller påtagligt naturvärde. Växtligheten i Lillsjön utgörs främst av flytblads- och övervattensväxter, medan vegetation under vattenytan i huvudsak saknas till följd av dåligt siktdjup. Ute i Ulvsundasjön är vegetationen mera jämförbar med övriga områden i Mälaren, med både långskottsväxter, flytbladsområden och vassbälten. Exempel på artfynd är den rödlistade arten bandnate (NT) och trubbnate som finns i små men täta bestånd i södra delen av viken i Ulvsundasjön.

Värdearter förekommer i varierande utsträckning inom varje inventeringsområde, däribland flera rödlistade/fridlysta arter

Sammanlagt har 149 naturvårdsarter, inklusive värdearter, påträffats i samband med naturvärdesinventeringen, tidigare inventeringar eller är kända från databasen Artportalen. Totalt 57 av dessa naturvårdsarter är skyddade enligt svensk lag (SFS 2007:845) och 23 arter är rödlistade. Majoriteten av de rödlistade arterna (17 stycken) tillhör hotkategorin nära hotade arter (NT) och sex utgörs av sårbara arter (VU).

Förvaltning av inventerade vatten bör fokusera på att undvika påverkan

Föreslagen skötsel och åtgärder för de aktuella områdena diskuteras, med avseende på vattenkvalitet, fri utveckling (undvika fysisk påverkan), invasiva arter, strukturer, anläggning av nya grundområden, nyanläggning eller utvidgning av befintliga konstruktioner eller anläggningar samt belysning. Eftersom naturligheten i de flesta inventerade vatten är hög handlar förvaltningen av dessa områden främst om att undvika negativ fysisk påverkan lokalt och att genomföra åtgärder för att upprätthålla och förbättra vattenkvalitet i stort. Mängden strukturer som död ved i strand- och grundområden kan utökas. Arbete med invasiva arter bör fokusera på förmedling av information för att undvika ytterligare spridning av arter till nya områden.

Bakgrund och syfte

Ekologigruppen har på uppdrag av Stockholms stad genomfört en naturvärdesinventering i fält i sex olika vattenområden i sjömiljö. Inventeringen har genomförts enligt SIS-standard (SS 199000:2023) med tillägg för fördjupade inventeringar av bottenmiljöer och provtagning av bottenfauna i grunda vattenområden. Arbetet inkluderar även att ta fram översiktliga skötselåtgärder och/eller förslag på förstärkningsåtgärder för biologisk mångfald.

Syftet med inventeringen är att få kunskap om vilka naturvärden som finns inom avgränsade områden och vilka förutsättningar som finns för att hysa en rik biologisk mångfald. En del av syftet är även miljöövervakning. Resultatet utgör ett kunskapsunderlag för att kunna beakta ekologiska aspekter i förvaltningen av stadens vatten, exempelvis inför genomförande av förstärkningsåtgärder, inrättande av skydd eller inför skyddsåtgärder vid risk för påverkan. Inventeringarna kan också utgöra underlag för förvaltning av befintliga skyddade områden.

Kartläggningsområdet omfattar inventeringsområde och buffertzoon för artutdrag från Artportalen. Inventeringen är uppdelat på sex olika delområden; ett i Drevviken (benämns Sköndal i denna rapport), ett i Magelungen (Farstanäset), tre i Mälaren (Riddersvik, Grimsta och Ålstensskogen) och ett vid Lillsjön (vid Ulvsundasjön). Läge och avgränsning framgår av Figur 1–Figur 7. I Figur 2–Figur 6 framgår också områdets relation till naturvärden i omgivande landskap.

Omfattning och avgränsningar

I en naturvärdesinventering (NVI) enligt SIS-standard ingår endast kartläggning av områden med värde för biologisk mångfald. Bedömningen beskriver enbart det aktuella naturvärdet, historiskt eller potentiellt framtida naturvärde bedöms inte. Inventeringen redovisar och beskriver naturvärdesbiotoper (avgränsade områden) som har naturvärdesklass 1–4 utifrån en standardiserad skala. Områden med lägre naturvärde redovisas inte närmare, annat än att de beskrivs utifrån den påverkan som förekommer på aktuell plats.

Detta uppdrag omfattar en naturvärdesinventering (NVI) på fältnivå, i enlighet med SIS-standard (SS 199000:2023). I uppdraget ingick även fördjupad inventering av bottenmiljöer i vatten, provtagning av bottenfauna i grunda vattenmiljöer och förslag på skötselåtgärder. Resultaten från fördjupade inventeringar presenteras i passande delar av rapporten, och provtagning av bottenfauna finns även som ett separat PM i bilaga 4. Omfattningen av uppdraget redovisas i Tabell 1.

Tabell 1. Omfattning och geografisk avgränsning av detta uppdrag.

Kategori	Ambitionsnivå och tillägg	Geografisk avgränsning
Nivå	Fält	Alla Inventeringsområden Figur 1–Figur 7
Omfattning	Naturvärdesklass 1–4	Alla Inventeringsområden Figur 1–Figur 7
Detaljeringsgrad	Medel - minsta karterbara enhet 0,1 hektar	Alla Inventeringsområden Figur 1–Figur 7
Fördjupad inventering	Bottenmiljö	Alla Inventeringsområden Figur 1–Figur 7
Fördjupad inventering	Bottenfauna	Alla Inventeringsområden Figur 1–Figur 7

Hur rapporten är strukturerad

I arbetet med specifika vattenområden i staden är det ofta all tillgänglig information behövs samlad för att väl avvägda bedömningar ska kunna göras. Exempelvis om det finns risk för påverkan från planerade åtgärder eller planer. Denna rapport har därför så långt det är möjligt strukturerats utifrån varje enskilt område. Nedan beskrivs de olika delarna i rapporten.

Bakgrund och syfte

I denna del beskrivs upprinnelsen till projektet och var fokus legat i arbetet. Här beskrivs även vilka delar av en standardiserad naturvärdesinventering som är relevanta för detta uppdrag. Översiktskartor visar vilka områden som inventerats.

Metod

Beskrivning av standardutförande för naturvärdesinventering samt av fördjupad inventering av bottenmiljöer och provtagning av bottenfauna.

Allmän områdesbeskrivning

De inventerade områdena beskrivs översiktligt med avgränsade landskapsområden, värdelandskap och vattensystem. Naturvårdsstatus för områdena beskrivs, exempelvis förhållande till skyddade områden. Denna del inkluderar även en redogörelse för tidigare inventeringar som genomförts i områdena.

Naturvärdesbiotoper

Allmänna beskrivningar av de påträffade naturvärdena och de olika typerna av miljöer som förekommer i de aktuella områdena.

Sköndal, Farstanäset, Riddersvik, Grimsta, Ålstensskogen och Lillsjön

Varje inventerat område beskrivs för sig med samlad information från inventeringen. Vattenmiljöer beskrivs utifrån djupförhållanden, bottensubstrat, växtlighet och omgivning på land. Intressanta artfynd listas och visas i kartor med avgränsade bälten av övervattensvegetation (främst vass, men även enstaka områden med säv och kaveldun). Naturvärdena i det aktuella området beskrivs och visas i karta och tabell. Resultat från bottenfaunaprovtagning redogörs och viktiga aspekter för förvaltning av vattenområden diskuteras.

Värdearter

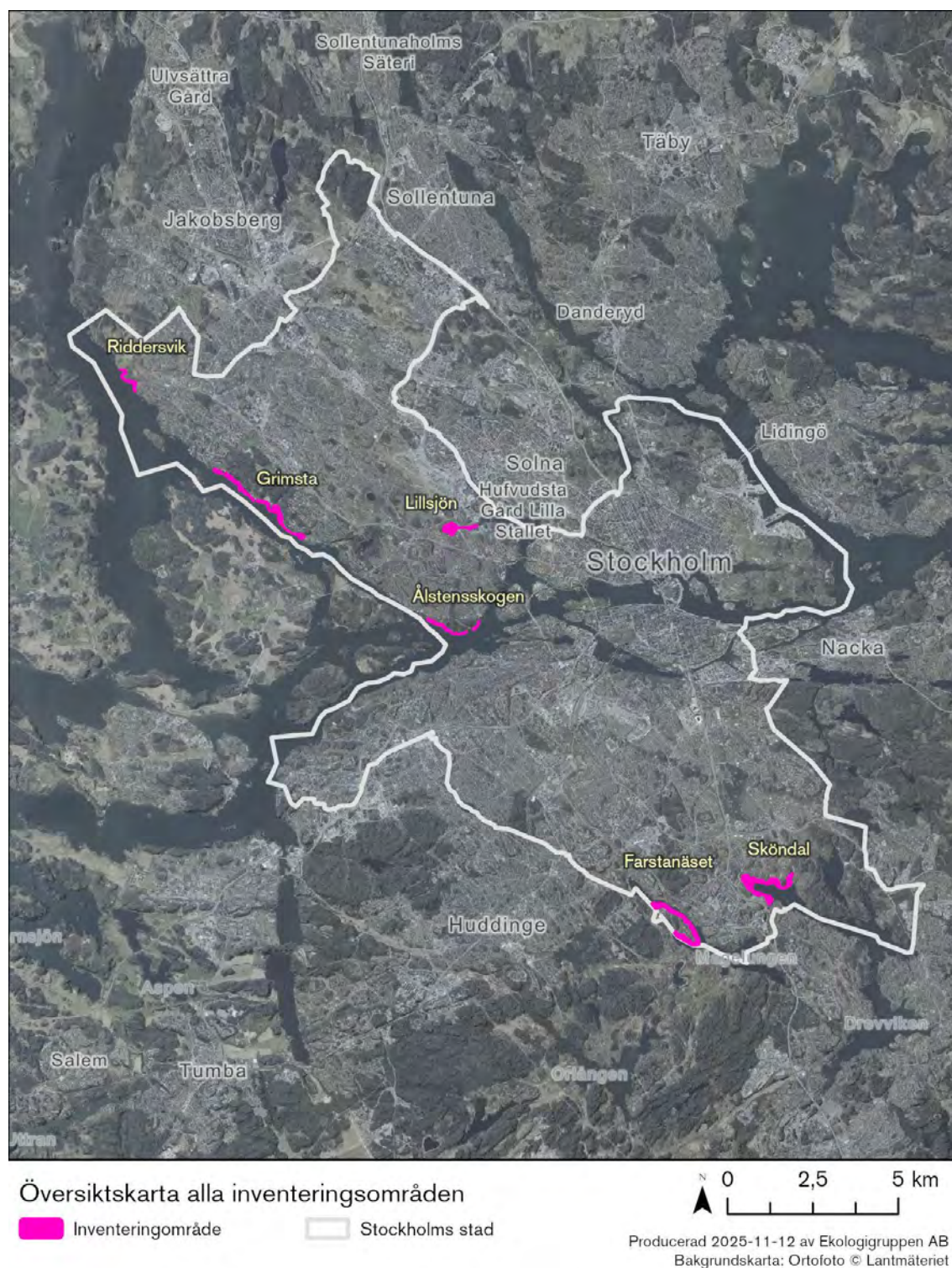
Information om värdearter som förekommer i de inventerade områdena finns samlat i denna del. Skyddade arter, rödlistade arter och övriga intressanta arter listas och ett urval beskrivs.

Invasiva främmande arter

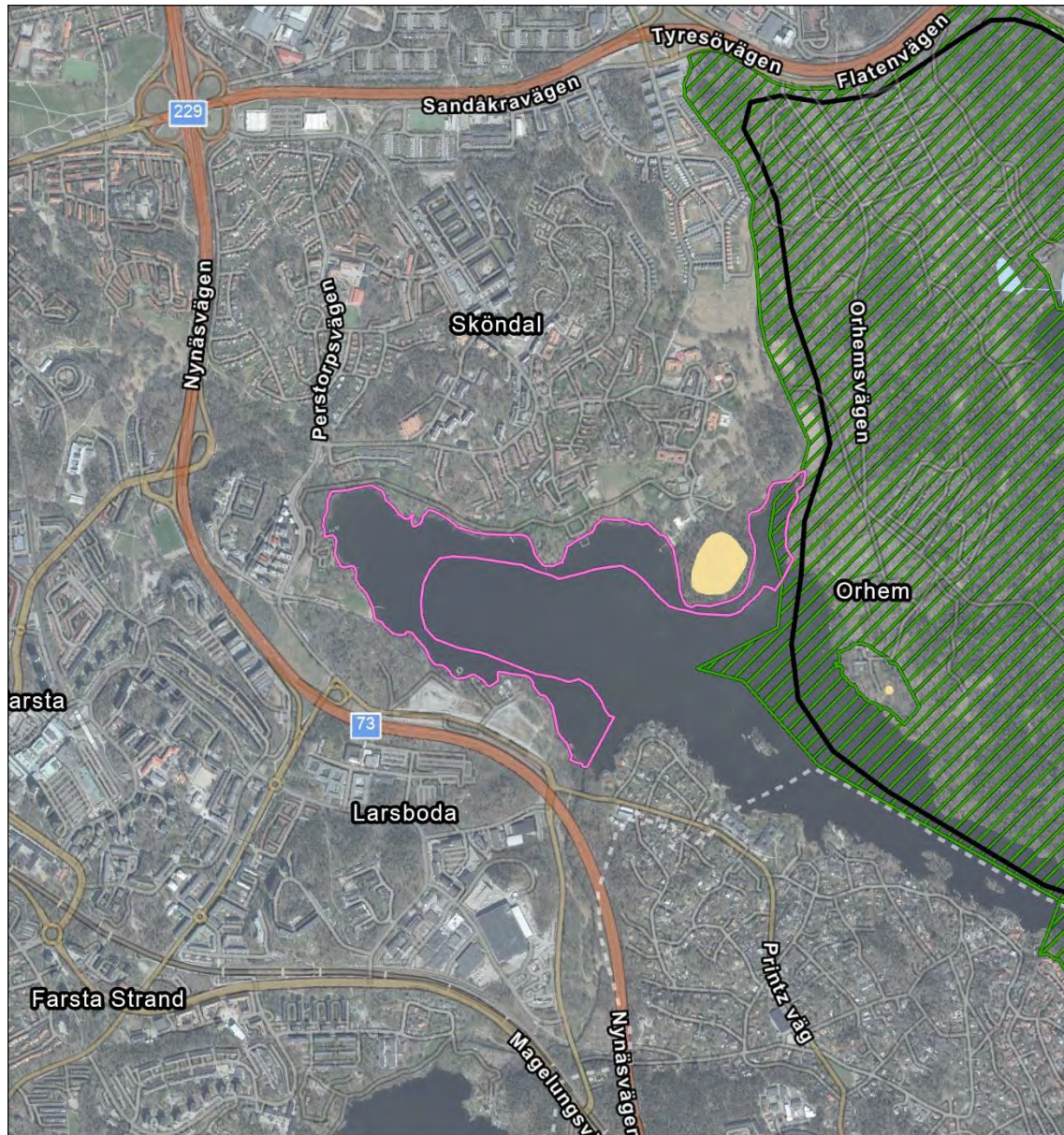
Förekomster av främmande arter som klassats som invasiva beskrivs.

Förvaltning av inventerade vattenområden

Föreslagen skötsel och åtgärder för de aktuella områdena diskuteras, med avseende på vattenkvalitet, fri utveckling (undvika fysisk påverkan), invasiva arter, strukturer, anläggning av nya grundområden, nyanläggning eller utvidgning av befintliga konstruktioner eller anläggningar och belysning.

Figur 1. Översiktskarta över de sex olika områden som inventerats i denna utredning.

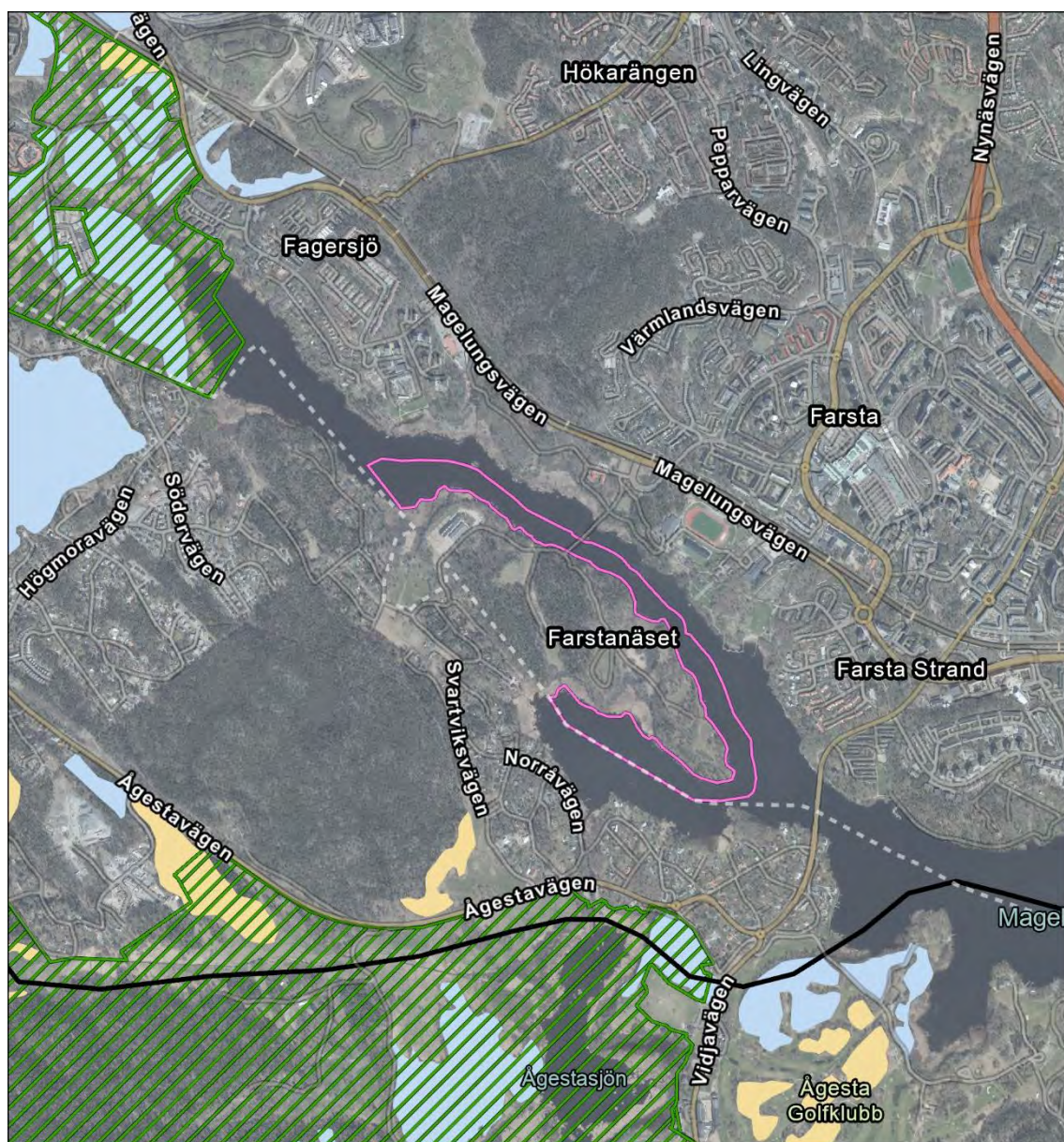
Översiktskarta Sköndal

Inventeringsområde	Riksintresse friluftsliv
Naturreservat	Skogsstyrelsens nyckelbiotop
Skogsstyrelsens naturvärden	

0 250 500 m

Producerad 2025-11-07 av Ekologigruppen AB
 Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 2. Inventeringsområdet vid Sköndal. Områdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald.

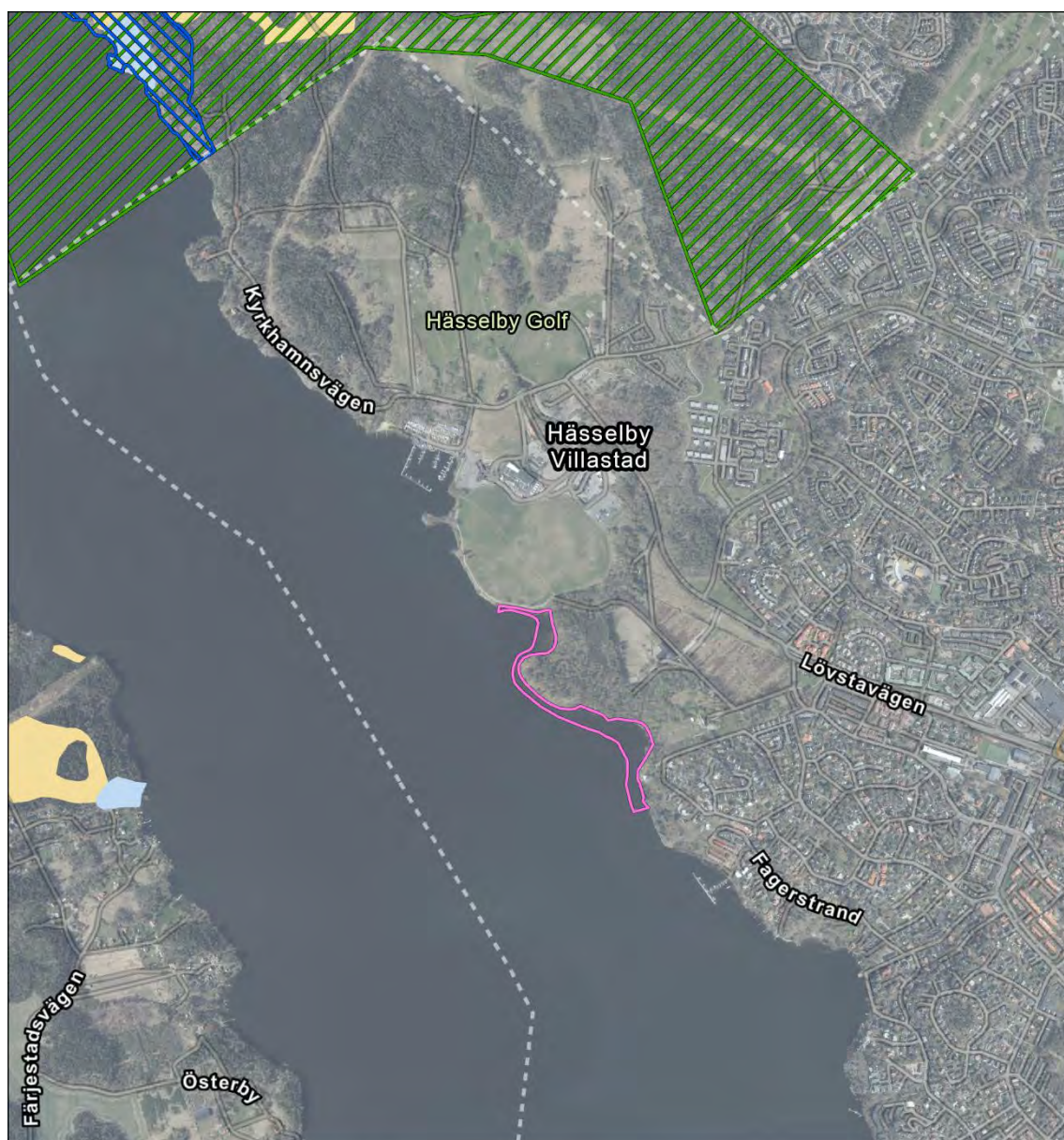
Översiktskarta Farstanäset

- Inventeringsområde
- Naturreservat
- Skogsstyrelsens naturvärden
- Riksintresse friluftsliv
- Skogsstyrelsens nyckelbiotop

N 0 250 500 m

Producerad 2025-11-07 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 3. Inventeringsområdet vid Farstanäset. Områdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald.

Översiktskarta Riddersvik

Inventeringsområde

Art- och habitatdirektivet

Naturreservat

Skogsstyrelsens naturvärden

Skogsstyrelsens nyckelbiotop

0 250 500 m

Producerad 2025-11-07 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 4. Inventeringsområdet vid Riddersvik. Områdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald.

Översiktskarta Grimsta

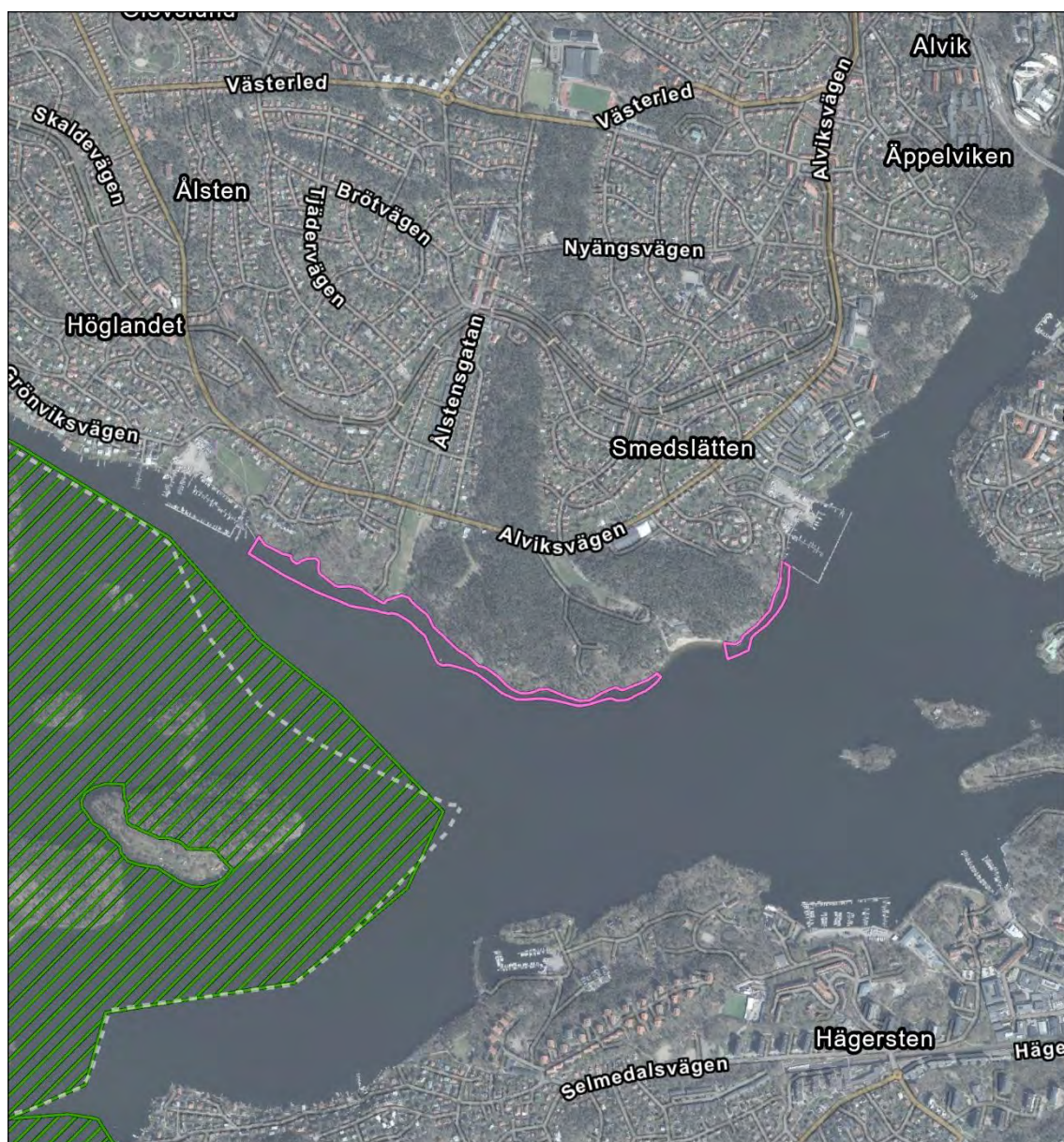
 Inventeringsområde

 Naturreservat

N 0 250 500 m

Producerad 2025-11-07 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 5. Inventeringsområdet vid Grimsta. Områdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald.

Översiktskarta Ålstensskogen

 Inventeringsområde

 Naturreservat

N 0 250 500 m

Producerad 2025-11-07 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 6. Inventeringsområdet vid Ålstensskogen. Områdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald.

Översiktskarta Lillsjön

- Inventeringsområde
- Riksintresse naturvård

N 0 250 500 m

Producerad 2025-11-07 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 7. Inventeringsområdet vid Lillsjön. Områdets läge och relation till kända områdesskydd och naturvårdsavtal av betydelse för biologisk mångfald.

Metod

NVI – grundutförande

I detta avsnitt sammanfattas metod för naturvärdesbedömning enligt SIS. Ekologigruppens tillämpning av metoden beskrivs mer ingående i bilaga 3 och i detalj i standardens Krav och vägledningsdokument, samt tekniska specifikation (SIS 2023 och SIS TS 2023).

I en naturvärdesinventering avgränsas och värderas områden avseende deras betydelse för biologisk mångfald. Dessa avgränsade områden kallas naturvärdesbiotoper. Varje naturvärdesbiotop tilldelas en naturvärdesklass och bedömningen utgår från ett områdes biotopkvaliteter (biotopvärde) och vilka arter som utnyttjar det (artvärde).

Naturvärdesbiotoperna i inventeringen är alla vattenmiljöer som avgränsats med avseende på djupförhållanden, bottensubstrat, jordart, växtlighet, angränsande mark och påverkan. Avgränsning ut från land har avgränsats efter den fotiska zonen (områden som nås av solljus) vid 4–5 meters djup med hjälp av sjökort eller djupkartor (se djupkartor i *Allmän beskrivning av inventeringsområden*). Detta eftersom inga växter förmodas växa på djup där solljus inte når ner och på så sätt hindrar fotosyntes. Ifall vattendjupet inte överstiger den fotiska zonen har gränsdragning gjorts vid maxdjup. Avgränsning mot land och strandlinjen har avgränsats med Lantmäteriets topografi 50.

Fältinventering utfördes av Fredrik Engdahl och Roberta Hedberg från augusti till september 2025 (Drevviken/Sköndal: 28 augusti och 1 september, Magelungen/Farstanäset: 9 september, Grimsta: 10 och 12 september, Riddersvik: 15 september, Ålstensskogen: 17 september, och Lillsjön/Uvsundasjön: 26 september). Se bilaga 5 för data från fältbesök (vattentemp mm).

Osäkerhet i bedömningen

Inventeringsområdena fältbesöktes i slutet av augusti till slutet av september för att kunna inventera makrofyter (vattenväxter) under sensommaren/tidig höst. Artvärden är av denna anledning framför allt bedömda från förekomster av makrofyter samt bottenfauna. Ytterligare information om artförekomst har hämtats från Artportalen, där det i de flesta fall finns bra med information om framför allt fåglar. Naturvärdesinventeringen har genomförts med god säkerhet då biotopvärdena bedöms som säkra och värdearter inom flera av de viktigaste artgrupperna för de förekommande biotoptyperna har kunnat inventeras. God säkerhet innebär att ytterligare inventering eller kompletterande fördjupade inventeringar sannolikt inte leder till att naturvärdesbedömningen kommer att ändras.

Preliminär bedömning

En naturvärdesbiotop kan ha en preliminär bedömning av naturvärdesklass eller en preliminär avgränsning. Detta innebär att bedömningen ej kunnat göras med god säkerhet, exempelvis på grund av att inventeringen genomförts vid en tidpunkt olämplig för inventering av avgörande artgrupper eller om naturvärdesbiotopen inte fältinventerats. Preliminär bedömning kan också anges om det är en naturvärdesbiotop som sträcker sig långt utanför inventeringsområdet och tillgänglig miljöinformation saknas.

I detta uppdrag har preliminärbedömning använts när information från fältbesök ligger i konflikt med övrig information från exempelvis tidigare inventeringar. I de fall preliminära bedömningar av naturvärdesbiotoper förekommer så framgår detta i katalogen med naturvärdesbiotoper (bilaga 1) och i sammanfattningen av naturvärdesbiotoperna nedan.

Fördjupad inventering av bottenmiljöer i vatten

Inventering av botten i vattenmiljö utfördes i samband med grundläggande fältinventering. Bottenmiljön provtogs från båt med luther-räfsa och bottenkratta och bottenarna undersöktes översiktligt med snorkling (Figur 8). Information om djup, bottensubstrat, vattenvegetation och till viss del stormusslor samlades in och registrerades punktvis.

Fördjupad inventering av bottenmiljöer genomfördes delvis enligt standardiserad metodik för inventering av makrofyter i sjöar. Metoden involverar att provtagning av vattenväxter görs längs transekter ut från land mot djupare vatten (se Havs- och vattenmyndigheten 2015 för en mera detaljerad beskrivning av metodiken). Transekterna placerades för att täcka in de olika typer av biotoper som förekom inom respektive inventeringsområde, exempelvis för att provta olika typer av botten. I flera av områdena fanns även transekter från tidigare inventeringar. I dessa fall lades transekter på samma plats för att data från olika år ska vara jämförbart. Inventerade transekter visas i kartor i bilaga 6.

I varje område gjordes provtagning av siktdjup och vattentemperatur samt vattenståndsmätning. Vid Lillsjön togs ett prov för siktdjup i själva sjön och ett i Ulvsundasjön utanför. Detta eftersom siktdjupet skiljer sig markant mellan dessa vatten på grund av olika näringshalter. För Sköndal (Drevviken) och Farstanäset (Magelungen) mättes vattenståndet in på samma plats som vid tidigare makrofytinventering (se bilaga 5 och Naturvatten i Roslagen AB 2019). För övriga vatten noterades rådande vattenstånd för Mälaren (SMHI).

Figur 8. Fördjupad inventering av bottenmiljöer i vatten genomfördes dels som krattning av botten från båt (till vänster) och dels genom snorkling (till höger).

Fördjupad inventering av bottenfauna i grunda vattenmiljöer

Inventering av bottenfauna i grunda vattenmiljöer utfördes: 2025-09-15 (Drevviken/Sköndal) och 2025-09-16 (Riddersvik, Grimsta, Ålstensskogen, Lillsjön och Farstanäset/Magelungen) enligt standardiserad metodik med så kallade sparkprov (kicksampling) med håv (Figur 9). En lokal provtogs per område, den placerades på en plats som var representativ för hela området. Sparkprover tas generellt på ett djup mellan 0 och 1 meter och bottenarna som provtas ska helst vara fria från vegetation och ha ett hårt bottensubstrat (grus eller sand). Vid provtagningen rörs bottenmaterialet upp med foten och samlas in med håv. Fem prover tas med håv utefter en sträcka på cirka 10 meter. Kvalitativa prover har kompletterat de fem replikatproven på varje lokal. Farstanäset höll mer kantvegetation än övriga lokaler. I Lillsjön var botten dyg och vattnet grumligt, där återinventerades sparkprovspunkter som tidigare undersökts av Calluna AB 2021 (sparkprov: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 och 2.5) Övriga fem lokaler är inte inventerade på bottenfauna sedan tidigare.

Undersökningen genomfördes av Jan Pröjts, medan artbestämning i laboratorium och utvärdering av resultaten har gjorts av Cecilia Holmström. Tilde Holmström har deltagit i arbetet i laboratorium. Platser där bottenfauna inventerades visas i kartor i bilaga 6. Se bilaga 4 för mer detaljer om bottenfaunaprovtagningen.

Figur 9. Provtagning av bottenfauna.

Allmän områdesbeskrivning

De inventerade områdena utgörs alla av sjöar som åtminstone ursprungligen har tillhört naturtypen Naturligt näringsrika sjöar. Naturtypen präglas generellt av en hög biologisk produktion och artrika växt- och djursamhällen. Bestånd av långskotts- eller slingväxter är vanliga på grunda bottenar, och det finns ofta en zonering längs djupkurvan. Näringsstatus varierar från tydlig övergödningsproblematik i Lillsjön till klarare vatten med mera växtlighet vid exempelvis Sköndal/Drevviken. Bebyggelse varierar stort från strandtomter vid Drevviken och Mälaren till mera naturliga stränder vid exempelvis Farstanäset.

Sammantaget innefattar inventeringsområdena cirka 97 hektar vatten, där hela arealen ligger inom den så kallade fotiska zonen (dit solljuset når ner och kan upprätthålla bestånd av växter).

Under *Landskapsområden* och *Naturvärdesbiotoper* finns mera detaljerade beskrivningar av respektive område.

Landskapsområden

Kartläggningsområdena består av fem landskapsområden, utav dessa är samtliga värdelandskap. Avgränsade landskapsområden och värdelandskap anges i Tabell 2. Se faktaruta för mer information om landskapsområden och värdelandskap. Alla landskapsområdena har avgränsats utifrån de vattenförekomster de tillhör inom vattenförvaltningen och alla sträcker sig utanför inventeringsområdena. Se även *Vattensystem* nedan.

Alla fem landskapsområdena utgörs av sjömiljöer med varierande storlek, djup, vattenkvalitet och växtsamhällen. Påverkan från bebyggelse i närområdet varierar mellan värdelandskapen, men alla områdena hyser värden för vattenväxter, fisk, fågel och smådjur och är viktiga för biologisk mångfald både i vatten och på land.

Kartor över landskapsområden/värdelandskap finns i bilaga 6.

Tabell 2. Avgränsade landskapsområden och värdelandskap inom kartläggningsområdena.

Landskapsområde	Benämning	Värdelandskap
A	Drevviken	Ja
B	Magelungen	Ja
C	Görväln	Ja
D	Fiskarfjärden	Ja
E	Lillsjön/Ulvsundasjön	Ja

Landskapsområden och värdelandskap

Landskapsområden är landskapsavsnitt med särskilda karaktärsdrag, såsom särskilda landformer, arter, naturtyper eller någon form av mänsklig påverkan. Landskapsområden kan sträcka sig även utanför inventeringsområdet.

Värdelandskap är ett landskapsområde med särskild betydelse för biologisk mångfald. De utgörs av naturvärdesbiotoper i en eller flera biotop typer som tillsammans bildar ett sammanhängande landskap med större betydelse för biologisk mångfald.

A - Drevviken

Värdelandskapet inkluderar naturvärdesbiotoperna S1–S11 i denna inventering. Drevviken är en förhållandevis grund och vegetationsrik sjö som ligger inom Tyresåns vattensystem. Sjöns ekologiska status är klassad till otillfredsställande till stor del på grund av påverkan från övergödning, men totalfosforhalter har minskat mycket sedan millennieskiftet och är nu nere på en nivå som faller inom Natura-2000 naturtypen för ”naturligt näringsrik sjö” baserat på vägledning från Naturvårdsverket (Naturvårdsverket 2011).

B - Magelungen

Värdelandskapet inkluderar naturvärdesbiotoperna F1–F4 i denna inventering. Magelungen ligger uppströms Drevviken inom Tyresåns vattensystem och har liknande biotoper och till stor del liknande förekomst av arter. De grunda vattnen i sjön är rika på växtlighet, och på samma sätt som för Drevviken har totalfosforhalterna minskat kraftigt sedan tidigare. Men även här är sjöns ekologiska status klassad till otillfredsställande till stor del på grund av påverkan från övergödning.

C – Görväln

Värdelandskapet inkluderar naturvärdesbiotoperna R1–R6 i denna inventering. Görväln är en del av Mälaren som ansluter till Fiskarfjärden i sydöst, Prästfjärden i norr och Långtarmen i söder. Grunda vatten förekommer längs stränderna och det är här de högsta värdena finns med bitvis rikliga förekomster av flertalet vattenväxter. Maxdjupet i vattenförekomsten ligger över 50 meter. Ekologisk status är klassad till Måttlig med miljögifter som utslagsgivande parameter där halter av så kallade särskilt förorenande ämnen (SFÄ) bitvis är förhöjda.

D – Fiskarfjärden

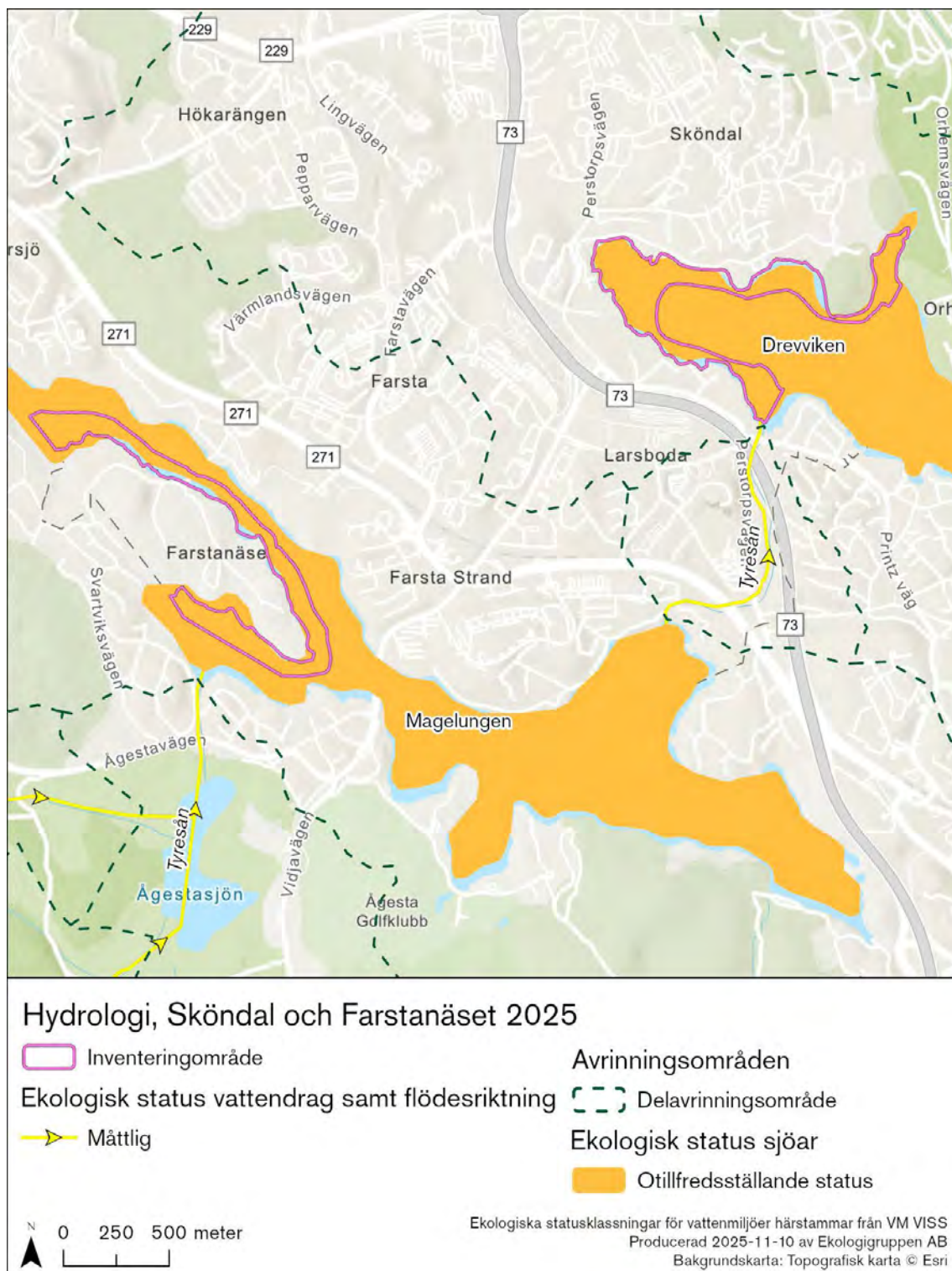
Värdelandskapet inkluderar naturvärdesbiotoperna G1–G11 och Å1–Å5 i denna inventering. Fiskarfjärden är en del av Mälaren som ansluter till Riddarfjärden i öst, Görväln i norr, Rödstensfjärden i söder och Långtarmen i väster. Fiskarfjärden är i huvudsak lik Görväln med grunda, vegetationsrika vatten längs stränderna och ett något mindre maxdjup kring 30 meter. Ekologisk status är likt för Görväln klassad till Måttlig med miljögifter som utslagsgivande parameter.

E – Lillsjön/Ulvsundasjön

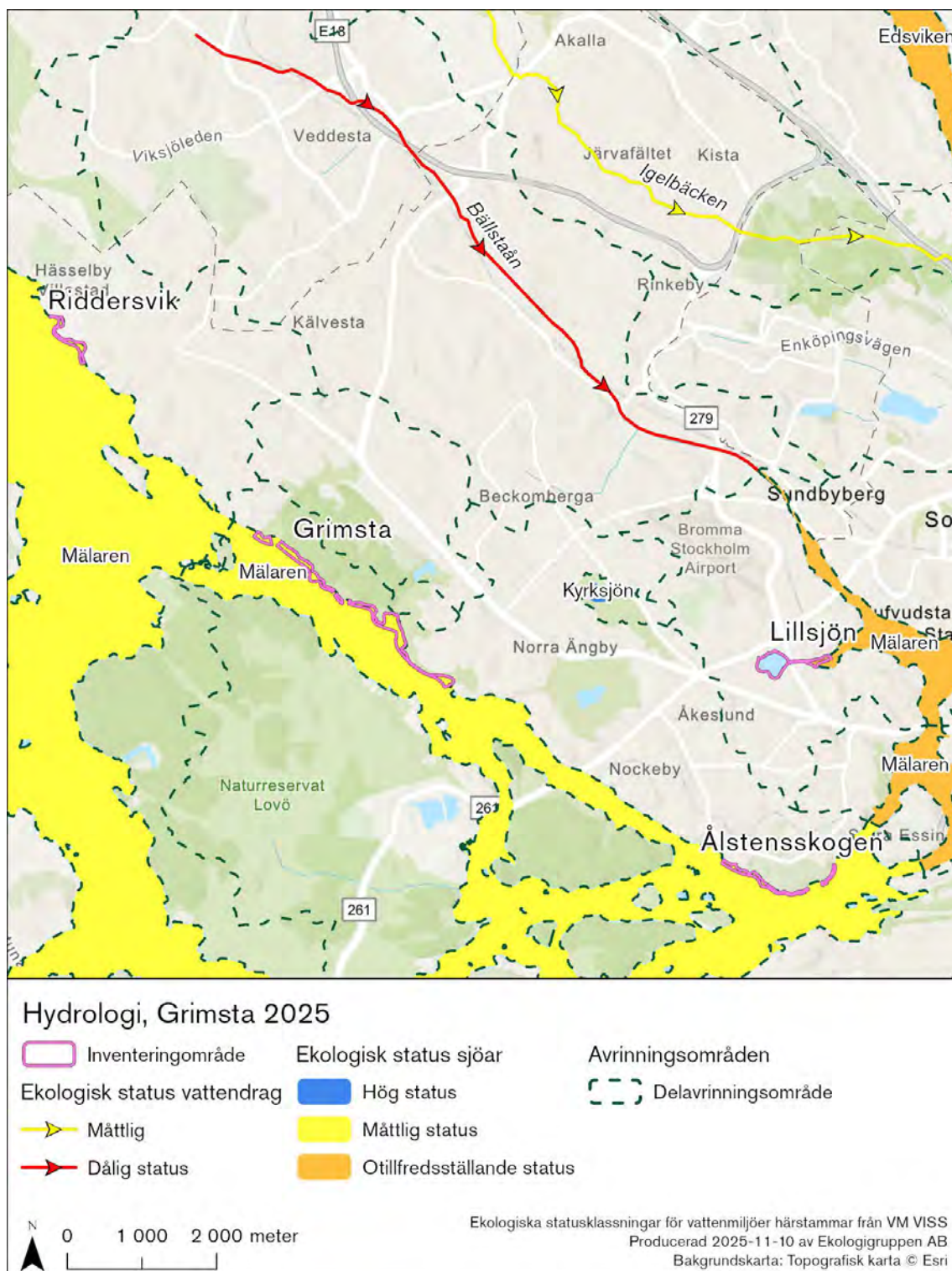
Värdelandskapet inkluderar naturvärdesbiotoperna L1–L5 i denna inventering. Ulvsundasjön är en avgränsad vik i Mälaren som sitter ihop med Lillsjön via en kanal. Båda vattnen utgör sjöar med vissa värden för biologisk mångfald, men med relativt hög påverkansgrad. Lillsjön av främst övergödning och Ulvsundasjön av fysisk påverkan, höga näringshalter med mera. Ulvsundasjön har ett maxdjup på ca 16 meter, medan Lillsjön bara är några meter djup.

Vattensystem

I Figur 10 och Figur 11 nedan redovisas vilka vattensystem (avrinningsområden, hav, sjöar och vattendrag) som förekommer inom inventeringsområdet. Vidare redovisas den senaste klassificeringen av ekologisk status eller ekologisk potential enligt Vattenkartan (VISS). Vattensystemen uppströms och nedströms inventeringsområdet visas inte i sin helhet, men dess koppling till inventeringsområdet framgår av kartor. Generellt kan sägas att aktuella vatten har otillfredsställande eller måttlig status.

Figur 10. I kartan redovisas kända vattensystem vid Sköndal och Farstanäset samt senaste klassificeringen av ekologisk status från VISS.

Figur 11. I kartan redovisas kända vattensystem vid Riddersvik, Grimsta, Ålstensskogen och Lillsjön samt senaste klassificeringen av ekologisk status från VISS.

Naturvårdsstatus och övriga utpekanden

Skydd enligt miljöbalken

Formella skydd för de aktuella vattenområdena utgörs i huvudsak av miljökvalitetsnormer för vatten och strandskydd, men det finns även utpekade reservat för vissa områden. Skyddade arter inom områdena behandlas under senare avsnitt.

Strandskydd

Strandskyddet är ett generellt skydd som gäller vid alla kuster, sjöar och vattendrag. Det skyddade området är normalt 100 meter från strandkanten, men vissa områden har ett utökat strandskydd med upp till 300 meter. Strandskydd gäller för vissa av de aktuella områdena.

Vid Sköndal är strandskyddet i huvudsak upphävt längs den norra stranden (Figur 12). Längs den södra stranden gäller strandskydd från Hökarängsbadet i väst till Forsåns utlopp i öster, förutom på bebyggda fastigheter.

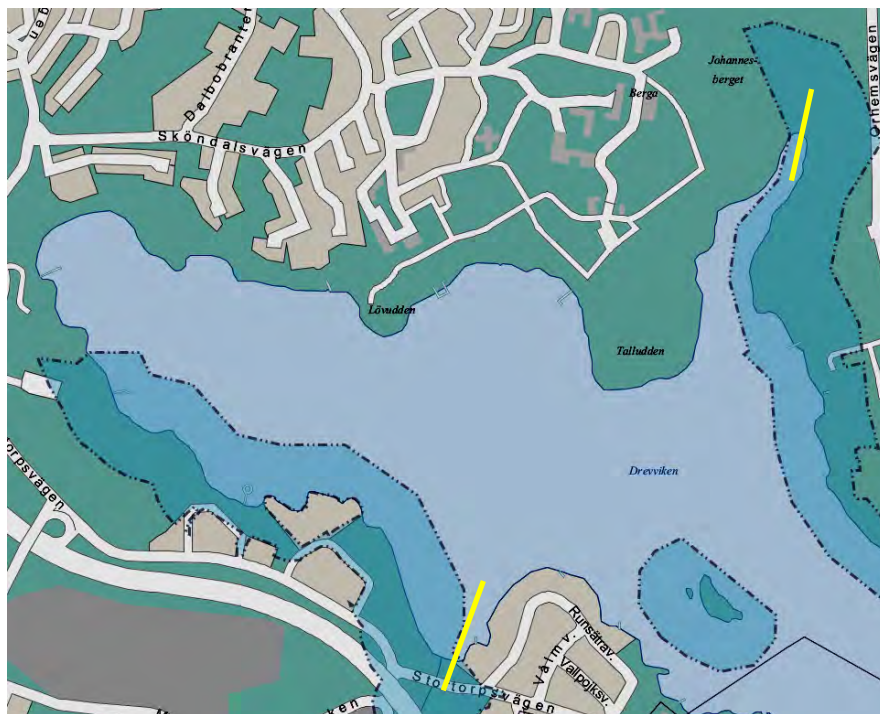
Vid Farstanäset gäller strandskydd i hela inventeringsområdet, förutom vid Farsta Ridskola i väster och i några mindre områden där skyddet är upphävt (Figur 13).

Vid Riddersvik gäller strandskydd i hela inventeringsområdet förutom längst i söder (Figur 14).

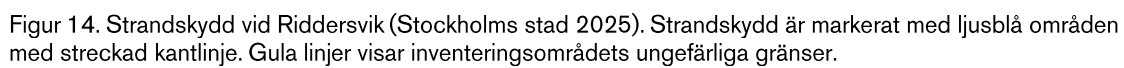
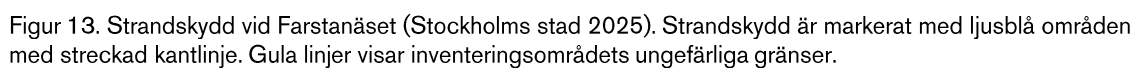
Vid Grimsta gäller strandskyddet mellan Grimsta båtsällskap i väst och Kvarnvikens båtsällskap i öst, samt i halva viken längst i öster, men är i övrigt upphävt (Figur 15 och Figur 16).

Vid Ålstensskogen är strandskyddet upphävt (Figur 17).

Vid Lillsjön är strandskyddet upphävt förutom i små områden på norra sidan av viken i Ulvsundasjön (Figur 18).

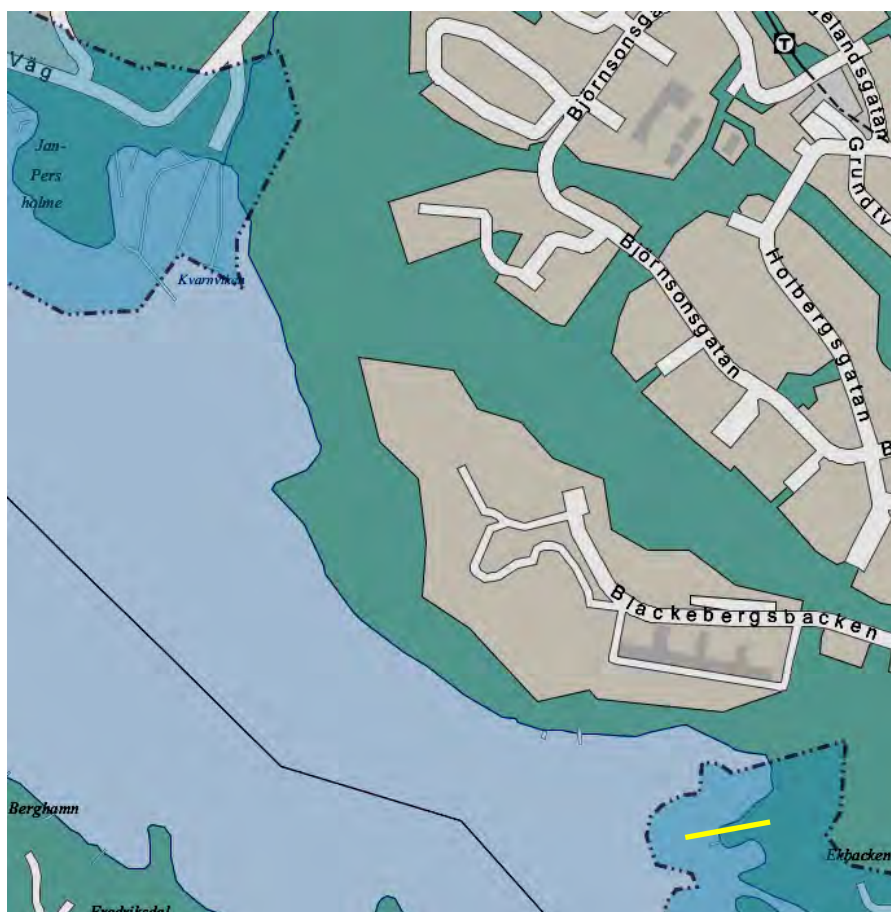

Figur 12. Strandskydd vid Sköndal (Stockholms stad 2025). Strandskydd är markerat med ljusblå områden med streckad kantlinje. Gula linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Figur 15. Strandskydd vid Grimsta västra (Stockholms stad 2025). Strandskydd är markerat med ljusblå områden med streckad kantlinje. Gul linje visar inventeringsområdets västra gräns.

Figur 16. Strandskydd vid Grimsta östra (Stockholms stad 2025). Strandskydd är markerat med ljusblå områden med streckad kantlinje. Gul linje visar inventeringsområdets östra gräns.

Figur 17. Strandskydd vid Ålstensskogen (Stockholms stad 2025). Strandskydd är markerat med ljusblå områden med streckad kantlinje. Gul linje visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Figur 18. Strandskydd vid Lillsjön (Stockholms stad 2025). Strandskydd är markerat med ljusblå områden med streckad kantlinje. Gul linje visar inventeringsområdets ungefärliga gränser i öster.

Biotopskydd

Inga kända generella biotopskydd finns inom inventeringsområdet, dock har ingen fördjupad inventering av generellt biotopskydd ingått i detta uppdrag.

Naturresevat

Inventeringsområdet vid Grimsta ligger nästan helt inom Grimsta naturresevat, som inkluderar både land- och vattenmiljöer (se karta i Figur 5).

På norra sidan av Drevviken i öster ligger änden på inventeringsområdet inom naturreservatet Flaten (se karta i Figur 2).

Inventeringsområdet vid Ålstensskogen ligger helt inom det planerade naturreservatet Ålstensskogen, som inkluderar både land- och vattenmiljöer. Inventeringsområdet vid Riddersvik ligger nästan helt inom det planerade Kyrkhamn och Riddersviks naturreservat. Se även under kommunala planer nedan. Se kartor i Figur 19 och Figur 20.

Figur 19. Planerad avgänsning för naturreservat vid inventeringsområde Ålstensskogen. Observera att reservatet inkluderar fler områden utanför kartbilden. Källa: Stockholms stad 2025b.

Figur 20. Planerad avgänsning för naturreservat vid inventeringsområde Riddersvik. Observera att reservatet inkluderar fler områden utanför kartbilden.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Alla inventeringsområdena ligger inom en så kallad vattenförekomst inom vattenförvaltningen som omfattas av miljökvalitetsnormer. En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas god status. Se även under rubriken *Vattensystem* ovan för mer information om gällande status för respektive område.

Riksintresse

Huvuddelen av Mälaren utgör riksintresse för rörligt friluftsliv. Inventeringsområdena vid Riddersvik, Grimsta och i huvudsak Ålstensskogen ligger inom riksintresset.

Övriga naturvårdsutpekanden

Naturvärden

Flertalet naturvärdesinventeringar har genomförts i de aktuella områdena, här följer några exempel. Vid Sköndal har naturvärden inventerats vid Hökarängsbadet i samband med utredning av planer för utveckling av strandområdet (Ekologigruppen 2021). Vattenmiljöerna vid badplatsen klassades till visst och påtagligt naturvärde. Vid Lillsjön har naturvärden inventerats inför ett planerat dagvattenutlopp och en gångbrygga (Calluna 2023). Vattenmiljöerna klassades då till påtagligt naturvärde.

Grön infrastruktur

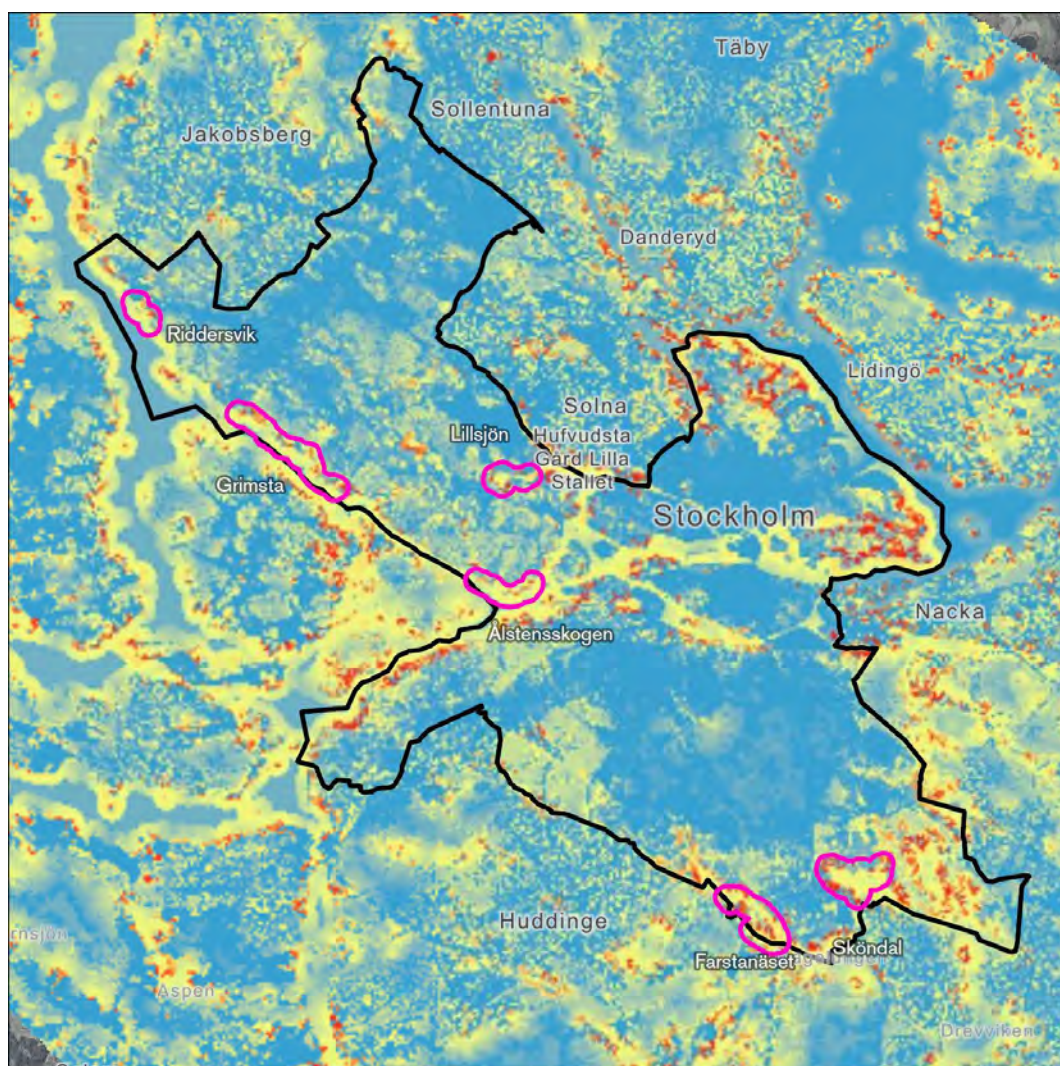
Delar av inventeringsområdet ingår i den gröna infrastrukturen i Stockholmsregionen (RUFS 2050, Region Stockholm 2019). Både Riddersvik och Grimstas inventeringsområde ligger inom Görvälnkilen, Farstanäset/Magelungens inventeringsområde är inom Hanvedenkilen och Sköndal/Drevvikens inventeringsområde ligger till viss del inom till Tyrestakilen. Ålstensskogen samt Lillsjön/Ulvsundasjöns inventeringsområde ligger inte inom en grönkil.

Ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO)

ESBO är en del av den ekologiska infrastrukturen som bedömts hysa viktiga funktioner för växt- och djurliv och som därmed starkt påverkar förutsättningarna för biologisk mångfald. Alla inventeringsområdena är på något sätt utpekade som ESBO: Sköndal (ingår i ESBO Sköndal strand), Farstanäset (Farstanäset), Riddersvik (Hässelby, Kvarnstugan-Riddersvik, stranden), Grimsta (Grimtaskogen), Ålstensskogen (Ålsten), Lillsjön (S om Bromma flygfält/Ulvsundasjöns V vik). ESBO områdena inkluderar även anslutande landmiljöer.

Spridningssamband för fladdermöss

Alla områden som inventerats har höga värden för fladdermöss och utgör potentiella livsmiljöer enligt habitatnätverk för fladdermus som tagits fram av Stockholms stad (). Indexet visar vilka områden som potentiellt kan ha hög fladdermusfauna med många arter, potentiellt bra fladdermuslokaler med hänsyn till flygfriktion, vilka områden fladdermöss kan flyga till och hur lätt, tillsammans med områden som har bra habitatvärden för fladdermöss. Utifrån dessa parametrar finns de högsta värdena för fladdermöss främst längst strandlinjer i Stockholm stad. Det öppna vattnet med på många platser anslutande skogsområden är passande jaktområden med hög konnektivitet, stor insektsproduktion och möjliga koloniplatser.

Habitatnätverk för fladdermöss

Födosöksområden

■ Sämre möjlighet till födosök

■

■ Bra möjlighet till födosök

□ Stockholms stad

□ Inventeringsområde

N 0 2,5 5 km

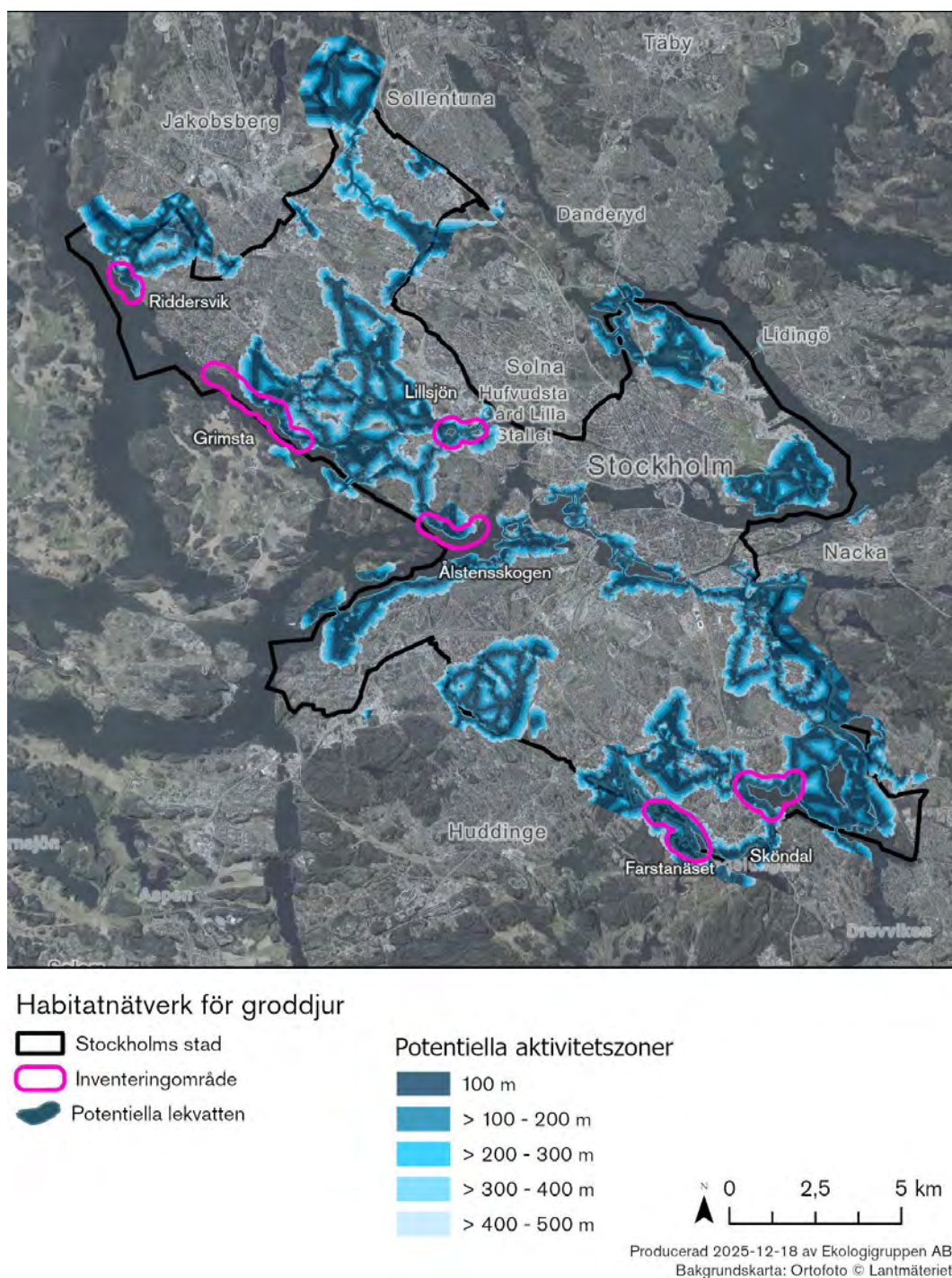
Producerad 2025-12-18 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 21. Habitatnätverk för fladdermöss (Stockholms stad 2025c). Observera att inventeringsområdena är något förstörade för att det ska vara lättare att se habitatnätverket vid dessa.

Spridningssamband för groddjur

Spridningssamband för groddjur är begränsat inom Stockholm stad mellan vatten och grönområden på grund av hinder som vägar, bebyggelse, begränsande terräng samt brist på passande groddjurshabitat (se karta i Figur 22). Strandkanter kan fungera som spridningsvägar mellan vattenområden och grönområden samt som födosöksomjöer för groddjur. När det gäller lek miljöer för groddjur ligger alla inventeringsområdena vid större vatten som i huvudsak inte lämpar sig för groddjurslek eftersom skyddade miljöer saknas mot exempelvis fiskpredation. I större vassområden kan groddjur ibland hitta skyddade småvatten som kan utgöra lek miljöer.

I närheten av inventeringsområdena finns anlagda groddjursdammar, bland annat Lillsjödammarna vid Lillsjön (anlagd 2007 här leker vanlig padda och vanlig groda), Kanaandammen vid Grösta (anlagd 2007, här leker mindre vattensalamander), Fagersjödammen vid Farstanäset/Magelungen (anlagd 2007 här leker mindre vattensalamander) samt Hökarängsdammen (anlagd 2012 här leker mindre vattensalamander, vanlig padda och vanlig groda) och Sköndalsdammen (anlagd 2007 här leker mindre vattensalamander) vid Drevviken/Sköndal (Grodkollen, Stockholms stad).

Figur 22. Habitatnätverk för groddjur (Stockholms stad 2025c). Observera att inventeringsområdena är något förstörda för att det ska vara lättare att se habitatnätverket vid dessa.

Tidigare inventeringar

Många olika inventeringar har genomförts inom och vid de aktuella områdena:

Vid flera tidpunkter och med senaste uppdatering 2024 genomförde Miljöförvaltningen på Stockholms stad en **inventering av stränder** i staden (Stockholms stad 2025c), delvis genom

flygbildstolkning (se Figur 23 till Figur 28). Strändernas naturkvalitet klassades på en relativ skala från ”Utan värde” till ”Högsta värde”.

Figur 23. Klassning av naturkvalitet i Stockholms stads strandinventering för Sköndal.

Figur 24. Klassning av naturkvalitet i Stockholms stads strandinventering för Farstanäset.

Figur 25. Klassning av naturkvalitet i Stockholms stads strandinventering för Riddersvik.

Figur 26. Klassning av naturkvalitet i Stockholms stads strandinventering för Grimsta.

Figur 27. Klassning av naturkvalitet i Stockholms stads strandinventering för Ålstensskogen.

Figur 28. Klassning av naturkvalitet i Stockholms stads strandinventering för Lillsjön.

Makrofyster inventeras som en del i miljöövervakningen av Stockholms sjöar genom provtagning längst transekter på utvalda platser. Data från tidigare makrofytinventeringar finns från inventeringsområdena vid Sköndal (tre transekter), Farstanäset (tre transekter), Grimsta (två transekter), Ålstensskogen (två transekter) och Lillsjön (en transekt). Fynden från inventeringarna varierar, men visar i huvudsak på artrika växtsamhällen med stor utbredning i grunda vattenmiljöer (se Naturvatten i Roslagen AB 2019 och 2020).

Fisk har undersökts genom nätprovfisken i Drevviken (där Sköndal ligger, Naturvatten i Roslagen 2024), Magelungen (där Farsta näset ligger, Naturvatten i Roslagen AB 2022), Fiskarfjärden (där Grimsta och Ålstensskogen ligger, Naturvatten i Roslagen AB 2023) och Lillsjön/Ulvsundasjön (Naturvatten i Roslagen AB 2021). Resultaten indikerar måttlig ekologisk status i Drevviken, god ekologisk status i Magelungen, god ekologisk status i Fiskarfjärden, dålig ekologisk status i Lillsjön.

Fladdermöss har undersökts vid tidigare inventeringar i Farstanäset (Ekologigruppen 2025a), Ålstensskogen (Ekologigruppen 2025b) och Sköndal (Ecocom 2017). Vid Farstanäset i ett område vid Svartvik har nordfladdermus, dvärgpipistrell, större brunfladdermus, brunlångöra, vattenfladdermus, mustasch/taigafladdermus och gråskimlig fladdermus observerats (Ekologigruppen 2025a). Vid Ålstensskogen har brunlångöra, dvärgpipistrell, mustasch/taigafladdermus, nordfladdermus, större brunfladdermus och vattenfladdermus observerats (Ekologigruppen 2025b). Vid stora Sköndal har dammfladdermus, vattenfladdermus, dvärgpipistrell, större brunfladdermus, nordfladdermus, gråskimlig fladdermus, brunlångöra och vattenfladdermus observerats (Ecocom 2017).

Bottenfauna har undersökts vid Drevviken, Magelungen och Lillsjön (Medins Havs och Vattenkonsulter AB 2020). För Drevviken (Trollbäcken) noterades ett högt artantal i måttliga tätheter, två ovanliga arter observerades (dagslåndan *Caenis lactea* och ribbskivsnäcka *Gyraulus crista*). För Magelungen (Ågestagården) noterades ett måttligt högt artantal i mycket höga tätheter, en ovanlig art observerades (ribbskivsnäcka *Gyraulus crista*). Lillsjön hade otillfredställande status enligt både expertbedömning och klassningen av BQI.

Trollsländor har undersökts vid Sköndal/Drevviken, Farstanäset/Magelungen (Södertörnsekologerna 2003). Varav en värdeart observerades och har lagts till i biotopen F4: Citronfläckad kärrtrollslända (*Leucorrhinia pectoralis*).

Blötdjur har undersökts i Mälaren kring Riddersvik, Grimsta och Ålstensskogen (Lundberg & von Proschwitz 2007). Spetsig målarmussla, allmän dammussla och vandrarmussla observerades vid Riddersvik, Grimsta och Ålstensskogen. Fynd av äkta målarmussla observerades vid Grimsta.

Fågelinventering vid Ålstensskogens skär har genomförts vid inventeringar av samtliga fågelskär i Mälaren årligen sedan 2005–2014 och därefter vartannat år 2016–202 av Länsstyrelsen Stockholm tillsammans med Länsstyrelserna i Uppsala, Södermanlands, Västmanlands och Mälarens vattenvårdsförbund. Vid Ålstensskogens skär har strandskata, fisktäarna, fiskmåsar, gråhäger och knölsvan observerats (Länsstyrelsen Stockholm 2025).

Naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i 42 avgränsade naturvärdesbiotoper. Tjugo naturvärdesbiotoper med högt naturvärde, sjutton naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde och fyra naturvärdesbiotoper med visst naturvärde samt en biotop med inget naturvärde har urskilts. Naturvärdesbiotoper med högsta naturvärde har inte påträffats i området. Två naturvärdesbiotoper har preliminär bedömning detta på grund av algpåverkan i Mellansjövikens under inventeringen (F4 – högt naturvärde), samt på grund av begränsat tillträde till skärmbassängen i Drevviken (S11 – visst naturvärde).

Naturvärdesbiotoperna sammanfattas per delområde tillsammans med allmän övergripande beskrivning av varje delområde med avseende på djupförhållanden, växtlighet, bottensubstrat, angränsande mark, påverkan med mera. Förekommande arter beskrivs per delområde utifrån dominerande arter och som intressanta artfynd med motiverade beskrivning. Arter behandlas även vidare i detalj under *Värdearter* nedan och i Bilaga 2. I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder.

Mer om naturvärdesbiotoper

Naturvärdesbiotoper har inget direkt lagligt skydd men i miljöbalkens inledande paragraf (1 kap. 1 §) anges att lagen ska tillämpas så att värdefulla naturmiljöer skyddas och vårdas samt att den biologiska mångfalden bevaras. Miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap. 3 §) anger dessutom att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Naturvärdesbiotoper med naturvärdesklass 1 och 2 är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt.

Högt naturvärde – naturvärdesklass 2

I inventeringsområdet har tjugo naturvärdesbiotoper med högt naturvärde (se faktaruta) avgränsats (Bilaga 1). Totalt täcker värdeklassen en yta på 60,33 hektar varav 23,39 hektar är inom Sköndals inventeringsområde, 24,54 hektar är inom Farstanäsets inventeringsområde, 1,68 hektar inom Riddersviks inventeringsområde, 5,74 hektar inom Grimstas inventeringsområde, 4,59 hektar inom Ålstensskogens inventeringsområde och 0,39 hektar är inom Lillsjöns inventeringsområde. En naturvärdesbiotop (F4) har fått en preliminär bedömning med högt naturvärde.

Mer om naturvärdesklass 2 - Högt naturvärde

Denna klass omfattas av områden med stor särskild betydelse för biologisk mångfald, och som har väsentliga kvaliteter typiska för naturliga ekosystem. Här finns goda livsmiljöer för naturvårdsarter och ofta förekommer rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå (SIS 2023).

Natura 2000-naturtyper

En Natura 2000-naturtyp är en naturtyp som är av gemensamhetsintresse för EU då de finns listade i EU:s art- och habitatsdirektiv. För att uppfylla kriterier för Natura-naturtyp ställs hårda krav på naturlighet. Naturtyperna har inget generellt lagskydd utanför utpekade Natura 2000-områden där skyddet är extremt starkt. För att landets åtagande gentemot EU ska kunna uppfyllas måste bevarandestatusen i dessa miljöer upprätthållas även utanför de skyddade områdena. Särskild hänsyn bör därför tas till dessa naturtyper som ofta förekommer i naturvärdesbiotoper med klass 1 och klass 2. Naturtyper som vid den svenska rapporteringen till EU bedöms ha ogynnsam status betraktas enligt SIS standard för naturvärdesbedömning som hotade naturtyper.

Tolv av naturvärdesbiotoperna utgörs av grunda vikar (S3, S6, S7, S9, F1, F3, F4, G9, G11, R3, R5 och Å4), fyra av grunda beskuggade vattenmiljöer (F2, G1, Å1 och Å5), tre av grundområden med överskottsvegetation exempelvis vass (S5, S10 och L5) och en biotop utgörs av ett grundområde vid ett skär (Å3).

Vikar med högt naturvärde

Många naturvärdesbiotoper med högt naturvärde ligger i skyddade grunda vikar (Figur 29). Vikarna har värdefulla biotopkvaliteter som exempelvis stora grundabottenområden, funktionella kantzoner, lekmiljöer för varmvattenarter, musselbotten, flytbladsvegetation, lång och kortskottsvegetation samt stora sammanhängande partier med vass, kaveldun och/eller säv, som utgör art- och individrika fågelmiljöer. I vikarna förekommer många skyddade och rödlistade arter av fågel (se Tabell 9), men även vattenväxter såsom uddnate (nära hotad - NT, observerad inom biotopen S3) och pilblad (nära hotad - NT, observerad inom biotopen Å4).

Figur 29. Naturvärdesbiotoperna F1 (vänster) och G7 (höger) har högt naturvärde. De är vikar som har skyddade grunda vattenområden, hög naturlighet och flertalet värdearter.

Beskuggade vattenmiljöer med högt naturvärde

Naturvärdesbiotoper med beskuggade vattenmiljöer karaktäriseras av en beskuggad strandzon och grundområden vilket begränsar utbredningen av överskottsvegetation som vass (Figur 30). Dessa naturvärdesbiotoper har hög naturlighet, rikligt med död ved, funktionella kantzoner, långskottsvegetation, musselbotten/musselbank och är passande kräftbiotoper. Längst strandlinjen växer träd, ofta med utstickande grenar över och i vattnet som skapar intressanta miljöer för fisk och bottenfauna (Figur 30). Bottensubstratet inom biotoptypen är främst block

och sten, med partier av sand/grusbotten. Många värdearter förekommer, till exempel observerades den rödlistade arten uddnate (nära hotad - NT) i naturvärdesbiotopen G1.

Figur 30. Naturvärdesbiotopen Å5 (vänster) och G1 (höger) har högt naturvärde. De utgörs av beskuggad stranzon, hårbotten med gruspartier, hög naturlighet och flertalet värdearter.

Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3

I inventeringsområdet har sjutton naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde (se faktaruta) avgränsats (Bilaga 1). Totalt täcker värdeklassen en yta på 33,17 hektar varav 4,07 hektar är inom Sköndals inventeringsområde, 2,32 hektar är inom Riddersviks inventeringsområde, 14,43 hektar är inom Grimstas inventeringsområde, 1,03 hektar är inom Ålstensskogens inventeringsområde och 11,32 hektar är inom Lillsjöns inventeringsområde. Ingen naturvärdesbiotop med påtagligt naturvärde finns inom Farstanäsets inventeringsområde.

Mer om naturvärdesklass 3 - Påtagligt naturvärde

Denna klass omfattas av områden med påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald. Dessa områden har kvaliteter som är typiska för naturliga ekosystem men saknar lång kontinuitet eller den naturlighet som präglar naturvärdesklass 1 eller 2. Områden med påtagligt naturvärde innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter och bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald (SIS 2023).

Fem av naturvärdesbiotopena med påtagligt naturvärde utgörs av större till viss del skyddade grundområden med mänsklig påverkan, så kallad antropogen limnisk miljö (S1, S4, G6, G7 och G8). Fyra av naturvärdesbiotopena utgörs av beskuggade vattenmiljöer med hårbotten (S2, R2, R4 och L3), tre av klippvallar/bergbranter med djupare vattenmiljöer (G5, R1 och Å2), tre av vassbälten som inte är i vikar (S8, G2 och L4), en av en grusstrand med mindre grundområde (G4) och en naturvärdesbiotop täcker in hela Lillsjön (L1).

Antropogen limnisk miljö med påtagligt naturvärde

Flera naturvärdesbiotoper karaktäriseras av vattenområden med antropogen limnisk miljö bestående av båthamnar, badplatser, bryggor eller annan större mänsklig bebyggelse eller anläggning i eller i nära anslutning till naturvärdesbiotopena (Figur 31). Inom dessa

naturvärdesbiotoper finns biotopkvaliteter i form av större skyddade grundområden med betydelsefulla förekomster av värdearter som ger högt artvärde, men där biotopvärdet är begränsat på grund av mänsklig påverkan. Flertalet värdearter och rödlistade arter förekommer, till exempel bandnate (nära hotad - NT, observerad inom biotopen G8 och G7) och pilblad (nära hotad - NT, observerad inom biotopen G8).

Figur 31. Naturvärdesbiotopen G8 (till vänster) och naturvärdesbiotop S4 (till höger) bedöms ha påtagligt naturvärde. De utgörs av antropogen limnisk miljö vid grunda till stor del skyddade områden.

Beskuggade vattenmiljöer med påtagligt naturvärde

Flera naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde har vattenområden med beskuggad strandzon och grundområden, till stor del bestående av hårbotten (Figur 32). Längst strandlinjen växer träd, ofta med utstickande grenar över och i vattnet. Bottensubstratet är främst hårbotten bestående av hällar, större block och sprängsten där jordarten till stor del är urberg. Vass förekommer i begränsad utsträckning eller inte alls. Naturvärdesbiotoperna har hög naturlighet, död ved, funktionella kantzoner och långskottsvegetation. Värdearter med påtagligt eller visst naturvärde förekommer inom naturvärdesbiotoperna.

Figur 32. Naturvärdesbiotoperna L3 (vänster) och R4 (höger) har påtagligt naturvärde och utgörs av beskuggad strandzon och grundområden, till stor del bestående av hårbotten med häll, sprängsten och block.

Visst naturvärde – naturvärdesklass 4

I inventeringsområdet har fyra naturvärdesbiotoper med visst naturvärde (se faktaruta) avgränsats (Bilaga 1). Totalt täcker värdeklassen en yta på 3,56 hektar varav 1,64 hektar är inom Sköndals inventeringsområde, 1,66 hektar är inom Grimstas inventeringsområde och 0,26 hektar är inom Lillsjöns inventeringsområde. Ingen naturvärdesbiotop med visst naturvärde

finns inom Farstanäset, Riddersvik och Ålstensskogens inventeringsområden. Naturvärdesbiotoperna inom värdeklassen (S11, G3, G10 och L2) utgörs alla av antropogen limnisk miljö med anläggningar i vattnet eller anlagd strand där förekomst av ovanliga och skyddsvärda arter saknas helt eller är få (Figur 33).

Mer om naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde

Denna klass omfattas av områden med viss särskild betydelse för biologisk mångfald, och som har vissa biotopkvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Här kan finnas livsmiljöer för naturvårdsarter, och dessa områden bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald (SIS 2023).

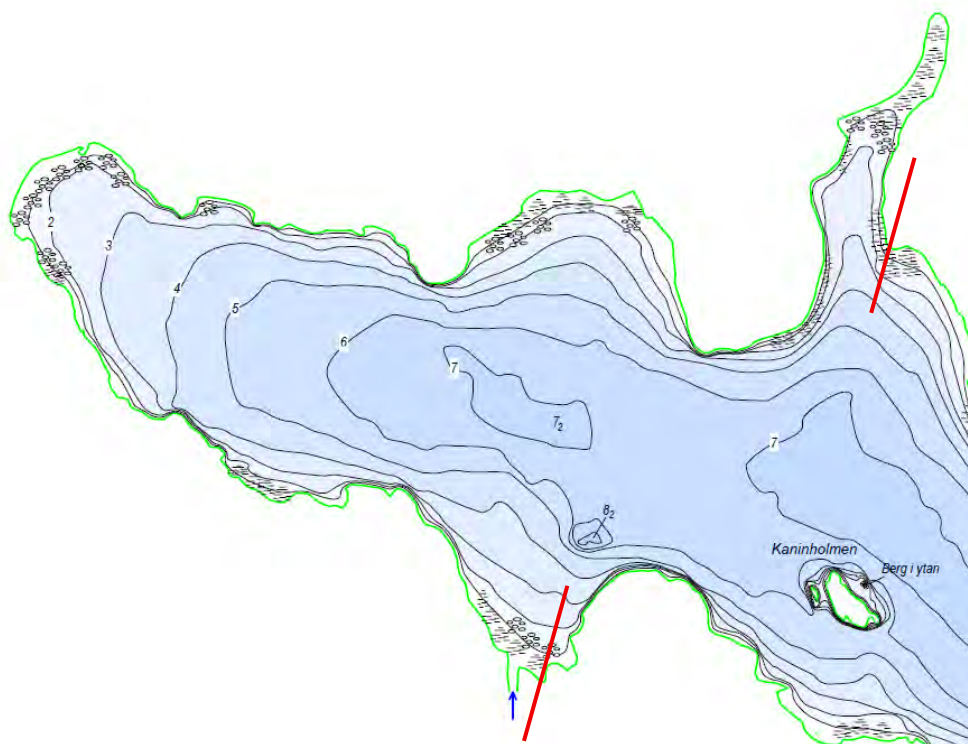

Figur 33. Naturvärdesbiotoperna S11 - skärmbassäng för näringsretention (vänster) och G10 (höger) har visst naturvärde och utgörs av antropogen limnisk miljö med anläggningar i vattnet eller anlagd strand där förekomst av ovanliga och skyddsvärda arter saknas helt eller är få.

Sköndal

Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet utgörs av den nordvästligaste änden av sjön Drevviken, en strandsträcka på cirka 4 kilometer. Vattenmiljöerna har i huvudsak hög naturlighet, men det finns tre badplatser, en båtklubb och flera mindre bryggor vid villatomter eller parkmark. Längst in i viken i nordväst finns en skärmbassäng för fastläggning av näring. Maxdjupet i viken är cirka åtta meter, vid en liten djuphåla på södra sidan (se djupkarta i Figur 34). Det finns även en djuphåla med cirka sju meters djup i vikens mitt. Inventering har skett ned till cirka 4–5 meter. Bottensubstratet utgörs primärt av sten och block med inslag av häll och grus närmast land, med övergång mot mjukbotten längre ut. Vid Hökarängsbadet finns ett område med sandbotten.

Figur 34. Djupkarta för området vid Sköndal i Drevviken. Röda linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Vattenväxter förekommer rikligt, med högst tätheter på cirka 1–3 meters djup på mjukbottnar. Växtligheten utgörs främst av långskottsvegetation, flytbladsväxter och övervattensväxter (se faktaruta). Axslinga, hornsärv och smal vattenpest dominerar och är på vissa platser nästan heltäckande. Gul näckros är den vanligaste flytbladsväxten som förekommer rikligt i grunda vikar. Innanför näckrosorna finns övervattensväxter, främst i form av vass men även en del kaveldun och säv. Yttre delen av bälten med övervattensvegetation står i huvudsak i någon meter vatten. Intressanta artfynd i övrigt är exempelvis den rödlistade arten uddnate (NT) som noterades i biotop S3 och som inte är noterad i sjön sedan tidigare. Krusnate är inte en ovanlig art i regionen, men mindre vanlig i Drevviken, den fanns i biotop S1 och S10. Samma gäller vattenbläddra som endast sågs i biotop S7 (Orhemsviken). Se intressanta artfynd i Figur 35.

Vassbälten och artfynd Sköndal, 2025

□ Inventeringsområde

▨ Vassbälte

● Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofotofoto & topografisk karta © Lantmäteriet

Figur 35. Avgränsade vassbälten och utvalda artfynd vid Sköndal.

Anslutande land- och strandmiljöer utgörs dels av öppen mark (främst vid Hökarängsbadet, Solbryggan och Sköndalsbadet), av skog/träd på låglänt mark eller på hållmarker samt av villatomter. Jordarter i omkringliggande områden utgörs av urberg på höglänt mark och lera på låglänt mark, med inslag av postglacial sand på norra sidan viken och gytjelera i Orhemsviken.

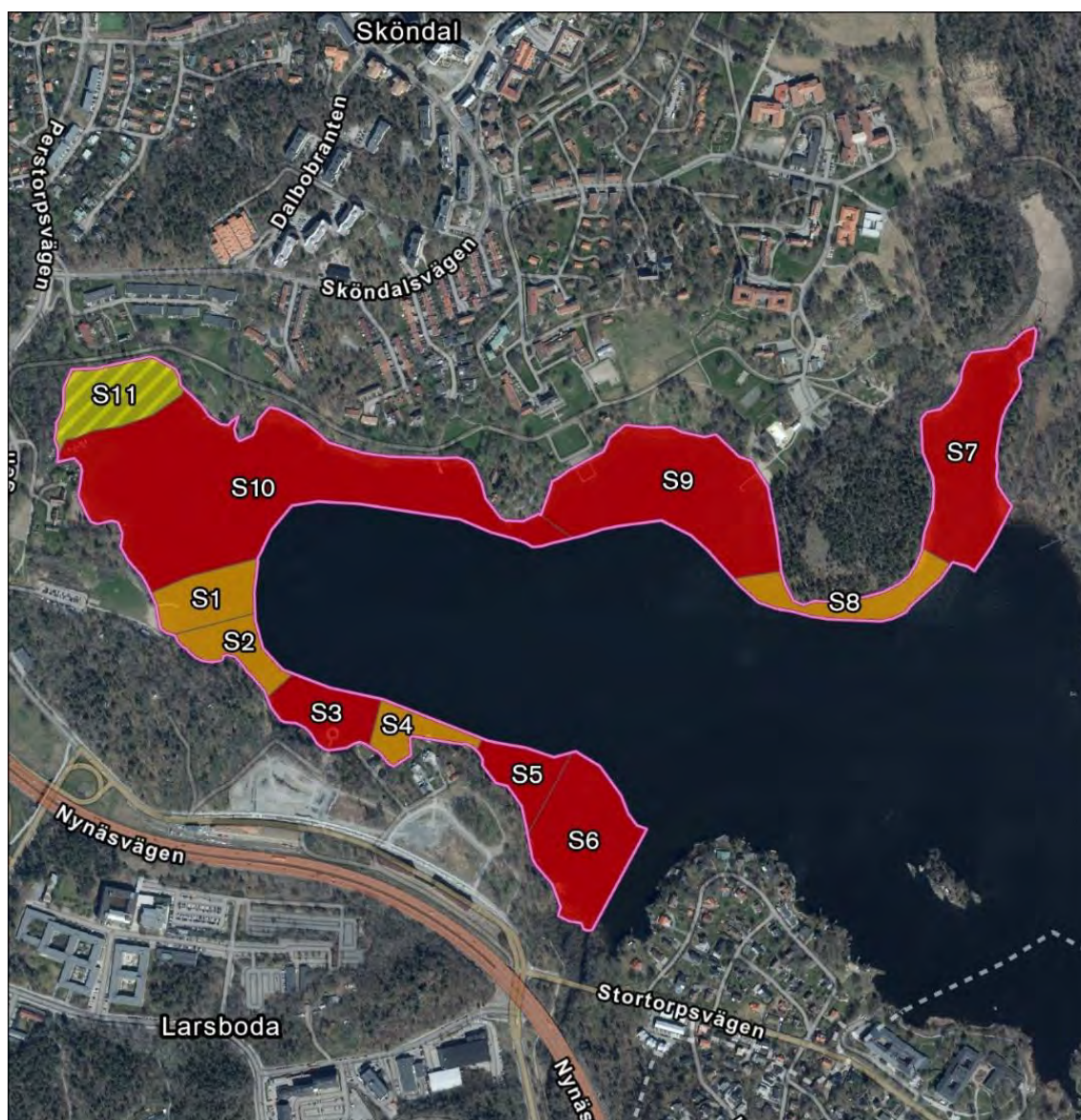
Siktdjupet vid fältbesöket var 260 centimeter, vilket är i linje med de data som samlats i miljöövervakningen. Siktdjupet har kontinuerligt ökat sedan 1990-talet i och med minskad näringsbelastning. Under 2024 genomfördes en så kallad aluminiumfällning av sjön för att binda fosfor i sedimenten, vilket ytterligare ökat siktdjupet.

Figur 36. Bilder från Sköndal. Ovan vänster: delvis beskuggade grundområden med hårbotten (S10). Ovan höger: område vid villatomter på södra sidan viken (S4), observera de täta bestånden med axslina som ligger vid ytan. Nedan vänster: typisk grund vik med vassbälte längst in mot land och näckrosbälte utanför (S3). Nedan höger: skärbassängen längst in i viken i nordväst, observera skillnaden i vattnets grumlighet (S11).

Sköndals naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i elva avgränsade naturvärdesbiotoper för Sköndals inventeringsområde (Figur 37, Tabell 3). I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder. Sex naturvärdesbiotoper med högt naturvärde, fyra naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde och en naturvärdesbiotop med visst naturvärde har urskilts (Figur 37, Tabell 3). Naturvärdesbiotoper med högsta naturvärde har inte påträffats. En naturvärdesbiotop har preliminär bedömning på grund av begränsat tillträde till skärbassängen i Drevviken (S11 – visst naturvärde).

Naturvärdesbiotoper Sköndal, 2025

Naturvärdesklass

 Inventeringsområde

- Högt naturvärde - klass 2
- Påtagligt naturvärde - klass 3
- Visst naturvärde - klass 4
- Preliminär bedömning

N 0 100 200 meter

Producerad 2025-11-06 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 37. Naturvärdesbiotoper vid Sköndal. Högsta naturvärden finns i grunda områden med vassbälten, flytbladsväxter och långskottsvegetation. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i Bilaga 1.

Tabell 3. Avgränsade naturvärdesbiotoper för delområdet Sköndal med objektnummer, naturvärdesklass, biotopnamn och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning). S = Sköndal.

ID	Naturvärdesklass	Biotopnamn	Bedömning
S1	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Hökarängsbadets sandbottnar	God säkerhet
S2	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Beskuggat vatten och hårbottnar	God säkerhet
S3	Klass 2 – Högt naturvärde	Vik med rund brygga	God säkerhet
S4	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Grunda bottnar vid tomter	God säkerhet
S5	Klass 2 – Högt naturvärde	Grundområden vid sluttande berghäll	God säkerhet
S6	Klass 2 – Högt naturvärde	Vik i söder med stort vassbälte	God säkerhet
S7	Klass 2 – Högt naturvärde	Orhemsviken	God säkerhet
S8	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Mindre grundområde vid udde mellan vikar	God säkerhet
S9	Klass 2 – Högt naturvärde	Sköndalsbadets vik	God säkerhet
S10	Klass 2 – Högt naturvärde	Mosaikartad strandlinje	God säkerhet
S11	Klass 4 – Visst naturvärde	Skärmbassäng	Preliminär

Bottenfauna

För delområdet Sköndal har 46 arter observerats i bottenfaunaundersökningen vilket bedöms som mycket högt artantal (se Bilaga 4). Vid Sköndals inventeringsområde var naturvärdet anmärkningsvärt högt (50 indexpoäng) vilket beror på förekomsten av åtta ovanliga arter samt det rödlistade kräftdjuret *Proasellus* sp. (VU, sårbar) som är snarlik den vanliga vattengråsuggan *Asellus aquaticus*. Övriga ovanliga arter var tre snäckor (*Gyraulus crista*, *Valvata piscinalis* och *Ferrissia californica*), fiskigel (*Piscicola geometra*), dagsländan *Caenis lactea* (enda lokalen), samt tre nattsländor (*Orthotrichia* sp., *Leptocerus tineiformis* och *Oecetis notata*). Även två invasiva arter påträffades: nyzeeländska tusensnäckan (*Potamopyrgus antipodarum*) och vandrarmussla (*Dreissena polymorpha*). För mer information om bottenfaunaundersökningen se Bilaga 4.

Förvaltning

Under inventeringen verkade det som om utloppet från skärmbassängen ej fungerade som det är tänkt. Det verkade som att vattnet kom ut från bassängen på fel plats då material böjts/gått sönder. Skärmbassängen behöver ses över regelbundet så att näringsretention upprätthålls, särskilt efter kraftig vind.

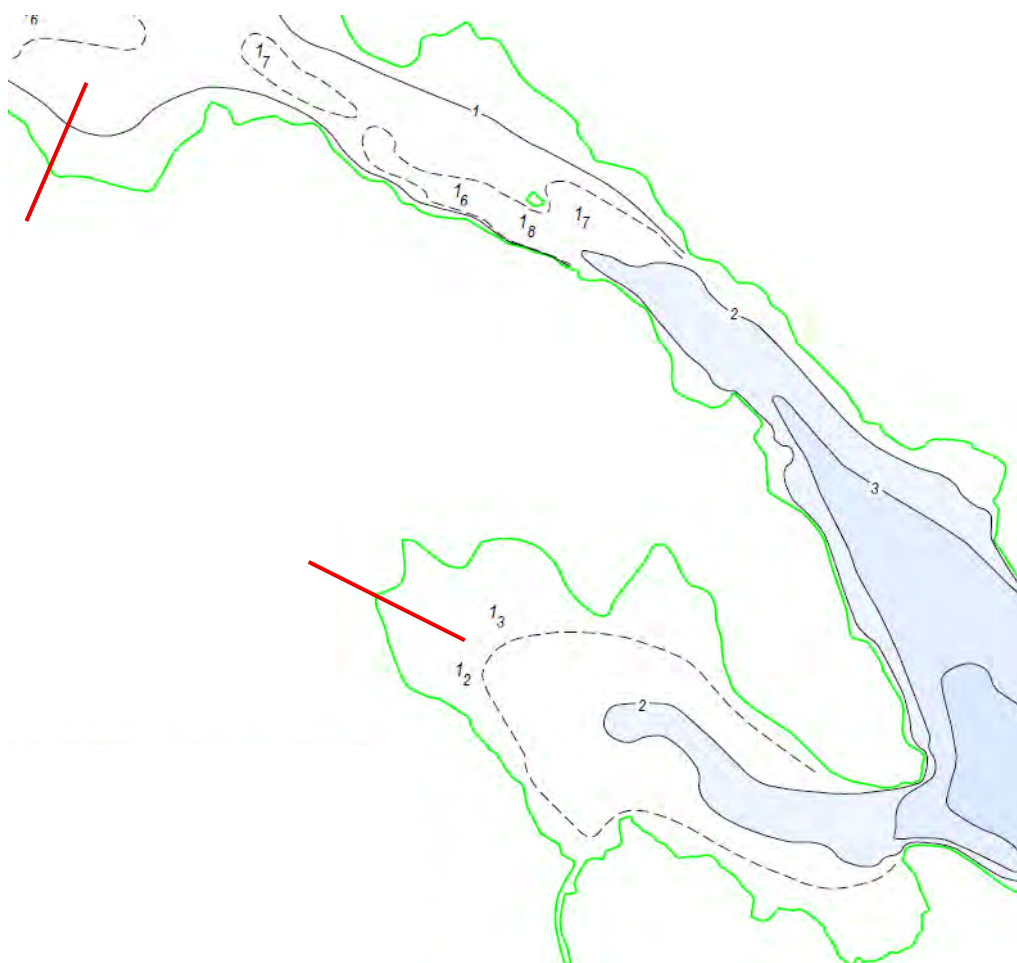
Död ved som finns i området bör bevaras. Om död ved förekommer på opassande plats i landmiljöer, exempelvis efter vindfälle, kan veden med fördel omplaceras ut vid strandkanterna för att berika områdets vattenmiljöer. Detta gäller för alla inventeringsområden.

Eventuellt kan man även skapa ytterligare strukturer i vattenmiljöer och utföra zonering i Orhemsviken (S7) för att skapa mer mosaikartade vassområden som gynnar födosökande och vasshäckande sjöfågel, fiskar och insekter, men även möjligtvis groddjur och vattenväxter. För mer information om strukturer och zonering se avsnittet *Strukturer i Förvaltning av inventerade vattenområden* i slutet av rapporten.

Farstanäset

Beskrivning av inventeringsområdet

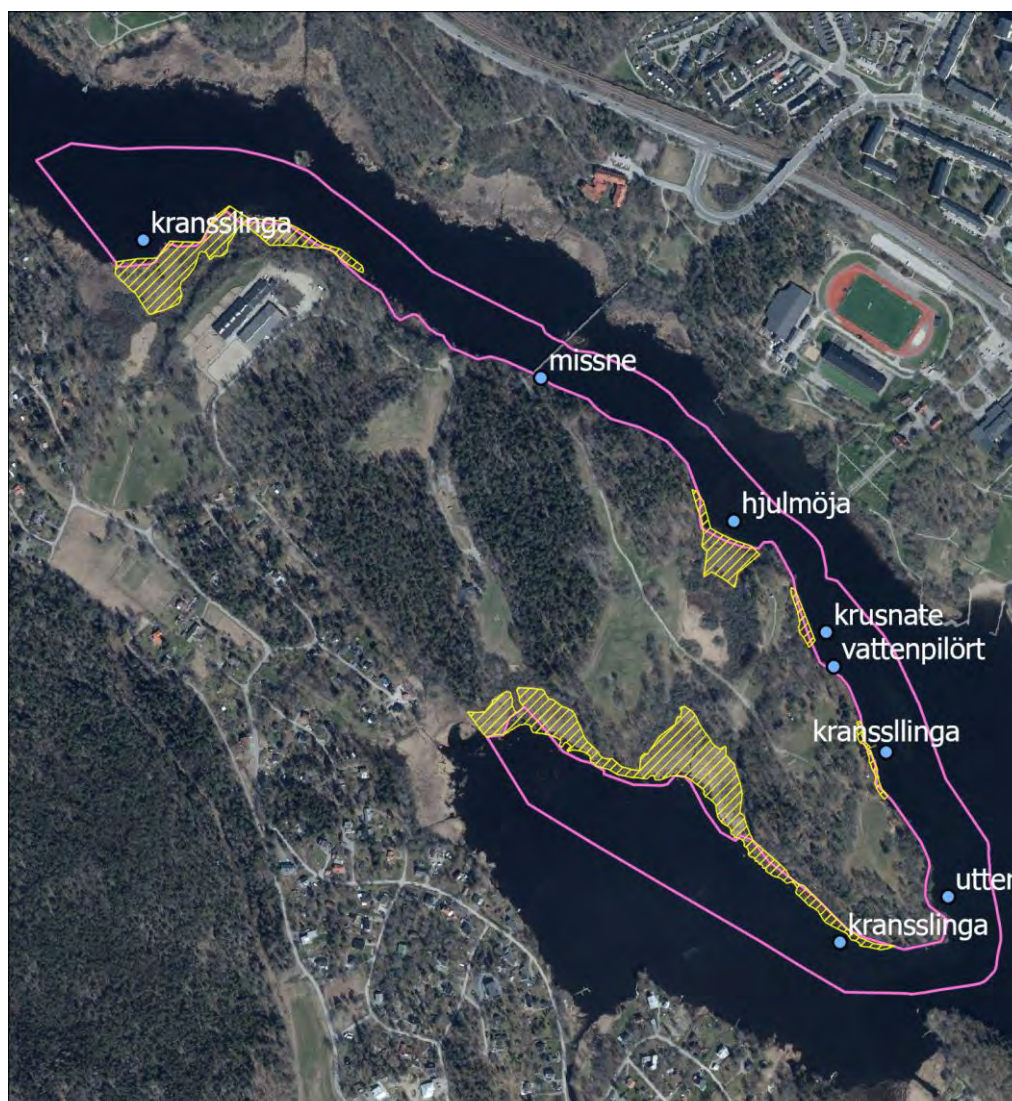
Inventeringsområdet utgörs av vattenmiljöerna kring udden Farstanäset i nordvästra delen av sjön Magelungen, en strandsträcka på cirka 2,8 kilometer. Vattenmiljöerna har i huvudsak mycket hög naturlighet, det finns en gångbro (Farstanäsbron) som passerar över vattnet i områdets centrala del. Maxdjupet i området är drygt tre meter, men huvuddelen är betydligt grundare (se djupkarta i Figur 38). Inventering har skett ned till maxdjup. Bottensubstratet utgörs primärt av sten och block med inslag av håll och grus närmast land, med övergång mot mjukbotten längre ut.

Figur 38. Djupkarta för området vid Farstanäset i Magelungen. Röda linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Vattenväxter förekommer i huvudsak rikligt, framför allt i de västra delarna in mot Fagersjöviken. Växtligheten utgörs främst av långskottsvegetation, flytbladsväxter och övervattensväxter. Växtsamhället domineras av gul näckros, olika slingor, hornsärv och smal vattenpest. Övervattensväxter i form av främst vass och kaveldun förekommer i riklig mängd dels i väster mot Fagersjöviken och dels i Mellansjöviken, samt i avgränsade mindre vikar mellan dessa. Bälten med övervattensvegetation växer till stor del i gungfly med inslag av

vanliga strandväxter som sprängört, kransmynta, frossört och sumpförgätmigej. Intressanta artfynd i övrigt är exempelvis missne som endast hittades på en kort strandremsa i biotop F2. Arten är endast rapporterad i Lindsviken vid Norråns utlopp i sjön. I F2 observerades även en utter och vattenpilört. Pilörten är generellt vanlig men förekommer endast i små områden i Magelungen. Utter finns sedan tidigare bara noterad med spillning vid Maglungens utlopp till Forsån, men arten är numera så pass spridd i regionen att den kan förväntas nyttja de flesta sjöar. Se intressanta artfynd i karta i Figur 39.

Vassbälten och artfynd Sköndal, 2025

□ Inventeringsområde

▨ Vassbälte

● Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto & topografisk karta © Lantmäteriet

Figur 39. Avgränsade vassbälten och utvalda artfynd vid Farstanäset.

Anslutande land- och strandmiljöer utgörs främst av skog med stora inslag av ek, men det finns ytor med öppen gräsmark en bit in på näset. Jordarter i omkringliggande landmiljöer utgörs av urberg på höglänt mark och lera på låglänt mark. Vid vikarna med bälten av övervattensvegetation finns även mindre ytor med gyttjelera.

Siktdjupet vid fältbesöket var 404 centimeter, vilket är i linje med de data som samlats i miljöövervakningen. Siktdjupet har kontinuerligt ökat sedan 1990-talet i och med minskad näringsbelastning. Under 2021 genomfördes en så kallad aluminiumfällning av sjön för att binda fosfor i sedimenten, vilket ytterligare ökat siktdjupet.

Figur 40. Bilder från Farstanäset. Ovan vänster: västra delen mot Fagersjöviken (F1). Ovan höger: område vid Farstanäsbros (F2). Nedan vänster: krusnate. Nedan höger: mellansjöviken (F4) vattenytan är täckt av alger.

Farstanäsets naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i fyra avgränsade naturvärdesbiotoper för Farstanäsets inventeringsområde (Figur 41, Tabell 4). I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder. Alla naturvärdesbiotoper vid Farstanäset har högt naturvärde (Figur 41, Tabell 4). Naturvärdesbiotoper med högsta, påtagligt och visst naturvärde har inte påträffats. En naturvärdesbiotop har preliminär bedömning på grund av den kraftiga algpåverkan som rådde i Mellanviken (Farstanäset) vid fältbesöket 2025-09-09. Tidigare inventeringar har ej visat på liknande påverkan.

Naturvärdesbiotoper Farstanäset, 2025

Naturvärdesklass

 Inventeringsområde

 Högt naturvärde - klass 2

 Preliminär bedömning

N 0 100 200 meter

Producerad 2025-11-06 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 41. Naturvärdesbiotoper vid Farstanäset. Alla vattenområdena har klassats till högt naturvärde. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i Bilaga 1.

Tabell 4. Avgränsade naturvärdesbiotoper för delområdet Farstanäset med objektnummer, naturvärdesklass, biotopnamn och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning). F = Farstanäset.

ID	Naturvärdesklass	Biotopnamn	Bedömning
F1	Klass 2 – Högt naturvärde	Fagersjöviken	God säkerhet
F2	Klass 2 – Högt naturvärde	Beskuggade grunda vatten	God säkerhet
F3	Klass 2 – Högt naturvärde	Grunda mindre vikar med vassbälten	God säkerhet
F4	Klass 2 – Högt naturvärde	Mellansjöviken	Preliminär

Bottenfauna

För delområdet Farstanäset har 41 arter observerats i bottenfaunaundersökningen vilket bedöms som högt artantal (se Bilaga 4). Vid Farstanäsets inventeringsområde var naturvärdet mycket högt (indexpoäng 37) vilket beror på förekomsten av nio ovanliga arter: två snäckor (*Gyraulus crista* och *Valvata cristata*), vattenbi (*Ilyocoris cimicoides*, enda lokalen), svampslända (*Sisyra sp.*, enda lokalen), en dagslända (*Caenis robusta*) och fyra nattsländor (*Tricholeiochiton fagesii*, *Leptocerus tineiformis*, *Oecetis furva* och *Triaenodes sp.*). Dessa nattsländearter trivs i rena, klara vatten med mycket undervattensvegetation. Två hittades endast på denna lokal (*Oecetis furva* och kuvertbyggarsländan *Tricholeiochiton fagesii*). Även en invasiv snäckart *Potamopyrgus antipodarum* påträffades. För mer information om bottenfaunaundersökningen se Bilaga 4.

Förvaltning

Röjning av vass har tidigare utförts i Mellansjöviken där flertalet mindre gångar skapats i vassen med maskin (se Figur 42). Zonering genom punktvis röjning av vass kan vara en bra metod för att skapa varierande livsmiljöer vilket gynnar födosökande och vasshäckande sjöfågel, fiskar och insekter, men även groddjur och vattenväxter. Vassen bör dock endast röjas för att öppna upp mindre partier inom vassområden för att inte påverka andra artgrupper som behöver mycket vass, till exempel rördrom och sångfåglar som vassångare, rörsångare och sävsångare. Ytterligare zonering med punktvis mindre röjning av vass kan eventuellt vara aktuellt för Fagersjöviken och Mellansjöviken. Åkergröda finns rapporterad i vassbältena vid Mellansjöviken. Om ytterligare åtgärder ska genomföras i vassen kan denna vara målart, och fokus bör då ligga på att förbättra lekmiljöer längre in i vassen utan att öppna upp lekvatten för fisk (som äter grodor).

En annan typ av förbättring är att skapa ytterligare strukturer i vattenmiljön, till exempel boflottar för sjöfågel eller artificiella fågelskär, flytande våtmarker, fiskelekbottnar och risvasar. Större stenblock kan även placeras ut för att skapa solbelysta värmeöar för trollsländor och solitärbin.

För mer information om strukturer och zonering se avsnittet *Strukturer i Förvaltning av inventerade vattenområden* i slutet av rapporten.

Under inventeringen var Mellansjöviken (F4) väldigt algpåverkad (se Figur 40), detta trots att en fosforfällning genomfördes i sjön 2021 för att reducera påverkan från internbelastning av näringsämnen. Mellansjöviken är dock för grund för att behandlas på detta sätt. Tidigare inventeringar i Mellansjöviken har inte nämnt stora mängder alger. På grund av den rika förekomsten av alger under inventeringen har naturvärdesbiotopen Mellansjöviken (F4) en preliminär bedömning. Om algpåverkan kvarstår kan det påverka biotop- och artvärdet

negativt. Det är viktigt att bevaka hur algerna i Mellansjöviken utvecklas och analysera om det finns någon specifik orsak. En möjlighet är att utreda låglödesmuddring i Mellansjöviken för att ta bort fosfor från bottensediment och minska internbelastningen.

En annan del av Farstanäsets förvaltning är att informera besökare och fastighetsägare om den invasiva arten vandrarmussla, samt hur man undviker spridning av vandrarmussla till Magelungen. Farstanäset är inventeringens enda delområde där vandrarmussla inte observerats. Det är troligt att spridning av vandrarmussla kan ske från Drevviken som ligger nedströms och där vandrarmussla förekommer rikligt. Vandrarmussla kan även sprida sig via besökare som tidigare varit i andra vattensystem där den invasiva arten förekommer. Det är därför viktigt att informera allmänheten som besöker Magelungen om hur de kan minska risken för spridning, exempelvis genom skyltning vid iläggningsplatser för båt, information via den lokala fiskeföreningen etc.

Figur 42. Tidigare zoonering som utförts i Mellansjöviken i Magelungen. Röjning av vass kan ses inom den röda markeringen där gångar skapats genom vassen.

Riddersvik

Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet utgörs av grunda vattenområden i Lövstafjärden i Mälaren, en strandsträcka på cirka 1,2 kilometer. Vattenmiljöerna har i huvudsak hög naturlighet, fysisk påverkan finns främst längst västerut från utfyllnad av tidigare grundområden vid utfyllnaden vid tippen i Lövsta. Här har vattenområdena även klassats till "Mycket hög risk" för miljöpåverkan på grund av närheten till deponiområdet (Länsstyrelsen i Stockholms län). Det finns även troligtvis visst slitage på grunda områden i viken vid Engelska parken (R5), men det är inte en iordningsställd badplats och växtligheten är generellt väl utbredd även här.

Maxdjupet utanför grundområdena är cirka 44 meter enligt sjökortet (se djupkarta i Figur 43). Inventering har skett ned till cirka 4–5 meters djup. Lite större grundområden finns i de två vikarna, medan grundplatån vid Tempeludden är smalare. Vid utfyllnaden i norr blir det mycket snabbt över tio meter djupt. Bottensubstratet i vikarna utgörs till stor del av sand, men framförallt i den södra viken finns även mycket sten och block. I norra viken övergår sanden mera mot lera/silt vid cirka två meters djup. Vid utfyllnaden i norr utgörs botten av olika fraktioner av sprängsten, som övergår i mjukbotten.

Figur 43. Djupkarta för området vid Riddersvik. Röda linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Växtligheten utgörs främst av långskottsvegetation och övervattensväxter. Täckningsgraden av växtlighet varierar stort mellan sporadiska tuvor av höstlånke vid de exponerade miljöerna vid Tempeludden och täta bestånd av olika natar och smal vattenpest i mera skyddade områden.

Flytbladsväxter saknas helt förutom ett litet bestånd med gul näckros i den norra viken. Övervattensväxter utgörs främst av ett större vassbälte i den södra viken och ett bestånd med säv i den norra viken. Intressanta artfynd i övrigt finns främst i den norra viken, där mindre bestånd av hårsärv och spädnate förekommer, samt borstnate som är lite mera utbredd. Alla dessa arter växer i huvudsak på djup mindre än en meter i viken. Se intressanta artfynd i karta i Figur 44.

Vassbälten och artfynd Riddersvik, 2025

□ Inventeringsområde

▨ Vassbälte

● Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 44. Avgränsade vassbälten (bälte i norra viken utgörs av säv) i biotop R5 och utvalda artfynd vid Riddersvik.

Anslutande land- och strandmiljöer är i huvudsak trädbevuxna, förutom på hållmarkerna vid Tempeludden och längst i söder. Längst i norr ansluter Lövsta deponiområde med öppna gräsmarker. Jordarter i omkringliggande landområden utgörs av urberg på höglänt mark och

postglacial sand och sandig morän på låglänt mark. Längst i norr finns fyllning vid Lövstatippen.

Siktdjupet vid fältbesöket var 232 centimeter, vilket är betydligt mindre än vad som vanligtvis uppmäts vid miljöövervakningen (> 4 meter). Anledningen är troligtvis att siktdjup för hela vattenförekomsten mäts längre ut i den öppna vattenmassan, medan denna mätning gjordes inom inventeringsområdet närmare stranden.

Figur 45. Bilder från Riddersvik. Ovan vänster: den södra grunda viken med gles vassbälte (R3 samt R4 syns på bilden). Ovan höger: hållmarker vid Tempeludden (R4), i vattnet finns en grund smal platå med block och sten. Nedan vänster: norra viken (R5). Nedan höger: hårslinga på sandbotten i norra viken.

Riddersviks naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i sex avgränsade naturvärdesbiotoper för Riddersviks inventeringsområde (Figur 46, Tabell 5). I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder. Två naturvärdesbiotoper med högt naturvärde, tre naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde och en naturvärdesbiotop utan naturvärde har urskilts (Figur 46, Tabell 5). Naturvärdesbiotoper med högsta naturvärde och visst naturvärde har inte påträffats.

Naturvärdesbiotoper Riddersvik, 2025

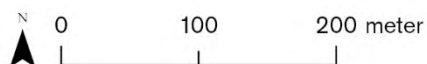
Naturvärdesklass

■ Høgt naturvärde - klass 2

■ Påtagligt naturvärde - klass 3

▨ Lågt naturvärde (klass 5 eller lägre)

□ Inventeringsområde

Producerad 2025-11-06 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 46. Naturvärdesbiotoper vid Riddersvik. Høgsta naturvärden finns i grunda lite skyddade vikar. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i Bilaga 1.

Tabell 5. Avgränsade naturvärdesbiotoper för delområdet Riddersvik med objektnummer, naturvärdesklass, biotopnamn och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning). R = Riddersvik.

ID	Naturvärdesklass	Biotopnamn	Bedömning
R1	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Djupare vatten vid sluttande berghällar	God säkerhet
R2	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Beskuggat vatten med hårbotten	God säkerhet
R3	Klass 2 – Högt naturvärde	Grund vik med vassbälte	God säkerhet
R4	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Tempeludden	God säkerhet
R5	Klass 2 – Högt naturvärde	Grund vik med säv och sandbotten	God säkerhet
R6	Ej naturvärde	Anlagd botten med sprängstensutfyllnad vid avfallsanläggning	God säkerhet

Bottenfauna

För delområdet Riddersvik har 34 arter observerats i bottenfaunaundersökningen vilket bedöms som måttligt artantal (se Bilaga 4). Vid Riddersviks inventeringsområde var naturvärdet mycket högt (indexpoäng 18) vilket beror på förekomsten av fem ovanliga arter: en fiskigel (*Piscicola geometra*) och fyra nattsländearter (*Orthotrichia sp.*, *Hydropsyche contubernalis*, *Ceraclea dissimilis* och *Triaenodes sp.*, varav *Ceraclea dissimilis* endast noterades vid denna lokal). Fyra invasiva arter påträffades i Riddervik: den nyzeeländska tusensnäckan (*Potamopyrgus antipodarum*), vandrarmussla (*Dreissena polymorpha*) samt två kräftdjur (*Limnomysis benedeni* och *Cheilicorophium curvispinum*). För mer information om bottenfaunaundersökningen se Bilaga 4.

Förvaltning

Området vid avfallsanläggningen (R6 – ej naturvärde) kan möjligen förbättras genom att skapa nya grundområden utanför utfyllnaden. Fler grundområden gynnar exempelvis makrofyter och fisk om botten substratet är passande. Innan ett nytt grundområde anläggs behöver man dock beakta om ytterligare utfyllnad kan ha negativ påverkan på närliggande farled samt den anslutande naturvärdesbiotopen R5 där höga naturvärden finns. Tidigare förslag för artificiella grundområden finns för Stockholmsområdet vid Årsta holmar (Ekologigruppen 2024a) och flertalet andra platser kopplade till det så kallade Massa-projektet. För mer information se avsnittet *Anläggning av nya grundområden i Förvaltning av inventerade vattenområden* i slutet av rapporten.

En viktig del av förvaltningen i Riddersvik är att minska risken att farliga ämnen sprider sig i området och ut i vattenmiljöerna. I och med att Riddersvik herrgårds koloniområde samt intilliggande förorenad mark saneras bör risken för spridning minska, men det är viktigt att förorenade massor tas om hand på rätt sätt. Det är även viktigt att ha uppsikt över eventuell miljöpåverkan från Lövsta deponiområde, som ansluter till inventeringsområdet vid viken med säv och sandbotten (R6) där höga biotop- och artvärden finns.

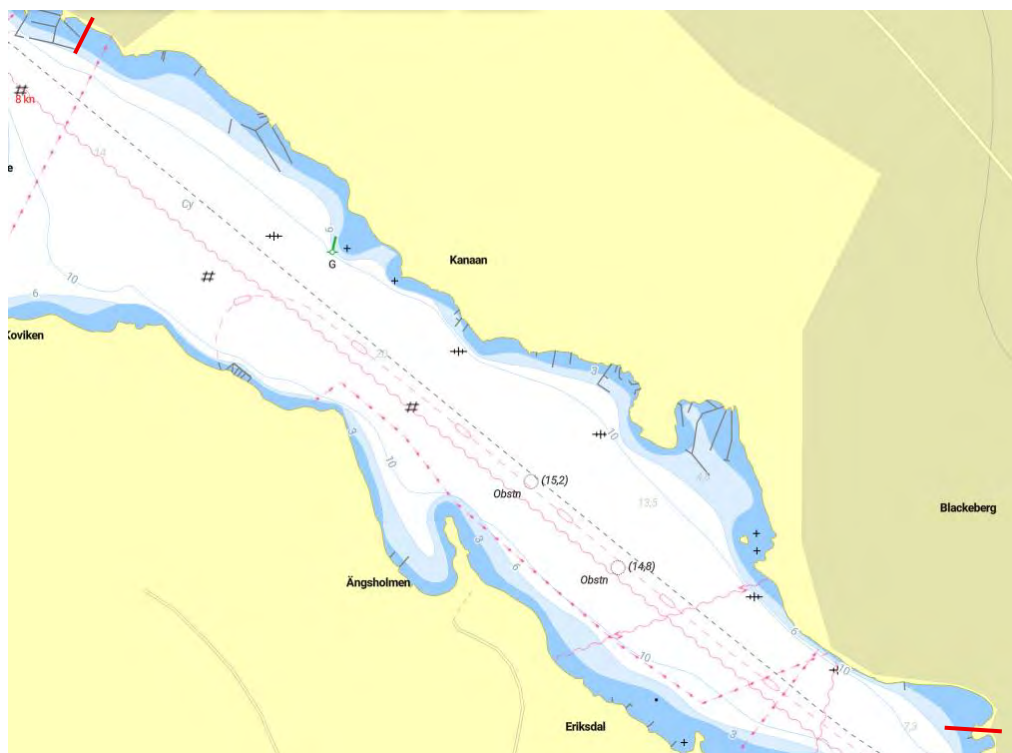
Det finns rester av en äldre stenkista i vattnet vid mellan biotop Å2 och Å3 som med fördel kan tas bort.

Grimsta

Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet utgörs av grunda vattenområden i Fiskarfjärden i Mälaren, en strandsträcka på cirka 3,8 kilometer. Vattenmiljöerna har i huvudsak hög naturlighet, men flertalet påverkade sträckor finns. Vid Maltesholmsbadet och Kanaanbadet finns naturliga sandförekomster, men i badområdena påverkas växtlighetens utbredning av nötning från badgäster. Vid Grimsta båtsällskap och Kvarnvikens båtsällskap finns flertalet bryggor och platser för många fritidsbåtar. Vid Bromma Jollekappseglingssällskap och Stockholms paddlarklubb finns också bryggor, men i mindre omfattning och här bedöms påverkan på vattenmiljöerna vara mer begränsad. Vid Ljunglöfska slottet utgörs närområdet av park/gräsmatta, det finns en vertikal stenmur och bryggor med stenkistor som påverkar konnektiviteten.

Maxdjupet utanför grundområdena är cirka tjugo meter enligt sjökortet (se djupkarta i Figur 47). Inventering har skett ned till cirka 4–5 meters djup. Bottensubstratet varierar stort längs sträckan. I huvudsak finns sten och block närmast land som övergår i sand eller grus och till sist mjukbotten. Vid de många sträckorna med vassbälten finns ofta grunda bottnar med sten, grus eller sand innanför vassen som övergår i rotfilt i vassbältet och sedan mjukbotten utanför. På sträckorna kring badplatserna finns naturliga sandbottnar som övergår till mjukbotten på cirka 1,5 meters djup. Vid Grimsta och Kvarnvikens båtsällskap, Stockholms paddlarklubb, Bromma Jollekappseglingssällskap och i den grunda viken längst i öst finns främst lera med inslag av silt.

Figur 47. Djupkarta för området vid Grimsta. Röda linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Växtligheten utgörs av långskottsväxter, kortskottsväxter, flytbladsväxter och övervattensväxter. Täckning av vattenväxter varierar stort, men tätast bestånd förekommer i huvudsak i mera skyddade områden på cirka 1–3 meters djup på mjukbottnar och hårdbottnar i

form av sand och lera. Dominerande arter varierar. På mycket grunt vatten med substrat av sten, sand eller grus finns på många sträckor rikligt med kortskottsvegetation som nålsäv, strandpryl och sylört. Dessa arter blir lätt underrepresenterade vid krattning, men är lättare att identifiera vid snorkling. Långskottsvegetationen har ingen totalt dominerande art utan det varierar från biotop till biotop, men smal vattenpest finns ofta rikligt, så även höstlånke. Flytbladsväxter finns i form av gul näckros och i mindre utsträckning vattenpilört. Övervattensväxter utgörs i huvudsak av vass som finns i många mindre bälten, men kaveldun förekommer också i mindre utsträckning. Intressanta artfynd är exempelvis de rödlistade arterna pilblad (NT) och bandnate (NT) som båda observerades vid Kvarnvikens båtsällskap (biotop G8), samt uddnate (NT) som påträffades i biotop G1. I övrigt hittades den mindre vanliga arten papillsträfs, en kransalg som påträffats vid makrofytinventering i området i stort. Andra arter som kan nämnas är styvt braxengräs, spädnate och trubbnate. Se intressanta artfynd i karta i Figur 49 och Figur 50.

Anslutande land- och strandmiljöer utgörs främst av naturmark inom Grimsta naturreservat, med trädbevuxen mark förutom vid badplatser, båtsällskap och hållmarker. I östra delen av området finns en liten trädbevuxen ö vid biotop G9. Jordarter i omkringliggande landområden utgörs av urberg på höglänt mark och postglacial sand, sandig morän och postglacial lera eller glacial lera i lågpunkter.

Siktdjupet vid fältbesöket var cirka 200 centimeter, vilket är betydligt mindre än vad som vanligtvis uppmäts vid miljöövervakningen (ibland > 4 meter). Anledningen är troligtvis att siktdjup för hela vattenförekomsten mäts längre ut i den öppna vattenmassan, medan denna mätning gjordes inom inventeringsområdet närmare stranden.

Figur 48. Bilder från Grimsta. Ovan vänster: ett av många mindre glesa vassbälten på sträckan (G2). Innanför dessa finns ofta grundområden med kortskottsvegetation. Ovan höger: branta hållmarker med djupa bottnar utanför (G5). Nedan vänster: grund vik längst i öster som står ut från övriga biotoper (G11). Nedan höger: styvt braxengräs, en av arterna med kortskottsvegetation som förekommer i området.

Vassbälten och artfynd Grimsta, 2025

Inventeringsområde

Vassbälte

● Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto & topografisk karta © Lantmäteri

Figur 49. Avgränsade vassbälten och utvalda artfynd vid Grimsta (norra delen).

Vassbälten och artfynd Grimsta, 2025

- Inventeringsområde
- Vassbälte
- Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofot & topografisk karta © Lantmäteri

Figur 50. Avgränsade vassbälten och utvalda artfynd vid Grimsta (södra delen).

Grimstas naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i elva avgränsade naturvärdesbiotoper för Grimstas inventeringsområde (Figur 51, Tabell 6). I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder. Tre naturvärdesbiotoper med högt naturvärde, sex naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde och två naturvärdesbiotoper med visst naturvärde har urskilts (Figur 51, Tabell 6). Naturvärdesbiotoper med högsta naturvärde har inte påträffats.

Tabell 6. Avgränsade naturvärdesbiotoper för delområdet Grimsta med objektnummer, naturvärdesklass, biotopnamn och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning). G = Grimsta.

ID	Naturvärdesklass	Biotopnamn	Bedömning
G1	Klass 2 – Högt naturvärde	Beskuggade grunda vatten	God säkerhet
G2	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Vassbälten	God säkerhet
G3	Klass 4 – Vist naturvärde	Grimsta båtsällskap	God säkerhet
G4	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Mindre grundområde vid grusstrand	God säkerhet
G5	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Djupare vatten vid berg och klippållar	God säkerhet
G6	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Grundområden vid Kaananbadets udde	God säkerhet
G7	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Bromma Jollekappseglingssällskap	God säkerhet
G8	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Kvarvikens båtsällskap	God säkerhet
G9	Klass 2 – Högt naturvärde	Grund vik vid Fågelön	God säkerhet
G10	Klass 4 – Vist naturvärde	Vattenmiljöer nedanför Ljunglöfska slottet	God säkerhet
G11	Klass 2 – Högt naturvärde	Skyddad mindre vik	God säkerhet

Bottenfauna

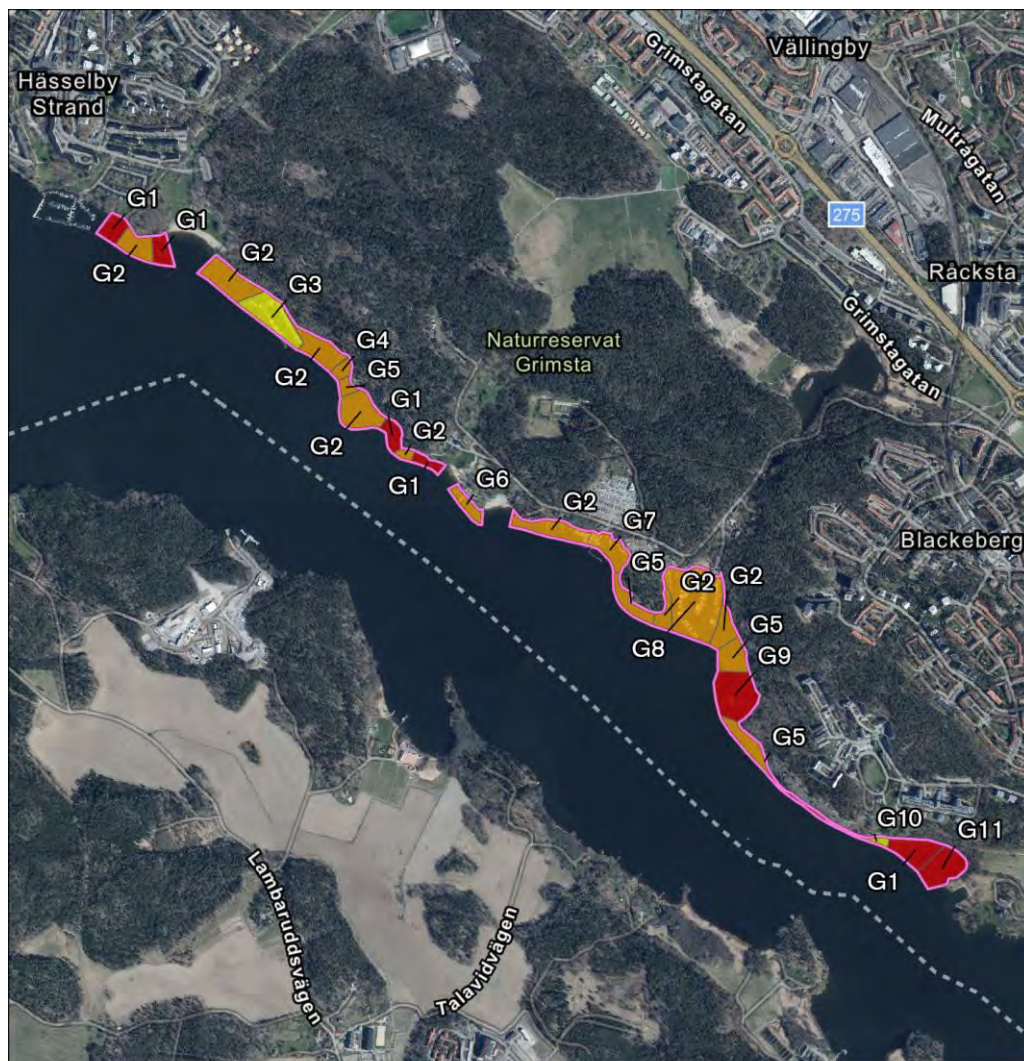
För delområdet Grimsta har 48 arter observerats i bottenfaunaundersökningen vilket bedöms som mycket högt artantal (se Bilaga 4). Vid Grimstas inventeringsområde var naturvärdet mycket högt (indexpoäng 22) vilket beror på det höga artantalet och förekomsten av fyra ovanliga arter: tre nattsländor (*Orthotrichia sp.*, *Oecetis notata* och *Triaenodes sp.*) samt fiskigel (*Piscicola geometra*). Även tre invasiva arter har påträffats: den nyzeeländska tusensnäckan (*Potamopyrgus antipodarum*), vandrarmussla (*Dreissena polymorpha*) och kräftdjuret *Limnomysis benedeni*. För mer information om bottenfaunaundersökningen se Bilaga 4.

Förvaltning

Det finns risk för att man vill genomföra muddring vid småbåtshamnarna. Detta är något som bör genomföras ytterst restriktivt och försiktigt eller inte alls. Istället för att muddra kan vattenväxter som slingor och flytblad klippas ned/ansas ifall de upplevs som ett problem. Om muddringsförslag finns bör aktuella bottnar studeras i detalj för en mera specifik bedömning av påverkan på biologisk mångfald.

Skydda vikar med höga naturvärden (G9 och G11) från ökat besöksstryck/slitage. Eventuellt kan även grundområden vid småbåtshamnar förbättras och utökas om bryggor längst strandlinjen flyttas längre ut i vattnet, till exempel vid Grimsta båtsällskap.

Ytterligare naturliga strukturer i vattenmiljön kan med fördel placeras ut eller anläggas. För mer information om strukturer se avsnittet *Strukturer i Förvaltning av inventerade vattenområden*.

Naturvärdesbiotoper Grimsta, 2025

Naturvärdesklass Inventeringsområde

Högt naturvärde - klass 2

Påtagligt naturvärde - klass 3

Visst naturvärde - klass 4

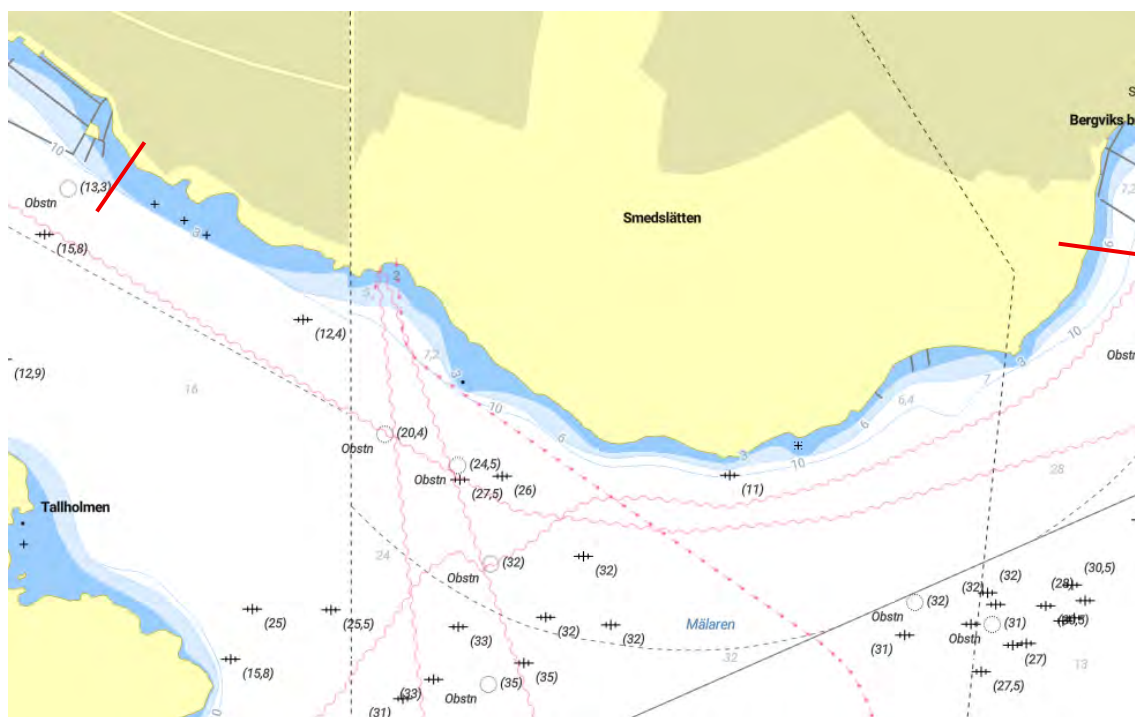
N 0 250 500 meter

Producerad 2025-12-18 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 51. Naturvärdesbiotoper vid Grimsta. Högsta naturvärden finns i grunda skyddade områden med riklig vegetation. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i Bilaga 1.

Beskrivning av inventeringsområdet

Maxdjupet utanför grundområdena är cirka 30 meter enligt sjökortet (se djupkarta i Figur 52). Inventering har skett ned till cirka 5 meters djup. Bottensubstratet varierar stort längs sträckan. I huvudsak finns sten och block närmast land som övergår i lera eller mjukbotten, men även mindre områden med grus. Vid Solviksbadet och Ålstensängens strand finns sandbottnar och lera. Lera förekommer också i små vikar längst i väster. Överlag finns det rikligt med död ved i grundområdena.

Figur 52. Djupkarta för området vid Ålstensskogen. Röda linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser.

Växtligheten utgörs främst av långskottsväxter och små inslag av flytbladsväxter och övervattensväxter. Täckning av vattenväxter varierar stort från mattbildande utanför Ålstensängens strand till mycket begränsad exempelvis utanför vissa trädbevuxna stränder. Dominerande arter varierar mellan områden. Utanför Ålstensängens strand finns rikligt med vattenbläddra och smal vattenpest. Generellt finns rikligt med kransalger. Detta är särskilt påtagligt i ett större grundområde vid några små skär i väster. Flytbladsväxter saknas nästan helt, men det finns enstaka små ytor med gul näckros. Övervattensväxter finns i form av små enstaka ytor av vass och kaveldun. Intressanta artfynd är exempelvis den rödlistade arten pilblad (NT) som finns i liten mängd vid Ålstensängens strand. I övrigt hittades flera olika natar

som trådnate, trubbnate och borstnate men i begränsad mängd. Kransalger utgörs främst av skörsträfsa och glanslinke/mattslinka. Se intressanta artfynd i karta i Figur 53.

Vassbälten och artfynd Ålstensskogen, 2025

Inventeringsområde

Vassbälte

● Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto & topografisk karta © Lantmäteriet

Figur 53. Avgränsade vassbälten och utvalda artfynd vid Ålstensskogen.

Anslutande land- och strandmiljöer utgörs främst av naturmark som planeras bli naturreservat. Det finns en del öppna ytor vid Solviksbadet och Ålstensängen och på hållmarkerna, men i huvudsak är stränderna bevuxna med träd. Jordarter i omkringliggande landområden utgörs av urberg på höglänt mark och postglacial sand, sandig morän, postglacial lera eller glacial lera i lågpunkter.

Siktdjupet vid fältbesöket var cirka 232 centimeter, vilket är betydligt mindre än vad som vanligtvis uppmäts vid miljöövervakningen (ibland > 4 meter). Anledningen är troligtvis att siktdjup för hela vattenförekomsten mäts längre ut i den öppna vattenmassan, medan denna mätning gjordes inom inventeringsområdet närmare stranden.

Figur 54. Bilder från Ålstensskogen. Ovan vänster: grunda bottnar med hög beskuggning och mycket död ved, en typisk strand för Ålstensskogen. Ovan höger: stranden vid Ålstensängen (Å4). Nedan vänster: Solviksbadet med sandstrand. Bryggorna har precis tagits upp för säsongen. Nedan höger: Grusbotten förekommer på flera platser längs sträckan.

Ålstensskogens naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i fem avgränsade naturvärdesbiotoper för Ålstensskogens inventeringsområde (Figur 55 Tabell 7). I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder. Fyra naturvärdesbiotoper med högt naturvärde och en naturvärdesbiotop med påtagligt naturvärde har urskilts (Figur 55, Tabell 7). Naturvärdesbiotoper med högsta naturvärde och visst naturvärde har inte påträffats.

Naturvärdesbiotoper Ålstenssskogen, 2025

Naturvärdesklass

 Inventeringsområde

Högt naturvärde - klass 2

Påtagligt naturvärde - klass 3

N 0 100 200 meter

Producerad 2025-11-06 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 55. Naturvärdesbiotoper vid Ålstenssskogen. Stora delar av området har klassats till höga naturvärden. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i Bilaga 1.

Tabell 7. Avgränsade naturvärdesbiotoper för Ålstensskogen med objektnummer, naturvärdesklass, biotopnamn och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning). Å = Ålstensskogen.

ID	Naturvärdesklass	Biotopnamn	Bedömning
Å1	Klass 2 – Högt naturvärde	Beskuggat vatten med block och sten	God säkerhet
Å2	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Djupare vatten vid sluttande berghällar	God säkerhet
Å3	Klass 2 – Högt naturvärde	Ålstensskogens skär	God säkerhet
Å4	Klass 2 – Högt naturvärde	Grund vik vid Ålstensängens strand	God säkerhet
Å5	Klass 2 – Högt naturvärde	Grundområden med flikig flack strandzon	God säkerhet

Bottenfauna

För delområdet Ålstensskogen har 34 arter observerats i bottenfaunaundersökningen vilket bedöms som måttligt artantal (se Bilaga 4). Vid Ålstensskogens inventeringsområde var naturvärdet högt (indexpoäng 15). Fyra ovanliga arter påträffades: en snäcka (*Gyraulus crista*), en dagslända (*Caenis robusta*) och två nattsländor (*Hydropsyche contubernalis* och *Triaenodes sp.*). Även tre invasiva arter har påträffats: den nyzeeländska tusensnäckan (*Potamopyrgus antipodarum*) och två kräftdjur (*Limnonyx benedeni* och *Cheilicorophium curvispinum*). För mer information om bottenfaunaundersökningen se Bilaga 4.

Förvaltning

Naturvärdesbiotopen vid Ålstensängens strand (Å4) har högt naturvärde och här har många intressanta arter observerats, till exempel pilblad (naturvatten 2014 och 2020) och flertalet natearter. För att upprätthålla det höga naturvärdet vid Ålstensängens strand är det viktigt att bevara naturligheten. Undvik att anlägga bryggor och andra anläggningar i vattnet. Visst slitage (så kallad intermediär störning) från exempelvis badgäster kan vara bra för att upprätthålla artdiversitet på botten, men området bör inte byggas ut ytterligare eller anpassas för fler badgäster.

Eventuellt kan det vara aktuellt med fågelskydd vid Ålstensskogens fågelskär (Å3) om det upplevs att det blir ökat besöksstryck och ökad störning.

Det finns äldre bryggor/kajer med stenkistor som är i dåligt skick. Dessa bör ses över och tas med fördel bort för att öka konnektiviteten samt säkerheten i området (se Figur 56).

Figur 56. Äldre kaj/brygga med stenkista i dåligt skick som skapar konnektivetsproblem längst strandlinjen.

Lillsjön

Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet täcker hela Lillsjön, dess utloppskanal samt områden i Ulvsundasjön utanför kanalen. Total strandsträcka är cirka 2,4 kilometer. Vattenmiljöerna har generellt hög naturlighet (förutom kanalen), men vattenkvaliteten är bristfällig med tydlig övergödningsproblematik inne i Lillsjön. Det dåliga siktdjupet gör att växtligheten är mycket begränsad under vattnet. I öster ansluter Ulvsunda båtsällskap med småbåtshamn.

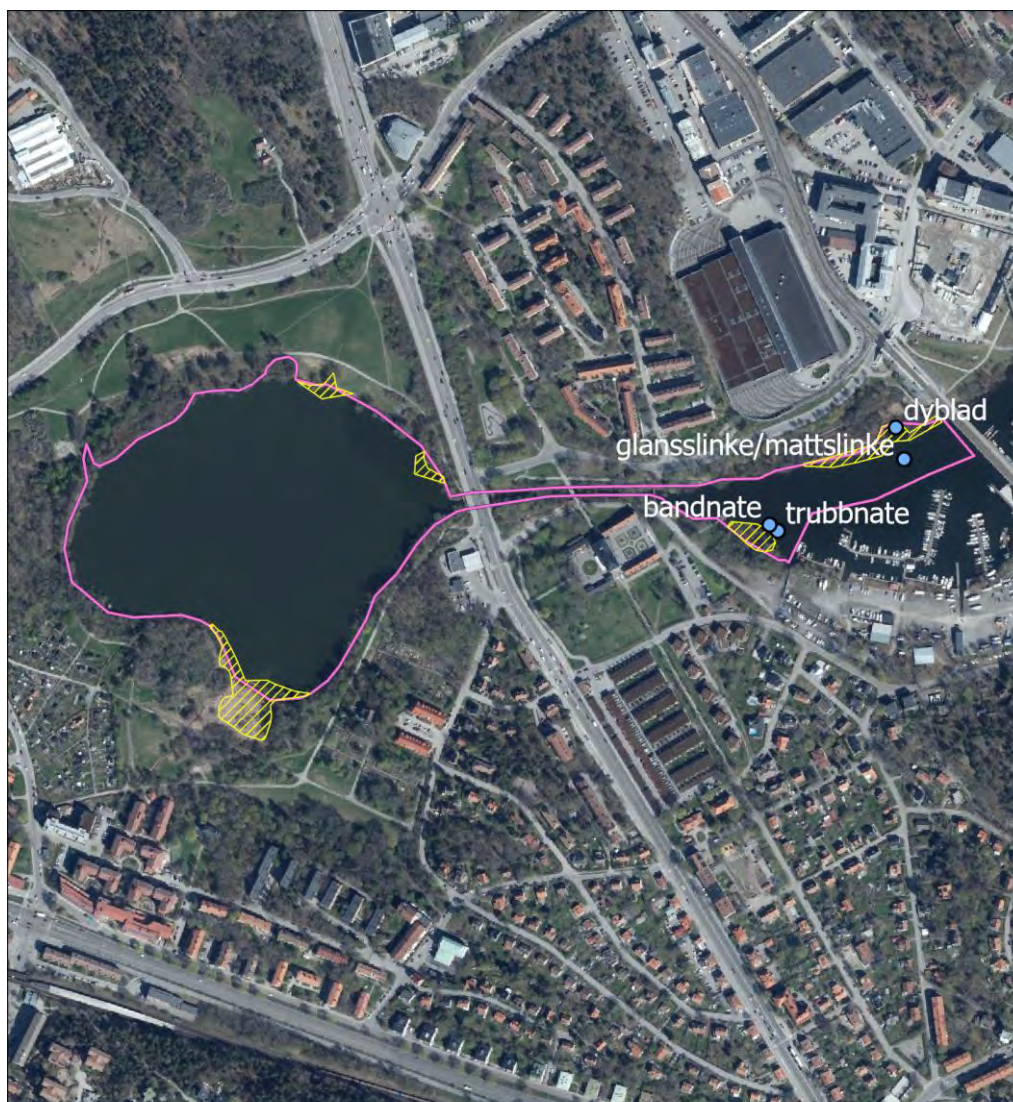
Maxdjupet i området är cirka tre meter, både i mitten av Lillsjön och ute i Ulvsundasjön (se djupkarta i Figur 57). Inventering har skett ned till maxdjup. Bottensubstratet utgörs i Lillsjön främst av mjukbottenar med silt överlagrat med detritus. Ute i Ulvsundasjön finns en del sten kring stränderna och en del grus, som övergår i mjukbotten utanför. I norr vid vassbältena finns mjukbotten även in mot land.

Figur 57. Djupkarta för området vid Lillsjön. Röda linjer visar inventeringsområdets ungefärliga gränser. I Lillsjön är maxdjupet cirka

Växtligheten i Lillsjön utgörs främst av flytblads- och övervattensväxter, medan vegetation under vattenytan i huvudsak saknas till följd av det dåliga siktdjupet. Även i kanalen är växtligheten mycket begränsad. Ute i Ulvsundasjön är vegetationen mera jämförbar med övriga områden i Mälaren, med både långskottsväxter, flytbladsområden och vassbälten.

Dominerande arter av växter i Lillsjön är vit näckros med inslag av gul näckros ute på vattnet, och närmast land dominerar kalmus som växer i några meter breda bälten. Även små partier med kaveldun och vass förekommer. Ute i Ulvsundasjön finns breda vassbälten i norr och även vass med inslag av kaveldun längs södra stranden. Utanför vassbältena finns bälten med gul näckros och under vattnet domineras växtsamhället av hornsärv. Intressanta artfynd är exempelvis den rödlistade arten bandnate (NT) som finns i ett litet men tätt bestånd i södra delen av viken i Ulvsundasjön. Andra intressanta arter är trubbnate som växer tillsammans med fyndet av bandnate i Ulvsundasjön och dyblad som finns i vik vid vassbälte i norr. Se intressanta artfynd i karta i Figur 58.

Vassbälten och artfynd Lillsjön, 2025

□ Inventeringsområde

▨ Vassbälte

● Arter

Producerad 2025-11-10 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto & topografisk karta © Lantmäteriet

Figur 58. Avgränsade vassbälten och utvalda artfynd vid Lillsjön. Bälte på södra sidan i öster utgörs till stor del av kaveldun.

Anslutande land- och strandmiljöer utgörs av trädbevuxna stränder och sly vid Lillsjön, med en del öppna parktytor och ett koloniområde. Vid Ulvsundasjön finns slybevuxna stränder i norr och i söder upptas huvuddelen av landytorna av öppen mark vid småbåtshamnen. Jordarter i omkringliggande landområden utgörs gytjelera och postglacial lera kring Lillsjön och i huvudsak av fyllning vid Ulvsundasjön.

Siktdjupet vid fältbesöket var cirka 48 centimeter i Lillsjön, vilket är mycket dåligt men normalt för sjön. I Ulvsundasjön var siktdjupet cirka 158 centimeter. Vanligtvis är siktdjupet kring tre

meter när det provtas i vattenförekomsten. Troligtvis är vattnet i inventeringsområdet påverkat av Lillsjöns näringshalter, vilket begränsar siktdjupet jämfört med resten av vattenförekomsten.

Figur 59. Bilder från Lillsjön. Övan vänster: typisk miljö vid stranden i Lillsjön, med sly och smala områden med övervattensvegetation. Övan höger: område i Lillsjön med riklig flytbladsvegetation. Nedan vänster: provtagning i södra delen av Ulvsundasjön (L5), där bandnate noterades vid kaveldunsbältet. Nedan höger: kanalen mellan Lillsjön och Ulvsundasjön (L2).

Lillsjöns naturvärdesbiotoper

Naturvärdesinventeringen har resulterat i fem avgränsade naturvärdesbiotoper för Lillsjöns inventeringsområde (Figur 60, Tabell 8). I Bilaga 1 redovisas respektive naturvärdesbiotop i detalj och med representativa bilder. En naturvärdesbiotop med högt naturvärde, tre naturvärdesbiotoper med påtagligt naturvärde och en naturvärdesbiotop med visst naturvärde har urskilts (Figur 60, Tabell 8). Naturvärdesbiotoper med högsta naturvärde har inte påträffats.

Tabell 8. Avgränsade naturvärdesbiotoper för delområdet Lillsjön med objektnummer, naturvärdesklass, biotoptyp och säkerhet i bedömning (god säkerhet eller preliminär bedömning). L = Lillsjön.

ID	Naturvärdesklass	Biotopnamn	Bedömning
L1	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Lillsjön	God säkerhet
L2	Klass 4 – Visst naturvärde	Kanal	God säkerhet
L3	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Inlopp till Lillsjöns kanal	God säkerhet
L4	Klass 3 – Påtagligt naturvärde	Vassbälte	God säkerhet
L5	Klass 2 – Högt naturvärde	Kaveldunbälte	God säkerhet

Naturvärdesbiotoper Lillsjön, 2025

Naturvärdesklass

 Inventeringsområde

Högt naturvärde - klass 2

Påtagligt naturvärde - klass 3

Visst naturvärde - klass 4

N 0 100 200 meter

Producerad 2025-11-06 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto © Lantmäteriet

Figur 60. Naturvärdesbiotoper vid Lillsjön. Högst naturvärden finns i södra delen av Ulvsundasjön där den rödlistade arten bandnate (NT) påträffades. Detaljerad beskrivning av alla naturvärdesbiotoper finns i Bilaga 1.

Bottenfauna

För delområdet Lillsjön har 17 arter observerats i bottenfaunaundersökningen vilket bedöms som lågt artantal (se Bilaga 4). Vid Lillsjöns inventeringsområde var naturvärdet högt, men området hade ett betydligt lägre naturvärdesindex (indexpoäng 6) än de övriga inventeringsområdena. Det låga artantalet bidrog inte till naturvärdet. Lillsjön är tydligt negativt näringspåverkad. Två ovanliga arter påträffades, en dagslända (*Caenis robusta*) och en nattslända (*Orthotrichia sp.*), samt den invasiva kräftdjursarten *Limnomysis benedeni*. Lillsjön är tydligt negativt näringspåverkad. För mer information om bottenfaunaundersökningen se Bilaga 4.

Förvaltning

Lillsjöns höga näringshalter och algpåverkan har en tydlig negativ påverkan på artdiversitet och utbredning av makrofyter i Lillsjön. Det ringa siktdjupet på grund av höga näringshalter och alger gör att det knappt finns någon växtlighet alls under vattenytan. Den viktigaste åtgärden för Lillsjöns förvaltning är att minska påverkan från övergödning och miljöfarliga ämnen, vilket skulle gynna biologisk mångfald och rekreation. Om åtgärder mot övergödning lyckas har Lillsjöns skyddade och grunda vattenmiljöer potential att vara exemplariska lekmiljöer för varmvattenarter av fisk, som abborre, gädda och mört.

För att motverka övergödningen krävs åtgärder både i vattnet, för att minska eventuell internbelastning, och på land, för att begränsa extern näringstillförsel. Dagvattenreningar kan iordningställas längst vattnets väg mot Lillsjön för att minska belastningen. En våtmark vid Lillsjön (Miljöbarometern 2021b) tillsammans med oledning av dagvatten kan öka sjöns vattenomsättning och förbättra vattenkvaliteten. Troligtvis finns höga historiska utsläpp lagrade i Lillsjöns bottensediment som påverkar nuvarande näringshalter. Olika lösningar finns för att minska internbelastningen av näringsämnen, till exempel lågflödesmuddring av bottensediment, syresätta vattnet med en fontän eller syresättningspump (så kallad haloklin ventilation) och/eller permanent fastläggning/fosforfällning (vilket kan vara svårt med tanke på det ringa djupet).

Muddring innebär att syretärande och fosforrikt material tas bort från det översta bottenlagret som leder till att den interna fosforbelastningen minskar. För att undvika ytterligare grumling, som ofta är fallet vid konventionell muddring, kan lågflödesmuddring med fördel användas.

Fontäner kan bidra till att vatten lokalt, nära pumparna, syresätts och att delar av sjöns vatten inte fryser till is under vintertid. Om isen lägger sig som ett lock försvårar isen cirkulationen i sjön vilket bidrar till syrebrist. Lötsjöns fontän är ett exempel på hur en fontän kan bidra till att syresätta vatten, förbättra miljöförhållanden, och motverka algutväxt (Ekologigruppen 2025c).

Fastläggning av läckagebenägen fosfor innebär att fosfor binds i sedimenten vilket kräver tillsats av fosforbindande ämnen (exempelvis aluminium, järn eller kalk) som måste kunna binda fosfor oavsett om syre är tillgängligt eller inte. Fastläggning av fosfor med hjälp av aluminium är en väldokumenterad metod för behandling av insjöar och har använts sedan 1970-talet, både utomlands och i Sverige. Aluminiumfällning har genomförts i Drevviken (Miljöbarometern 2024), Magelungen (Miljöbarometern 2021a) och flertalet andra sjöar i Stockholmsområdet, vilket generellt bidragit till ökat siktdjup.

Grundområden kring L5 där höga naturvärden finns kan med fördel förbättras och utökas. Till exempel genom att flytta båtbyggkor längre ut i viken (förslag, Miljöbarometern 2023).

Värdearter

En värdeart är en art med specifika krav på sin miljö. Begreppet naturvårdsarter är något bredare och innefattar även andra arter som ofta omnämns i naturvårdssammanhang, såsom rödlistade arter som inte har specifika krav på sin livsmiljö (se information i faktarutan nedan).

I området har 149 naturvårdsarter, inklusive värdearter, påträffats i samband med fältinventeringen eller är kända från databasen Artportalen eller tidigare inventeringar. Från Artportalen har endast artfynd som bedömts som rimliga inkluderats, beaktat naturtyp och platsens förutsättning som livsmiljö. Förekomster av alla påträffade skyddade arter, rödlistade arter och arter med mycket högt samt högt signalvärde finns listade i Tabell 9. Utvalda arter visas i kartor för varje delområde under specifikt avsnitt för delområdet. En fullständig förteckning av alla noterade värdearter i området, inkluderande rödlistade arter med lägre signalvärde, samt information om vad arterna indikerar, finns i Bilaga 2.

Mer om naturvårdsarter och värdearter

Naturvårdsarter är utpekade av myndigheter i olika inventeringar och sammanhang. De sammanfattas av SLU ArtDatabanken i rapporten "Naturvårdsarter" (Hallingbäck 2013). Exempel på naturvårdsarter är rödlistade arter, fridlysta arter, Skogsstyrelsens signalarter och typiska arter. De arter som är relevanta att använda vid bedömningen av naturvärden kallas **värdearter**. Genom sin förekomst signalerar arten att det finns naturvärden i ett område och att det kan finnas fler sällsynta och/eller rödlistade arter. Många värdearter är också naturvårdsarter, men kan även vara Jordbruksverkets ängs- och betesmarksarter och Ekologigruppens egna värdearter (exempelvis regionalt sällsynta arter och nyckelarter som formar livsmiljöer). Värdearterna delas in i fyra olika kategorier utifrån deras signalvärde (mycket högt, högt, påtagligt och visst) vilket baseras på artens miljökrav och sällsynthet. Signalvärdet är en glidande skala som också varierar geografiskt.

Fördjupad artinventering av bottenmiljöer och bottenfauna har ingått, se rubrik *Fördjupad inventering av bottenmiljöer i vatten* och *Fördjupad inventering av bottenfauna i grunda vattenmiljöer* längre upp i rapporten under *Metod*. Ytterligare 99 arter påträffades i bottenfaunaundersökningen, varav en rödlistad, 17 ovanliga arter och fyra invasiva arter (se Bilaga 4). Påträffade värdearter vid bottenfaunainventeringen är tillagda i den naturvärdesbiotop där sparkprov genomförts och har även inkluderats i Bilaga 2. För mer information se bottenfaunarapporten i Bilaga 4.

Tabell 9. Observerade eller rapporterade värdearter och naturvårdsarter i området. Tabellen innefattar skyddade arter, rödlistade arter och arter med mycket högt och högt signalvärde. *Skydd* anger paragrafer i artskyddsförordningen (ASF) som skyddar arten och *R.K* anger rödlistningskategori enligt följande: NT - nära hotad, VU - sårbar. Tabellen är sorterad efter skyddade arter därefter rödlistade arter och sedan övriga värdearter sorterade efter signalvärde.

Svenskt namn (Latinskt namn)	Skydd ASF/R.K	Signal- värde	Förekommer i naturvärdes- biotop	Källa
Dammfladdermus (Myotis dasycneme)	4a§ / NT	Högt	L1 och S10	Artportalen 2023, Ecocom 2017
Utter (Lutra lutra)	4a§ / NT	Påtagligt	F2	Ekologigruppen 2025

Svenskt namn (Latinskt namn)	Skydd ASF/R.K	Signal- värde	Förekommer i naturvärdes- biotop	Källa
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	4a§ / NT	Visst	G1, L1, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025a, Artportalen 2010 & 2023
Citronfläckad kärrtrollslända (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	4a§	Påtagligt	F4	Södertörnsekologerna 2003
Mustaschfladdermus/tajgafladdermus (<i>Myotis mystacinus/brandtii</i>)	4a§	Påtagligt	F1, F2, L1, S10, Å1, Å5	Ekologigruppen 2025a & 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2023
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)	4a§	Påtagligt	L1, S10, Å1, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2023
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)	4a§	Påtagligt	F2, F4, G1, L1, S10, Å1, Å2, Å5	Ekologigruppen 2025a & 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2010 & 2023
Åkergroda (<i>Rana arvalis</i>)	4a§	Påtagligt	F4	Artportalen 2022
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	4a§	Visst	F1, F2, G1, L1, S9, S10, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025a & 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2010 & 2023
Bläsand (<i>Anas penelope</i>)	4§ / VU	Högt	S7	Artportalen 2024
Kricka (<i>Anas crecca</i>)	4§ / VU	Påtagligt	L1, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Gråtrut (<i>Larus argentatus</i>)	4§ / VU	Påtagligt	L1, R1, R4, S7, S9, S10	Artportalen (flertalet år)
Östersjötrut (<i>Larus fuscus fuscus</i>)	4§ / VU	Påtagligt	R4, S10	Artportalen 2023 & 2024
Havstrut (<i>Larus marinus</i>)	4§ / VU	Visst	F4, L1, R1, R4, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Skedand (<i>Anas clypeata</i>)	4§ / NT	Högt	L1	Artportalen 2006 & 2015
Entita (<i>Poecile palustris</i>)	4§ / NT	Påtagligt	R3, R5	Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)	4§ / NT	Visst	F2, G6, G8, L1, L3, R3, R5, S1, S8, S10	Artportalen (flertalet år)
Fiskmåås (<i>Larus canus</i>)	4§ / NT	Visst	G8, L1, R1, R3, R4, S7, S9, S10, Å3	Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen (flertalet år)
Rörsångare (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	4§ / NT	Visst	L1, R3, S7, S10	Artportalen (flertalet år)

Svenskt namn (Latinskt namn)	Skydd ASF/R.K	Signal- värde	Förekommer i naturvärdes- biotop	Källa
Skrattmås (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	4§ / NT	Visst	L1, R1, S1, S7, S9, S10	Artportalen (flertalet år)
Strandskata (<i>Haematopus ostralegus</i>)	4§ / NT	Visst	S9, Å3	Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen 2023 & 2024
Sävspurv (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	4§ / NT	Visst	L1, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Dvärgmås (<i>Hydrocoloeus minutus</i>)	4§	Högt	S10	Artportalen 2021
Gråhakedopping (<i>Podiceps grisegena</i>)	4§	Högt	L1	Artportalen 2024
Salskrake (<i>Mergellus albellus</i>)	4§	Högt	L1, S7, S10	Artportalen 2008 & 2015
Fiskgjuse (<i>Pandion haliaetus</i>)	4§	Påtagligt	F2, L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Forsärla (<i>Motacilla cinerea</i>)	4§	Påtagligt	G8	Artportalen 2006
Gluttsnäppa (<i>Tringa nebularia</i>)	4§	Påtagligt	L1	Artportalen 2017
Silltrut (<i>Larus fuscus</i>)	4§	Påtagligt	L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Smådopping (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	4§	Påtagligt	L1, S10	Artportalen (flertalet år)
Snattherand (<i>Anas strepera</i>)	4§	Påtagligt	F4, L1, S7, S10	Artportalen 2017 & 2024
Stjärtmes (<i>Aegithalos caudatus</i>)	4§	Påtagligt	R3, R5	Artportalen 2021 & 2023
Storlom (<i>Gavia arctica</i>)	4§	Påtagligt	S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Strömstare (<i>Cinclus cinclus</i>)	4§	Påtagligt	G8, L1, S6, S10	Artportalen (flertalet år)
Svarthakedopping (<i>Podiceps auritus</i>)	4§	Påtagligt	L1	Artportalen (flertalet år)
Vattenrall (<i>Rallus aquaticus</i>)	4§	Påtagligt	S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Fisktärna (<i>Sterna hirundo</i>)	4§	Visst	G3, G6, L1, R3, S1, S7, S10, Å3	Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen (flertalet år)
Grågås (<i>Anser anser</i>)	4§	Visst	G6, G8, G9, L1, S1, S6, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)	4§	Visst	F1, F2, F3, F4, G2, G5, G8, L1, L2, L3, R5,	Ekologigruppen 2025, Länsstyrelsen Stockholm 2025,

Svenskt namn (Latinskt namn)	Skydd ASF/R.K	Signal- värde	Förekommer i naturvärdes- biotop	Källa
			S1, S10, S6, S7, Å3	Artportalen (flertalet år)
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)	4§	Visst	F2, F4, G8, G9, G10, L1, R5, S1, S6, S7, S9, S10	Artportalen (flertalet år)
Kärrsångare (<i>Acrocephalus palustris</i>)	4§	Visst	L1	Artportalen 2008 & 2017
Näktergal (<i>Luscinia luscinia</i>)	4§	Visst	L1, S6, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Rörhöna (<i>Gallinula chloropus</i>)	4§	Visst	L1, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Skogssnäppa (<i>Tringa ochropus</i>)	4§	Visst	L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Skäggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)	4§	Visst	F1, F2, F4, G1, G2, G3, G5, G6, G8, L1, L4, R1, R3, R5, S1, S2, S3, S7, S9, S10	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen (flertalet år)
Storskarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	4§	Visst	L1, S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Sångsvan (<i>Cygnus cygnus</i>)	4§	Visst	L1, S10	Artportalen (flertalet år)
Sävsångare (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	4§	Visst	L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Vitkindad gås (<i>Branta leucopsis</i>)	4§	Visst	G6, L1, S1	Artportalen (flertalet år)
Knölsvan (<i>Cygnus olor</i>)	4§	Obetydligt	F2, F4, G6, G8, G9, G10, L1, L3, R5, S1, S6, S7, S9, S10, Å3	Ekologigruppen 2025, Länsstyrelsen Stockholm 2024, Artportalen (flertalet år)
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)	4§	Obetydligt	F1, F2, F3, F4, G1, G2, G5, G6, G8, G10, L1, L3, R1, R3, R5, S1, S3, S6, S7, S9, S10	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen (flertalet år)
Storskrake (<i>Mergus merganser</i>)	4§	Obetydligt	F2, F4, G1, G2, G5, G6, G8, G9, L1, L3, R3, R4, R5, S6, S7, S9, S10	Artportalen (flertalet år)
Vigg (<i>Aythya fuligula</i>)	4§	Obetydligt	F4, G2, G8, G10, L1, L3, R3, R4, R5,	Artportalen (flertalet år)

Svenskt namn (Latinskt namn)	Skydd ASF/R.K	Signal- värde	Förekommer i naturvärdes- biotop	Källa
			S6, S7, S9, S10, Å2	
Vanlig groda (<i>Rana temporaria</i>)	6§	Påtagligt	F4, S10	Artportalen 2007 & 2022
Skogsödlå (<i>Zootoca vivipara</i>)	6§	Visst	G5	Artportalen 2003
Vanlig padda (<i>Bufo bufo</i>)	6§	Visst	S6, S7	Artportalen 2016 & 2018
Vanlig snok (<i>Natrix natrix</i>)	6§	Visst	G5, G10, R1, S5, S7, S10	Artportalen (flertalet år)
Proasellus sp.	VU	Ingen klassning	S2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfauna
Bandnate (<i>Potamogeton compressus</i>)	NT	Mycket högt	G7, G8, L5	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2014
Pilblad (<i>Sagittaria sagittifolia</i>)	NT	Högt	G8, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Uddnate (<i>Potamogeton friesii</i>)	NT	Högt	G1, S3	Ekologigruppen 2025
Vattenfräne (<i>Rorippa amphibia</i>)	NT	Högt	L1	Artportalen 2001
Storgröe (<i>Poa remota</i>)	NT	Högt	L1	Calluna 2023
Äkta målarmussla	NT	Högt	G1	Artportalen 2006

Skyddade arter

I inventeringsområdena förekommer 57 arter som är skyddade enligt svensk lag (SFS 2007:845, se faktaruta nedan). Förekomsterna av arterna redovisas nedan samt i Tabell 9 och Bilaga 2.

Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen är en svensk lagstiftning som bland annat innebär fridlysning av arter, däribland alla vilda fågelarter, alla grod- och kräldjursarter, alla fladdermöss och ett antal andra djur och växter. Olika arter har olika skydd beroende på vilken paragraf i artskyddsförordningen som reglerar respektive art. Förenklat kan man säga att alla de listade arterna är fridlysta, det vill säga att det inte är tillåtet att samla in, skada eller döda de listade arterna.

Dispens från förbuden för vilda fåglar, samt andra djur och växter uppräknade i bilaga 1, kan endast erhållas om projektet eller planen är av allt överskuggande allmänintresse. Därför är det i de flesta fall alltid nödvändigt att genomföra skyddsåtgärder för att undvika dispensprövning. Dispenskraven för arter listade i bilaga 2 är inte lika stränga.

Skyddade arter enligt 4 a § artskyddsförordningen

Nio arter som är skyddade enligt 4 a § artskyddsförordningen har noterats inom inventeringsområdena (Tabell 9). Förutom att arterna är fridlysta är det också förbjudet att

skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser, samt att avsiktligt störa dem. Detta innebär att arterna har ett långtgående skydd. En art som är skyddad enligt 4a § är utter:

Utter (*Lutra lutra*) (NT) förekommer i vattenmiljöer där det finns bra tillgång till ostörda viloplatser och föda som fisk (lake, simpor, karpfiskar), groddjur, kräftor, och större insekter, inom ett stort sammanhängande vattensystem. De anses vara båda dag- och nattaktiva. Största hoten för arten är brist på lämpliga livsmiljöer på grund av utdikning av sjöar och våtmarker samt miljögifter som PCB, PFAS och PBDE. Arten observerades under inventeringen i naturvärdesbiotopen F2.

Åkergroda (*Rana arvalis*). Åkergroda är en av de vanligaste grodorna i Sverige. Åkergroda förekommer i olika typer av miljöer men företrädesvis i fuktigare områden. Reproduktionen sker helst i fiskfria småvatten. Födan består framför allt av maskar, insekter och andra småkryp. Åkergroda skyddas av 4 § artskyddsförordningen, dessutom är artens livsmiljö skyddad. Åkergroda är rapporterad i vassbältena vid biotop F4.

Skyddade fågelarter enligt 4 § artskyddsförordningen

59 naturvårdsrelevanta fågelarter har noterats inom inventeringsområdena (Tabell 9). I denna rapport har endast fågelarter inkluderats i de fall dessa utgör sådana arter där hänsyn behöver tas för att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredställande nivå. Dessa kallas här för naturvårdsrelevanta arter och omfattar arter som är rödlistade arter (se faktaruta), arter som är listade med N i artskyddsförordningen samt sådana arter som uppvisar en starkt negativ trend lokalt eller nationellt.

Alla vilda fåglar i Sverige är skyddade enligt 4 §, men till skillnad mot de arter som omfattas av skyddet i 4 a § artskyddsförordningen, är inte fåglarnas livsmiljöer skyddade i sig. Dock är det förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningssperiod, om detta riskerar att den lokala populationen inte kan bibehållas på en tillfredställande nivå.

Beskrivning av några arter:

Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos*) (NT) är en fågel som häckar längs steniga och grusiga stränder med ett visst sandinslag, längs rinnande vatten och vid näringsfattiga sjöar över hela landet. Arten har rapporterats i tio naturvärdesbiotoper.

Fiskmås (*Larus canus*) (NT) är rödlistad som nära hotad för att populationen bedömts ha minskat med 16% de senaste 18 åren (Artfakta 2022). Arten häckar vid kuster och sjöar samt lokalt intill samhällen och i jordbruksbygd. Arten är spridd i hela landet. Arten har rapporterats i nio naturvärdesbiotoper.

Sävsparr (*Emberiza schoeniclus*) (NT) häckar fortfarande allmänt till tämligen allmänt i lämpliga miljöer över hela Sverige. Den föredrar busksnår och bladvassbälten vid sjöar, dammar och vattendrag samt i buskrika sumpmarker. Sävsparr har minskat kontinuerligt med i storleksordningen tre fjärdedelar sedan 1975. Arten har rapporterats i tre naturvärdesbiotoper.

Skyddade arter enligt 5 § artskyddsförordningen

En art skyddad enligt 5 § artskyddsförordningen har noterats under inventeringen, bäver (*Castor fiber*). Se kort sammanfattning om arten under *Övriga intressanta värdearter*.

Bäver (*Castor fiber*) lever i anslutning till vatten, och gräver ut sitt bo i en strandbrink eller av grenar och dy. I rinnande vatten kan bävern dämna upp en vall kring hyddan så att

vattendraget däms upp och det bildas en damm ovanför vallen. Stora lövträd gnags ungefär en halv meter upp från på stammen och används till bobygge och föda. Grenar förankras på botten för att användas som färsk föda under vintern, men under resten av året består födan mest av örter och gräs. En bäver observerades i fält inom biotopen G11, bäver eller spår av bäver (Figur 63) har även påträffats i naturvärdesbiotoperna F1, F2, G1, G2, G8, L1, L3, S7 och Å1.

Skyddade arter enligt 6 § artskyddsförordningen

Fyra arter som är skyddade enligt 6 § artskyddsförordningen har rapporterats inom inventeringsområdena (Tabell 9). I artskyddsförordningens Bilaga 2 listas fridlysta arter som är skyddade enligt 6 §. Arterna skyddas på olika sätt från att dödas, skadas eller störas. Skyddet rör endast arterna och i mindre utsträckning deras livsmiljö. En art som är skyddad enligt 6 § är vanlig snok:

Vanlig snok (*Natrix natrix*) påträffas vanligen vid olika typer av vatten eller fuktmarker såsom sjöar, floder, dammar, åar, bäckar, moss- och myrmarker och kan också vandra över stora områden mellan våtmarker. Arten övervintrar ofta i steniga områden långt från vatten, från oktober till mars. Arten är rapporterad i sex naturvärdesbiotoper.

Vanlig groda (*Rana temporaria*) och **åkergröda** (*Rana arvalis*). Båda arterna förekommer i många olika typer av miljöer men gärna i fuktigare områden. Reproduktionen sker helst i fiskfria småvatten och leken sker april-maj. Födan består framför allt av maskar, insekter och andra småkryp. Åkergröda har även skyddade livsmiljöer (4a§).

Rödlistade arter

Totalt 23 rödlistade arter har rapporterats inom inventeringsområdena (Tabell 4) eller noterats i denna inventering. Majoriteten av dessa rödlistade arter (17 stycken) tillhör hotkategorin nära hotade arter (NT) och sex utgörs av sårbara arter (VU). Flera av de rödlistade arterna är skyddade enligt artskyddsförordningen, se avsnittet *Skyddade arter* ovan. För mer information om rödlistan, se faktarutan nedan.

Rödlistan

Den svenska rödlistan utarbetas av ArtDatabanken. Rödlistan uppdateras vart femte år och den senaste rödlistan gavs ut 2020 (SLU ArtDatabanken 2020). Rödlistan i sig innebär inget skydd utan anger olika arters risk att dö ut från Sverige. Arterna listas i olika rödlistkategorier beroende på artens status. Det finns sex rödlistningskategorier: (RE) nationellt utdöd, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad och (DD) kunskapsbrist. För arter i kategorierna CR, EN och VU används samlingsbrevet hotade arter. Arter utan känd minskning eller negativ påverkan och med tillräckligt stor population klassas som livskraftiga (LC).

Beskrivning av några rödlistade makrofyter:

Uddnate (*Potamogeton friesii*) (NT) är sällsynt och växer under vattnet på mjukbotten i näringsrika sjöar och vattendrag. Den förekommer främst på kalkrika bottenavlagningar och växer ibland på ganska stort djup (4 m). Arten hotas av eutrofiering med ökande kvävebelastning men även av konkurrens från mer snabbväxande undervattensarter samt

minskat siktdjup där arten växer djupt. Arten har observerats vid Grimsta och i Sköndal/Magelungens inventeringsområde i biotoperna G1 och S3.

Bandnate (*Potamogeton compressus*) (NT) är en ganska sällsynt art som växer under vattnet på mjuka bottenar i näringsrika sjöar och vattendrag. Arten hotas av eutrofiering med ökande kvävebelastning och av konkurrens från mer snabbväxande undervattensarter. Arten har observerats vid Grimsta och i Lillsjön/Ulvsundasjöns inventeringsområde i biotoperna L5, G7 och G8 (Figur 61).

Figur 61. Bandnate vid Lillsjön/Ulvsundasjöns inventeringsområde, biotop L5.

Pilblad (*Sagittaria sagittifolia*) (NT) är knuten till grunda, lugnflytande eller stillastående vatten som sjöar eller flacka delar av vattendrag. Arten har minskat under senare år. Enligt Artdatabanken är det ”inte fastlagt vad som har orsakat tillbakagången hos pilblad. Troliga orsaker är minskad hävd av stränder och minskade naturliga vattenståndsfluktuationer. Avsaknad av dessa störningar leder till att mer högvuxna gräs som vass (*Phragmites australis*) och jättegröe (*Glyceria maxima*) tar över. Sänkning eller utdikning av grunda sjöar har sannolikt också bidragit till artens tillbakagång”. Arten har observerats i Grimsta och Ålstensskogens inventeringsområde i biotoperna G8 och Å4 (Figur 62).

Figur 62. Pilblad vid Kvarnvikens båtsällskap, biotop G8.

Övriga intressanta värdearter

Inom naturvärdesbiotoperna har 85 värdearter observerats och rapporterats utöver de skyddade arterna, rödlistade arterna (listade ovan) och de invasiva arterna (listade nedan). De övriga värdearterna är naturvårdsarter och signalerar naturvärden på olika sätt, dessa värdearter utgjordes av en lav, två storsvampar, tre alger, sju mossor, 48 kärlväxter, tre fiskar, tre blötdjur, två ringmaskar och planarier, 13 sländor och tre trollsländor. Utöver de rödlistade natearterna har tio andra natearter observerats inom inventeringsområdena, samt tre slingor (Figur 63).

Figur 63. Till vänster: Näckrosrötter med gnagspår från bäver (G11). Mitten: Två arter av slingor, kransslinga (vänster) och hårslinga (höger). Till höger: Kransslinga med klubblika övervintringsskott (turioner).

Invasiva främmande arter

Inom inventeringsområdena har tretton invasiva främmande arter noterats i samband med fältbesök, bottenfaunaprovtagningen (se faktaruta och Bilaga 4) eller finns registrerade från inventeringsområdena i databasen Artportalen eller tidigare inventeringar. Arterna finns registrerade för respektive naturvärdesbiotop och redovisas i Bilaga 1, samt i Tabell 10 nedan. Någon fördjupad inventering av invasiva främmande arter har inte ingått i detta uppdrag, vilket innebär att det kan förekomma fler arter eller förekomster av invasiva arter än vad Tabell 10 nedan visar. Registrerade arter innefattar invasiva arter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 samt invasiva främmande arter som finns med på den nationella riskklassificeringen av främmande arter (SLU Artdatabanken 2025, risklista framtagen av SLU Artdatabanken på uppdrag av Naturvårdsverkets och Hav- och vattenmyndigheten). Även växtarter som ej finns med i dessa förteckningar men som bedöms vara negativa indikatorarter med invasivt växtsätt har tagits med i listan.

Invasiva främmande arter

Naturvårdsverkets beskrivning av invasiva främmande arter är att de med människans hjälp flyttats från sin ursprungliga miljö och i sin nya omgivning börjar sprida sig snabbt och orsakar allvarig skada för ekosystem, infrastruktur eller människors hälsa vilket medför stora kostnader för samhälle och enskilda. Det är ett av de största hoten mot biologisk mångfald i Sverige och globalt och antalet främmande arter som blir invasiva ökar från år till år.

Tabell 10. Invasiva arter funna inom inventeringsområdet i samband med naturvärdesinventeringen samt fynd från Artportalen.

Svenskt namn	Förteckning	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Vattenpest	Nationell riskklassificering -SE (4AB,4DF)	G5	Artportalen 2006
Blekbalsamin	Nationell riskklassificering – SE (4AB,4D)	S3	Artportalen 2018 & 2025
Mink	EU nr: 1143/2014, Nationell riskklassificering – SE (4AB,4D)	F2	Ekologigruppen 2025
Smal vattenpest	EU nr: 1143/2014, Nationell riskklassificering - SE (4A,4D)	Förväntas finnas i alla biotoper	Ekologigruppen 2025
Nyzeeländsk tusensnäck	Nationell riskklassificering - SE (4A,4D)	Alla områden utom Lillsjön	Ekologigruppen 2025 bottenfaunaprovtagning
Vandramussla	Nationell riskklassificering -SE (4AB,3D)	Förväntas finnas i alla inventeringsområden utom Farstanäset	Ekologigruppen 2025 i fält och vid bottenfaunaprovtagning
Chelicorophium curvispinum	Nationell riskklassificering -SE (4A,3D)	Ålstensskogen och Riddersvik	Ekologigruppen 2025 bottenfaunaprovtagning

Svenskt namn	Förteckning	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Praktlysing	Nationell riskklassificering - HI (4AB,2F)	S6	Artportalen 2009
Limnomysis benedeni	Nationell riskklassificering - HI (4AB,2F)	Lillsjön, Ålstensskogen, Riddersvik och Grimsta	Ekologigruppen 2025 bottenfaunaprovtagning
Jättegröe	Ekologigruppens negativa indikatorart	L1, L3, L4 och L5	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2023
Kirskål	Ekologigruppens negativa indikatorart	L1	Ekologigruppen 2025
Grenrör	Ekologigruppens negativa indikatorart	L1	Artportalen 2001
Tomtskräppa	Ekologigruppens negativa indikatorart	L1	Calluna 2023

Small vattenpest (*Elodea nuttallii*) (SE - 4A,4D) har visat sig snabbt kunna växa och täcka stora ytor av enartbestånd i näringsrikt sötvatten, och därigenom konkurrera ut inhemska arter (Figur 64). På många håll har arten ersatt tidigare introducerad vattenpest. Arten hamnar i högsta kategorin när det gäller förmågan att etablera långsiktigt livskraftiga bestånd (A-kriteriet) och i högsta kategorin när det gäller påverkan på hotade arter eller nyckelarter (D-kriteriet). Smal vattenpest är väldigt invasiv och hamnade på en delad elfte plats av alla 721 bofasta svenska växtarter som har introducerats efter år 1700 (Tyler m.fl. 2015). Smal vattenpest finns på EU:s förteckning över invasiva främmande arter och omfattas därmed av förbud och regler. Smal vattenpest finns i alla inventeringsområden.

Figur 64. Vid en bottenkrattning är det vanligt att man får upp mängder av den invasiva arten smal vattenpest. Bilden är tagen vid naturvärdesbiotopen G8 vid Grimstas inventeringsområde. Smal vattenpest finns i alla inventeringsområden.

Vandarmussla (*Dreissena polymorpha*) (SE – 4AB,3D) bedöms globalt som en av de värsta invasiva främmande arterna. Arten har under 1900-talet spritts över världen från sitt ursprungliga utbredningsområde runt Svarta havet. Arten hamnar i högsta kategorin både när det gäller förmågan att etablera långsiktigt livskraftiga bestånd (A-kriteriet) och när det gäller att sprida sig (B-kriteriet) samt i näst högsta kategorin när det gäller påverkan på hotade arter eller nyckelarter (D-kriteriet). Vandarmusslan orsakar förändrad bottenstruktur och vattenkvalitet. Den kan bilda massförekomst och sätta igen vattenledningar och kylvattensystem. Vandarmusslan kan "kväva" andra musslor genom att fästa på dessa (Figur 65). Skalen är vassa och försämrar starkt möjligheter till bad där den finns. Vandarmussla finns på EU:s förteckning över invasiva främmande arter och omfattas därmed av förbud och regler.

Vandarmussla förekommer i alla inventeringsområden utom Farstanäset/Magelungen.

Figur 65. Vandarmussla är en invasiv art som förekommer utbrett inom alla inventeringsområden utom Magelungen. Den växer på hårda substrat som sten men även på stormusslor som på bilden i mitten, vilket kan leda till att stormusslan kvävs.

Signalkräfta (*Pacifastacus leniusculus*) har ej noterats under inventeringen, men bedöms förekomma i alla de inventerade vattnen.

Förvaltning av inventerade vattenområden

Eftersom naturligheten i de flesta inventerade vattnen är hög handlar förvaltningen av dessa områden främst om att undvika fysisk påverkan lokalt och att genomföra åtgärder för att upprätthålla och förbättra vattenkvalitet i stort. Nedan sammanfattas rekommenderade förhållningssätt vid förvaltning av de aktuella vattnen.

Vattenkvalitet

Många av de inventerade vattenmiljöerna har en lång historia av negativ påverkan på vattenkvalitet, både genom utsläpp av näringsämnen och föroreningar. Arbete pågår kontinuerligt inom vattenförvaltningen för att förbättra vattenförekomsternas status, där en stor del av arbetet handlar om att minska påverkan från övergödning och förorenande ämnen. Detta arbete sker i huvudsak på en mera översiktlig nivå, där exempelvis anläggningar för dagvattenrening iordningställs på vattnets väg mot recipienterna eller genom så kallad fällning av fosfor för att minska internbelastningen av näringsämnen. För de flesta vatten har påverkansgraden minskat sedan nittiotalet, men arbetet behöver fortgå för att naturvärdena i vattnet ska nå sin fulla potential.

Tydligast är påverkansgraden vid Lillsjön, där det ringa siktdjupet på grund av höga näringshalter och alger gör att det knappt finns någon växtlighet alls under vattenytan.

Fri utveckling och undvikande av fysisk påverkan

Den viktigaste delen av förvaltningen på lokal nivå är att undvika fysisk påverkan och möjliggöra fri utveckling för de aktuella vattnen. Muddring, utfyllnad och andra typer av ianspråktagande av vatten- och strandmiljöer innebär ofta en stor negativ påverkan på naturvärden i vatten, särskilt när grundområden med växtlighet försvinner. Många av de förekommande arterna är förhållandevis vanliga, men mer sporadiskt förekommande arter som bandnate (NT), pilblad (NT) och uddnate (NT) har ofta små bestånd och riskerar att slås ut lokalt vid muddring på ”fel” plats.

Det finns områden i Mälaren som är väldigt välbesökta av fritidsbåtar, vilket kan medföra ankringsskador på botten där växter rivs upp. På sikt kan sådana åtgärder innebära att utbredningen av vattenväxter minskar. Bedömningen är dock att belastningsgraden på de aktuella områdena generellt är låg. Besökande båtar söker troligen antingen målpunkter som stränder eller bryggor, eller undviker grundområden där risken för påverkan på vattenmiljöerna är störst. En aspekt som kan vara bra att ha med i framtida förvaltning är att inte anlägga nya målpunkter vid grundområden.

En viktig del i vattenmiljöernas värde är kopplingen till omkringliggande landmiljöer. Man talar om att det finns god konnektivitet. Det finns många arter som nyttjar både vatten- och landmiljöer. Exempelvis rör sig ofta uttrar på land längsmed stränder och födosöker i vattenmiljöerna och många insekter lever som larver på sjöbotten, ibland i flera år, innan de går upp på land och blir fullvuxna. En viktig aspekt är därför att det finns naturmark vid

vattnet, något som för de flesta områdena gäller idag. Men denna fråga behöver bevakas på sikt, exempelvis som nu görs med planerade naturreservat vid Ålstensskogen och Riddersvik. En annan del i att upprätthålla konnektiviteten är att undvika barriärer längsmed stränder och grunda vattenmiljöer. Exempelvis ska stenkistor under bryggor undvikas, då de hindrar arter som främst rör sig längs grundområden. Ett annat exempel är en kaj som hindrar spridning till och från vattnet (se Figur 66).

Figur 66. Exempel på en strandlinje med bristande konnektivitet mellan närområdet och vattnet. Vid Ljunglöfska slottet.

En intressant aspekt kring ovanliga eller rödlistade arter i vatten är att det inte är ovanligt att de påträffas i områden där det finns någon form av störning. Exempelvis finns pilblad mitt bland båtplatserna vid Kvarnvikens båtsällskap i Grimsta och bandnate precis intill. Där finns också ganska många olika arter rent generellt. Det finns exempel där näckrosor i grunda vikar blir väldigt utbredda och genom beskuggning minskar möjligheterna för andra mera ovanliga arter som inte är lika bra på att konkurrera.

Försök har gjorts med klippning av näckrosor i Asköviken-Tidö (en grund Mälarvik), där positiva effekter noterats för både långskottsväxter som trubbnate, och kransalger som glans-/mattslinke och uddslinke (Länsstyrelsen Västmanlands län 2015). Liknande erfarenhet finns från arbete med vattenväxter i Garnsviken i Sigtuna, där de mest intressanta arterna i huvudsak förekommer längs stråk som rensats på flytbladsväxter för att öka framkomlighet för båtar (Hydrophyta 2015). Denna aspekt är intressant, då man kan tänka sig att vegetationsrensning som görs vid småbåtshamnar till viss del kan ha en positiv effekt på arter som inte kan konkurrera med exempelvis näckrosor. Ett förslag är att man genomför riktade inventeringar av småbåtshamnar för att kunna komma med rekommendationer till båtklubbar och andra

förvaltare. Det kan exempelvis handla om information kring att eventuell rensning av växter görs efter frösättning.

Invasiva arter

Flertalet invasiva arter har påträffats i de aktuella områdena (se *Invasiva arter* ovan). Inga av de växtarter som påträffats i vattenmiljöerna anses dock möjliga att utrota från de vatten där de förekommer, eftersom de sedan länge är väl etablerade. De vanligaste invasiva arterna är smal vattenpest och vandrarmussla som förekommer i alla inventerade vatten, förutom vid Farstanäset i Magelungen där vandrarmussla ej noterats. Arten upptäcktes första gången i Drevviken nedströms Magelungen vid en inventering vid Hökarängsbadet (Ekologigruppen 2021), men med tiden är det troligt att arten sprids även till Magelungen (om den inte redan gjort det). I övrigt är troligtvis invasiva arter av bottenfauna mer vanliga än de verkar, eftersom det krävs expertis för artbestämning och djuren oftast är mycket små.

Vandrarmusslan sprids av människan mellan vattensystem (oftast båttrafik) och inom dessa med planktoniska larver. Bottenfauna kan färdas med ballast i större båtar. Smal vattenpest har länge använts som akvarieväxt och aktivt spridits även till naturliga vatten. Det är inte möjligt att utrota dessa (eller andra) invasiva arter i de vattenmiljöer där de påträffats, eftersom de oftast är så pass väletablerade. Chansen att bli av med dem finns oftast bara kort efter att de sprids till ett nytt område, innan de etableras. Det finns exempel där omfattande rensning av vattenpest fått en effekt på artens utbredning inom ett vatten, exempelvis i Roxen där man under flera år genomfört åtgärder och där uppföljande makrofytinventering visat på minskad utbredning (Ekologigruppen 2024b). Effekterna är dock främst förbättrad framkomlighet för fritidsbåtar och minskad näringsbelastning då växter tas bort från sjön (projektet kallas Blå Roxen).

Figur 67. Till vänster: Rensning av smal vattenpest i Roxen (bilden är från information om projektet Blå Roxen från Göta kanals hemsida). Till höger: smal vattenpest i täta bestånd.

Den viktigaste åtgärden kopplat till invasiva arter är att undvika ytterligare spridning. Detta görs bäst med information till allmänheten genom exempelvis skyltning. För att inte sprida arter behöver båtar och annan utrustning torkas eller desinficeras innan de tas till ett annat vatten.

Det är viktigt att ha i åtanke att även om förekomst av exempelvis smal vattenpest kan innebära att inhemska arter hålls tillbaka, har arten ett värde för exempelvis bottenfauna och fisk. Och det är inte lätt att bedöma hur det hade sett ut på en plats om arten inte fanns. Med andra ord vet man inte om alla bottenar där arten är utbredd skulle varit bevuxna med inhemska arter.

Strukturer

En viktig del i biotopvärdet för vattenmiljöerna är vilka strukturer som förekommer. Dessa utgörs exempelvis av död ved, bankar med naturligt bottenmaterial och sammanhängande bestånd med vattenväxter. I många områden finns det gott om strukturer, exempelvis finns det stora mängder död ved i strandzonen och i grunda vattenmiljöer vid Ålstensskogen. Men mängden strukturer kan oftast utökas.

En åtgärd kan därför vara att träd som tas ned inom förvaltningen av omkringliggande landmiljöer kan flyttas till stränderna som död ved. Om man vill att veden ska finnas kvar i området kan den behöva förankras på land. En annan del är att död ved ibland rensas bort när träd exempelvis faller, vilket bör undvikas.

Andra typer av strukturer som kan tillföras vattenmiljöer är boflottar för sjöfågel eller artificiella fågelskär, flytande våtmarker, fiskelekbottnar och risvasar. Större stenblock kan också placeras ut för att skapa solbelysta värmeöar för trolsländor och solitärbin, erosionsskydd och miljöer som passar predatorer på fisk. Så kallade risvasar kan placeras ut i vattenmiljöer för att nyttjas av fisk och vattenlevande smådjur.

Zonering genom punktvis röjning av vass kan vara bra för att skapa varierande och mosaikartade strukturer i större vassområden, men det behöver finnas en tydlig analys och målarter för åtgärderna, med en bedömning av risk för påverkan på andra arter och artgrupper. Mosaikartade vassområden gynnar till exempel födosökande och vasshäckande sjöfågel, fiskar och insekter. Även groddjur kan gynnas om mindre skyddade småvatten skapas i vassområden där groddjur kan leka utan risk för fiskpredation, man behöver dock undvika att öppna upp redan existerande groddjurshabitat för fisk eftersom de kan äta groddjur. Punktvis röjning av vass skapar även siktlinjer och ökar tillgängligheten till vatten vilket ökar platsens rekreativevärde. Nya ytor inom grundområden där vass tas bort kan även vara bra för vattenväxter som annars blir utkonkurrerade av vass. Vassen bör dock endast röjas för att öppna upp mindre partier inom vassområden för att inte påverka andra artgrupper som behöver stora sammanhängande vassområden, till exempel rördrom och sångfåglar som vassångare, rörsångare och sävsångare. Tidigare zonering har utförts i vassbälten i Mellansjövik vid Farstanäset (se Figur 42). Ytterligare zonering med punktvis mindre röjning av vass kan vara aktuellt för att skapa strukturer och mer mosaikartade vassområden i Farstanäset och Drevviken. I övriga områden är vassbältena generellt för små för denna typ av åtgärder.

Anläggning av nya grundområden

På platser där grundområden saknas eller är påverkade sedan tidigare (exempelvis genom utfyllnad eller muddring) kan det vara aktuellt med återställande åtgärder. Bottnar kan höjas för att minska djupet och på så sätt möjliggöra att växter etableras då botten kommer in i den fotiska zonen. Det kan också vara aktuellt att anlägga upphöjningar från djupare bottnar som kan utgöra viktiga strukturer för fisk. Vid stränder med eventuell oönskad erosion kan bottnar en bit ut höjas för att minska påverkan från vågor och svall.

I skrivande stund pågår det så kallade Massa-projektet, som syftar till att nyttja stenmassor från pågående tunnelbaneutbyggnad till att skapa vattenmiljöer på olika platser i Stockholm. Om material behövs för åtgärder inom de aktuella inventeringsområdena är detta en möjlighet. Massorna kan till exempel användas för att skapa grundområden vid naturvärdesbiotopen R6 utanför avfallsanläggningen i Riddersvik.

Nya anläggningar eller utvidgning av befintliga

Om nya konstruktioner i vattenmiljöer anläggs, till exempel bryggor, är det viktigt att anpassa tid för anläggning och utformning så att påverkan på vatten- och bottenmiljön minimeras. För att upprätthålla vattenmiljöernas konnektivitet bör anläggningar i vattnet höjas upp för att möjliggöra passage för simmande djur som fåglar, groddjur och ormar. Undvik att bygga anläggningar när sjöfåglar häckar och groddjur leker (tidig vår–sommar). Fundament för ankring av bryggor ska sänkas ned mycket försiktigt så att störning av bottensubstratet minimeras. Om möjligt ska fundament anläggas i djupare vatten utanför den fotiska zonen (djup inom vilka solljuset når ner till botten) för att minimera påverkan på viktiga grundområden. Se över om planerad anläggning i vatten begränsar solinstrålningen till vattenmiljöer med vattenväxter samt om pumpeffekt från vind och vågor från bryggor kan medföra uppvirvling av bottensediment, vilket kan störa växter och bottenfauna. Dock kan bryggor också skapa visst skydd mot svall, vilket kan vara fördelaktigt för vattenväxter. Strukturer i form av levande och döda träd längst strandlinjer ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt och nya anläggningar bör anpassas efter strandlinjens förhållande.

Belysning

Flera arter av fladdermöss har rapporterats i de aktuella områdena, bland annat vattenfladdermus, dammfladdermus och större brunfladdermus. Fladdermöss blir lätt påverkade av ljus och håller sig främst till mörka områden. Alla fladdermusarter påverkas negativt om deras boplatser är belysta. Detta är viktigt att beakta om det finns planer för belysning inom de aktuella områdena. Belysningen bör då anpassas till fladdermöss men även andra nattaktiva djur. Om ljuspåverkan ökar finns en risk att fladdermöss helt försvinner från de ljuspåverkade områdena. Beroende på hur belysningssituationen i ett område förändras kan ökad belysning därför strida mot 4a § i artskyddsförordningen, exempelvis om boplatser påverkas.

För att bevara och förstärka födosöksmiljön för ljuskänsliga arter är det viktigt att bevara eller skapa mörka platser. Om det går undviks belysning av vattenmiljöer helt. Om belysning behövs på grund av exempelvis trygghetsskäl bör i första hand antalet ljuspunkter minimeras och avskärmas, alternativt om möjligt ska belysningen vara helt avslagen under dygnets mörka timmar, liksom gryning och skymning, under perioden 1 maj till 30 oktober. Andra åtgärder med lägre prioritet kan vara att utforma och rikta armaturer för att inte sprida ljus till omgivningen (se exempel i Figur 68), tidsmässigt styra belysningen, hålla en låg ljusintensitet, och ha långa våglängder (allra helst rött ljus). Det går även att använda sig av andra metoder än belysning för att förenkla framkomlighet, till exempel kan ljusare vägunderlag användas vid gångstråk och cykelleder för att göra det möjligt att använda vägen utan gatlyktor senare på kvällen.

Säsongsstyrd och anpassad belysning kan minska påverkan på fladdermöss och nattaktiva insekter som sländor och nattfjärilar. Det är dock viktigt att tänka på att nattaktiva djur fortfarande kan påverkas av belysningen även fast ljusstyrkan justeras och ljusspillet minkar. Om belysning finns, även fast det är i lägre ljusstyrka, kan det fortfarande leda till att fladdermöss försvinner och helt undviker området. Det är därför viktigt att väga in ifall belysning verkligen behövs i miljöer där fladdermöss kan tänkas bo eller födosöka.

Det kan vara bra att se över hur de aktuella områdenas befintliga belysning är idag och ifall något kan göras för att minska eventuellt ljusspill samt ljuspåverkan i naturmarker och vid vatten.

Figur 68. Exempel på gestaltning av belysning med nedåtriktat ljus anpassat för att minska påverkan på ljusskygga organismerna. Illustrationen är från Södermalms stadsdelsförvaltning och projekt med bryggor vid Bergsunds strand i Riddarfjärden.

Referenser

Tryckta källor:

(EU) nr 1143/2014. Europaparlamentets och rådets förordning om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Ecocom, Palmqvist, B., & de Jong, J. 2017. Fladdermusinventering, Södertörn.
<https://miljobarometern.stockholm.se/content/docs/tema/natur/D%C3%A4ggdjur/Fladdermusinventering%20p%C3%A5%20S%C3%B6dert%C3%B6rn%202017senaste%20version.pdf> (hämtad: 2025-10-14)

Ekologigruppen 2021. Naturvärdesinventering av vattenmiljöerna vid Karlsviks strand, Farsta.
Naturvärdesinventering enligt SIS 199000:2014, med tillägg naturvärdesklass 4.

Ekologigruppen 2024a. Naturvärdesinventering och åtgärder för fisk vid Årsta holmar.

Ekologigruppen 2025a. Fladdermusinventering vid Svartvik.

Ekologigruppen 2025b. Fladdermusinventering i Ålstensskogen

Ekologigruppen 2025c. Handlingsplan för Lötsön.

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala.

Havs- och vattenmyndigheten 2015. Makrofyter i sjöar. Version 3:0, 2015-06-26.

Hydrophyta 2015. Eftersök av rödlistade arter av botten-vegetation i Garnsviken, Sigtuna 2015.

Lundberg, S., & von Proschwitz, T. 2007. Mälarens stormusselfauna. Resultat från inventeringar längs Mälarens stränder. PM från Naturhistoriska riksmuseet. 2007:2. Naturhistoriska riksmuseets småskriftserie. ISSN: 0585-3249

Länsstyrelsen Stockholm 2025. Fågelskär i Mälaren 2024.

Länsstyrelsen Västmanlands län 2015. Metodstudie rörande bekämpning av gul näckros, *Nuphar lutea*, i naturreservatet Asköviken-Tidö. Länsstyrelsens rapportserie 2015:1.

Medins Havs och Vattenkonsulter AB 2020. Bottenfauna i Stockholm stad 2020 – En undersökning bottenfauna i tio sjöar, två mälarvikar samt i Brunnsviken.

Naturvatten i Roslagen AB 2019. Vattenvegetation i Stockholms stad 2019. Brunnsviken, Drevviken, Flaten, Judarn, Kyrksjön, Långsjön, Magelungen, Riddarfjärden, Ulvsundasjön, Årstaviken, Råcksta träsk och Trekanten.

Naturvatten i Roslagen AB 2020. Inventering av vattenvegetation i Fiskarfjärden 2020. Mälaren – Fiskarfjärden.

Naturvatten i Roslagen AB 2021. Standardiserat provfiske i Lillsjön, Ulvsundasjön och Drevviken, Stockholms stad.

Naturvatten i Roslagen AB 2022. Standardiserat provfiske i Brunnsviken, Magelungen och Årstaviken, Stockholms stad.

Naturvatten i Roslagen AB 2023. Standardiserat provfiske i Fiskarfjärden och Riddarfjärden, Stockholms stad. Juli/augusti 2023.

Naturvatten i Roslagen AB 2024. Standardiserat provfiske i Drevviken och Laduviken 2024.

Naturvårdsverket. 2009. Handbok 2009:2. Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser. Naturvårdsverket.

Region Stockholm 2019. Regional utvecklingsplan för Stockholm – RUF 2050. Stockholm: Region Stockholm.

SFS 2007:845. Artskyddsförordning.

SFS 1998:1252. Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Svenska Institutet för Standarder (SIS) 2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. SS 199000:2023. Svenska Institutet för Standarder.

Svenska Institutet för Standarder. 2023:1. SIS Teknisk specifikation 2023. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med biotopbeteckningar. SS/TS 199002:2023. Svenska Institutet för Standarder.

SLU ArtDatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

Södertömsekologerna 2003. Inventering av trollsländor i Stockholms län åren 2000-2001.

<https://huddinge.miljobarometern.se/content/docs/Adran/TROLLSLANDEINVENTERINGEN.pdf>

Tyler, T., Karlsson, T., Milberg, P., Sahlin, U. & Sundberg, S. 2015. Invasive plant species in the Swedish flora: Developing criteria and definitions, and assessing the invasiveness of individual taxa. *Nordic Journal of Botany* 33(3), 300–317. <https://doi.org/10.1111/njb.00773>

Digitala källor:

Artportalen. 2024. Rapportsystem för arter. <http://www.artportalen.se/>

Ekologigruppen 2024b. Data från makrofytinventering av sjön Roxen. Rapporterat till den nationella databasen på SLU.

Grodkollen – Grodperspektiv på Stockholm. Stockholms stad. <https://parker.stockholm/siteassets/parker-och-natur/vaxter-och-djur/grodkollen-online.pdf>

Miljöbarometern. 2021a. Fosforfällning med aluminium i Magelungen.

<https://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/magelungen/atgarder/fosforfallning-med-aluminium-i-magelungen>

Miljöbarometern. 2021b. Våtmark vid Lillsjön. <https://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/malaren-ulvsundasjon/atgarder/vatmark-vid-lillsjon/>

Miljöbarometern. 2023. Utredda möjligheten att flytta bryggor.

<https://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/malaren-ulvsundasjon/atgarder/utreda-mojligheten-att-flytta-bryggor/>

Miljöbarometern. 2024. Fosforfällning med aluminium i Drevviken.

<https://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/drevviken/atgarder/fosforfallning-med-aluminium-i-drevviken>

Naturvårdsverket. 2024. Skyddad natur, databas över skyddade områden.

<https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Projekt Blå Roxen. Göta kanal. <https://www.gotakanal.se/sv/om-oss/vinterarbeten/bla-roxen>

SGU. Sveriges Geologiska Undersökning, kartvisaren. <https://apps.sgu.se/kartvisare>

SLU ArtDatabanken Fynddata. 2024. Webverktyg för sökning av fynddata av artobservationer.

<https://fynddata.artdatabanken.se/>

SLU ArtDatabanken. 2025. Artfakta. Webverktyg för sökning om fakta om arter. <https://artfakta.se/artbestamning/>

SLU ArtDatabanken. 2025. Risklista för främmande arter. <https://artfakta.se/risklistor/2024/taxa>

Stockholms stad. 2025a. Kartverktyg för visning av strandskydd.

https://kartor.stockholm.se/bios/dpwebmap/cust_sth/sbk/strandskydd/

Stockholms stad. 2025b. Information om planerade naturreservat.

<https://vaxer.stockholm/projekt/alsten/naturreservat-i-alstensskogen-storskogen/>

Stockholms stad. 2025c. Habitatnätverk för groddjur och fladdermöss. GIS-underlag.

<https://dataportalen.stockholm.se/>

Bilaga 1. Katalog över naturvärdesbiotoper

I denna katalog beskrivs de enskilda naturvärdesbiotoper som avgränsats vid naturvärdesinventeringen. Beskrivningen uppfyller de krav på dokumentation som ställs enligt SIS-standard SS 199000:2023 för naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Karta som visar inventeringsområdets och naturvärdesbiotopernas läge och utbredning finns i huvudrapporten och i det GIS-underlag som vi levererar till beställaren.

Läsinstruktion

Varje naturvärdesbiotop beskrivs i ett objektsblad på 1–3 sidor. Naturvärdesbiotoperna är sorterade i stigande nummerordning. I beskrivningen ingår kartläggningsinformation, ett fotografi som ger en upplevelse av naturmiljön, en sammanfattande beskrivning, tabell över viktiga biotopstrukturer och element, en motivering till vald naturvärdesklass, samt en tabell över påträffade och kända värdearter, skyddade arter och rödlistade arter.

Naturvärdesklass

För varje naturvärdesbiotop har en samlad bedömning av naturvärde gjorts baserat på bedömningsgrunderna för artvärde och biotopvärde (se beskrivning i Bilaga 3, Metod för naturvärdesbedömning). Grund för både art- och biotopvärde redovisas i objektsbladet.

Följande naturvärdeklasser ingår i SIS standard:

- Högsta naturvärde (klass 1). Områden med mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald
- Högt naturvärde (klass 2). Områden med stor särskild betydelse för biologisk mångfald
- Påtagligt naturvärde (klass 3). Områden med påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald

Vid detaljeringsgrad detalj, eller som tillägg, ingår också följande naturvärdesklass:

- Visst naturvärde (klass 4). Områden med viss särskild betydelse för biologisk mångfald

Termer och begrepp följer SIS standard. För mer information om metodik se bilaga 3 (Metod för naturvärdesbedömning) samt SIS-standard SS 199000:2023 och kompletterande teknisk specifikation SIS/TS 199002:2023.

Natura 2000-naturtyper

En bedömning görs i fall objektet uppfyller kvalitetskrav på att klassas som Natura 2000-naturtyp eller ej. Detta görs oavsett om inventeringsområdet ligger inom eller utanför ett utpekad Natura 2000-område. Varje enskild naturvärdesbiotop kan överensstämma med en eller flera olika Natura 2000-naturtyper.

Värdearter

För varje naturvärdesbiotop presenteras en tabell över de värdearter som noterats. Tabellen är sorterad så att arter med mycket högt signalvärde listas först och arter med visst signalvärde listas sist. Inom respektive signalartskategori så listas arterna i alfabetisk ordning efter svenskt namn.

F1. Fagersjöviken

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 7,42

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Områdesbestämmelser, Strandskyddsområde

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 09 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Magelungen

Beskrivning: Biotopen är ett grundområde som sträcker sig längst en strandlinje i Fagersjöviken vid Farstanäset. Jordarten inom biotopen består främst av glacial lera. Biotopen utgörs av mosaikartade strandkanter bestående av ett flikigt vassbälte som varierar i bredd mellan 5 - 30 meter ut i vattnet. I vassbältena finns mycket gungfly där strandvegetation av vanligt förekommande arter växer, exempelvis: sprängört, kransmynta, frossört och sumpförgätmigej. Närmare land har en del sly och mindre lövträd tagit fäste. Bältena har främst vass men med inslag av smalkaveldun, bredkaveldun och säv. Utanför vassbältena är vattenytan täckt av flytbladsvegetation bestående av både gul och vit näckros, gul näckros dominerar. Under ytan består vattenvegetationen främst av hornsärv, kransslinga och glanslinke/mattslinke. Bottensubstratet utgörs av mjukbotten med findetritus och ler-silt.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och mycket högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som har uppnått eller ligger mycket nära ett referensförhållande eller idealtillstånd typiskt för biotoper med lång kontinuitet utan negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Naturlighet: Flerskiktat

Påverkan: Svag gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		

Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Mosaiker vass-, säv- och flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Kransslinga (Myriophyllum verticillatum)	Mycket betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Mustaschfladdermus/tajgafladdermus (Myotis mystacinus/brandtii)		Påtagligt	Tidigare rödlistad art	Ekologigruppen fladdermusinventering 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Korsandmat (Lemna trisulca)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Vattenbläddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Dyblad (Hydrocharis morsus-ranae)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor andmat (Spirodela polyrhiza)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Måttliga	Visst		Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Artportalen 2020
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2019
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)		Visst		Naturvatten 2019
Skäggdopping (Podiceps cristatus)	Måttliga	Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Ekologigruppen fladdermusinventering 2025
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Andmat (Lemna minor)	Sparsamma			Ekologigruppen 2025
Mindre smaragdfläckslända (Lestes virens)			tidigare rödlistad art (-2010)	Södertörnsekologerna 2003

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Ej noterat i objektet

F2. Beskuggade grunda vatten

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 6,56

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Områdesbestämmelser, Strandskyddsområde

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 09 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Magelungen

Beskrivning: Biotopen karaktäriseras av beskuggat vatten med hårbotten, vilken begränsar utbredningen av övervattensvegetation som vass. Biotopen är uppdelad i fyra delsträckor inom Farstanåsets inventeringsområde. Biotopens strandkanter varierar mellan hållmarker och skogspartier som sluttar ned mot vattnet, jordarten är urberg. På land växer främst al, björk, ek, rönn och tall. Stränderna är bevuxna med högrter som fackelblomster, åkermyntha, svärdslija och sprängört. Riklig förekomst av stor näckmossa finns på botten. Flytbladsvegetation förekommer i mindre bestånd men växer ej utbrett i biotopen. I ett område finns det ett större område med igelknoppsblad. Små bestånd av vass, säv och kaveldun förekommer. Inom biotopen finns även en gammal bäverhydda. Bottensubstratet varierar mellan hållmark, block och grus där stor näckmossa växer rikligt, till botten med grus och fingrus. Det förekommer även mjukbottnar bestående av ler-silt med grov och findetritus. Uppmätt maxdjup är cirka två meter i området vid Farstanåsbron och djupnar sedan ut mot Magelugns mitt. Strax utanför biotopens strandlinje i nordväst finns en mindre holme under Farstanåsbron där flera fågelarter rapporterats häcka.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsföresättningar:

Naturgivna föresättningar: Bergbrant nordvänd

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Kräftbiotop		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Beskuggning strandzon		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Sarv (Scardinius erythrophthalmus)		Påtagligt	Typisk art	Artportalen 2025
Mustaschfladdermus/tajgaffladdermus (Myotis mvstacinus/brandtii)		Påtagligt	Tidigare rödlistad art	Artportalen 2023
Ribbskivsnäcka (Gyraulus crista)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Flat kamgälssnäcka (Valvata cristata)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Kuvertbyggarslända (Tricholeiochiton fagesii)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(Leptocerus tineiformis)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Missne (Calla palustris)	Sparsamma	Påtagligt	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Utter (Lutra lutra)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Ekologigruppen 2025
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Artportalen 2023
Fiskgjuse (Pandion haliaetus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen 2025
Dyblad (Hydrocharis morsus-ranae)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Korsandmat (Lemna trisulca)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Blomvass (Butomus umbellatus)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenpilört (Persicaria amphibia)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gädda (Esox lucius)		Visst	Typisk art	Artportalen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Ekologigruppen 2025, Artportalen 2020
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Måttliga	Visst		Ekologigruppen 2025

Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2020
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (2022 och 2024)
Skåggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2024
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2022
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Artportalen 2023
Braxen (<i>Abramis brama</i>)		Obetydligt		Artportalen 2025
Storskrake (<i>Mergus merganser</i>)		Obetydligt		Artportalen (2022 och 2024)
Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Sparsamma	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Knölsvan (<i>Cygnus olor</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Sparsamma		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Sparsamma			Ekologigruppen 2025
(<i>Oecetis furva</i>)			tidigare rödlistad art (-2010)	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Mink		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Ekologigruppen 2025
nyzeeländsk tusensnäcka		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

F3. Grunda mindre vikar med vassbälten
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2 ●
Naturtyp: Sjö
Areal (ha): 3,45
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Områdesbestämmelser, Strandskyddsområde
Skyddade arter: Förekommer S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 09 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: *Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Landskapsområde: Magelungen

Beskrivning: Biotopen utgörs av vassbälten med flytbladsvegetation i mindre vikar längst strandlinjen där urberg övergår till glacial lera och gyttejlera. Biotopen är uppdelad i tre delsträckor inom Farstanäsets inventeringsområde. På andra sidan strandlinjen i nordvästra delen av området ligger en skärbassäng. Botten är långgrund hela vägen till skärbassängen med ett max djup på cirka tre meter. Djupet ökar mer mot sydöstra delen av området. I mittersta delen av biotopen finns en badbrygga.

Utanför vassbältena finns områden med flytbladsvegetation omgärdat av en del flytande alger och algpåväxt. På bottenarna växer det rikligt med stor näckmossa, slingor och kransalger (glansslinke/mattslinke). På land växer vanligt förekommande strandvegetation som förgätmigej och åkermyntha. Bottensubstratet utgörs av främst ler-silt med findetritus.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Svag gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet			
------------------------------------	--	--	--

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Kransslinga (<i>Myriophyllum verticillatum</i>)	Betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hjulmöja (<i>Ranunculus circinatus</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Stor näckmossa (<i>Fontinalis antipyretica</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Dyblad (<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Korsandmat (<i>Lemna trisulca</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor andmat (<i>Spirodela polyrhiza</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Ålnate (<i>Potamogeton perfoliatus</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenblåddra (<i>Utricularia vulgaris</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Krusnate (<i>Potamogeton crispus</i>)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (<i>Nitella flexilis/opaca</i>)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Spjutmossa (<i>Calliergonella cuspidata</i>)	Sparsamma	Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Svårdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
-----	----------	----------------	-------	----------

Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

F4. Mellansjöviken

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 7,11

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Områdesbestämmelser, Strandskyddsområde

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 09 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Magelungen

Beskrivning: Biotopen är situerad i Mellansjöviken vid Farstanäset. Jordarten inom biotopen varierar mellan urberg och glacial lera. Mellansjöviken är en stor långgrund vik och själva biotopområdet täcker in den norra strandlinjen med sydläge. Längst strandkanten finns bredare vasspartier och stora områden av flytbladsvegetation, främst gul näckros men vit näckros förekommer. På land längst strandkanten växer tillståndslövträd (al, ek, björk) med inslag av enstaka tall och gran, samt vanligt förekommande strandvegetation som sumpförgätmigej och frossört. I biotopens östra del domineras bottenmiljöns långskottsvegetation av axslinga. Bottensubstratet utgörs av ler-silt med grov och findetritus. Under inventeringen fanns det en stor förekomst av olika sorters alger som växte både på ytan samt heltäckande på botten (speciellt i grunda miljöer). Där alger förekom i stor utbredning var vattenväxtligheten begränsad. Biotopens nuvarande status skiljer sig kraftigt i artrikedom samt utbredning av befintliga arter i jämförelse med Naturvattens NVI (2019).

Beskrivning av art- och biotopvärdet: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för naturvärdesbedömning: Biotopen har fått en preliminär bedömning på grund av den kraftiga algpåverkan som rådde vid fältbesök 2025. Tidigare artfynd indikerar högt naturvärde, detta har fått vara styrande vid bedömning.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är ovanlig i ett nationellt eller regionalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsföresattnings:

Påverkan: Tydlig gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Kransslinga (Myriophyllum verticillatum)	Betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Citronfläckad kärrtrollslända (Leucorrhinia pectoralis)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	§ Södertörnsekologerna 2003
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Ekologigruppen fladdermusinventering 2025
Snatterand (Anas strepera)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen 2024
Åkergroda (Rana arvalis)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	§ Artportalen 2022
Vanlig groda (Rana temporaria)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 6	§ Artportalen 2022
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Dyblad (Hydrocharis morsus-ranae)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Korsandmat (Lemna trisulca)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Stor andmat (Spirodela polyrhiza)		Visst	Typisk art	Artportalen 2016, Naturvatten 2019
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2020
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen (2025 och 2022)
Knipa (Bucephala clangula)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Havstrut (Larus marinus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2024
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Brun mosaikslända (Aeshna grandis)		Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Södertörnsekologerna 2003
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen 2024

Vigg (<i>Aythya fuligula</i>)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Spjutmossa (<i>Calliergonella cuspidata</i>)		Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Naturvatten 2019
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Gäddnate (<i>Potamogeton natans</i>)		Obetydligt		Naturvatten 2019
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Knölsvan (<i>Cygnus olor</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2021
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Måttliga			Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

G1. Beskuggade grunda vatten

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 2,87

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Naturreservat, Vattenskyddsområde, Riksintresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 10 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av en typisk målarstrand med beskuggad strandkant och överhängande lövträd som har grenar växande över och i vattnet. Biotopen återkommer i fem delområden längst Grimstas inventeringsområde. Jordarten inom biotopen är främst postglacial sand och postglacial lera men inslag finns av urberg och morän i biotopområdenas utkanter.

Längst strandkanten finns gångstråk och på land växer till störst del pil och al med inslag av främst björk, ek och ask. Flytbladsvegetation saknas till stor del inom biotopen. I de västra områdena finns det generellt sparsamt med vattenvegetation längst grundområden med grus och sand bottnar, men flera olika arter förekommer.

Bottensubstratet består till störst del av sand och grus som snabbt övergår till mjukare bottensubstrat på djupare nivåer. Botten sluttar nedåt och djupnar nära land, cirka fem till tio meter utanför strandlinjen, men grundare partier finns då djupet varierar stundvis. Det förekommer en del block och sten längst strandlinjen.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Kräftbiotop		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		

Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Uddnate (Potamogeton friesii)	Sparsamma	Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	Ekologigruppen 2025
Äkta målarmussla (Unio pictorum)		Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT)	Lundberg & von Proschwitz 2007
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Måttliga	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	
Spädnate (Potamogeton pusillus)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	
Trubbnate (Potamogeton obtusifolius)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Papillsträse (Chara virgata)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Sjösandslända (Ephemera vulgata)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Naturvatten 2014
(Oecetis testacea)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(Ecnomus tenellus)		Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Röd flickslända (Pyrrhosoma nymphula)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Artportalen 2010
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Bäver (Castor fiber)		Visst		Ekologigruppen 2025, Artportalen (2020)
Skörsträse (Chara globularis Thuill.)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Korsandmat (Lemna trisulca)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Vattenbläddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Fiskigel (Piscicola geometra)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Broskigel (Glossiphonia concolor)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Glansslinka/mattsslinka				Ekologigruppen 2025,

(<i>Nitella flexilis/opaca</i>)	Betydelsefulla	Visst		Naturvatten 2020
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	§ Artportalen 2010
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Artportalen 2010
Skäggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (2023 och 2022)
Nålsäv (<i>Eleocharis acicularis</i>)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Storskrake (<i>Mergus merganser</i>)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (2022 och 2023)
(<i>Polycentropus flavomaculatus/irroratus</i>)			Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025
nyzeeländsk tusensnäcka		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

G2. Vassbälten

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 6,7

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Naturreservat, Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 10 oktober 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av vassbälten som växer längst strandlinjen. Vassen är av glesare slag och saknar gungfly med annan vegetation. Vassen växer cirka fem meter ut från strandkanten och det förekommer inslag av pilträd på land som hänger ut i och över vassen och vattnet. Utanför vassen blir det fort djupare än två meter. Biotopen är uppdelad i flera delområden där vassbälten växer, sammanlagt är det nio större vassområden inom Grimstas inventeringsområde. Jordarten inom biotopen är främst sandig morän, postglacial sand och postglacial lera, men inslag av urberg och morän förekommer.

På land längst strandkanten växer lövträd, till störst del pil och al men inslag av björk, ek och ask förekommer. Det finns död ved och grov död ved längst strandlinjen. Innanför vassbältena finns bitvis med utrymmen för kortskottsvegetation och långskottsvegetation där bottensubstratet utgörs av sand och grusbotten och ljusinsläpp förekommer. I övrigt är bottensubstratet främst sten, grus och block.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Beskuggning strandzon		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Strandpryl (Plantago uniflora)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Sylört (Subularia aquatica)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Måttliga	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Krusnate (Potamogeton crispus)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Skörsträfe (Chara globularis Thuill.)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Korsandmat (Lemna trisulca)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Artportalen 2013
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2015
Skåggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Nålsäv (Eleocharis acicularis)	Sparsamma	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen 2015
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen (2007 och 2015)
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2007

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G3. Grimsta båtsällskap

Naturvärdesklass: Visst naturvärde - naturvärdesklass 4

Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö

Areal (ha): 1,47

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Naturreservat, Vattenskyddsområde, Riksintresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 10 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Brygga (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av Grimsta båtsällskaps småbåtshamn. De inre delarna av båthamnen är mindre exponerade för vågor och vind och botten djupet är här under tre meter. I mitten mellan bryggorna kan det eventuellt vara muddrat eftersom djupet var över tre meter och avvek från sjökortet. Strandskantens grundare område är delvis ianspråktaga och täckta av bryggor med trädäck och hus. Jordarten inom biotopen är främst postglacial sand och urberg, det finns sandig morän i östra utkanten. Längst strandskanten är det väl beskuggat med överhängande pil och alträd. Mindre bestånd av flytbladsvegetation förekommer. Det finns gott om mindre död ved längst strandlinjen. Botten substratet utgörs till störst del av dy och lera. Vid bryggorna in mot strandskanten övergår botten substratet till sand, grus och sten med vissa större block. Spetsig målarmussla och vandarmussla förekommer på botten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett visst artvärde och visst biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop som inte har någon särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande, utöver grundläggande processer och funktioner.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Bullerstört, Förorenat, Röjt

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Trubbnate (Potamogeton obtusifolius)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenblåddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Korsandmat (Lemna trisulca)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2020
Fisktärna (Sterna hirundo)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen 2023
Nålsäv (Eleocharis acicularis)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Måttliga		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Mycket betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G4. Mindre grundområde vid grusstrand

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,29

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Naturreservat, Yt- och grundvattenförekomster, Vattenskyddsområde, Riksintresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 10 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av ett mindre grundområde vid en grusstrand med större block och hållar. På land växer till störst del tall. Jordarten inom biotopen består av urberg och terrängen utgörs av sluttande hållmarker som går ned mot strandkanten.

Grusstranden används som badplats och det går en strandpromenad längst strandkanten. Utanför klippställarna blir det snabbt djup och biotopen har nästan ingen fotiskzon utöver det mindre grundområdet i väst, maxdjup uppmätt till åtta meter.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Fauna	Kräftbiotop		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Funktionell kantzon		

Stränder	Naturligt öppna stränder		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Strandpryl (<i>Plantago uniflora</i>)	Betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (<i>Myriophyllum alterniflorum</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenpilört (<i>Pericaria amphibia</i>)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G5. Djupare vatten vid berg och klipphöllar

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 2,81

Del av värdeområde: Ja

Skyddsstatus: Naturreservat, Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksinteresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 10 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av djupare vattenmiljöer vid klipphöllar och bergsbranter som går hela vägen ner i vattnet vilket leder till att botten snabbt djupnar. Jordarten inom biotopen är urberg. Biotopen förekommer vid fyra delsträckor i Grimstas inventeringsområde. Grundområden inom biotopen är begränsade eftersom djupet ofta uppgår till över tio meter strax utanför strandlinjen. Vid de få grundområden som finns växer långskottsvegetation som utgörs av främst smal vattenpest och hornsärv. Vid vissa delvis skyddade områden mellan block och höllar växer även kortskottsvegetation. Längst strandkanten på land växer det sporadiskt med mindre träd i klippskrevor. Enstaka partier av gles vass finns där berg inte sluttar lika djupt ner i vattnet och där bottensubstratet övergår från berg/håll till partier med sand, grus och sten. Vandrarmusslor finns utbredd i området och observerades växa på spetsig målarmussla.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artrdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Brant		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Måttliga	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Hårslinga (Myriophyllum alterniflorum)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Sylört (Subularia aquatica)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Papillsträffe (Chara virgata)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Strandpryl (Plantago uniflora)		Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Spädnate (Potamogeton pusillus)		Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Styvt braxengräs (Isoetes lacustris)		Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2014
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Skörsträffe (Chara globularis Thuill.)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Måttliga	Visst		Ekologigruppen 2025
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2015
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2024
Vanlig snok (Natrix natrix)		Visst	Skyddad art: AFS § 6, tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen (2003 och 2009)
Skogsödla (Zootoca vivipara)		Visst	Skyddad art: AFS § 6	§ Artportalen 2003
Tuschlav (Lasallia pustulata)		Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2020
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen 2015
Nålsäv (Eleocharis acicularis)		Obetydligt	Typisk art	Naturvatten 2020
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2024

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

Vattenpest		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Artportalen 2006
------------	--	----------------	------------------------	------------------

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

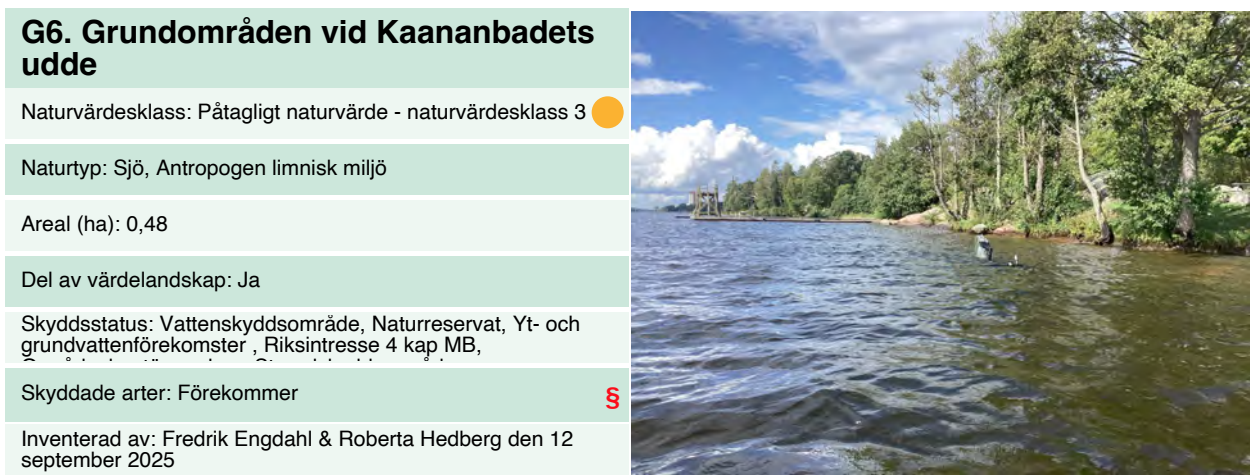
G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

G6. Grundområden vid Kaananbadets udde	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö	
Areal (ha): 0,48	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Naturresevat, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025	

Områdesbeskrivning

Natur och biotop: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Anlagd strand (20 %) Brygga (20 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av grundområden vid udden mellan kaananbadets badplatsområden med sandstränder. Inom biotopen finns badbryggor och ett hopptorn. Jordarten inom biotopen utgörs av postglacial sand och urberg. Landmiljön utgörs av klippta gråsmattor och berghällar. Närmast strandkanten växer al och björk, en bit upp på land växer ek och ask i den östra delen av biotopen finns ganska heltäckande kortskottsvegetation och här växer sylört, gräsnete och hårslinga utbrett. I västra delen av biotopen vid badbryggorna och hopptornet växer smal vattenpest. Bottensubstratet utgörs av sand och sten med en del block och hållpartier.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och visst biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artrdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Påverkan: Död ved bortrensad, Kraftigt markslitage, Bullerstört

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		

Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
------------------	----------------------	--	--

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Sylört (Subularia aquatica)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (Myriophyllum alterniflorum)	Mycket betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Mycket betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2020
Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2020
Vitkindad gås (Branta leucopsis)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen 2024
Grågås (Anser anser)		Visst		§ Artportalen (flertalet år)
Fisktärna (Sterna hirundo)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G7. Bromma Jollekappseglingssällskap

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö

Areal (ha): 0,86

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Naturreservat, Riksinträse 4 kap MB,

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Båthamn (40 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av grundområde vid Bromma Jollekappseglingssällskaps mindre båthamn med tillhörande bryggor. Bryggorna längst strandlinjen är pålade med fri passage under. Det finns en betongbrygga som ligger längre ut i djupare vatten. Jordarten inom biotopen är postglacial lera. Vassbälten växer på sidorna av landgångarna. På land längst strandkanten växer lövträd, främst pil, al, björk och ek. Det förekommer mindre bestånd av flytbladsvegetation. Bottensubstratet utgörs av hårbotten med grovdetritus, mycket fin död ved finns på botten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och visst biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsföresattningsgrader:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Påverkan: Röjt

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Bandnate (Potamogeton compressus)		Mycket högt	Rödlistad art: Sårbar (VU), Typisk art	Artportalen 2014
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenbläddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Borstnate (Stuckenia pectinata)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Nålsäv (Eleocharis acicularis)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Sparsamma	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Måttliga		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G8. Kvarnvikens båtsällskap

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö

Areal (ha): 3,29

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster, Naturreservat, Vattenskyddsområde, Riksintresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Båthamn (70 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av grundområden vid Kvarnvikens båtsällsapps båtklubb med tillhörande bryggor och mindre bebyggelse. På utsidan av bryggorna mot strandkanterna finns flytbladsvegetation samt en del rödlistade och intressanta arter som pilblad och bandnate. Bottensubstrat är främst ler-silt. Vass växer längst strandkanterna. Jordarten inom biotopen är postglacial lera.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och visst biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Förorenat, Belyst, Röjt, Bullerstört

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Beskuggning strandzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Bandnate (Potamogeton compressus)	Sparsamma	Mycket högt	Rödlistad art: Sårbar (VU), Typisk art	Ekologigruppen 2025
Pilblad (Sagittaria sagittifolia)	Sparsamma	Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT)	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (Myriophyllum alterniflorum)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Forsärla (Motacilla cinerea)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2006
Strömstare (Cinclus cinclus)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (2000 och 2007)
Korsandmat (Lemna trisulca)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Artportalen 2019
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Skåggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Grågås (Anser anser)		Visst		§ Artportalen (flertalet år)
Knipa (Bucephala clangula)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Fiskmås (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen (flertalet år)
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Sparsamma	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen(flertalet år)
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Gul näckros (Nuphar lutea)	Sparsamma		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Mycket betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G9. Grund vik vid Fågelön

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 1,68

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Naturreservat, Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: *Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av en grund vik med en ö (Fågelön) som ger visst skydd mot vind och vågor. Grundområdet sträcker sig hela vägen till ön och är under tre meters djup. Jordarten inom biotopen är postglacial lera med morän i västra utkanten. I viken finns ett vassbälte med späd vass och flytbladsvegetation i mindre segment längst in i viken. Kortskottsvegetation och långskottsvegetation växer rikligt på botten. Nära strandlinjen växer mycket nålsäv och kransalger. Längre ut, runt 1.5 till 2 meters djup, dominerar smal vattenpest som växer heltäckande ut mot djupare vatten. När bottendjupet blir över tre meter börjar beståndet av smal vattenpest glesna. Bottensubstratet utgörs främst av ler-silt, sand och grusbotten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är ovanlig i ett nationellt eller regionalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Styvt braxengräs (Isoëtes lacustris)	Betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Mycket betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Kransslinga (Myriophyllum verticillatum)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (Myriophyllum alterniflorum)	Betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Grovnate (Potamogeton lucens)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Skörsträfe (Chara globularis Thuill.)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Vattenbläddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Måttliga	Visst		Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Grågås (Anser anser)		Visst		§ Artportalen 2018
Knipa (Bucephala clangula)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2018
Nålsäv (Eleocharis acicularis)	Betydelsefulla	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen 2018
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2018
Gul näckros (Nuphar lutea)	Måttliga		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Mycket betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G10. Vattenmiljöer nedanför Ljunglöfska slottet
Naturvärdesklass: Visst naturvärde - naturvärdesklass 4 ●
Naturtyp: Antropogen limnisk miljö, Sjö
Areal (ha): 0,19
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Naturreservat, Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,
Skyddade arter: Förekommer S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biotoptyp: Antropogen limnisk miljö: Brygga (5 %) Kaj (90 %)

Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av vattenmiljön vid Ljunglöfska slottets stenmur/stenkaj som går från botten och upp cirka en meter ovanför vattenytan. Ingen naturlig strandkant förekommer. På land ovanför stenmuren finns en anlagd klippt gräsmatta som går upp till Ljunglöfska slottet. Inom biotopen finns två bryggor som tillsammans med stenmuren skapar konnektivitetproblem både upp mot land men även långsgående strandkanten eftersom bryggornas fundament blockerar passage. Biotopen är påverkad av vind och vågor. Vandrarmussla och spetsig målarmussla förekommer på botten. Vattenvegetationen består av långskottsvegetation av smal vattenpest och hornsärv. Bottensubstratet är invid stenmuren bestående av block, men även sand och grus partier förekommer. Jordarten inom biotopen består av postglacial sand.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett visst artvärde och obetydligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Kraftigt negativt påverkad biotop.

Biotop som inte har någon särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande, utöver grundläggande processer och funktioner.

Motiv för artvärde:

Ovanliga organismsamhällen med måttligt hög artsiversitet i ett lokalt perspektiv saknas

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Stränder	Brant		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025l
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2023
Vanlig snok (<i>Natrix natrix</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 6, tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen (2009 och 2010)
Vigg (<i>Aythya fuligula</i>)		Obetydligt		Artportalen (2015 och 2023)
Knölsvan (<i>Cygnus olor</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2023
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2023

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Mycket betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

G11. Skyddad mindre vik

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 1,19

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Naturreservat, Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4. kap MB,

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 12 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs en mindre vik i den östra delen av Grimstas inventeringsområde. Viken är skyddad mot vind och vågor från nordost. Jordarten inom biotopen är postglacial lera. I viken finns ett mindre vassbälte samt flytbladsvegetation där näckrosor och vattenpilört växer. Under inventeringen observerades bäver som födosökte på näckrosrötter. Bottensubstratet varierar inom biotopen. Närmast vassen utgörs bottensubstratet främst av ler-silt och grovdetritus. Längre ut övergår bottensubstratet till findetritus och ler-silt, dock förekommer även partier av håll, sten, block och grus/sand.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		
------------------	---------------------------------	--	--

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Styvt braxengräs (Isoetes lacustris)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Grovnate (Potamogeton lucens)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Ekologigruppen 2025
Vattenpilört (Persicaria amphibia)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Korsandmat (Lemna trisulca)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Nålsäv (Eleocharis acicularis)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Alticka (Inonotus radiatus)		Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2016
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

L1. Lillsjön

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 9,73

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Förekommer

S

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 26 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Lillsjön/Ulvsundasjön

Beskrivning: Hela Lillsjön ingår i biotopen. I norra delen är strandlinjen flikig och utgörs av mindre dikesliknande vikar. I södra delen finns ett större område av vass och flytbladsvegetation. Stränderna är till stor del väldigt beskuggade av träd som växer mosaikartat med arter som al, pil och björk. Dominerande jordart är gytjelera och postglacial lera. Lillsjöns vatten är grönt och grumligt vilket begränsar siktdjupet.

Längst strandkanten växer rikliga bestånd av kalmus i bälten som sträcker sig cirka tre meter ut i vattnet. Även små partier av smalkaveldun, vass och enstaka bredkaveldun förekommer. Flytbladsvegetationen varierar mellan arterna vit och gul näckros som förekommer fläckvis utanför kalmus bältena längst strandlinjen och växer i stora bestånd i biotopens södra del utanför vassbältet.

Vanligt förekommande strandvegetation växer på land bland annat strandlysing, besksöta, dunört, sprängört och strandklo. Enstaka större igelknopp växer i östra delen av området, utöver det är vattenväxtlighetens artrikedom begränsad. Vattnets limiterande siktdjup och algpåverkan gör att bottnarna är väldigt vegetationsfattiga.

Bottensubstratet domineras av fin detritus med fin död ved och finkornig silt/lera. I södra området finns lite mer hårbotten i form av grusbotten. En del av inflödena har stensatt botten. Fin död ved finns det mycket av på botten även enstaka grov död ved förekommer. Mycket skräp, främst plast, följer med i nästan varje krattdrag. Enstaka allmän dammussla förekom, men främst hittades endast tomma skal.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och visst biotopvärde.

Motiv för biotopvärde: Biotopvärdet är högt på grund av art- och individrika fågelmiljöer. Vattenväxtlighet inom biotopen är begränsad.

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är vanligt förekommande såväl nationellt som regionalt och lokalt.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Tydlig gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Vattenfräna (Rorippa amphibia)		Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT)	Artportalen 2001
Storgröe (Poa remota)		Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT), Skogsstyrelsens signalart, Typisk art	Calluna 2023
Dammfladdermus (Myotis dasycneme)		Högt	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2023
Salskrake (Mergellus albellus)		Högt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), tidigare rödlistad art (-2010), Typisk art	§ Artportalen 2008
Skedand (Anas clypeata)		Högt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (2006 och 2015)
Gråhakedopping (Podiceps grisegena)		Högt	Typisk art	§ Artportalen 2024
Sjösandslända (Ephemera vulgata)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2024
Månflickslända (Coenagrion lunulatum)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	Artportalen 2021
Mustaschfladdermus/tajgafladdermus (Myotis mvstacinus/brandtii)		Påtagligt	Tidigare rödlistad art	Artportalen 2023
Gluttsnäppa (Tringa nebularia)		Påtagligt	ansvarsart, Typisk art	Artportalen 2017
Nickskära (Bidens cernua)		Påtagligt	Typisk art	Artportalen 2001
Svarthakedopping (Podiceps auritus)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010), Typisk art	Artportalen (flertalet år)
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Artportalen 2023
Större brunfladdermus (Nyctalus noctula)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	§ Artportalen 2023
Snattherand (Anas strepera)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen 2017
Kricka (Anas crecca)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Smådopping (Tachybaptus ruficollis)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), tidigare rödlistad art (-2010), Typisk art	§ Artportalen (2007 och 2022)
Gråtrut (Larus argentatus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Silltrut (Larus fuscus)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (2015), Typisk art	§ Artportalen 2020
Fiskgjuse (Pandion haliaetus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen (flertalet år)

Strömstare (<i>Cinclus cinclus</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen 2006
Allmän sävslända (<i>Sialis lutaria</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2022
Bred trollslända (<i>Libellula depressa</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2021
Bäver (<i>Castor fiber</i>)		Visst		Artportalen 2007
Jättestarr (<i>Carex riparia</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2001
Kärrbräsma (<i>Cardamine pratensis</i> subsp. <i>paludosa</i>)		Visst	Typisk art	Artportalen 2001
Kärrstjärnblomma (<i>Stellaria palustris</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2001
Bäckveronika (<i>Veronica beccabunga</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2001
Strandmynta (<i>Mentha aquatica</i> subsp. <i>litoralis</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Calluna 2023
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)		Visst	Typisk art	Calluna 2023
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Storskarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen (flertalet år)
Skåggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	§ Artportalen 2023
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Artportalen 2023
Sångsvan (<i>Cygnus cygnus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Vitkindad gås (<i>Branta leucopsis</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen (flertalet år)
Grågås (<i>Anser anser</i>)		Visst		§ Artportalen (flertalet år)
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Rörhöna (<i>Gallinula chloropus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Skogssnäppa (<i>Tringa ochropus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen 2023
Fisktärna (<i>Sterna hirundo</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Skrattmås (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Fiskmås (<i>Larus canus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen (flertalet år)
Havstrut (<i>Larus marinus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Sävsångare (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (flertalet år)

Kärrsångare (<i>Acrocephalus palustris</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§	Artportalen (2008 och 2017)
Rörsångare (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§	Artportalen (flertalet år)

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Jättegröe	Måttliga	Starkt negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Egen negativ indikatorart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2023
Kirskål	Måttliga	Starkt negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Egen negativ indikatorart	Ekologigruppen 2025
Grenrör		Visst negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Egen negativ indikatorart	Artportalen 2001
Tomtskräppa		Visst negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Ängs- och betesmarksinv. negativa indikatorarter	Calluna 2023
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaundersökning

L2. Kanal

Naturvärdesklass: Visst naturvärde - naturvärdesklass 4

Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö

Areal (ha): 0,26

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 26 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Kanal (100 %)

Landskapsområde: Lillsjön/Ulvsundasjön

Beskrivning: Biotopen utgörs av en kanal som binder samman Lillsjön i väst med Ulvsundasjön i öst. Jordarten längst kanalen är postglacial lera. Det finns tre broar över kanalen, bro för Ulvsundavägen (väst), bro till Ulfunda slott (i mitten) samt en mindre gångbro (öst). Inga vandringshinder finns i kanalen. Strandlinjen utgörs främst av block och stenkross som ärstensatt med block och sprängt berg.

Landmiljön utgörs av branta slänter som går ned mot vattnet. Längst strandkanten växer triviallövträd, några större pilträd, en stor lind samt äldre äppelträd vid mittersta bron. I kanalen förekommer ingen flytblandsvegetation eller vass. Längst kanalens strandkant växer vanligt förekommande arter som strandklo, sprängört, strandlysing och enstaka bestånd av kalmus. Under Ulvsundavägens bro växer ingen växtlighet eftersom brons fundament utgörs av betongvägar som kantar vattenlinjen. Under bron är det cirka två meter djupt och bottenstratet är stenigt med block (krossten). Ut i kanalen blir det liknande substrat som Lillsjön, fin detritus och fin död ved men stenblock förekommer även.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett visst artvärde och obetydligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Kraftigt negativt påverkad biotop.

Biotop som är vanligt förekommande såväl nationellt som regionalt och lokalt.

Biotop som inte har någon särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande, utöver grundläggande processer och funktioner.

Motiv för artvärde:

Ovanliga organismsamhällen med måttligt hög artsiversitet i ett lokalt perspektiv saknas

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Röjt, Rensat (vattendrag), Tydlig gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Hydrologi	Sammanflöde olika vatten		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Kärrbräsa (Cardamine pratensis subsp. paludosa)		Visst	Typisk art	Artportalen 2006
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2004

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Ej noterat i objektet

L3. Inlopp till Lillsjöns kanal

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,62

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 26 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Lillsjön/Ulvsundasjön

Beskrivning: Biotopen börjar efter gångbron och ligger strax utanför Lillsjöns kanal i Ulvsundasjön. Strandlinjen är stundvis utfylld med sprängsten och jordarten är postglacial lera. I utkanten av biotopen i sydöst finns en bastubrygga. Triviallövnträd främst arterna al och pil växer längst strandkanten och invid bron växer några fina askar. Vid vattenbrynet växer kalmus, smalkaveldun, igelknopp och blomvass. Större partier av jättegröe förekommer vid den norra strandkanten som även är ordentligt beskuggad av videbuskage, pil och al. Det förekommer enstaka partier av gles vass. Flytbladsvegetation av arten gul näckros förekommer i stor utsträckning och växer cirka 15 meter ut från strandkanten. Direkt när man kommer ut från kanalen och har kommit tillräckligt långt bort från Lillsjöns övergödningspåverkan börjar smal vattenpest växa längst bottnarna. På bottnarna växer även möja, axslinga, hornsärv och stor näckmossa. Bottensubstratet består av fin detritus och fin död ved med inslag av större block och hårbottnar.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Svag gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Hydrologi	Sammanflöde olika vatten		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Blomvass (Butomus umbellatus)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Artportalen (flertalet år)
Kärskedmossa (Calliergon cordifolium)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2024
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2020
Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2024
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen 2020
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen 2020
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2008
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2020
Gul näckros (Nuphar lutea)	Betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2022

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Jättegröe	Betydelsefulla	Starkt negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Egen negativ indikatorart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2017
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

L4. Vassbälte

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,97

Del av värdelandskap: Nej

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Strandskyddsområde

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 26 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Beskrivning: Biotopen utgörs av ett vassbälte och flytbladsvegetation i östra utkanten av inventeringsområdet som slutar vid Ulvsundabron. Jordarten inom biotopen är postglacial lera och strandkanten har blivit utfylld. Yngre triviallövträd (<50 år) av arterna al och björk växer längst strandkanten. I vassbältet växer förutom vass även smalkaveldun och jättegröe. Utanför vassbältet sträcker ett område av flytbladsvegetation ut sig som består till störst del av gul näckros, men även dyblad växer här. Utanför näckrosbältet växer rikliga bestånd av hornsärv. Desto längre bort från Lillsjöns kanal man kommer desto tätare och rikligare blir bestånden av smal vattenpest. Andra arter som växer i vattnet är igelknopp, getraggs alg, möja och stor näckmossa. Bottensubstratet utanför näckrosbältet utgörs av mjukbotten bestående till störst del av lera.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö

Påverkan: Bullerstört

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Dyblad (Hydrocharis morsus-ranae)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Skåggdopping (Podiceps cristatus)	Sparsamma	Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Jättegröe	Måttliga	Starkt negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Egen negativ indikatorart	Ekologigruppen 2025

L5. Kaveldunbälte

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,39

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 26 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Lillsjön/Ulvsundasjön

Beskrivning: Biotopen består till stor del av ett smalkaveldunbälte och flytbladsvegetation. Strandlinjen är sparsamt beskuggad av främst mindre lövträd. Strandlinjen har blivit utfylld och jordart är gjyttjeler. I mitten av området finns träpålar uppstickande över vattenytan från gamla brofundament. Biotopen avgränsas i öst av Varvet Rörstrands båtklubb och i väst av en bastubrygga. Närmast båtklubben finns en liten vik utan kaveldun som beskuggas av ett större pilträd.

Bältet med smalkaveldun har inslag av bladvass och mot bastubryggan växer även blomvass. Flytbladsvegetationen varierar mellan vit och gul näckros som sträcker sig 5–10 meter utanför kaveldunbältet. I den lilla viken närmast båtklubben växer det rikligt av stor näckmossa, kalmus och jättegröe. Här finns även en del död ved. Annan vattenväxtlighet som noterats är igelknopp, möja, hornsärv samt den rödlistade arten Bandnate. Långa och finns exemplar av bandnate observerades i fält.

Bottensubstratet utgörs av främst ler-silt samt grovdetritus, längre ut övergår bottensubstratet till findetritus med stundvis grovgrus. Allmän dammussla förekommer.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är ovanlig i ett nationellt eller regionalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö

Påverkan: Bullerstört

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Beskuggning strandzon		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Bandnate (Potamogeton compressus)	Måttliga	Mycket högt	Rödlistad art: Sårbar (VU), Typisk art	Ekologigruppen 2025
Trubbnate (Potamogeton obtusifolius)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2019
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Naturvatten 2019
Blomvass (Butomus umbellatus)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Roberta Hedberg
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Sparsamma	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Andmat (Lemna minor)	Sparsamma			Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Jättegröe	Betydelsefulla	Starkt negativ	Ekologigruppens negativa indikatorart: Egen negativ indikatorart	Ekologigruppen 2025

R1. Djupare vatten vid sluttande berghällar
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp: Sjö
Areal (ha): 0,62
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,
Skyddade arter: Förekommer
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Görvälén

Beskrivning: Biotopen utgörs av djupare vatten vid berg och hållstrand som i huvudsak sluttar brant ner mot vattnet. Jordarten inom biotopen är urberg. Längs strandkanten går en strandpromenad i form av en träbrygga som är belägen cirka 1,5–2 meter ovanför vattnet. Vattenväxtlighet är mycket sparsam inom biotopen. I vattnet närmast land finns ett smalt grundområde på vilket det växer smala vassbälten. Utanför vassen blir det snabbt över fyra meter djupt. Bottensubstratet utgörs av håll-, block- och stenbotten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett visst artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop som inte har någon särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande, utöver grundläggande processer och funktioner.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Påverkan: Förorenat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Brant		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

--	--	--	--	--

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gråtrut (Larus argentatus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2022
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2022
Skrattmå (Chroicocephalus ridibundus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2022
Fiskmå (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2022
Havstrut (Larus marinus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2022
Vanlig snok (Natrix natrix)		Visst	Skyddad art: AFS § 6, tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen 2005
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen 2020

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyyp	Referens
Vandarmussla	Måttliga		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

R2. Beskuggat vatten med hårbotten	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	
Naturtyp: Sjö	
Areal (ha): 1,13	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksinträsse 4. kap MB,	
Skyddade arter: Ingen känd förekomst	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025	

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Görvåln

Beskrivning: Biotopen utgörs av beskuggat vatten med bitvis klipphöllar, sten och block (sprängsten). Biotopen finns uppdelad i två delsträckor i Riddersviks inventeringsområde. Delsträckan i öst har en liten stenstrand i utkanten och en utloppsledning där vatten rinner från brunnen ner i Mälaren. Jordarten inom biotopen är postglacial sand, sandig morän och urberg. Strandkanten är beskuggad av lövträd som al, pil, björk och ek, men inslag av tall förekommer. Vattenväxtlighet förekommer i form av sporadiska bestånd av ålnate och smal vattenpest. Gles vass kantar den beskuggade strandkanten och förekommer främst i delsträckan i väst. Bottensubstratet utgörs till störst del av håll, block och sten, men det förekommer mindre partier av grus och lera. Vandrarmussla finns utbredd i området och sötvattensvamp växer på vissa block.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Påverkan: Förorenat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
------------------	----------------------	--	--

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Hårslinga (<i>Myriophyllum alterniflorum</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gräsnate (<i>Potamogeton gramineus</i>)	Måttliga	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Sjösandslända (<i>Ephemera vulgata</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(<i>Oecetis testacea</i>)		Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(<i>Ecnomus tenellus</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Ålnate (<i>Potamogeton perfoliatus</i>)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Höstlånke (<i>Callitriche hermaphrodita</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Fiskigel (<i>Pisiccola geometra</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Nattsländor (<i>Athripsodes cinereus</i>)		Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)		Obetydligt	Typisk art	Artportalen 2022
(<i>Polycentropus flavomaculatus/irroratus</i>)			Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
nyzeeländsk tusensnäcka		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

R3. Grund vik med vassbälte

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,94

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksinträsse 4. kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Görvåln

Beskrivning: Biotopen utgörs av en grund vik med ett större sammanhängande vassparti. På land en bit upp i backen ligger Riddersviks herrgård och ett avspärrat koloniområde. Området är avspärrat på grund av förorenad mark med höga halter av tungmetaller. Jordarten i området är postglacial sand och sandig morän. Strandskanten utgörs av sten/grus och det växer lövträd som pil, al, ek och ask. Längst strandskanten växer ett sammanhängande vassbälte som är cirka 15 till 30 meter brett. I vassbältet finns rester av en gammal pålad brygga med stenkista och enstaka pålar. Utanför vassbältet finns fläckvisa bestånd av natar, vattenblåddror och smal vattenpest. Enstaka flytbladsvegetation förekommer av gulnäckros. Bottensubstratet är i huvudsak sten och block med mjukbotten längre ut. På grunt vatten finns grov död ved.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Påverkan: Förorenat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Grovnate (Potamogeton lucens)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stjärtmes (Aegithalos caudatus)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ artportalen 2021
Entita (Poecile palustris)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Vattenblåddra (Utricularia vulgaris)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Skörsträffe (Chara globularis Thuill.)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2024
Fisktärna (Sterna hirundo)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen 2025
Fiskmås (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2021
Rörsångare (Acrocephalus scirpaceus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2024
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen 2021
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen (2021 och 2023)
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

R4. Tempeludden

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,57

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Görvälén

Beskrivning: Biotopen utgörs av berghällar och växelvis beskuggat vatten vid Tempeludden i Riddersvik. Stranden kantas av block ovan och under vatten. Jordarten i biotopen är urberg och morän. Längst strandkanten växer yngre träd insprängda i block och hållskrevor (al, pil, björk, tall, ek, lönn och ask). Äldre träd växer längre upp på land. Enstaka partier med grov död ved förekommer. Biotopen är exponerad för vind och vågor. Vattenvegetationen är sparsam i området men partier med höstlänke som växer i gröna frodiga tuvor förekommer. Botten djupnar fort och bottensubstratet utgörs till stor del av block och sten. Biotopen har fina kräftbottnar och är en passande kräftbiotop. Det finns även väldigt tät bestånd av vandrarmusslor.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Påverkan: Förorenat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Fauna	Kräftbiotop		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
------------------	----------------------	--	--

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gråtrut (Larus argentatus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Östersjötrut (Larus fuscus fuscus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2023
Höstlånke (Callitriche hermaphroditica)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Fiskmås (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen (flertalet år)
Havstrut (Larus marinus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (2021 och 2023)
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyyp	Referens
Vandarmussla	Mycket betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025
Smal vattenpest	Måttliga	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

R5. Grund vik med säv och sandbotten	
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2	
Naturtyp: Sjö	
Areal (ha): 0,74	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Områdesbestämmelser, Riksintresse 4	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025	

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,74

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster,
Vattenskyddsområde, Områdesbestämmelser, Riksintresse 4

Skyddade arter: Förekommer §

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Landskapsområde: Görväln

Beskrivning: Biotopen utgörs av en grund vik utan vass men med ett större område av säv. Biotopen ligger mellan Tempeludden och en gammal avfallsfyllning. Jordarten inom biotopen är postglacial sand, morän och urberg. Strandskanten har god konnektivitet och viken ligger skyddad. Strandslinjen är beskuggad av äldre lövträd som växer nära strandskanten, främst al men finns enstaka björk och pil. Vattnet finns grov död ved. I mitten av landområdet finns en större glänta med klippt gräs. Mindre bestånd av gul näckros öster om säven förekommer där botten är blandad mellan dy och sandbotten. Igelknopsblad växer rikligt längst sävbältets utkant. Vegetationen på de grunda sandbottnarna utgörs av främst ålinate och borstnate. En bit utanför sävbältet faller botten av från cirka två meter till över fyra meter. Bottensubstratet utgörs till störst del av sandbotten med fin detritus men även grus och sten förekommer.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är ovanlig i ett nationellt eller regionalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artrdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö

Påverkan: Förorenat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		

Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Havssäv		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gräsnate (Potamogeton gramineus)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Spädnate (Potamogeton pusillus)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (Myriophyllum alterniflorum)	Betydelsefulla	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hårsärv (Zannichellia palustris)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Entita (Poecile palustris)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2021
Stjärtmes (Aegithalos caudatus)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen 2023
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Borstnate (Stuckenia pectinata)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Knipa (Bucephala clangula)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (2019 och 2021)
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Mycket betydelsefulla	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025

Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§	Artportalen 2024
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Gul näckros (Nuphar lutea)	Betydelsefulla		Ekologigruppens signalart		Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

R6. Anlagd botten med sprängstensutfyllnad vid	
Naturvärdesklass: Ej naturvärde	
Naturtyp: Antropogen limnisk miljö, Sjö	
Areal (ha): 0,15	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintrösse 4. kap MB,	
Skyddade arter: Ingen känd förekomst	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 15 september 2025	

Områdesbeskrivning

Natur och biotoptyp: Antropogen limnisk miljö: Anlagd botten (100 %)

Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Görvältn

Beskrivning: Biotopen utgörs av en strandkant bestående av sprängsten som fyllt ut grunda områden. På land ligger en avfallsanläggning. Jordarten inom biotopen är utfyllnad från avfallsanläggningen. Ovanpå utfyllnaden växer åkermark/gräsmatta. Längst strandkanten växer pilträd. Botten djupnar fort, redan fem meter ut från kanten är djupet över tio meter. På grund av avsaknaden på grundområden samt utfyllnad av sprängsten påverkas vattenvegetationen ordentligt, inga arter hittades när botten krattades eller med räfsa. Bottensubstratet utgörs av sprängsten.

Beskrivning av art- och biotopvärdet: Området bedöms ha ett obetydligt artvärde och obetydligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Kraftigt negativt påverkad biotop.

Biotop som inte har någon särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande, utöver grundläggande processer och funktioner.

Motiv för artvärde: Finns inga arter observerade.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Påverkan: Förorenat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Stränder	Brant		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
-----	----------	-------------	---------------------	----------

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Ej noterat i objektet

S1. Hökarängsbadets sandbottnar

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö

Areal (ha): 1,21

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Strandskyddsområde

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 28 augusti 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Anlagd strand (90 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av Hökarängsbadets strand, sandbottnar och badbrygga. En bit av klipphällen nordväst om badbryggan är inkluderad i biotopen eftersom strandens sandbotten-område sträcker sig en bit längst klipphällen. Jordarten är främst postglacial lera. Långskottsvegetation förekommer och domineras av axslinga och smal vattenpest. Bottensubstratet består av sand och fingrus som sträcker sig ut i vattnet från stranden.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och visst biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Påverkan: Kraftigt markslitage, Röjt

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

--	--	--	--	--

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Ekologigruppen 2021
Blomvass (<i>Butomus umbellatus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2021, Artportalen 2021
Krusnate (<i>Potamogeton crispus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2021
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)		Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2021, Artportalen 2018
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2012
Skäggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2021, Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2012
Skrattmåsar (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2012
Vitkindad gås (<i>Branta leucopsis</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen (2016 och 2020)
Grågås (<i>Anser anser</i>)		Visst		§ Artportalen 2020
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (2012 och 2020)
Fisktärna (<i>Sterna hirundo</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (2012 och 2022)
Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)	Sparsamma	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2021
Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Sparsamma	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2021
Knölsvan (<i>Cygnus olor</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (2015 och 2017)
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2021, Artportalen (flertalet år)

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Ekologigruppen 2021
Vandrar mussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025, Ekologigruppen 2021, Artportalen 2024

S2. Beskuggat vatten och hårbotten

Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 0,91

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Strandskyddsområde

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 28 augusti 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av beskuggat vatten med hårbotten. Jordarten inom biotopen är urberg. Strandlinjen består av hällar och stensättningar med block/sprängsten. På land längst strandlinjen går en strandbrygga/promenadstråk. Små vassområden förekommer. Allmän dammussla och vandrarmussla förekommer på bottnarna och vanlig strandvegetation som strandlysing och fackelblomster växer längst strandlinjen. Bottensubstratet utgörs av hårbottenar med sand-fingrus, mellan-grovgrus, sten, block samt grovdetritus. Längre ut från strandkanten övergår hårbotten till mjukbotten som utgörs av ler-silt. Biotopen är långgrund i västra delen av området mot Hökarängsbadet. I mitten och östra delen av biotopens område blir djupet snabbt över tre meter utanför strandkanten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Naturlighet: Flerskiktat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Ribbskivsnäcka (Gyraulus crista)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(Leptocerus tineiformis)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Sjösandslända (Ephemera vulgata)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(Oecetis testacea)		Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Blomvass (Butomus umbellatus)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Fiskigel (Piscicola geometra)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Sjöflickslända (Enallagma cyathigerum)		Visst		Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Allmän sävslända (Sialis lutaria)		Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Måttliga	Visst		Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen 2001
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Sparsamma	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
(Polycentropus flavomaculatus/irroratus)			Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Mycket betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025
nyzeeländsk tusensnäcka		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

S3. Vik med rund brygga
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2 ●
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö
Areal (ha): 1,23
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Strandskyddsområde, Yt- och grundvattenförekomster
Skyddade arter: Förekommer S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 28 augusti 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Brygga (10 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av ett vassområde kring en ny rund promenadbrygga. I biotopområdet finns även en mindre båtplats. Två vattenledningar ligger till väster om den runda bryggan ut i vattnet genom vassbältet. Glacial lera är den dominerande jordarten. Längst strandkanten växer lövträd som beskuggar strandlinjen. Utanför vassbältet finns ett stort område av flytbladsvegetation, främst bestående av gul näckros, men enstaka bestånd av vattenpilört förekommer. Rikligt med långskottsvegetation finns i biotopen som domineras av främst axslinga och smal vattenpest. Bottensubstratet utgörs till störst del av ler-silt och grov-detritus. På botten förekommer vandarmusslor och allmän dammussla.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsföresättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

<i>Strukturtypen saknas inom objektet</i>

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Stränder	Beskuggning strandzon		

Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Uddnate (<i>Potamogeton friesii</i>)	Sparsamma	Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (<i>Fontinalis antipyretica</i>)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenpilört (<i>Persicaria amphibia</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Strandmynta (<i>Mentha aquatica</i> subsp. <i>litoralis</i>)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2024
Glansslinke/mattslinke (<i>Nitella flexilis/opaca</i>)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Skäggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen 2001
Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Artportalen 2025
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
blekbalsamin		Starkt negativ	Invasiv art: Ej listad högrisk	Artportalen (2018 och 2025)

S4. Grunda bottnar vid tomter
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö
Areal (ha): 0,76
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster
Skyddade arter: Ingen känd förekomst
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 28 augusti 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Anlagd strand (5 %) *Brygga* (25 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av grunda bottnar längst en strandlinje med privata tomter och bebyggelse där jordarten är urberg och glacial lera. Flera privata badbryggor och badplatser finns anlagda och strandkanten utgörs av tomtmurar i sten, gräsmattor och klipp hållar. Det förekommer även partier med vass, säv, kaveldun och flytbladsvegetation. Bottnarna har rikligt med långskottsvegetation där axslinga och smal vattenpest dominerar. Ett större område med axslinga förekommer inom biotopens västra del. Strandlinjen har viss beskuggning av träd, främst triviallövs träd men även tall växer vid klipp hållar. På land och vid strandkanten växer stundvis vanligt förekommande strandvegetation som åkermynta, svärds lilja och fackelblomster. Bottensubstratet utgörs till störst del av block, sten och grus, men det förekommer mindre områden med sand och ler-silt. Vandrarmussla finns utbrett inom biotopen.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Röjt, Belyst

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Beskuggning strandzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Blomvass (Butomus umbellatus)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Måttliga		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

S5. Grundområden vid sluttande berghäll
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2 ●
Naturtyp: Sjö
Areal (ha): 0,91
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Strandskyddsområde, Yt- och grundvattenförekomster
Skyddade arter: Förekommer §
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 28 augusti 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av grundområden samt djupare vatten vid en berghäll som sluttar ner i vattnet. Jordarten i biotopen är urberg. På land växer till störst del tall längst berghällen. Mindre bestånd av vass, säv samt flytbladsvegetation växer längst strandlinjen. På botten växer rikligt med axslinga och smal vattenpest. Bottensubstratet utgörs till störst del av häll, block och sten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och mycket högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som har uppnått eller ligger mycket nära ett referensförhållande eller idealtillstånd typiskt för biotoper med lång kontinuitet utan negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Brant		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

--	--	--	--	--

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vanlig snok (Natrix natrix)		Visst	Skyddad art: AFS § 6, tidigare rödlistad art (-2010) §	Artportalen 2019
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Betydelsefulla	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Måttliga		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

S6. Vik i söder med stort vassområde

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 2,82

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Strandskyddsområde, Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 28 augusti 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av ett större vassbälte som täcker hela strandlinjen i sydöstra delen av inventeringsområdet i Drevviken/Sköndal. Den dominerande jordarten i biotopen är glacial lera. Utanför inventeringsområdet i öster kantas vikens strandlinje av tomter och bebyggelse med urberg. Vassbältet kantas av smalkaveldun omgivet av ett större område med flytbladsvegetation som domineras av gul näckros med mindre inslag av vit näckros. Långskottsvegetation växer utbrett i området och den dominerade arten är hornsärv som förekommer i väldigt riklig mängd. Det förekommer även områden av smal vattenpest samt axslinga, men det är betydligt mer hornsärv än i andra biotoper i Drevviken. Botten är långgrund och bottensubstratet utgörs till störst del av mjukbotten med ler-silt och grovdetritus.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och mycket högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som har uppnått eller ligger mycket nära ett referensförhållande eller idealtillstånd typiskt för biotoper med lång kontinuitet utan negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		

Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Hjulmöja (<i>Ranunculus circinatus</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Strömstare (<i>Cinclus cinclus</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (flertalet år)
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Blomvass (<i>Butomus umbellatus</i>)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor andmat (<i>Spirodela polyrhiza</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Naturvatten 2019
Kräkklöver (<i>Comarum palustre</i>)		Visst	Typisk art	Artportalen 2018
Glansslinke/mattslinke (<i>Nitella flexilis/opaca</i>)	Måttliga	Visst		Ekologigruppen 2025
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2024
Grågås (<i>Anser anser</i>)		Visst		§ Artportalen 2024
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (2022 och 2024)
Näktergal (<i>Luscinia luscinia</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen 2024
Vanlig padda (<i>Bufo bufo</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 6	§ Artportalen 2018
Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Storskrake (<i>Mergus merganser</i>)		Obetydligt		Artportalen 2024
Vigg (<i>Aythya fuligula</i>)		Obetydligt		Artportalen (2024 och 2025)
Palmmossa (<i>Climacium dendroides</i>)		Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2009
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Sothöna (<i>Fulica atra</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025
Knölsvan (<i>Cygnus olor</i>)		Obetydligt	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen (2024)
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

<i>Art</i>	<i>Frekvens</i>	<i>Indikatorvärde</i>	<i>Artyp</i>	<i>Referens</i>
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
praktlysing		Visst negativ	Invasiv art: Ej listad högrisk	Artportalen 2009

S7. Orhemsviken	
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2	
Naturtyp: Sjö	
Areal (ha): 3,49	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Strandskyddsområde, Vattenskyddsområde, Naturresevat, ESKO	
Skyddade arter: Förekommer	
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 01 september 2025	

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av en större grund vik i Drevviken vid Sköndal nära Orhem. Jordarten i den inre delen av viken är gjyttjeler och de yttre områdena består av urberg. Ett stort vassbälte sträcker sig längst biotopens inre strandlinje och ansluter längst in i viken till ett långsmalt vassområde i norr. Mindre partier av smalkaveldun och såv finns i vassens yttre delar. Flytbladsvegetation sträcker sig ut från vassen i ett stort område och utgörs främst av gul näckros med inslag av vit näckros. Under inventeringen fanns det en del algpöväxt på flytblad och långskottsvegetation. Det finns stora områden med heltäckande hornsärv inom biotopen och även rikliga bestånd av mattslinke/glansslinke samt axslinga. Strandlinjen kantas längre ut i viken av berghällar med gran och tall som sedan övergår till lövsök längre in i viken. Bottensubstratet utgörs i huvudsak av finkornigt material som ler-silt med mycket fin och grovdtritus.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och mycket högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som har uppnått eller ligger mycket nära ett referensförhållande eller idealtillstånd typiskt för biotoper med lång kontinuitet utan negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artrdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Tydlig gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
Vattenvegetation	Större sammanhängande vassbälte		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Salskrake (Mergellus albellus)		Högt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), tidigare rödlistad art (-2010), Typisk art	§ Artportalen 2015
Bläsand (Anas penelope)		Högt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU), Typisk art	§ Artportalen 2024
Hjulumöja (Ranunculus circinatus)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2019
Snatterand (Anas strepera)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen 2017
Kricka (Anas crecca)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Vattenrall (Rallus aquaticus)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (flertalet år)
Gråtrut (Larus argentatus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Silltrut (Larus fuscus)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (2015), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Storlom (Gavia arctica)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Fiskgjuse (Pandion haliaetus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen (2017 och 2019)
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Korsandmat (Lemna trisulca)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Vattenbläddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Artportalen (2018 och 2024)
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Storskarv (Phalacrocorax carbo)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2018
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen (flertalet år)
Grågås (Anser anser)		Visst		§ Artportalen 2024
Knipa (Bucephala clangula)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)

Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Rörhöna (Gallinula chloropus)		Visst	Ekologigruppens signalart	§	Artportalen (flertalet år)
Skogssnäppa (Tringa ochropus)		Visst	Ekologigruppens signalart	§	Artportalen (2018 och 2024)
Fisktärna (Sterna hirundo)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Skrattmås (Chroicocephalus ridibundus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Fiskmås (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§	Artportalen (flertalet år)
Havstrut (Larus marinus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§	Artportalen (2016 och 2017)
Sävsångare (Acrocephalus schoenobaenus)		Visst	Ekologigruppens signalart	§	Artportalen (2017 och 2022)
Rörsångare (Acrocephalus scirpaceus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§	Artportalen (flertalet år)
Näktergal (Luscinia luscinia)		Visst	Ekologigruppens signalart	§	Artportalen 2022
Sävsparv (Emberiza schoeniclus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§	Artportalen (flertalet år)
Vanlig snok (Natrix natrix)		Visst	Skyddad art: AFS § 6, tidigare rödlistad art (-2010)	§	Artportalen 2018
Vanlig padda (Bufo bufo)		Visst	Skyddad art: AFS § 6	§	Artportalen 2016
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt			Artportalen (flertalet år)
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt			Artportalen (flertalet år)
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Måttliga	Obetydligt			Ekologigruppen 2025
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Gul näckros (Nuphar lutea)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart		Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

S8. Mindre grundområde vid udde mellan vikar	
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3	●
Naturtyp: Sjö	
Areal (ha): 1,19	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster	
Skyddade arter: Förekommer	S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 01 september 2025	

Områdesbeskrivning

Natur och biotoptyp: Sjö: *Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av en mindre grundområde vid udde med berghäll som ligger mellan två större vikar. Hela biotopens jordart är urberg. På berghällen växer främst tall. Nedanför berghällen i vattenbrynet växer vass cirka två till fem meter ut i vattnet. Kring vassen växer även mindre bestånd av säv och smalkaveldun samt starr. Utanför vassbältet växer täta bestånd av axslinga och smal vattenpest. Bottensubstratet närmast land varierar mellan branta hållar, block, sten och sand. Spetsig målarmussla hittades vid en krattning.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet, i ett lokalt perspektiv eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Kräftbiotop		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Brant		
Stränder	Funktionell kantzon		

Vattenvegetation	Långskottsvegetation		
------------------	----------------------	--	--

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Drillsnäppa (Actitis hypoleucos)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (2020)
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Sparsamma	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Betydelsefulla	Obetydligt		Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

S9. Sköndalsbadets vik
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö
Areal (ha): 5
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster
Skyddade arter: Förekommer
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 01 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Anlagd strand (15 %) *Brygga* (10 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av en bredare vik vid Sköndalsbadet. Jordarten inom biotopen består av glacial och postglacial lera. I viken ligger två badbryggor, varav en har en mindre tillhörande tjugo meter bred sandstrand. Viken är bred och öppen vilket gör att viss exponering för vind och vågor förekommer.

I viken finns vassbälten som går längst strandlinjen och sträcker sig fem till tio meter ut i vattnet. Utanför vassen finns flytbladsvegetation i större grupperingar som sträcker sig fem till tio meter ut från vassen. Långskottsvegetation finns rikligt på botten och stora bestånd av axslinga förekommer inom biotopen. Det växer även mycket hornsärv men inte i samma dominerande mängd som axslinga.

Längst strandkanten växer vanligt förekommande strandvegetation som knölsyska, fackelblomster och stor igelknopp. På land kantas strandlinjen av lövträd som al, björk, ek, sälg och ask. Allmän dammussla och vandrarmussla förekommer på botten. Bottensubstratet utgörs till störst del av ler-silt med inslag av grus och sand.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och mycket högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som har uppnått eller ligger mycket nära ett referensförhållande eller idealtillstånd typiskt för biotoper med lång kontinuitet utan negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		

Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Större dammussla (Anodonta cygnea)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2022
Gråtrut (Larus argentatus)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2024
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Korsandmat (Lemna trisulca)		Visst	Typisk art	Artportalen 2008
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Ecocom fladdermusinventering 2017
Knipa (Bucephala clangula)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Skäggdopping (Podiceps cristatus)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Strandskata (Haematopus ostralegus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (2023 och 2024)
Skrattmå (Chroicocephalus ridibundus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen 2024
Fiskmå (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2024
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Storskrake (Mergus merganser)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Vigg (Aythya fuligula)		Obetydligt		Artportalen (2024 och 2025)
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (2014 och 2024)
Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Gul näckros (Nuphar lutea)	Mycket betydelsefulla		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2024
Andmat (Lemna minor)				Artportalen 2008

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Betydelsefulla		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2022

S10. Mosaikartad strandlinje

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö

Areal (ha): 9,94

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 01 september 2025

S

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Brygga (5 %) *Båthamn* (5 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av en mosaikartad strandlinje som varierar mellan vassområden, överhängande pilträd som beskuggar strandlinjen och klipphällar som går ner i vattnet. Jordarten längst strandlinjen varierar mellan urberg, postglacial sand, glacial lera, postglacial lera och gjyttjeler. Det finns även flera privata badbryggor och båtbyggor samt viss bebyggelse på land. I väst delas biotopen upp av en skärbassäng.

Långskottsvegetation växer på botten och domineras av främst axslinga och smal vattenpest med inslag av hornsärv och glanslinke/mattslinka. I utkanten av vasspartierna växer även kaveldun, säv och mindre bestånd av flytbladsvegetation förekommer. Ett lite större område av flytbladsvegetation finns vid Hökarängens båtklubb söder om skärbassängen. Vid strandkanten växer även vanligt förekommande strandvegetation som åkermynta, igelknopp, fackelblomster och svärdslija. På land växer lövträd som pil, al, ask, alm, ek och björk, men även tall förekommer vid klipphällarna.

Bottensubstratet varierar längst strandlinjen i norr mellan ler-silt, block, sten och grus. Söder om skärbassängen övergår bottensubstratet till ler-silt med grovdetritus närmare land som övergår till findetritus längre ut från land.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		

Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Dammfladdermus (<i>Myotis dasycneme</i>)		Högt	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Ecocom fladdermusinventering 2017
Salskrake (<i>Mergellus albellus</i>)		Högt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), tidigare rödlistad art (-2010), Typisk art	§ Artportalen 2015
Dvärgmås (<i>Hydrocoloeus minutus</i>)		Högt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N)	§ Artportalen 2021
Hjulmöja (<i>Ranunculus circinatus</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Mustaschfladdermus/tajgafladdermus (<i>Myotis mystacinus/brandtii</i>)		Påtagligt	Tidigare rödlistad art	Ecocom fladdermusinventering 2017
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Ecocom fladdermusinventering 2017
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	§ Ecocom fladdermusinventering 2017
Gråtrut (<i>Larus argentatus</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Strömstare (<i>Cinclus cinclus</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (flertalet år)
Snatterand (<i>Anas strepera</i>)		Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen 2024
Kricka (<i>Anas crecca</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2018
Smådopping (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), tidigare rödlistad art (-2010), Typisk art	§ Artportalen 2024
Vattenrall (<i>Rallus aquaticus</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (2007 och 2022)
Östersjötrut (<i>Larus fuscus fuscus</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen 2024
Storlom (<i>Gavia arctica</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (2008 och 2014)
Vanlig groda (<i>Rana temporaria</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 6	§ Artportalen 2007
Blomvass (<i>Butomus umbellatus</i>)	Sparsamma	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019, Artportalen 2018
Ålnate (<i>Potamogeton perfoliatus</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2021

Korsandmat (<i>Lemna trisulca</i>)		Visst	Typisk art	Naturvatten 2019
Krusnate (<i>Potamogeton crispus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Naturvatten 2019, Artportalen 2017
Glansslinke/mattslinke (<i>Nitella flexilis/opaca</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen (flertalet år)
Storskarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	Artportalen (2024 och 2025)
Skäggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)		Visst	Typisk art	§ Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Ecocom fladdermusinventering 2017
Sångsvan (<i>Cygnus cygnus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Grågås (<i>Anser anser</i>)		Visst		§ Artportalen (flertalet år)
Fisktärna (<i>Sterna hirundo</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Skrattmås (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Rörsångare (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2003
Näktergal (<i>Luscinia luscinia</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen (flertalet år)
Knipa (<i>Bucephala clangula</i>)		Visst	Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Rörhöna (<i>Gallinula chloropus</i>)		Visst	Ekologigruppens signalart	§ Artportalen 2016
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Artportalen (flertalet år)
Fiskmås (<i>Larus canus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen (flertalet år)
Havstrut (<i>Larus marinus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Sårbar (VU)	§ Artportalen (flertalet år)
Sävspurv (<i>Emberiza schoeniclus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Artportalen 2007
Vanlig snok (<i>Natrix natrix</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 6, tidigare rödlistad art (-2010)	§ Artportalen 2018
Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Sjöfräken (<i>Equisetum fluviatile</i>)		Obetydligt	Typisk art	Artportalen 2018
Vattenskräppa (<i>Rumex hydrolapathum</i>)		Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2022
Vigg (<i>Aythya fuligula</i>)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Storskrake (<i>Mergus merganser</i>)		Obetydligt		Artportalen (flertalet år)
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Betydelsefulla	Obetydligt		Ekologigruppen 2025
Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
				Ekologigruppen 2025,

Sothöna (Fulica atra)		Obetydligt	Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§	Artportalen (flertalet år)

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019

S11. Skärmbassäng

Naturvärdesklass: Visst naturvärde - naturvärdesklass 4

Naturtyp: Antropogen limnisk miljö, Sjö

Areal (ha): 1,64

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster

Skyddade arter: Ingen känd förekomst

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 01 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biotoptyp: Antropogen limnisk miljö: Anläggning i vatten (100 %)

Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Drevviken

Beskrivning: Biotopen utgörs av en skärmbassäng för näringsretention. Jordarten är gyttejlera. Strandlinje liknar angränsande biotop med mosaikartad karaktär där vass och överhängande pilträäd kantar strandlinjen. Långskottsvegetation med axslinga syns övervattenytan men i begränsad förekomst.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett obetydligt artvärde och obetydligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Negativt påverkad biotop med viss naturlighet eller kontinuitet.

Biotop som inte har någon särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande, utöver grundläggande processer och funktioner.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter.

Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för glest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Naturvårdsförutsättningar:

Påverkan: Tydlig gödselpåverkan/övergödning

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Stränder	Beskuggning strandzon		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Ej noterat i objektet

Ä1. Beskuggat vatten med block och sten

Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2

Naturtyp: Sjö

Areal (ha): 1,97

Del av värdelandskap: Ja

Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB, Yt- och grundvattenförekomster, Områdesbestämmelser

Skyddade arter: Förekommer

Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 17 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av beskuggat vatten där botten består av block och sten. Biotopen är uppdelad i fyra delsträckor inom Ålstensskogens inventeringsområde. Jordarten i biotopen är morän och glacial lera. Lövträd, främst pil och al, kantar strandlinjen och många träd hänger ut över och i vattnet, det förekommer även mycket död grov ved. Längst strandkanten finns rester av äldre bryggor med stensatt mur som går ut i vattnet någon meter på flera ställen. Stenmurar finns även på land på flera ställen längst strandkanten. Väster om Ålstensängens strand finns ett område med utfyllnad.

Glesa bestånd av vass finns sparsamt växande i biotopen. Där vasspartier växer förekommer även enstaka flytblad, gul näckros. I västra området efter Ålstensängens strand växer gräsnate rikligt. På grund av biotopens exponerade läge förekommer det inte speciellt mycket växtlighet på bottenarna. Vandrar musslor finns ytterst sällan eller inte alls på bottenarna i området. Sötvattensvamp växer på block och sten längst botten.

Bottensubstratet är till störst del block och sten med både grov och fin död ved som ligger frilagt på bottenarna och rör sig med vågorna. Små partier av sten och grusstränder förekommer och bitvis med sand på 1-3 meters djup.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Bottenstruktur	Blockrik sträcka		
Fauna	Kräftbiotop		

Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gräsnete (Potamogeton gramineus)	Måttliga	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (Myriophyllum alterniflorum)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Spädnate (Potamogeton pusillus)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Mustaschfladdermus/tajgaffladdermus (Myotis mystacinus/brandtii)		Påtagligt	Tidigare rödlistad art	Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Källtuffmossa (Cratoneuron filicinum)		Påtagligt	rikkärnsindikator, Typisk art	Naturvatten 2020
Bäcknäbbmossa (Rhynchostegium riparioides)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Naturvatten 2020
Vårtätel (Aira praecox)		Påtagligt	Typisk art	Artportalen (2006 och 2022)
Långstarr (Carex divulsa)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Artportalen 2024
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Större brunfladdermus (Nyctalus noctula)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014, Artportalen 2008
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Bäver (Castor fiber)		Visst		Artportalen 2023
Axslinga (Myriophyllum spicatum)		Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Artportalen 2001
Vattenpilört (Persicaria amphibia)		Visst	Typisk art	Artportalen 2001
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Svärdslilja (Iris pseudacorus)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025
Gul näckros (Nuphar lutea)	Sparsamma		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens

Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Vandarmussla	Sparsamma		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2015

Ä2. Djupare vatten vid sluttande berghällar
Naturvärdesklass: Påtagligt naturvärde - naturvärdesklass 3
Naturtyp: Sjö
Areal (ha): 1,03
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,
Skyddade arter: Förekommer
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 17 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs till stor del av djupare vatten där botten består av främst berg. Jordarten inom biotopen är urberg. Längst strandkanten är det främst klippor och hållar som sluttar ned i vattnet, men även mindre partier av block, sten och grusstränder förekommer. I öster mot Saltsjön-Mälarens båtförbund finns en betongbrygga med betong fundament. Biotopen är uppdelad i två delsträckor inom Ålstensskogens inventeringsområde.

Vid strandkanten förekommer yngre träd, främst al, pil, björk och tall. Vattenvegetation är begränsad på grund av hållar och större block, men det finns en del fina bestånd av långskottsvegetation i grusfickorna där ålnate, hårslinga, gräsnate, höstlånke och en del kransalger växer. Det växer även en del vattenfickmossa på block och sten bottenarna. Inga stora sammanhängande områden finns med smal vattenpest. Bladvass finns begränsat i området och förekommer i enstaka pyttesmå vassområden.

Bottensubstratet utgörs till störst del av berg, block och sten och det djupnar fort nära strandkanten. Det finns partier av grus och sand mellan berg och blockskrevor. Grov död ved finns inom biotopen. Vandarmusslor finns ytterst sällan eller inte alls på bottenarna i området. Sötvattensvamp växer på block och sten längst botten.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och påtagligt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med viss särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett lokalt, regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Kräftbiotop		
Stränder	Brant		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Gräsnate (<i>Potamogeton gramineus</i>)	Måttliga	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (<i>Myriophyllum alterniflorum</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenfickmossa (<i>Fissidens fontanus</i>)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Vattenfladdermus (<i>Myotis daubentonii</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	Ekologigruppen 2025 § fladdermusinventering i Ålstensskogen
Höstlånke (<i>Callitriche hermaphrodita</i>)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Skörsträfe (<i>Chara globularis</i> Thuill.)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Ålnate (<i>Potamogeton perfoliatus</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	Ekologigruppen 2025 § fladdermusinventering i Ålstensskogen
Dvärgpipistrell (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	Ekologigruppen 2025 § fladdermusinventering i Ålstensskogen
Vigg (<i>Aythya fuligula</i>)		Obetydligt		Artportalen 2004
Tuschlav (<i>Lasallia pustulata</i>)		Obetydligt	Typisk art	Artportalen 2017

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

Å3. Ålstensskogens skär
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2
Naturtyp: Sjö
Areal (ha): 0,69
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,
Skyddade arter: Förekommer
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 17 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av ett grunt vattenområde som sträcker sig ut till två större grund/skär. Det finns även en håll strax under vattenytan i mitten av grundområdet mellan strandlinjen och de två grunden. Jordarten i biotopen är morän och urberg. Biotopen har en exponerad strandlinje för vind och vågor. Strandkanten är beskuggad och på land växer främst lövträd av pil, björk och al, men det finns även inslag av tall. På botten växer mossor och kransalger i rikliga bestånd. Det är generellt rikligt med växtlighet inom biotopens grunda vattenområde. Det förekommer enstaka vandrarmusslor men inte i speciellt stor utsträckning. Bottensubstratet utgörs främst av block och sten med grus och sand mellan. En tydlig övergång till berghäll sker i bottensubstratet i öster där området övergår till biotopen Å2.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett påtagligt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är ovanlig i ett nationellt eller regionalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Kräftbiotop		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Beskuggning strandzon		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Kortskottsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Vattenfickmossa (Fissidens fontanus)	Mycket betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Spådnate (Potamogeton pusillus)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Papillsträfs (Chara virgata)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Skörsträfs (Chara globularis Thuill.)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Vattenblåddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Strandranunkel (Ranunculus reptans)	Sparsamma	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Gråhäger (Ardea cinerea)		Visst	Ekologigruppens signalart	Länsstyrelsen Stockholm 2025
Strandskata (Haematopus ostralegus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT), Typisk art	§ Länsstyrelsen Stockholm 2025
Fisktärna (Sterna hirundo)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (Mark. N), Typisk art	§ Länsstyrelsen Stockholm 2025
Fiskmå (Larus canus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4 (rödlistad fågelart), Rödlistad art: Nära hotad (NT)	§ Länsstyrelsen Stockholm 2025
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Knölsvan (Cygnus olor)		Obetydligt	Typisk art	§ Länsstyrelsen Stockholm 2025

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025
Vandarmussla	Sparsamma		Invasiv art: Nationellt	Ekologigruppen 2025

Ä4. Grund vik vid Älstensängens strand
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2 ●
Naturtyp: Sjö, Antropogen limnisk miljö
Areal (ha): 0,3
Del av värdelandskap: Ja
Skyddsstatus: Yt- och grundvattenförekomster , Vattenskyddsområde, Riksintresse 4 kap MB,
Skyddade arter: Förekommer S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 17 september 2025

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: *Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö* (100 %)

Antropogen limnisk miljö: Anlagd strand (50 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgörs av en mindre grund vik vid Älstensängens strand. Stranden är liten, max 30 meter bred och ovanför strandkanten separerar ett gångstråk sandstranden från ett större gräsområde/äng med klippt gräs. På vardera sida av stranden växer träd ut över vattnet och beskuggar strandlinjen, här växer främst al men även pil förekommer. Jordarten i biotopen är postglacial lera. Glesa vasspartier finns inom biotopen och enstaka flytblad förekommer. Bottensubstratet utgörs främst av sand men partier av grus, block och mjukbotten med finsediment finns stundvis. Utöver sand och sjöstrand förekommer även klippållar och block längst strandlinjen.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer.

Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Processer och störningsregimer: Vindpåverkat, Is och snö

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Beskuggning strandzon		

Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Pilblad (<i>Sagittaria sagittifolia</i>)		Högt	Rödlistad art: Nära hotad (NT)	Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Hårslinga (<i>Myriophyllum alterniflorum</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Gräsnate (<i>Potamogeton gramineus</i>)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Gropnate (<i>Potamogeton berchtoldii</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Naturvatten 2014
Trådnate (<i>Stuckenia filiformis</i>)	Måttliga	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Spädnate (<i>Potamogeton pusillus</i>)		Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2014
Hårsärv (<i>Zannichellia palustris</i>)		Påtagligt	Typisk art	Naturvatten 2014
Vattenfickmossa (<i>Fissidens fontanus</i>)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Ribbskivsnäcka (<i>Gyraulus crista</i>)		Påtagligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
(<i>Oecetis testacea</i>)		Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Grovnate (<i>Potamogeton lucens</i>)	Betydelsefulla	Påtagligt	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Större brunfladdermus (<i>Nyctalus noctula</i>)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	Ekologigruppen 2025 § fladdermusinventering i Ålstensskogen
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Stor näckmossa (<i>Fontinalis antipyretica</i>)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Skörsträfsse (<i>Chara globularis</i> Thuill.)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Mycket betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Ålnate (<i>Potamogeton perfoliatus</i>)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Höstlånke (<i>Callitriche hermaphrodita</i>)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Vattenbläddra (<i>Utricularia vulgaris</i>)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Korsandmat (<i>Lemna trisulca</i>)		Visst	Typisk art	Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Borstnate (<i>Stuckenia pectinata</i>)		Visst	Typisk art	Naturvatten 2020
Nattsländor (<i>Athripsodes cinereus</i>)		Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Glansslinke/mattslinke (Nitella flexilis/opaca)	Mycket betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Spjutmossa (Calliergonella cuspidata)	Måttliga	Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Nålsäv (Eleocharis acicularis)		Obetydligt	Typisk art	Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Gul näckros (Nuphar lutea)	Måttliga		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
(Polycentropus flavomaculatus/irroratus)			Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Arttyp	Referens
Smal vattenpest	Mycket betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020, Naturvatten 2014
Vandarmussla			Invasiv art: Nationellt	Lundberg & Proschwitz 2007 (Naturhistoriska riksmuseet 2007)
nyzeeländsk tusensnäcka		Starkt negativ	Invasiv art: Nationell	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
			Ekologigruppens negativa indikatorart	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Å5. Grundområden med flikig flack strandzon	
Naturvärdesklass: Högt naturvärde - naturvärdesklass 2	●
Naturtyp: Sjö	
Areal (ha): 1,63	
Del av värdelandskap: Ja	
Skyddsstatus: Vattenskyddsområde, Yt- och grundvattenförekomster , Riksintresse 4 kap MB,	
Skyddade arter: Förekommer	S
Inventerad av: Fredrik Engdahl & Roberta Hedberg den 17 september 2025	

Områdesbeskrivning

Natur och biototyp: Sjö: Näringsrik (eutrof) sjö (100 %)

Landskapsområde: Fiskarfjärden

Beskrivning: Biotopen utgör en flack strandkant med många grunda mindre flikiga vikar. Jordarten inom biotopen består av postglacial lera och sandig morän. Biotopen utgörs även av långgrunda bottnar som sträcker sig ut i området, tre grund finns längre ut i vattnet mot farled. Strandkanten är beskuggad av pilträd som hänger ut över och i vattnet. Även mycket död ved och grov död ved finns längst strandkanten ut i vattnet. Vegetationen på land är främst al och pil men med inslag av björk, lönn, ask och tall. Högrörter och buskage växer hela vägen ner till vattenbrynet. Väldigt små områden av gul näckros förekommer i skyddade partier.

Bottensubstratet utgörs till störst del av block och sten, men det finns inslag av mjukbotten med ler-silt i de mindre skyddade partierna där flytblad och vass växer gles. Den stora mängden grov död ved som finns på bottenarna gör det svår krattat och riskfyllt att snorkla in i de mindre vikarna.

Beskrivning av art- och biotopvärden: Området bedöms ha ett högt artvärde och högt biotopvärde.

Motiv för biotopvärde:

Biotop som inte uppnår ett referensförhållande eller idealtillstånd men som har god naturlighet, kontinuitet och endast liten negativ påverkan.

Biotop som är mindre vanlig i ett nationellt, regionalt eller lokalt perspektiv.

Biotop med påtaglig särskild betydelse för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Motiv för artvärde:

Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv.

Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde.

Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde.

Naturvårdsförutsättningar:

Naturlighet: Flerskiktat

Naturgivna förutsättningar: Eroderande

Processer och störningsregimer: Is och snö, Vindpåverkat

Värdeelement: Naturvärdesträd och trädstrukturer

Strukturtypen saknas inom objektet

Övriga värdeelement

Värdeelementtyp	Värdeelement	Nyckelelement	Frekvens/Täckningsgrad
Fauna	Art- och individrika fågelmiljöer		
Fauna	Kräftbiotop		

Fauna	Lekmiljö för varmvattenarter		
Fauna	Musselbotten/Musselbank		
Stränder	Beskuggning strandzon		
Stränder	Funktionell kantzon		
Vattenvegetation	Flytbladsvegetation		
Vattenvegetation	Långskottsvegetation		

Naturvårdsarter

Art	Frekvens	Signalvärde	Naturvårdsartstyper	Referens
Trubbnate (Potamogeton obtusifolius)	Sparsamma	Påtagligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Mustaschfladdermus/tajgafladdermus (Myotis mvstacinus/brandtii)		Påtagligt	Tidigare rödlistad art	Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4, Typisk art	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Större brunfladdermus (Nyctalus noctula)		Påtagligt	Skyddad art: AFS § 4	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Stor näckmossa (Fontinalis antipyretica)	Betydelsefulla	Visst		Ekologigruppen 2025
Ålnate (Potamogeton perfoliatus)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Vattenbläddra (Utricularia vulgaris)	Måttliga	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Axslinga (Myriophyllum spicatum)	Betydelsefulla	Visst	Ekologigruppens signalart, Typisk art	Ekologigruppen 2025
Höstlånke (Callitriche hermaphrodita)	Betydelsefulla	Visst	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Skörsträfsse (Chara globularis Thuill.)	Måttliga	Visst	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Hornsärv (Ceratophyllum demersum)		Visst	Typisk art	Artportalen 2001
Kärrbräsmå (Cardamine pratensis subsp. paludosa)		Visst	Typisk art	Artportalen 2001
Nordfladdermus (Eptesicus nilssonii)		Visst	Skyddad art: AFS § 4, Rödlistad art: Nära hotad (NT), ansvarsart	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)		Visst	Skyddad art: AFS § 4	§ Ekologigruppen 2025 fladdermusinventering i Ålstensskogen
Fackelblomster (Lythrum salicaria)	Måttliga	Obetydligt	Typisk art	Ekologigruppen 2025
Spjutmossa (Calliergonella cuspidata)	Måttliga	Obetydligt	Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025
Sjöfråken (Equisetum fluviatile)		Obetydligt	Typisk art	Artportalen 2001
Bunkestarr (Carex elata)		Obetydligt	rikkärrsindikator	Artportalen 2001
Säv (Schoenoplectus lacustris)	Måttliga	Obetydligt		Ekologigruppen 2025

Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Måttliga	Obetydligt	Skyddad art: Ej skyddad	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2018
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Sparsamma		Ekologigruppens signalart	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2001

Invasiva arter, negativa indikatorarter och övriga arter

Art	Frekvens	Indikatorvärde	Artyp	Referens
Smal vattenpest	Betydelsefulla	Starkt negativ	Invasiv art: EU	Ekologigruppen 2025

Bilaga 2. Artkatalog

Naturvårdsarter och värdearter funna i området

Nedan listas alla värdearter, rödlistade arter och skyddade arter som utredningen funnit inom inventeringsområdet (Tabell 1). För varje art redovisas i vilken naturvärdesbiotop de påträffats, samt vilket signalvärde arten har. Kolumnen ”Värdeartstyp” beskriver vilken typ av art det är (rödlistad art, skyddad art, Skogsstyrelsens signalart, Ekologigruppens egen värdeart etc.). Listan är sorterad efter artgrupp och därefter signalvärde. Motiv för Ekologigruppens egna utpekade värdearter redovisas i Tabell 2.

Tabell 1. Värdesarter och skyddade naturvårdsarter noterade inom inventeringsområdet. Tabellen är sorterad efter Artgrupp, därefter signalvärde och bokstavsordning efter svenskt namn.

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Papillsträfs (Chara virgata)	Alger	Påtagligt	ekologigruppens signalart	G1, G5, Å3	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Glansslink/mattslink (Nitella flexilis/opaca)	Alger	Visst	ekologigruppens signalart	F1, F2, F3, F4, G1, G5, G9, L4, R3, R5, S10, S2, S3, S6, S7, S9, Å3, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019 & 2020
Skörsträfs (Chara globularis Thuill.)	Alger	Visst	ekologigruppens signalart	G1, G2, G5, G9, R3, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Flat kamgälssnäck (Valvata cristata)	Blötdjur	Påtagligt	ekologigruppens signalart	F2	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Större dammussla (Anodonta cygnea)	Blötdjur	Påtagligt	ekologigruppens signalart	S9	Artportalen 2022
Ribbskivsnäck (Gyraulus crista)	Blötdjur	Påtagligt	ekologigruppens signalart	S2, F2, Å4	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Nyzeeländsk tusensnäcka (Potamopyrgus antipodarum)	Blötdjur	Starkt negativ	Invasiv art	S2, F2, G1, R4, Å4,	Ekologigruppen 2025 - Bottenfaunaprovtagning
Vandarmussla (Dreissena polymorpha)	Blötdjur	Starkt negativ	Invasiv art	G1, G10, G2, G3, G4, G5, G6, G7, G8, G9, R1, R2, R4, R5, S1, S2, S4, S9, Å1, Å3, Å4	Ekologigruppen 2025 & 2021, Lundberg & Proschwitz 2007, Artportalen (flertalet år)
Dammfladdermus (Myotis dasycneme)	Däggdjur	Högt	skyddad art, rödlistad art	L1, S10	Ecocom 2017, Artportalen 2023
Större brunfladdermus (Nyctalus noctula)	Däggdjur	Påtagligt	skyddad art	L1, S10, Å1, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2023
Mustaschfladdermus/tajgafladdermus (Myotis mystacinus/brandtii)	Däggdjur	Påtagligt	tidigare rödlistad art	F1, F2, L1, S10, Å1, Å5	Ekologigruppen 2025a & 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2023
Utter (Lutra lutra)	Däggdjur	Påtagligt	typisk art (1620, 1230), skyddad art, rödlistad art	F2	Ekologigruppen 2025
Vattenfladdermus (Myotis daubentonii)	Däggdjur	Påtagligt	typisk art (8310), skyddad art	F2, F4, G1, L1, S10, Å1, Å2, Å5	Ekologigruppen 2025a & 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2010 & 2023
Bäver (Castor fiber)	Däggdjur	Visst	skyddad art	F1, F2, G1, G11, G2, G8, L1, L3, S7, Å1	Ekologigruppen 2025, Artportalen (flertalet år)
Dvärgpipistrell (Pipistrellus pygmaeus)	Däggdjur	Visst	skyddad art	F1, F2, G1, L1, S10, S9, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025a & 2025b, Ecocom 2017, Artportalen 2010 & 2023

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Nordfladdermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	Däggdjur	Visst	skyddad art, ansvarsart, rödlistad art	G1, L1, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025b, Artportalen 2010 & 2023
Mink (<i>Neovison vison</i>)	Däggdjur	Starkt negativ	Invasiv art	F2	Ekologigruppen 2025
Sarv (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>)	Fiskar	Påtagligt	typisk art (1150)	F2	Artportalen 2025
Gädda (<i>Esox lucius</i>)	Fiskar	Visst	typisk art (1130, 1150, 3150)	F2	Artportalen 2025
Braxen (<i>Abramis brama</i>)	Fiskar	Obetydligt		F2	Artportalen 2025
Dvärgmåå (<i>Hydrocoloeus minutus</i>)	Fåglar	Högt	skyddad art	S10	Artportalen 2021
Gråhakedopping (<i>Podiceps grisegena</i>)	Fåglar	Högt	typisk art (3150), skyddad art	L1	Artportalen 2024
Skedand (<i>Anas clypeata</i>)	Fåglar	Högt	typisk art (3150, 6410, 1620, 1230, 1150), rödlistad art, skyddad art	L1	Artportalen 2006 & 2015
Salskrake (<i>Mergellus albellus</i>)	Fåglar	Högt	typisk art (3160), skyddad art, tidigare rödlistad art (-2010)	L1, S10, S7	Artportalen 2008 & 2015
Bläsand (<i>Anas penelope</i>)	Fåglar	Högt	typisk art (6410), rödlistad art, skyddad art	S7	Artportalen 2024
Kricka (<i>Anas crecca</i>)	Fåglar	Påtagligt	rödlistad art, skyddad art	L1, S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Fiskgjuse (<i>Pandion haliaetus</i>)	Fåglar	Påtagligt	skyddad art	F2, L1, S7	Artportalen (flertalet år)

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Silltrut (<i>Larus fuscus</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (1230, 1620), skyddad art, tidigare rödlistad art (2015)	L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Gråtrut (<i>Larus argentatus</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (1620, 1230), rödlistad art, skyddad art	L1, R1, R4, S10, S7, S9	Artportalen (flertalet år)
Östersjötrut (<i>Larus fuscus fuscus</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (1620, 1230), rödlistad art, skyddad art	R4, S10	Artportalen 2023 & 2024
Snatterand (<i>Anas strepera</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (1620, 1230, 1150), skyddad art, tidigare rödlistad art (-2010)	F4, L1, S10, S7	Artportalen 2017 & 2024
Storlom (<i>Gavia arctica</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (3110, 3130), skyddad art	S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Smådopping (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (3150), tidigare rödlistad art (-2010), skyddad art	L1, S10	Artportalen (flertalet år)
Svarthakedopping (<i>Podiceps auritus</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (3160, 1150, 1620, 1230), skyddad art, tidigare rödlistad art (-2010)	L1	Artportalen (flertalet år)
Forsärla (<i>Motacilla cinerea</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (3260, 3210), skyddad art, ekologigruppens signalart	G8	Artportalen 2006
Gluttsnäppa (<i>Tringa nebularia</i>)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (7310, 7320), ansvarsart	L1	Artportalen 2017

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Stjärtmes (Aegithalos caudatus)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (9080), skyddad art, ekologigruppens signalart	R3, R5	Artportalen 2021 & 2023
Entita (Poecile palustris)	Fåglar	Påtagligt	typisk art (9080, 9010), rödlistad art, skyddad art	R3, R5	Artportalen (flertalet år)
Strömstare (Cinclus cinclus)	Fåglar	Påtagligt	skyddad art, ekologigruppens signalart	G8, L1, S10, S6	Artportalen (flertalet år)
Vattenrall (Rallus aquaticus)	Fåglar	Påtagligt	skyddad art	S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Kärrsångare (Acrocephalus palustris)	Fåglar	Visst	skyddad art, ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2008 & 2017
Sävsångare (Acrocephalus schoenobaenus)	Fåglar	Visst	skyddad art, ekologigruppens signalart	L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Rörhöna (Gallinula chloropus)	Fåglar	Visst	skyddad art, ekologigruppens signalart	L1, S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Näktergal (Luscinia luscinia)	Fåglar	Visst	skyddad art, ekologigruppens signalart	L1, S10, S6, S7	Artportalen (flertalet år)
Gråhäger (Ardea cinerea)	Fåglar	Visst	skyddad art, ekologigruppens signalart	F1, F2, F3, F4, G2, G5, G8, L1, L2, L3, R5, S1, S10, S6, S7, Å3	Ekologigruppen 2025, Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen (flertalet år)
Sävspurv (Emberiza schoeniclus)	Fåglar	Visst	rödlistad art, skyddad art	L1, S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Rörsångare (Acrocephalus scirpaceus)	Fåglar	Visst	rödlistad art, skyddad art	L1, R3, S10, S7	Artportalen (flertalet år)

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Vitkindad gås (<i>Branta leucopsis</i>)	Fåglar	Visst	skyddad art	G6, L1, S1	Artportalen (flertalet år)
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (1220, 3110, 3130, 1620, 1230), rödlistad art, skyddad art	F2, G6, G8, L1, L3, R3, R5, S1, S10, S8	Artportalen (flertalet år)
Strandskata (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (1230, 1310, 1330, 1620, 1630), rödlistad art, skyddad art	S9, Å3	Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen 2023 & 2024
Havstrut (<i>Larus marinus</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (1230, 1620), rödlistad art, skyddad art	F4, L1, R1, R4, S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Storskarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (1620), skyddad art, ekologigruppens signalart	L1, S10, S7	Artportalen (flertalet år)
Grågås (<i>Anser anser</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (1620, 1230), skyddad art	G6, G8, G9, L1, S1, S10, S6, S7	Artportalen (flertalet år)
Fiskmås (<i>Larus canus</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (1620, 1230), rödlistad art, skyddad art	G8, L1, R1, R3, R4, S10, S7, S9, Å3	Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen (flertalet år)
Fisktärna (<i>Sterna hirundo</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (3110, 3130, 1620, 1230), skyddad art	G3, G6, L1, R3, S1, S10, S7, Å3	Länsstyrelsen Stockholm 2025, Artportalen (flertalet år)
Skäggdopping (<i>Podiceps cristatus</i>)	Fåglar	Visst	typisk art (3150, 1150), skyddad art	F1, F2, F4, G1, G2, G3, G5, G6, G8, L1, L4, R1, R3, R5, S1, S10, S2, S3, S7, S9	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen (flertalet år)

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Skrattmåå (Chroicocephalus ridibundus)	Fåglar	Visst	typisk art (3150, 1620, 1230), rödlistad art, skyddad art	L1, R1, S1, S10, S7, S9	Artportalen (flertalet år)
Knipa (Bucephala clangula)	Fåglar	Visst	typisk art (3160), skyddad art	F2, F4, G10, G8, G9, L1, R5, S1, S10, S6, S7, S9	Artportalen (flertalet år)
Sångsvan (Cygnus cygnus)	Fåglar	Visst	typisk art (3160), skyddad art	L1, S10	Artportalen (flertalet år)
Skogssnäppa (Tringa ochropus)	Fåglar	Visst	typisk art (3260), skyddad art, ekologigruppens signalart	L1, S7	Artportalen (flertalet år)
Sothöna (Fulica atra)	Fåglar	Obetydligt	typisk art (3150), skyddad art	F1, F2, F3, F4, G1, G10, G2, G5, G6, G8, L1, L3, R1, R3, R5, S1, S10, S3, S6, S7, S9	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen (flertalet år)
Storskrake (Mergus merganser)	Fåglar	Obetydligt	skyddad art	F2, F4, G1, G2, G5, G6, G8, G9, L1, L3, R3, R4, R5, S10, S6, S7, S9	Artportalen (flertalet år)
Vigg (Aythya fuligula)	Fåglar	Obetydligt	skyddad art	F4, G10, G2, G8, L1, L3, R3, R4, R5, S10, S6, S7, S9, Å2	Artportalen (flertalet år)
Knölsvan (Cygnus olor)	Fåglar	Obetydligt	skyddad art	F2, F4, G10, G6, G8, G9, L1, L3, R5, S1, S10, S6, S7, S9, Å3	Artportalen (flertalet år)
Vanlig groda (Rana temporaria)	Grod- och kräldjur	Påtagligt	skyddad art	F4, S10	Artportalen 2007 & 2022
Åkergroda (Rana arvalis)	Grod- och kräldjur	Påtagligt	skyddad art	F4	Artportalen 2022

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Skogsödlä (<i>Zootoca vivipara</i>)	Grod- och kräldjur	Visst	skyddad art	G5	Artportalen 2003
Vanlig padda (<i>Bufo bufo</i>)	Grod- och kräldjur	Visst	skyddad art	S6, S7	Artportalen 2016 & 2018
Vanlig snok (<i>Natrix natrix</i>)	Grod- och kräldjur	Visst	typisk art (1230), skyddad art, tidigare rödlistad art (- 2010)	G10, G5, R1, S10, S5, S7	Artportalen (flertalet år)
Svenskt namn saknas (<i>Proasellus</i> sp.)	Kräftdjur	Klassning saknas	rödlistad art	S2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
<i>Cheilicorophium curvispinum</i>	Kräftdjur	Starkt negativ	Invasiv art	G1, Å4, R2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
<i>Limnomysis benedeni</i>	Kräftdjur	Starkt negativ	Invasiv art	G1, Å4, R2, L1	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Bandnate (<i>Potamogeton compressus</i>)	Kärlväxter	Mycket högt	typisk art (3150), rödlistad art	G7, G8, L5	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2014
Vattenfräne (<i>Rorippa amphibia</i>)	Kärlväxter	Högt	rödlistad art	L1	Artportalen 2001
Pilblad (<i>Sagittaria sagittifolia</i>)	Kärlväxter	Högt	rödlistad art	G8, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Uddnate (<i>Potamogeton friesii</i>)	Kärlväxter	Högt	typisk art (1150, 3150), rödlistad art	G1, S3	Ekologigruppen 2025
Storgröe (<i>Poa remota</i>)	Kärlväxter	Högt	typisk art (9020, 9080), skogsstyrelsens signalart, rödlistad art	L1	Calluna 2023

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Långstarr (<i>Carex divulsa</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	ekologigruppens signalart	Å1	Artportalen 2024
Gräsnate (<i>Potamogeton gramineus</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	ekologigruppens signalart	G1, G2, G5, G6, G9, R2, R3, R5, Å1, Å2, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Gropnate (<i>Potamogeton berchtoldii</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	ekologigruppens signalart	Å4	Naturvatten 2014
Hårsärv (<i>Zannichellia palustris</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150)	R5, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Hjulfmörja (<i>Ranunculus circinatus</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150)	F3, S10, S6, S7	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Spädnate (<i>Potamogeton pusillus</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150)	G1, G5, R5, Å1, Å3, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Trådnate (<i>Stuckenia filiformis</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150, 3110)	Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Sylört (<i>Subularia aquatica</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150, 3110, 3130)	G2, G5, G6	Ekologigruppen 2025
Kransslinga (<i>Myriophyllum verticillatum</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150, 3150)	F1, F3, F4, G9	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Trubbnate (<i>Potamogeton obtusifolius</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (1150, 3150)	G1, G3, L5, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Vårtåtel (<i>Aira praecox</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (2130, 2330, 4030, 8230)	Å1	Artportalen 2006 & 2022
Styvt braxengräs (<i>Isoetes lacustris</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (3110, 3130)	G11, G5, G9	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Strandpryl (<i>Plantago uniflora</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (3110, 3130)	G2, G4, G5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Grovnate (<i>Potamogeton lucens</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (3150), ekologigruppens signalart	G11, G9, R3, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014
Nickskära (<i>Bidens cernua</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (6410)	L1	Artportalen 2001
Missne (<i>Calla palustris</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	typisk art (9080, 91e0, 91f0), ekologigruppens signalart	F2	Ekologigruppen 2025
Hårslinga (<i>Myriophyllum alterniflorum</i>)	Kärlväxter	Påtagligt	ekologigruppens signalart	G4, G5, G6, G8, G9, R2, R5, Å1, Å2, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Bäckveronika (<i>Veronica beccabunga</i>)	Kärlväxter	Visst	ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2001
Jättestarr (<i>Carex riparia</i>)	Kärlväxter	Visst	ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2001
Kärrstjärnblomma (<i>Stellaria palustris</i>)	Kärlväxter	Visst	ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2001
Ålnate (<i>Potamogeton perfoliatus</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (1150)	F3, F4, G1, G2, G3, G5, G8, L5, R2, R3, R5, S10, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014, 2019 & 2020, Artportalen 2021
Höstlånke (<i>Callitriche hermaphrodita</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (1150)	G1, G5, R1, R2, R3, R4, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020, Artportalen 2008
Korsandmat (<i>Lemna trisulca</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (1150, 3150)	F1, F2, F3, F4, G1, G11, G2, G3, G8, S10, S7, S9, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014, 2019 & 2020, Artportalen 2008

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Hornsärv (<i>Ceratophyllum demersum</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (1150, 3150)	F1, F2, F3, F4, G10, G11, G5, G7, L1, L2, L3, L4, L5, S1, S10, S2, S3, S4, S6, S7, S9, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025 & 2021, Naturvatten 2019 & 2020, Calluna 2023, Artportalen 2001 & 2018
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (1150, 3150), ekologigruppens signalart	F2, F3, F4, G4, G8, L3, R5, S1, S10, S11, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, S9, Å1, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025 & 2021, Naturvatten 2014, 2019 & 2020, Artportalen (flertalet år)
Strandmynta (<i>Mentha aquatica</i> subsp. <i>litoralis</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (1630), ekologigruppens signalart	L1, S3	Calluna 2023, Artportalen 2024
Strandranunkel (<i>Ranunculus reptans</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (3130)	Å3	Ekologigruppen 2025
Vattenpilört (<i>Persicaria amphibia</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (3150)	F2, G11, G4, S3, Å1	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2001
Dyblad (<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (3150)	F1, F2, F3, F4, L4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Stor andmat (<i>Spirodela polyrhiza</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (3150)	F1, F3, F4, S6	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019, Artportalen 2016
Blomvass (<i>Butomus umbellatus</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (3150), ekologigruppens signalart	F2, L3, L5, S1, S10, S2, S4, S6	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen 2021
Krusnate (<i>Potamogeton crispus</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (3260), ekologigruppens signalart	F3, G2, S1, S10	Ekologigruppen 2025 & 2021, Naturvatten 2019, Artportalen 2017

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Vattenbläddra (<i>Utricularia vulgaris</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (7140, 7310)	F1, F3, G1, G3, G7, G9, R3, S7, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Kråkklöver (<i>Comarum palustre</i>)	Kärlväxter	Visst	typisk art (7310)	S6	Artportalen 2018
Kärrbräsmå (<i>Cardamine pratensis</i> subsp. <i>paludosa</i>)	Kärlväxter	Visst	ekologigruppens signalart	L1, L2, Å5	Artportalen 2001 & 2006
Borstnate (<i>Stuckenia pectinata</i>)	Kärlväxter	Visst	Typisk art (1150, 1610, 1620, 1130, 1110, 1160) , ekologigruppens signalart	G7, R5, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2020
Vattenskräppa (<i>Rumex hydrolapathum</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	ekologigruppens signalart	S10	Artportalen 2022
Svärdslilja (<i>Iris pseudacorus</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	Skyddad art: ej skyddad	F1, F2, F3, G1, G7, L1, R5, S1, S10, S2, S3, S4, S8, Å1, Å5	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen (flertalet år)
Fackelblomster (<i>Lythrum salicaria</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	typisk art (1230, 6430, 1620, 1210, 1220)	F3, F4, L5, R2, S1, S10, S2, S4, S6, S8, S9, Å5	Ekologigruppen 2025 & 2021, Artportalen 2022,
Nålsäv (<i>Eleocharis acicularis</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	typisk art (3130)	G1, G11, G2, G3, G5, G7, G9, Å4	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014 & 2020
Sjöfräken (<i>Equisetum fluviatile</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	typisk art (6450)	S10, Å5	Artportalen 2001 & 2018
Kärrtistel (<i>Cirsium palustre</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	typisk art (7140)	L1	Artportalen 2001
Bunkestarr (<i>Carex elata</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	typisk art (7230), rikkärrsindikator	Å5	Artportalen 2001

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	ekologigruppens signalart	F3, F4, G1, G11, G4, G8, G9, L1, R5, S10, S2, S4, S5, S6, S7, S8, Å5	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2023
Gäddnate (<i>Potamogeton natans</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	ekologigruppens signalart	F4	Naturvatten 2019
Praktlysing (<i>Lysimachia punctata</i>)	Kärlväxter	Visst negativ	Invasiv art	S6	Artportalen 2009
Grenrör (<i>Calamagrostis canescens</i>)	Kärlväxter	Visst negativ	Invasiv art	L1	Artportalen 2001
Tomtskräppa (<i>Rumex obtusifolius</i>)	Kärlväxter	Visst negativ	Invasiv art	L1	Calluna 2023
Blekbalsamin (<i>Impatiens parviflora</i>)	Kärlväxter	Starkt negativ	Invasiv art	S3	Artportalen 2018 & 2025
Vattenpest (<i>Elodea canadensis</i>)	Kärlväxter	Starkt negativ	Invasiv art	G5	Artportalen 2006
Kirskål (<i>Aegopodium podagraria</i>)	Kärlväxter	Starkt negativ	Invasiv art	L1	Ekologigruppen 2025
Smal vattenpest (<i>Elodea nuttallii</i>)	Kärlväxter	Starkt negativ	Invasiv art	F2, F3, F4, G1, G10, G11, G2, G3, G4, G5, G6, G7, G8, G9, L3, L4, L5, R2, R3, R4, R5, S1, S10, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, S9, Å1, Å2, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025 & 2021, Naturvatten 2014, 2019 & 2020
Jättegröe (<i>Glyceria maxima</i>)	Kärlväxter	Starkt negativ	Invasiv art	L1, L3, L4, L5	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2017 & 2023

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Kärlväxter	Klassning saknas	ekologigruppens signalart	F1, F2, F3, F4, G11, G3, G7, G8, G9, L1, L3, L4, L5, R5, S10, S3, S4, S5, S6, S7, S9, Å1, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2014, 2019 & 2020, Artportalen (flertalet år)
Strätta (<i>Angelica sylvestris</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2001
Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Kärlväxter	Obetydligt	ekologigruppens signalart	F1, F2, F4, L1, L5, S9	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019
Tuschlav (<i>Lasallia pustulata</i>)	Lavar	Obetydligt	typisk art (8230)	G5, Å2	Ekologigruppen 2025, Artportalen 2017 & 2020
Vattenfickmossa (<i>Fissidens fontanus</i>)	Mossor	Påtagligt	ekologigruppens signalart	Å2, Å3, Å4	Ekologigruppen 2025
Bäcknäbbmossa (<i>Rhynchostegium riparioides</i>)	Mossor	Påtagligt	ekologigruppens signalart	Å1	Naturvatten 2020
Källtuffmossa (<i>Cratoneuron filicinum</i>)	Mossor	Påtagligt	typisk art (7220, 7230), rikkärrsindikator	Å1	Naturvatten 2020
Kärrskedmossa (<i>Calliergon cordifolium</i>)	Mossor	Visst	ekologigruppens signalart	L3	Artportalen 2024
Stor näckmossa (<i>Fontinalis antipyretica</i>)	Mossor	Visst	typisk art (3260)	F1, F2, F3, F4, G1, G11, G9, L3, L4, L5, S3, Å3, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019 & 2020
Palmmossa (<i>Climacium dendroides</i>)	Mossor	Obetydligt	ekologigruppens signalart	S6	Artportalen 2009
Spjutmossa (<i>Calliergonella cuspidata</i>)	Mossor	Obetydligt	typisk art (7140), ekologigruppens signalart	F3, F4, Å4, Å5	Ekologigruppen 2025, Naturvatten 2019 & 2020

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Broskigel (<i>Glossiphonia concolor</i>)	Ringmaskar och planarier	Visst	ekologigruppens signalart	G1	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Fiskigel (<i>Piscicola geometra</i>)	Ringmaskar och planarier	Visst	ekologigruppens signalart	S2, G1, R2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Citronfläckad kärrtrollslända (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	Sländor	Påtagligt	skyddad art	F4	Södertörnsekologerna 2003
Kuvertbyggarslända (<i>Tricholeiochiton fagesii</i>)	Sländor	Påtagligt	ekologigruppens signalart	F2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Månflickslända (<i>Coenagrion lunulatum</i>)	Sländor	Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	L1	Artportalen 2021
Sjösandslända (<i>Ephemera vulgata</i>)	Sländor	Påtagligt	typisk art (3260), ekologigruppens signalart	S2, R2, G1, L1	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning, Artportalen 2024
Svenskt namn saknas (<i>Ecnomus tenellus</i>)	Sländor	Påtagligt	ekologigruppens signalart	G1, R4	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Svenskt namn saknas (<i>Leptocerus tineiformis</i>)	Sländor	Påtagligt	tidigare rödlistad art (-2010)	S2, F2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Svenskt namn saknas (<i>Oecetis testacea</i>)	Sländor	Påtagligt	ekologigruppens signalart	S2, G1, Å4, R2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Allmän sävslända (<i>Sialis lutaria</i>)	Sländor	Visst	typisk art (3260), ekologigruppens signalart	S2, L1	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning, Artportalen 2022
Svenskt namn saknas (<i>Athripsodes cinereus</i>)	Sländor	Visst	ekologigruppens signalart	Å4, R2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning

Namn	Artgrupp	Signalvärde	Värdeartstyp	Förekommer i naturvärdesbiotop	Källa
Brun mosaikslända (Aeshna grandis)	Sländor	Obetydligt	typisk art (9030), ekologigruppens signalart	F4, L1	Södertörnsekologerna 2003, Artportalen 2023
Mindre smaragdflickslända (Lestes virens)	Sländor	Klassning saknas	tidigare rödlistad art (-2010)	F1	Södertörnsekologerna 2003
Svenskt namn saknas (Oecetis furva)	Sländor	Klassning saknas	ekologigruppens signalart	F2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Svenskt namn saknas (Polycentropus flavomaculatus/irroratus)	Sländor	Klassning saknas	ekologigruppens signalart	S2, G1, Å4, R2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Alticka (Inonotus radiatus)	Storsvampar	Obetydligt	ekologigruppens signalart	G11	Artportalen 2016
Kuddticka (Phellinus punctatus)	Storsvampar	Obetydligt	ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2018
Röd flickslända (Pyrrhosoma nymphula)	Trollsländor	Påtagligt	ekologigruppens signalart	G1	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning
Bred trollslända (Libellula depressa)	Trollsländor	Visst	ekologigruppens signalart	L1	Artportalen 2021
Sjöflickslända (Enallagma cyathigerum)	Trollsländor	Visst	ekologigruppens signalart	S2	Ekologigruppen 2025 – Bottenfaunaprovtagning

Tabell 2. Motivering till arter funna i området inom kategorin Ekologigruppens egna värdearter.

Namn	Ekologi och krav på miljö
Allmän sävslända (Sialis lutaria)	Arten har en intrikat livscykel som behöver flera olika strukturer. Larven är parasit på svampdjurskolonier i vattnet, äggen läggs på blad från beskuggande växtlighet i strandkanten. Larven har tre utvecklingsstadier innan de förpuppas och blir vuxna sländor.

Namn	Ekologi och krav på miljö
Alticka (<i>Inonotus radiatus</i>)	Förrötare till bland annat stor sotdyna (NT).
Andmat (<i>Lemna minor</i>)	Andmat förekommer i stilla vattensamlingar med fritt flytande vatten.
Axslinga (<i>Myriophyllum spicatum</i>)	Axslinga utgör ofta en viktig del i långskottsvegetationen, särskilt i naturligt näringsrika sjöar med livsmiljöer för fisk, fågel och bottenfauna. Begränsad påverkan från muddring och annan störning av botten.
Blomvass (<i>Butomus umbellatus</i>)	Blomvass utgör en typisk art för naturligt näringsrika sjöar och är förhållandevis vanlig i Stockholmsregionen. Den växer i strandmiljöer och indikerar naturlig ekosystemfunktion och begränsad påverkan från exploatering i strandmiljön.
Bred trollslända (<i>Libellula depressa</i>)	Förekommer i framförallt mindre, näringsrika vatten med sparsam vegetation och bar jord.
Brun mosaikslända (<i>Aeshna grandis</i>)	Mosaiksländor vill ha småvatten. brun mosaik är generalist med ganska små krav.
Bäcknäbbmossa (<i>Rhynchostegium riparioides</i>)	Föredrar relativt mineralrika miljöer i rinnande vatten.
Bäckveronika (<i>Veronica beccabunga</i>)	Växer vid övergången mellan land och vatten och indikerar grunda, våta miljöer som ofta är viktiga livsmiljöer för många arter.
Forsärla (<i>Motacilla cinerea</i>)	Forsärlan lever ofta vid strömmande vattendrag där den söker föda i form av insekter, små kräftdjur och blötdjur. arten indikerar hög produktion av födodjur i vattnet och låg påverkansgrad för föroreningar i vattenmiljö.
Glansslinke/mattslinke (<i>Nitella flexilis/opaca</i>)	Kransalger är generellt sett (undantag finns) mycket känsliga för övergödning och är bland de första växter som försvinner vid ökad närsaltsbelastning. de har därför ofta använts som bioindikatorer på god vattenkvalitet.
Gropnate (<i>Potamogeton berchtoldii</i>)	Gropnate växer på grunda botten och indikerar begränsad påverkan på botten och svag – måttlig eutrofiering.
Grovnate (<i>Potamogeton lucens</i>)	Grovnate utgör ofta en viktig del i långskottsvegetationen, särskilt i naturligt näringsrika sjöar med livsmiljöer för fisk, fågel och bottenfauna.
Gråhäger (<i>Ardea cinerea</i>)	Födosökande gråhäger vid vatten indikerar förekomst av föda i form av fisk eller groddjur, ofta i vegetationsrika grundområden.
Gräsnate (<i>Potamogeton gramineus</i>)	Gräsnate utgör ofta en viktig del i långskottsvegetationen vid grundområden, särskilt i naturligt näringsrika sjöar med livsmiljöer för fisk, fågel och bottenfauna
Gul näckros (<i>Nuphar lutea</i>)	Förekomst av ej för täta näckrosbälten medför vanligtvis grundområden med riklig vegetation som är viktiga livsmiljöer för exempelvis fisk, fåglar och bottenfauna.

Namn	Ekologi och krav på miljö
Gäddnate (<i>Potamogeton natans</i>)	Förekomst av flytbladsvegetation som gäddnate medför vanligtvis grundområden med riklig vegetation som är viktiga livsmiljöer för exempelvis fisk, fågel och bottenfauna.
Hårslinga (<i>Myriophyllum alterniflorum</i>)	Hårslinga utgör ofta en viktig del i långskottsvegetationen, särskilt i naturligt näringsrika sjöar med livsmiljöer för fisk, fågel och bottenfauna.
Jättestarr (<i>Carex riparia</i>)	Påträffas vid blöt till fuktig, näringsrik, lerig mark som sjöstränder, åkerkanter och dammar.
Krusnate (<i>Potamogeton crispus</i>)	Krusnate växer på grunda bottnar och indikerar begränsad påverkan på bottnar och svag – måttlig eutrofiering.
Kuddticka (<i>Phellinus punctatus</i>)	Indikerar närvaro av döende eller dött trä och spelar en roll i ekosystemets nedbrytningsprocesser, vilket främjar näringsåtercirkuleringen i både löv- och barrskog.
Kärrbräsma (<i>Cardamine pratensis</i> subsp. <i>paludosa</i>)	Kärrbräsma växer vanligtvis övergången mellan land och vatten och indikerar således grunda, våta miljöer som ofta är viktiga livsmiljöer för många arter.
Kärrskedmossa (<i>Calliergon cordifolium</i>)	Växer i fuktiga eller våta och mer eller mindre näringsrika miljöer.
Kärrstjärnblomma (<i>Stellaria palustris</i>)	Växer i fuktiga blöta miljöer som våtmarker, myrbiotoper, havsstränder och sötvattensstränder.
Kärrsångare (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Kärrsångare trivs i fuktiga/blöta miljöer med snår eller buskar.
Långstarr (<i>Carex divulsa</i>)	Arten indikerar artrika äldre herrgårdslignande parkmiljöer och lundmiljöer.
Missne (<i>Calla palustris</i>)	Missne växer vanligtvis på blöt och mager torvmark exempelvis sumpstränder, bäckar, diken eller skogskärr. Indikerar kontinuitet i dessa typer av miljöer.
Näktergal (<i>Luscinia luscinia</i>)	Näktergalen trivs i fuktiga/blöta miljöer, ofta med snår eller buskar. På så sätt kan den vara något av en våtmarksindikator, även om arten kan nyttja även andra typer av miljöer.
Palmmossa (<i>Climacium dendroides</i>)	Palmmossa indikerar naturlig hydrologi och är typisk för fuktiga, halvöppna till skuggiga miljöer med måttlig näringstillgång.
Papillsträse (<i>Chara virgata</i>)	Kransalger är generellt sett (undantag finns) mycket känsliga för övergödning och är bland de första växter som försvinner vid ökad närsaltsbelastning. de har därför ofta använts som bioindikatorer på god vattenkvalitet.
Rörhöna (<i>Gallinula chloropus</i>)	Häckande rörhöna indikerar förekomst av vegetationsrika, näringsrika vatten. Arten föredrar grunda, skyddade vattenmiljöer och våtmarker.
Skörsträse (<i>Chara globularis</i> Thuill.)	Kransalger är generellt sett (undantag finns) mycket känsliga för övergödning och är bland de första växter som försvinner vid ökad närsaltsbelastning. de har därför ofta använts som bioindikatorer på god vattenkvalitet.

Namn	Ekologi och krav på miljö
Spjutmossa (<i>Calliergonella cuspidata</i>)	Kan indikera naturvärden i exempelvis öppna kärr och vid stränder, främst i norra delen av landet.
Storskarv (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Födosökande storskarv indikerar god förekomst av fisk.
Strandmynta (<i>Mentha aquatica</i> subsp. <i>litoralis</i>)	Artrika stränder.
Strätta (<i>Angelica sylvestris</i>)	Indikerar fuktig mark och växer framför allt på stränder, fuktiga ängar och annan fuktig näringrik mark som videokärr..
Strömstare (<i>Cinclus cinclus</i>)	Förekomst av strömsträckor med tillgång på vattenlevande smådjur.
Större dammussla (<i>Anodonta cygnea</i>)	Musselbotten/musselbank, indikerar relativt god vattenkvalitet och syrerik botten.
Säv (<i>Schoenoplectus lacustris</i>)	Typisk våtmarksväxt som växer i grunt vatten längst sjäar, vikar och lugna stränder, indikerar näringsrika vatten, mjukbottnar och god tillgång på kväve och fosfor.
Sävsångare (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	Sävsångaren trivs i vassnår med buskar i anslutning till våtmarker och slättsjöar. Sjungande fågel indikerar vassbälten eller stränder som svämmas.
Vattenfickmossa (<i>Fissidens fontanus</i>)	Naturvärden i grunda vattenmiljöer, exempelvis vattendragsbotten, sjöbotten, å- och sjöstränder.
Vattenskräppa (<i>Rumex hydrolapathum</i>)	Vattenskräppa växer i strandmiljöer och indikerar naturlig ekosystemfunktion och begränsad påverkan från exploatering i strandmiljön.

Referenser

Rödlistad art:

Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, Uppsala.

Fridlyst art:

SFS 2007:845. Artskyddsförordning

Signalart skog:

Skogsstyrelsen 2019. Skyddsvärd skog – naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning.

Ängs- och betesmarksarter:

Jordbruksverket 2003. INDIKATORARTER – metodutveckling för nationell övervakning av biologisk mångfald i ängs- och betesmarker.

Jordbruksverket 2016. Ängs- och betesmarksinventeringen. Metodik för inventering från och med 2016.

Tidigare rödlistade art:

Art databanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, Uppsala.

Gärdenfors. U. et al. 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. ArtDatabanken, Uppsala

Gärdenfors. U. et al. 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. ArtDatabanken, Uppsala

Gärdenfors. U. et al. 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. ArtDatabanken, Uppsala

Typisk art:

Naturvårdsverket 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Vägledningar för olika Natura-naturtyper.

Bilaga 3. Metod för naturvärdesbedömning

I denna Bilaga sammanfattas metoden för naturvärdsbedömning enligt SIS standard. Vidare redovisas Ekologigruppens specifika anpassningar och tillämpningar.

I arbetet med naturvärdesinventering (NVI) görs klassificering av all mark med avseende på naturvärde och naturtyp. Metoden följer SIS-standard SS 199000:2023 för naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI), vad gäller genomförande, bedömning och redovisning. Standarden har tagits fram av Trafikverket samt ledande svenska naturmiljökonsulter där Ekologigruppen ingått som en av de medverkande. Med naturvärde menas här värde för biologisk mångfald. Geologiska värden och värde för friluftslivet beaktas inte. Bedömningen beskriver endast det aktuella naturvärdet, historiskt eller potentiellt framtida naturvärde bedöms inte.

Naturvärdesinventeringen redovisar och beskriver områden som har naturvärdesklass 1–4. Områden med lägre naturvärde redovisas inte såvida detta inte har ingått som ett tillägg genom fördjupad inventering (övriga biotoper med värdeklass 5–7). Bedömningen av naturvärden utgår från områdets biotopkvaliteter (biotopvärde) och vilka arter som utnyttjar det (artvärde). Dessa värden baseras i sin tur på ett antal parametrar som i slutändan sammanvägs till en naturvärdesklass.

Parametrar för naturvärdesbedömning

Naturvärdesinventeringen utgår i grunden från en samlad bedömning av art- och biotopvärde.

Biotopvärde

Biotopvärde inventeras genom klassificering av biotop, samt viktiga värdeelement och strukturer som finns i objekten. Biotoptillhörighet och huruvida naturvärdesbiotopen uppfyller kriterierna för någon Natura-naturtyp genomförs alltid i fält.

Biotopvärde graderas enligt en fyrgradig skala (långt till mycket högt biotopvärde). Bedömningsgrunden för biotopvärde omfattar tre underliggande aspekter:

- Biotopens tillstånd, det vill säga graden av naturlighet och kontinuitet på platsen.
- Biotopens sällsynthet, inklusive hot mot biotoptypen i fråga.
- Ekologisk funktion, det vill säga den särskilda betydelse som en biotop har för naturliga populationers långsiktiga utveckling och bevarande.

Inkluderat i dessa aspekter ingår även saker såsom förekomst av strukturer och element som är positiva för biologisk mångfald, förekomst av nyckelarter, naturvärdesbiotopens läge i landskapet samt dess storlek och form. Ekologigruppen listar viktiga strukturer och element i tabell.

För att nå högsta biotopvärde ska de biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald som kan förväntas förekomma i biotopen finnas i stor omfattning och med uppenbart god kvalitet. Biotopkvaliteterna kan inte bli avsevärt bättre i den aktuella regionen.

Artvärde

Artvärde graderas enligt en femgradig skala (långt till mycket högt artvärde). I bedömningsgrunden för artvärde ingår flertalet aspekter:

- Artdiversitet (antalet/mängden olika arter)
- Värdearternas signalvärde (bedöms enligt en fyrgradig skala)
- Förekomst av värdearter (det vill säga hur riklig mängd av värdearter som förekommer per signalvärdeskategori)
- Förekomst av värdefulla organismsamhällen och deras sällsynthet

En värdeart är en naturvårdsart med specifika krav på sin miljö, och har särskild betydelse för biologisk mångfald eller som genom sin förekomst indikerar att det finns särskilda naturvärden i ett område och att det finns möjligheter till förekomst av sällsynta och/eller rödlistade arter. Värdearter är framför allt naturvårdsarter som finns utpekade i olika inventeringsmetodiker och bedömningar av naturkvalitéer. Bland värdearter som Ekologigruppen använder vid naturvärdesbedömning av ett område återfinns:

- Rödlistade arter
- Skyddade/fridlysta arter
- Typiska arter (arter som indikerar gynnsam bevarandestatus i naturtyper listade i habitatdirektivet)
- Skogliga signalarter enligt Skogsstyrelsen (signalarter och ekologiska ståndortsindikatorer)
- Ängs- och betesmarksarter (utpekade i Jordbruksverkets metodik för inventering av ängs- och betesmarker)
- Ekologigruppens egna värdearter (arter som Ekologigruppen bedömer utgör indikatorer på naturvärden)

Arters signalvärde återspeglar hur väl de indikerar höga naturvärden

Ekologigruppen har valt att bedöma värdearters signalvärde efter hur bra de indikerar höga naturvärden genom artens krav på lång kontinuitet, mikroklimat eller specifika strukturer. Standarden föreskriver att endast rödlistade arter ska ingå i signalvärdekategorierna mycket högt och högt signalvärde. Ekologigruppen bedömer dock att även livskraftiga arter med erkänt mycket gott signalvärde ingår i signalvärdeskategorin högt signalvärde. Exempel på sådana arter är grov husmossa och åderskölding enligt Skogsstyrelsen (Skogsstyrelsen 2019). Ekologigruppen bedömer även att icke rödlistade arter med höga särskilda krav på sin livsmiljö har ett högt signalvärde, exempelvis arter i släktet baronmossor.

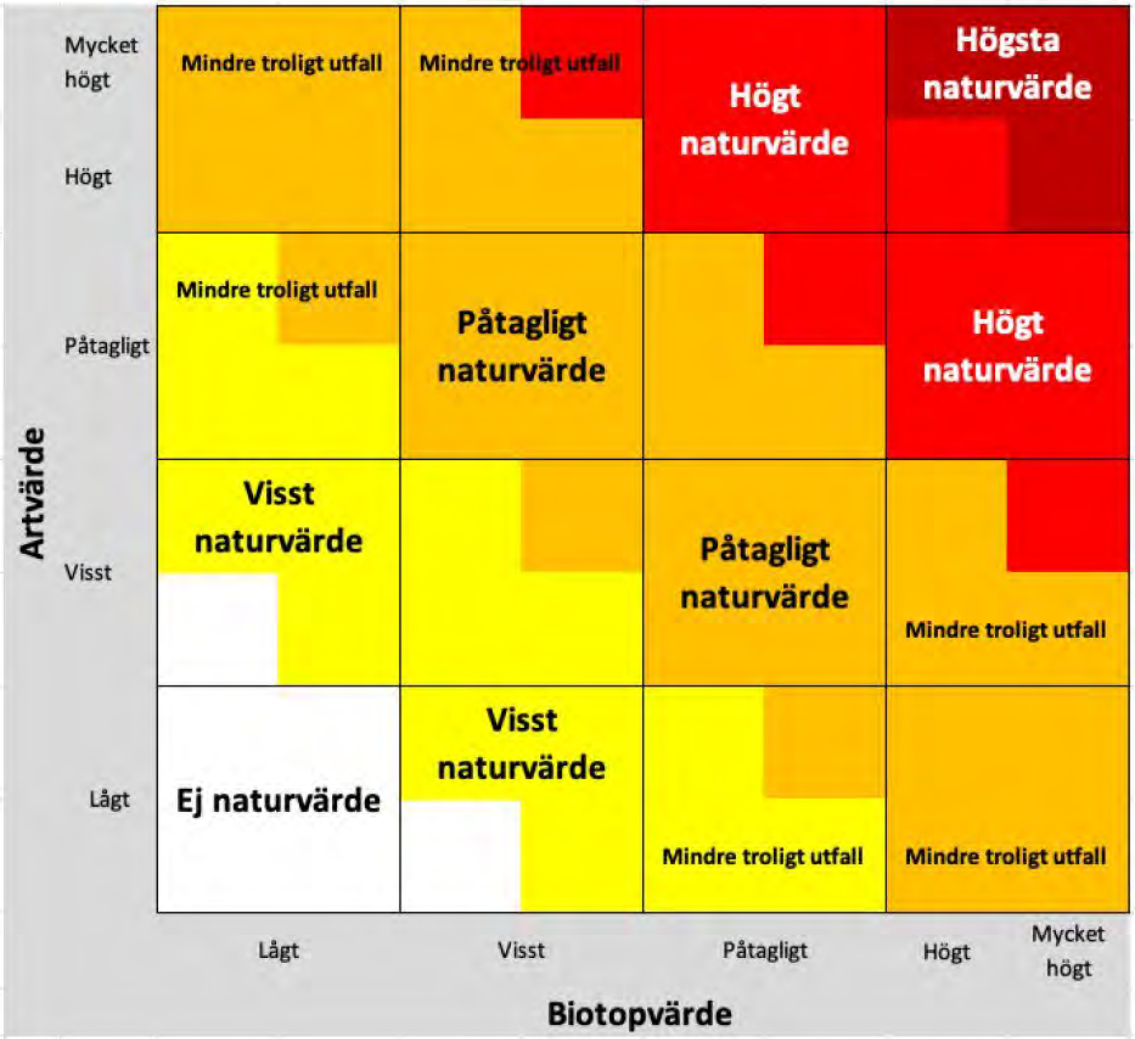
För vanligt förekommande rödlistade och hotade arter med låga krav på sin livsmiljö har Ekologigruppen anpassat signalvärdet så att förekomst av rödlistad eller hotad art med lågt signalvärde inte med automatik ger högt artvärde. Detta gäller exempelvis flertalet fåglar som grönfink (EN) och gråkråka (NT), men även de hotade träden ask (EN) och skogsalm (CR). Ask och skogsalm är i många sydliga län vanliga arter och där bidrar de endast till det samlade artvärdet i de fall naturvärdesbiotopen hyser uppväxta vitala individer. Sly och klena ungträd bedöms ha obefintligt signalvärde och noteras därmed inte i listan över värdearter. Vidare har flera arter som i rödlistan är klassade som nära hotade (NT) fått mycket högt signalvärde på grund av höga särskilda krav på sin livsmiljö (exempelvis skirmossa) eller regional sällsynthet där förekomst sannolikt utgörs av ömtåliga reliktpopulationer (exempelvis förekomst av kolflarnlavar i sydligaste Sverige).

Som nämnt ovan har Ekologigruppen valt att tillämpa länsvis bedömning av signalvärde på så vis att regionalt sällsynta arter tilldelas ett högre signalvärde. Ett annat exempel är stor häxört

(Skogsstyrelsen signalart) som är väldigt vanligt förekommande i Skåne och därmed endast kan anses ha ett visst signalvärde i Skåne, medan den i övriga län är betydligt ovanligare och krävande och därmed anses ha ett högt signalvärde.

Samlad naturvärdesbedömning

Samlad naturvärdesbedömning är en analys som görs av en ekolog och där biotopvärde och artvärde som identifierats används som grund (figur 1). Förekomsten av värdearter, diversitet, biotopkvalitet, sällsynthet och ekologisk funktion förstärker som regel varandra. Kunskap rörande hur strukturer och funktioner samt naturvårdsarter uppträder i olika naturtyper har stor betydelse för värdebedömningen. I vissa naturmiljöer, exempelvis magra tallskogar, förekommer få naturvårdsarter och dessa är ofta svåra att hitta. Detta faktum vägs in i den samlade bedömningen.

Figur 1. Illustration av hur bedömningsgrunderna för art- och biotopvärde tillsammans används för att göra en samlad naturvärdesbedömning (källa SS 19000:2023).

Redovisning av osäkerheter i värdebedömningen (preliminär bedömning av naturvärde)

En naturvärdesbedömning är alltid förknippad med en rad osäkerhetsfaktorer. När osäkerheten bedöms som alltför stor redovisas klassificeringen som preliminär. Osäkerhetsfaktorer utgörs i första hand av:

- Värdearter har inte inventerats (NVI förstudie).
- Värdearter inom en organismgrupp som är av vikt för naturvärdesbedömningen har inte kunnat inventeras under årstiden då fältarbetet genomförs (exempelvis marksvamp eller fjärilar och fåglar).
- Väderleken är olämplig för inventering av viktiga organismgrupper av naturvårdsarter då fältarbetet genomförs (exempelvis fjärilar och fåglar).
- Tidsbudget för eftersök av svårbestämda/svårhittade organismgrupper av naturvårdsarter (fördjupad artinventering) ingår inte i uppdraget.
- Naturvärdesbiotopen har inte kunnat besökas i fält (exempelvis om det är privat eller instängslad mark)
- Vattenmiljöer där det saknas tillräckliga kunskapsunderlag såsom fördjupade inventeringar

När bedömningen är preliminär, görs en expertbedömning av naturvärdesbiotopens potential att hysa naturvårdsarter. Naturvärdesbiotoper tilldelas därefter, med tillämpande av försiktighetsprincipen, det högsta värde som de bedöms ha potential för.

Indelning av naturtyper

Biotoptyper

Naturvärdesinventeringen följer den uppdelning av naturtyper och biotoptyper som listas i bilaga D i SIS/IS 199002:2023 (Teknisk specifikation). Varje enskild naturvärdesbiotop kan bestå av flera olika biotoptyper. I de fall lämplig biototyp saknas har Ekologigruppen kompletterat med ytterligare biotopbeteckningar, som främst baseras på Natura 2000-naturtyper eller en finare indelning av dessa. Ett exempel är Ekologigruppens biototypsbeteckning *Ekbage* som är en finare indelning av Natura 2000-naturtypen *Trädklädd betesmark*.

Natura 2000-naturtyper

Vid inventeringen bestäms för varje naturvärdesbiotop ifall hela eller delar av naturvärdesbiotopen uppfyller definitionen för någon Natura 2000-naturtyp. Detta görs oavsett om inventeringsområdet ligger inom eller utanför ett Natura 2000-område. Varje enskild naturvärdesbiotop kan överensstämma med en eller flera olika Natura 2000-naturtyper.

Värdeelement

Ett värdeelement är en urskiljbar mindre del av en naturvärdesbiotop eller ett litet biotopfragment i ett landskap, med betydelse för biologisk mångfald. Det finns ingen gräns för hur litet eller stort ett värdeelement får vara. Ett värdeelement kan exempelvis utgöras av en sandblotta som utgör lämplig livsmiljö för steklar, ett hålträd, en rotvälta, en låga eller ett småvatten.

Vid en inventering utförd med detaljeringsgrad detalj, och då fördjupad inventering av värdeelement ingått som tillägg så redovisas värdeelement i karta som visar olika värdeelements

positioner samt typ av värdeelement. Vilka typer av värdeelement som ska omfattats vid en fördjupad inventering av värdeelement beslutas i samråd med beställaren.

Genomsökta källor

Inför detta uppdrag eftersöktes befintlig information om naturvärden, markhistorik och naturvårdsarter. De källor som genomsökts visas i Tabell 2. Data om naturvårdsarter har laddats ned från Artportalen (sökperiod 2000–2025). Kartläggningsområdet består av inventeringsområdet (se Figur 1 i huvudrapporten) inom vilket fältinventeringen utfördes, samt en buffert inom vilket ett utdrag av naturvårdsarter har gjorts.

Tabell 2. Genomsökta källor för detta uppdrag.

Data	Källa	Sökdatum
Naturvårdsarter	Artportalen	2025-10-23
Skyddad natur – Naturresevat, biotopskyddsområden, Natura 2000-områden (SPA, SCI) samt riksintressen för naturvård och friluftsliv	Naturvårdsverket (Skyddad natur)	2025-10-23
Berg- och jordarter	SGU	2025-10-17

Referenser

Tryckta källor

ArtDatabanken, SLU. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala.

SIS 2023. Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Krav och vägledning. SS 199000:2023. Svenska Institutet för Standarder.

SIS Teknisk specifikation 2023. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med biotopbeteckningar. SS/TS 199002:2023. Svenska Institutet för Standarder.

Bottenfauna i sex sjölitoraler i Stockholms stad 2025

2025-11-10

på uppdrag av Stockholms stad

**EKOLOGI
GRUPPEN**

Bottenfauna i sex sjölitoraler i Stockholms stad 2025

Innehållsförteckning

	sidan
Sammanfattning	3
Bakgrund och syfte	3
Provpunkter och metodik.....	3
Bottenfaunaresultat.....	3
Bilaga 1. Metodik - bottenfauna.....	8
Bilaga 2. Resultat – bottenfauna	15

Beställare: Stockholms stad
Framställt av: Ekologigruppen Ekoplan AB
www.ekologigruppen.se
Telefon: 046-106750
Granskningsversion: 2025-11-07
Uppdragsansvarig: Fredrik Englund
Interngranskning: Jan Pröjts 2025-11-10
Medverkande: Cecilia Holmström, Jan Pröjts
Foton, där inget annat anges: Jan Pröjts, Ekologigruppen AB
Internt projektnummer: 11426, 11489
Bild på framsidan: Farstanäset 2025-09-16

Sammanfattning

Bottenfaunan har undersökts vid sex sjölitoraler i Stockholms stad i september 2025. Undersökningen gjordes av Ekologigruppen Ekoplan AB på uppdrag av Stockholms stad.

Naturvärdet var *högt* eller *mycket högt* vid samtliga sex lokaler. Vid Sköndal i Drevviken och Farstanäset i Malungen hittades anmärkningsvärt många ovanliga arter (8–9 arter), och naturvärdesindex var imponerande högt. Lokalerna vid Sköndal och Grimsta hade mycket höga artantal (46 respektive 48 taxa) med många arter nattsländor, dagsländor och snäckor.

Totalt påträffades 99 arter i undersökningen, varav en rödlistad och 17 ovanliga arter. Ovanliga arter hittades vid alla lokalerna.

Bakgrund och syfte

Bottenfaunaundersökningen ingår i en större inventering av naturvärdena i sjöarna. Syftet är att få kunskap om de akvatiska naturvärdena i utvalda områden.

Provpunkter och metodik

Provtagningen utfördes den 15–16 september 2025 av Jan Pröjts, Ekologigruppen. Artbestämning och utvärdering har gjorts av Cecilia Holmström, Ekologigruppen. Totalt undersöktes sex lokaler. Standardiserade håvprover togs med 5 delprover och sökprov enligt undersökningstypen ”Bottenfaunan i sjöars litoral och vattendrag – tidsserier” (havochvatten.se).

Provpunktens läge valdes så att de var ganska lättillgängliga. I första hand valdes exponerade strandkanter med grusig/stenig botten. Farstanäset hade mer kantvegetation än övriga lokaler. I Lillsjön var botten dyig och vattnet grumligt, där återinventerades en lokal som undersöktes av Calluna AB 2021. Övriga fem lokaler är inte inventerade på bottenfauna sedan tidigare.

Bottenfaunaresultat

Tabell 1. Resultat från bottenfaunaundersökningen 2025 i Stockholms stad. Förklaring av indexen ges i bilaga 1.

Provpunkt nr	Antal arter	Artantal bedömning	Antal ind/m ²	Individantal bedömning	Naturvärde	
					poäng	bedömning
ST-Lillsjön	17	Lågt	310	Lågt	6	Högt
ST-Ålstensskogen	34	Måttligt	400	Lågt	15	Högt
ST-Sköndal	46	Mycket högt	730	Måttligt	50	Mycket högt
ST-Farstanäset	41	Högt	660	Måttligt	37	Mycket högt
ST-Riddersvik	34	Måttligt	1300	Måttligt	18	Mycket högt
ST-Grimsta	48	Mycket högt	1700	Måttligt	22	Mycket högt

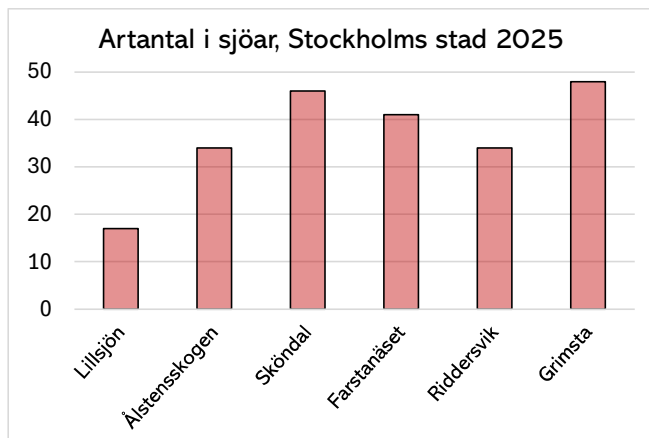
Artantal

Totalt hittades 99 arter i sjöarna. Den absolut artrikaste gruppen var nattsländor med totalt 28 arter, vilket är imponerande många. Dessutom var åtta av nattsländearterna ovanliga. Näst artrikast var snäckor med 16 arter, vilket också är väldigt artrikt. Därefter kom dagsländor med 10 arter, samt iglar, kräftdjur, trollsländor och skalbaggar med vardera 7 arter. Skinnbaggar (bl a buksimmare), skalbaggar och trollsländor var oväntat artfattiga, men de kan nog finnas, och vara underrepresenterade i sparkprovtagningen.

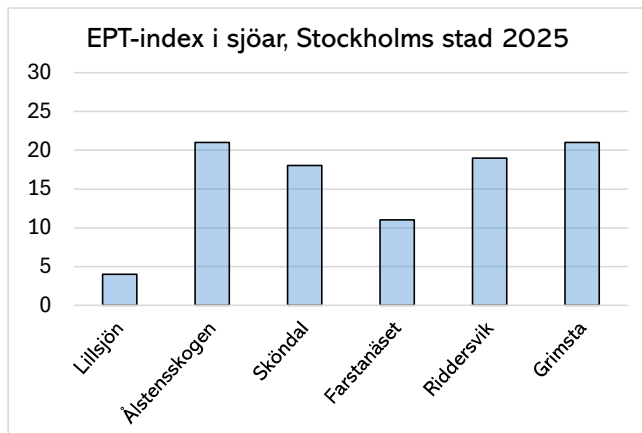
Artantalet varierade stort. Lillsjön, en föroreningspåverkad sjö, var artfattig med endast 17 arter. Sjön är grumlig och har inte mycket undervattensvegetation. Sjöarna med mycket undervattensvegetation var artrika. Grimsta i Mälaren och Sköndal i Drevviken var mycket artrika med 48 respektive 46 arter. Farstanäset i Magelungen hade ett högt artantal (41 taxa) medan övriga två lokaler hade ett måttligt artantal (34 taxa).

Artsammansättning

Artsammansättningen var ganska varierad. Snäckor var talrika i Sköndal, Farstanäset och Grimsta, medan de var fåtaliga i Ålstensskogen och Riddersvik. Lillsjön saknade helt snäckor och musslor. Dagsländor, nattsländor och kräftdjur fanns rikligt i alla sjöar utom Lillsjön. Lillsjön hade betydligt högre täthet av den föroreningståliga gruppen fjädermygglarver (Chironomidae) jämfört med övriga sjöar.

Figur 1. Artantal (antal taxa) i strandkanten vid sex sjöar i Stockholms stad 2025.

Figur 2. EPT-index (summa arter dagsländor, bäcksländor och nattsländor) vid sex sjöar i Stockholms stad 2025. Lillsjön hade mycket lågt index, Farstanäset måttligt högt och de fyra övriga mycket högt index.

Införda och invasiva arter

Två införda snäckarter amerikansk blåssnäcka (*Physella heterostropha*) och bräcklig hättesnäcka (*Ferrissia californica*) fanns i Drevviken vid Sköndal. Arterna bedöms inte vara invasiva. Dessa arter har sannolikt spridits genom tömning av akvarier i sjön eller i anslutande vattendrag. Lokalen hade sex andra snäckarter, bland andra den nyzeeländska tusensnäckan (*Potamopyrgus antipodarum*). Denna art har hög risk för invasiv spridning, dock var den fåtalig och verkade inte tränga ut andra arter i Drevviken. Arten fanns också i de övriga sjöarna, utom Lillsjön, men inte i större antal. Den sprids främst med båtar, fiskeredskap och fåglar.

Vandarmussla (*Dreissena polymorpha*) har mycket hög risk för invasiv spridning. Arten hittades i Drevviken, Sköndal (11 ex) samt i sökprovet vid Riddersvik och Grimsta.

Två kräftdjur hittades som har hög risk för invasiv spridning. Båda arterna är väl etablerade i östra Mälaren, och sprids med båtar. *Limnomysis benedeni* upptäcktes i Sverige 2020 och hittades i undersökningen 2025 fåtaligt i Lillsjön och Ålstensskogen, och i lite högre tätheter vid Riddersvik och Grimsta. Den andra arten, *Chellicorophium curvispinum* upptäcktes i Sverige 2017. Den registrerades i Riddersvik och Ålstensskogen, i få exemplar.

Det finns risk att dessa arter kan tränga ut den ursprungliga faunan, men det är svårt att veta hur det kommer att bli. Dessutom är det inte lätt att bekämpa dem, man får informera om riskerna med att flytta båtar och fiskeredskap mellan sjöar.

Tabell 2. Införda, potentiellt invasiva bottenfaunaarter som påträffades i Stockholms stad 2025.

Provpunkt:	Lillsjön	Ålstensskogen	Sköndal	Farsta-näset	Riddersvik	Grimsta
Kräftdjur						
<i>Limnomysis benedeni</i>	5	8			22	29
<i>Chellicorophium curvispinum</i>		3			1	
Snäckor						
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		2	2	1	2	21
Musslor						
<i>Dreissena polymorpha</i>			11		X	X

Figur 3. Vid lokalerna Ålstensskogen och Riddersvik hittades de båda invasiva kräftdjuren *Limnomysis benedeni* (till vänster) och *Chellicorophium curvispinum* (till höger). *Limnomysis benedeni* hittades dessutom i Lillsjön och vid Grimsta. Bilder från Artdatabanken, Artfakta.

Naturvärde

Naturvärdet var *mycket högt* vid fyra lokaler och *högt* vid två lokaler.

Vid **Sköndal** i Drevviken var naturvärdet anmärkningsvärt högt med 50 indexpoäng (tabell 1). Det berodde på förekomsten av åtta ovanliga arter samt det rödlistade kräftdjuret *Proasellus* sp. Denna art är snarlik den vanliga vattengråsuggan *Asellus aquaticus*. Övriga ovanliga arter var två snäckor, fiskigel, dagsländan *Caenis lactea* (enda lokalen) samt tre nattsländor (tabell 3).

Farstanäset hade också ett *mycket högt* naturvärdesindex (tabell 1), vilket berodde på nio ovanliga arter: två snäckor, vattenbi (enda lokalen), svampslända (enda lokalen), en dagslända och fyra nattsländor (tabell 3). Dessa nattsländearter trivs i rena, klara vatten med mycket undervattensvegetation. Två hittades endast på denna lokal (*Oecetis furva* och kuvertbyggarsländan *Tricholeiochiton fagesii*).

Vid **Grimsta** hittades fyra ovanliga arter: tre nattsländor samt fiskigel (tabell 3). Det mycket höga artantalet (högsta i undersökningen med 48 taxa) bidrog också till ett *mycket högt* naturvärde (se tabell 1).

Riddersvik hade fem ovanliga arter. Det var fiskigel samt fyra nattsländearter, varav *Ceraclea dissimilis* endast noterades vid denna lokal. Artantalet bidrog även till att naturvärdet var *mycket högt*.

Vid **Ålstadsskogen** fanns fyra ovanliga arter: en snäcka, en dagslända och två nattsländor (tabell 3). Nattsländan *Hydropsyche contubernalis* har vi tidigare främst hittat i vattendrag men enligt Artportalen är den tidigare funnen i Mälaren. Ålstensskogen hade ett *högt* naturvärde, men indexet låg på gränsen till mycket högt, bara en poäng ifrån (tabell 1).

Lillsjön hade ett *högt* naturvärde, men hade ett betydligt lägre naturvärdesindex än övriga sjöar (tabell 1). Två ovanliga arter påträffades, en dagslända och en nattslända (tabell 3). Artantalet var lågt och bidrog inte till naturvärdet. Lillsjön är tydligt och negativt näringspåverkad.

Rödlistad art

En rödlistad art hittades i Drevviken vid Sköndal, sötvattensgråsuggan *Proasellus* sp. Arten är mycket lik vanlig sötvattensgråsugga (*Asellus aquaticus*) men *Proasellus* är lite klenare, och sägs ha blivit undanträngd av den vanliga gråsuggan. Den är föroreningsindikerande och lever på botten med mycket organiskt material. Arten har i Sverige endast hittats i vattendrag på den skånska västkusten. Det finns flera arter i släktet, men endast *Proasellus coxalis* är uppgiven för Sverige. Exemplaren från Drevviken är eventuellt *P. meridianus*, men osäkerheten gör att vi bara uppgett släktet (med sp). Vid Sköndal, fanns arten i varje delprov, i lika stort antal som den vanliga sötvattensgråsuggan.

Figur 4. Två av de ovanliga nattsländorna som påträffades i undersökningen. Till vänster *Leptocerus tineiformis* som hittades vid Sköndal och Farstanäset. *Tricholeiochiton fagesii* hittades endast vid Farstanäset. Illustrationer Maja Holmström, Ekologigruppen.

Tabell 3. Rödlistade och ovanliga bottenfaunaarter som påträffades i Stockholms stad 2025.

Provpunkt nr	Lillsjön	Ålstens- skogen	Sköndal	Farsta- nåset	Riddersvik	Grimsta
SÄRBAR (VU)						
Kräftdjur						
<i>Proasellus sp.</i>			19			
OVANLIGA						
Snäckor						
<i>Gyraulus crista</i>		3	11	3		
<i>Valvata cristata</i>				1		
<i>Valvata piscinalis</i>			1			
<i>Ferrissia californica</i>			4			
Iglar						
<i>Piscicola geometra</i>			1		1	3
Skinnbaggar						
<i>Ilyocoris cimicoides</i>				1		
Svampsländor						
<i>Sisyra sp.</i>				1		
Dagsländor						
<i>Caenis lactea</i>			1			
<i>Caenis robusta</i>	2	1		193		
Nattsländor						
<i>Orthotrichia sp.</i>	5		3		1	6
<i>Tricholeiochiton fagesii</i>				1		
<i>Hydropsyche contubernalis</i>		1			1	
<i>Ceraclea dissimilis</i>					1	
<i>Leptocerus tineiformis</i>			3	5		
<i>Oecetis furva</i>				1		
<i>Oecetis notata</i>			2			2
<i>Triadenodes sp.</i>		3		10	1	2
Totalt antal rödlistade arter			1			
Totalt antal ovanliga arter	2	4	8	9	5	4

Bilaga 1. Metodik - bottenfauna

Undersökningen har utförts av Ekologigruppen Ekoplan AB, som är av Swedac ackrediterat organ. Metodiken följer följande metoder, vilka Ekologigruppen är ackrediterade för (ackred nr 10353): SS EN ISO 10870:2012 och Havs- och vattenmyndighetens "Handledning för miljöövervakning, Sötvatten, Bottenfauna i sjöars litoral och vattendrag - tidsserier", Ver 1:2, 2016-11-01.

Vid provpunkterna i dammarna togs fem delprov över en sträcka av vardera 1 m under 20 sekunder. Proven kompletterades av ett kvalitativt sökprov under 10 minuter.

Proven konserverades i fält med etanol (80 %) till en koncentration av ca 70 %.

Lokalbeskrivningen följer Naturvårdsverkets "Handledning för miljöövervakning, Sötvatten, Lokalbeskrivningen, Ver 2017-04-04". Sorteringsarbetet har skett på laboratorium under starkt ljus och förstoring. En sortering och noggrann utplockning av **allt** insamlat material har skett. För räkning av vissa mikroskopiska djur, som ibland förekommer i så stora mängder att det är orimligt att plocka ut dem, har 20 % av provet tagits ut och räknats i mikroskop.

Provtagningskvalitet

Undersökningens provtagningskvalitet har beräknats som den förändring av antalet taxa som blir då det sista delprovet räknats med (räknas i delprovsordning 1+5+4+ 3+2). Värdet redovisas i artlistetabellen där det klassas enligt följande. Om förändringen är < 8 % bedöms provtagningskvaliteten vara mycket god (anges med blåfärgad cell och värde >92), 30 – 8 % god (gul cell, värde 70 – 92) och > 30 % svag (orange cell, värde under 70).

Resultatbehandling

Art- och individantal

Antalet påträffade taxa (arter) för varje lokal har räknats fram både exklusive och inklusive sökprovets arter. En beräkning har också gjorts av antalet individer per lokal och per kvadratmeter. Dessa uppgifter skall dock endast ses som grova skattningar, eftersom metoden inte är helt kvantitativ.

Vid utvärderingen kommenteras antal påträffade taxa (inklusive sökprov) och antal individer/m² med följande begrepp:

	mycket lågt	lågt/litet	måttligt	högt	mycket högt
antal taxa	<15	15 – 24	25 - 34	35 - 45	>45
antal individer/m ²	<100	100 – 500	510 - 2000	2000 - 4000	>4000

Funktionella grupper

Beroende på hur djuren samlar in sin föda kan de delas in i så kallade funktionella grupper:

1. Filtreerare: Lever av plankton och detritus från den fria vattenmassan, som de fångar genom att filtrera vattnet med nät eller tentakler.

2. Detritusätare: Äter detritus (halvnedbrutet organiskt material med mikrober) på botten.

3. Predatorer: Rovdjur som lever av andra djur.

4. Skrapare: Äter påväxtorganismer som skrapas loss från botten och vattenväxter.

5. Sönderdelare: Lever av grovt organiskt material t ex växtdelar.

Proportionerna mellan de olika funktionella grupperna kan användas som ett index för bottenfaunasamhällets struktur. I ett vattensystems övre delar (bäckar och mindre vattendrag) är sönderdelare (t ex bäcksländor) och skrapare (t ex många nattsländor och dagsländor) vanligare, medan de nedre delarna i vattendraget med mer nedbrutet organiskt material har fler filtrerande och detritusätande djur. Många av de försurningskänsliga djuren är skrapare. I artlistan anges varje taxas funktionella grupp.

Försurningsindex

Försurningspåverkan har angivits för varje lokal enligt försurningsindex (Henriksson & Medin 1990), senare kallat surhetsindex. En expertbedömning av lokalens hela art- och individsammansättning samt naturliga förutsättningar görs dock alltid för att se så att indexet ger en rättvis bild av lokalens försurningspåverkan. I de fall bedömningen inte följer försurningsindex motiveras det i texten.

Indexet har 8 kriterier som vardera ger 1 - 3 poäng. Den sammanlagda poängen för lokalen bedöms i en 3-gradig skala där 0-4 poäng ger bedömningen stark eller mycket stark påverkan, 4-6 poäng ger betydlig påverkan och 6 poäng eller mer ger bedömningen ingen eller obetydlig påverkan. Tanken bakom de flytande gränserna är att poäng, som utdelats för t ex förekomst av någon försurningskänslig dagsländeart, inte skall tillmätas alltför stor betydelse om arten endast påträffas i enstaka exemplar. Ett annat exempel är att om flera kriterier tyder på avsaknad av försurningspåverkan, men t ex antal taxa är för lågt för att ge tillräckligt hög poäng vid fasta poänggränser kan ändå lokalen bedömas som icke påverkad. Kriterierna i försurningsindexet är:

1. Försurningskänsligaste (se artlista, kolumn "A") arten bland dag-, bäck- och nattsländor. Känslighet anges efter Degerman et al 1994 (med något undantag). Kan ge max 3 poäng. Kritiskt pH-intervall: >5,4 ger 3 p; 5,4 – 5,0 ger 2 p; 4,9 - 4,5 ger 1 p
2. Förekomst av iglar ger 1 poäng
3. Förekomst av skalbaggefamiljen *Elmidae* ger 1 poäng
4. Förekomst av snäckor ger 1 poäng
5. Förekomst av musslor ger 1 poäng
6. Kvoten mellan antalet individer av dagsländesläktet *Baetis** och antalet bäcksländeindivider, *Baetis/Plecoptera* index > 1,0 ger 2 p; 1,0-0,75 ger 1 p och <0,75 ger ingen poäng.
7. Antal taxa. Över 25 taxa (inkl sökprov)** ger 1 poäng och mer än 40 taxa*** ger 2 poäng.
8. Förekomst av märlkräftan *Gammarus sp* ger 3 poäng.

Modifiering

En modifiering har gjorts för att anpassa indexet till sjölitoraler (se pkt 6 och 7 ovan) * i sjölitoralen familjen *Baetidae*, ** i sjölitoral > 20 taxa, *** i sjölitoral > 30 taxa.

Beteckningen "ingen eller obetydlig påverkan" har ändrats till "obetydlig påverkan". Dessutom är klassindelningen något modifierad. Provpunkter med 6-7 indexpoäng benämns måttligt påverkade och gränsen för "obetydlig påverkan" har ändrats från ≥ 6 till ≥ 7 , vilket ger följande klassindelning:

0-4 p = stark-mkt stark försurningspåverkan

4-6 p = betydlig påverkan

6-7 p = måttlig påverkan

≥ 7 p = obetydlig påverkan

Föroreningsindex – Dansk faunaindex (DFI)

Påverkan av organisk/eutrofierande förorening har angivits för vattendragslokalen, men inte för dammlokalerna eftersom de har en naturlig ansamling av organiskt material. Som underlag har Dansk Faunaindex använts (Naturvårdsverkets Rapport 4913. Bedömningsgrunder för miljökvallitet. Sjöar och vattendrag). En expertbedömning av lokalens hela art- och individsammansättning samt naturliga förutsättningar görs alltid för att se så att indexet ger en rättvis bild av föroreningspåverkan. Vid de lokaler som är försurningspåverkade, blir bedömningen av organisk/eutrofierande påverkan svår, eftersom försurningen slår ut arter som även är viktiga indikatorarter för organisk påverkan. Försvårande för utvärderingen är också om lokalen ligger nära sjöutlopp, där det naturligt utvecklas samhällen med många filterande organismer. Detta kan i hög grad påminna om de samhällen som utvecklas nedströms en del punktutsläpp innehållande organiskt material. En annan yttre faktor som kan vara av betydelse i små vattendrag är risken för uttorkning under torrperioder och bottenfrysning under sträng kyla. Risken för detta är störst på lokaler med mycket små tillrinningsområden.

I *sjöar* görs ingen bedömning av organisk påverkan eftersom den interna produktionen av organiskt material ofta är stor och förutsättningarna för ansamling av organiskt material också är betydligt större än i rinnande vatten. Därvid blir det svårt att bedöma eventuell yttre påverkan av organisk förorening.

Dansk faunaindex består av två delar. Först räknar man ut differensen mellan antalet positiva (renvatten) och negativa (smutsvatten) indikatorarter/grupper.

- **Positiva** arter/grupper är: virvelmaskar, släktet *Gammarus*, varje bäcksländesläkte, varje dagsländefamilj, skalbaggesläktet *Helodes*, och arterna *Elmis aenea* och *Limnius volckmari*, nattsländesläktet *Rhyacophila*, varje familj husbyggande nattsländor, snäckan *Ancylus fluviatilis*.
- **Negativa** indikatorarter/grupper är *Oligochaeta* om 100 eller fler individer hittats, iglarna *Helobdella stagnalis* och *Erpobdella*, sötvattensgråsugga (*Asellus aquaticus*), sävsländesläktet *Sialis*, och av Diptera: familjen *Psychodidae* och släktena *Chironomus* och *Eristalis*, musselsläktet *Sphaerium* och snäcksläktet *Lymnaea*. Eftersom flertalet snäckor i släktet *Lymnaea* numera benämns *Radix*, har vi valt att ersätta *Lymnaea* med *Radix* i indexet.

Det räcker med en individ för att indikatorarten/gruppen skall få poäng. När differensen mellan positiva och negativa indikatorarter/grupper beräknats går man in i en tabell för att få fauna-indexet. Differensen avgör i vilken kolumn man går in i. Avgörande för indexvärdet är också vilken rad man går in på. På raderna rangordnas djur i nyckelgrupper där de djur som indikerar den renaste miljön står på översta raden (nyckelgrupp 1). För att få gå in på den översta raden måste mer än en av arterna/grupperna i nyckelgrupp 1 finnas på lokalen. Dessutom måste minst 2 individer av arten/gruppen finnas för att få räknas. Om ingen av nyckelgrupp 1 arterna/-grupperna finns på lokalen så går man vidare ner i tabellen till nyckelgrupp 2. För att få gå in på denna raden får inte antalet individer av *Asellus aquaticus* och/eller *Chironomidae* överstiga 4. Andra villkor gäller för några andra rader.

Indexet kan anta ett värde mellan 1 – 7, där klass 7 betecknar den mest opåverkade miljön. Vi har även namnsatt klasserna för **organisk/eutrofierande föroreningspåverkan** enligt nedan. I vissa fall, t ex vid starkt försurningspåverkade lokaler, följs dock inte indexvärdets beteckning.

7 = obetydlig påverkan	3 = stark påverkan
6 = svag påverkan	2 = stark - mycket stark påverkan
5 = måttlig påverkan	1 = mycket stark påverkan
4 = betydlig påverkan	

Naturvärdesindex

Indexet (efter Nilsson, C. et al 2001) har konstruerats för att belysa ett vattendrags naturvärde, främst med hjälp av kriterierna biologisk mångformighet och raritet. En total bedömning av lokalens status ligger dock alltid till grund för den slutgiltiga naturvärdesbedömningen.

Kriteriepoäng ges på följande sätt:

- **Rödlistade arter** (se nedan) i kategori RE, CR, EN och VU ger 16 poäng/art, kategori NT och DD ger 6 p/art.
- **Antal taxa vattendrag:** 41-45 ger 1 p, 46-50 ger 3 p, >50 ger 10 p
- **Antal taxa sjölitral:** 31-33 ger 1 p, 34-35 ger 3 p, >35 ger 10 p
- **Diversitet (Shannon) vattendrag:** >3,85-4,15 ger 1 p, >4,15 ger 3 p
- **Diversitet (Shannon) sjölitral:** >3,80-4,00 ger 1 p, >4,00 ger 3 p
- **Raritet:** Varje ovanlig art (se nedan under rödlistade arter) ger 3 p

Poängskala för bedömning av naturvärde:

- ≥16 **Mycket högt naturvärde**
- 6-16 **Högt naturvärde**
- 0-6 **Allmänt naturvärde**

Rödlistade arter

Rödlistade arter har klassificerats enligt SLU 2020. "Rödlistade arter i Sverige 2020"

ArtDatabanken, SLU. Även tidigare naturvärden har räknats om efter de nya klassningarna i rödlistan. Rödlistekategorierna anges nedan:

Den svenska rödlistans kategorier:

- RE** Regionally Extinct (Försvunnen)
- CR** Critically Endangered (Akut Hotad)
- EN** Endangered (Starkt Hotad)
- VU** Vulnerable (Sårbar)
- NT** Near Threatened (Nära hotad)
- DD** Kunskapsbrist

Alla arter som förts till någon av ovanstående kategorier är för närvarande **rödlistade** i Sverige. De arter som tillhör någon av kategorierna **CR**, **EN** eller **VU** definieras som **hotade**.

För bottenfaunan har även redovisats "ovanliga" arter. Som underlag vid bedömningen av "ovanliga" arter har använts Degerman, E. (1994), där resultatet från 5445 skilda lokaler redovisas (Limnodatas databas). För att en art skall klassas som ovanlig måste den förekomma vid mindre än 5 % av dessa lokaler. Även fynddata från Ekologgruppens databas har vägts in vid bedömningen.

Shannons diversitetsindex

Diversitetsindex tar i beaktande både antal arter (taxa) och deras relativa förekomst, dvs hur många individer det finns av en viss art och hur detta antal förhåller sig till det totala individantalet i provet. Ett högre indexvärde anger en högre diversitet och ett mer varierat bottenfaunasamhälle. Däremot tas ingen hänsyn till de förekommande arternas miljökrav. Diversitetsindexet kan ibland, t ex på individfattiga lokaler, bli relativt högt trots att miljön är påverkad. Det tillämpade indexet, **Shannons diversitetsindex (H')** har beräknats enligt följande formel: $H' = -\sum n_i/N \times \log_2 n_i/N$, där n_i = antalet individer av den i:te arten och N = totala antalet individer. Klassningsgränserna beskrivs nedan.

ASPT-index

ASPT-index (average score per taxon) (Armitage m fl 1983) beräknas genom att i provet påträffade organismer identifieras till familjenivå (klass för *Oligochaeta*), varje familj ges ett poängtal som motsvarar dess föroreningstolerans, poängtalerna summeras och poängsumman divideras med det totala antalet ingående familjer. Klassningsgränserna beskrivs nedan.

EPT-index

Detta index redovisar det samlade antalet taxa bland dagsländor (Ephemeroptera), bäcksländor (Plecoptera) samt nattsländor (Trichoptera). Klassningsgränserna beskrivs nedan.

BpHI (BottenpHauna-index)

Det finns flera möjligheter att använda och redovisa BpHI-indexet. Det sätt som använts i denna rapport betecknas som max-BpHI och står för det högsta BpHI-värdet som noterats bland förekommande taxa. Varje taxa har klassats utifrån försurningskänslighet och fått ett indexvärde mellan 1 och 10, där 10 anger det mest försurningskänsliga taxat. I max-BpHI används endast de taxa som har poäng mellan 6 och 10. Om ett sådant taxa har påträffats indikerar det att pH-värdet inte understigit 5,5 under säsongen. För noggrannare beskrivning av indexet, se ”Kalkning av sjöar och vattendrag. SNV Handbok 2002:1”.

Bedömning av tillstånd – sjöars litoralzon

Tabellen grundar sig på ”Bedömningsgrunder för miljö kvalitet. Sjöar och vattendrag”. SNV Rapport 4913. Undantaget är EPT-index som grundar sig på Nilsson et al 2001.

Klass	Benämning	Shannons diversitets-index	ASPT-index	Surhets-index	Danskt Fauna-index (DFI)	EPT-index
1	Mycket högt index	>3,00	>6,4	>8	>5	>17
2	Högt index	2,33-3,00	5,8-6,4	6-8	5	14-17
3	Måttligt högt index	1,65-2,33	5,2-5,8	3-6	4	10-14
4	Lågt index	0,97-1,65	4,5-5,2	1-3	3	8-10
5	Mycket lågt index	≤0,97	≤4,5	≤1	≤2	≤8

Referenser

Degerman, E., Fernholm, B. & Lingdell, P-E. 1994. Bottenfauna och fisk i sjöar och vattendrag, Utbredning i Sverige. Naturvårdsverket. SNV Rapport 4345.

Havs- och vattenmyndigheten. 2016. Handledning för miljöövervakning – Sötvatten - Bottenfauna i sjöars litoral och vattendrag – tidsserier”, Ver 1:2, 2016-11-01.

Havs- och vattenmyndigheten. 2017. Handledning för miljöövervakning – Sötvatten – Lokalbeskrivning. Ver 2:0, 2017-04-04.

Havs- och vattenmyndigheten. 2018. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19 om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten.

Havs- och vattenmyndigheten. 2018. Bottenfauna i sjöar – vägledning för statusklassificering. Rapport 2018:34

Havs- och vattenmyndigheten. 2018. Bottenfauna i vattendrag – vägledning för statusklassificering. Rapport 2018:35.

Havs- och vattenmyndigheten. 2019. Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).

Henricsson, L. & Medin, M. 1990. Bottenfaunan i 20 vattendrag i Jönköpings län – en biologisk försurningsbedömning. Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1990:15.

Miljöstyrelsen. Vejledning nr 5 1998. Biologisk bedömning av vandlöbskvalitet. Köpenhamn.

Naturvårdsverket. 1999. Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Rapport 4913.

Naturvårdsverket. 2002. Kalkning av sjöar och vattendrag. 2002:1.

Nilsson, C. et al. 2001. Bottenfauna i Jönköpings län 2000. Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2001:42.

SLU. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Svensk standard. 2012. Vattenundersökningar – Vägledning för val av metoder och utrustning för provtagning av bottenfauna (bentiska makrovertebrater) i sötvatten. SS-EN ISO 10870:2012.

Bestämningslitteratur

Brink, P. 1952. Svensk Insektsfauna. Bäcksländor.

Edington, J.M. & Hildrew, A.G. 1995. A revised key to the caseless caddis larvae of the British Isles. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 53.

Elliot, J.M. 1977. A key to the British freshwater Megaloptera and Neuroptera. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 35.

Elliot, J.M & Mann, K.H. 1979. A key to the British freshwater leeches. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 40.

Elliot, J.M., Humpesch, U.H. & Macan, T.T. 1988. Larvae of the British Ephemeroptera. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 49.

Enckell, P.H. 1980. Fältfauna. Kräftdjur. Lund.

Engblom, E., Lingdell, P-E & Nilsson, A. 1990. Sveriges bäckbaggar - artbestämning, utbredning, habitatval och värde som miljöindikatorer. Ent. Tidskrift 111:105-121.

Engblom, E. & Lingdell, P-E. 1990. Kräftdjur som miljöövervakare. SNV Rapport 3811.

Engblom, E. 2019. Svenska dagsländor. Ephemeroptera, nycklar för larver och vingade. Fagersta.

Forchhammer, K. 1986. De danske Rhyacophila-arter. Flora og fauna 92:85-88.

Glöer, P. & Meier-Brook, C. 1994. Süßwassermollusken. Ein Bestimmungsschlüssel für die Bundesrepublik Deutschland. Deutscher Jugendbund für Naturbeobachtung.

Glöer, P. 2002. Die Süßwassergastropoden Nord- und Mitteleuropas. Die Tierwelt Deutschlands, 73 Teil. ConchBooks.

Hansen, M. 1987. The Hydrophiloidea (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. Fauna Entomologica Scandinavica. Volym 18.

- Hansen, V. 1973. Danmarks Fauna. Biller, band 34, 36 och 44. Dansk Naturhistorisk Forening. København.
- Holmen, M. 1987. The aquatic Adephaga (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. I. Gyrinidae, Haliplidae, Hygrobiidae and Noteridae. Fauna Entomologica Scandinavica. Volym 20.
- Hubendick, B. 1949. Våra snäckor. Snäckor i sött och bräckt vatten. Stockholm.
- Hynes, H.B.N. 1977. A key to the Adults and Nymphs of British Stoneflies. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 17.
- Kaiser, E. W. 1977. Aeg og larver af Sialis-arter fra Skandinavien og Finland. Flora og fauna 83:65-79.
- Killeen, I., Aldridge, D. & Oliver, G. 2004. Freshwater Bivalves of Britain and Ireland. Field Studies Council. Cambridge.
- Lepneva, S.G. 1971. Fauna of the USSR. Trichoptera. Vol 2. Jerusalem.
- Lillehammer, A. 1988. Stoneflies (Plecoptera) of Fennoscandia and Denmark. Fauna Entomologica Scandinavica. Volym 21.
- Macan, T.T. 1970. A key to the nymphs of the British species of Ephemeroptera. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 20.
- Macan, T.T. 1977. A key to the british fresh- and brackish-water Gastropods. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 13.
- Nilsson, A. & Cuppen, J.G.M. 1988. The larvae of North European Colymbetes. Ent. Tidskrift 109:87-96.
- Nilsson, A. (ed). 1996. Aquatic insects of North Europe. A taxonomic Handbook. Volume 1. Apollo Books, Stenstrup.
- Nilsson, A. (ed). 1997. Aquatic insects of North Europe. A taxonomic Handbook. Volume 2. Apollo Books, Stenstrup.
- Nilsson, A. & Holmen, M. 1995. The aquatic Adephaga (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. II. Dytiscidae. Fauna Entomologica Scandinavica. Volym 32.
- Reynoldson, T. B. 1978. A key to the British species of Freshwater Triclad. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 23.
- Rinne, A. & Wiberg-Larsen, P. 2017. Trichoptera larvae of Finland. A key to the caddis larvae of Finland and nearby countries. Trificon.
- Sahlén, G. 1996. Sveriges trollsländor (Odonata). Fältbiologerna.
- Savage, A.A. 1989. Adults of the British aquatic Hemiptera Heteroptera. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 50.
- Svensson, B.S. 1986. Sveriges dagsländor (Ephemeroptera), bestämning av larver. Ent. Tidskrift 107:91-106.
- Wallace, I.D. 1977. A key to larvae and pupae of Sericostoma personatum and Notidobia ciliaris in Britain. Freshwater Biology 7:93-98.
- Wallace, B., Wallace, I.D & Philipson, G.N. 1990. A key to the case-bearing caddis larvae of Britain and Ireland. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 51.
- Wallace, B., Wallace, I.D & Philipson, G.N. 2003. Keys to the case-bearing caddis larvae of Britain and Ireland. Freshwater Biological Association (FBA), Scient.Publ. nr 61.

Bilaga 2. Resultat – bottenfauna

I detta kapitel redovisas varje provpunkt på ett uppslag. På vänstersidan finns lokalbeskrivning med foto och skiss, bedömning av undersökningsresultatet med kommentarer samt jämförelser med tidigare resultat. Underlag till bedömningar av indexvärden och påverkansgrad ges i metodikkapitlet. Lokalbeskrivningen följer Havs- och vattenmyndighetens ”Handledning för miljöövervakning, Sötvatten, Lokalbeskrivningen, Ver 2.0 2017-04-04”.

Förklaring till artlistorna

I artlistan redovisas totala antalet individer av förekommande taxa samt den procentuella andelen av provets totala individantal. Sparkproverna kompletterades med ett kvalitativt sökprov riktat mot miljöer som ej ingått i sparkproverna. Tillkommande taxa som noterats i de kvalitativa sökproverna har markerats med ett **kryss** i artlistan.

Provtagningens kvalitet har kontrollerats efter förändring av antal taxa med fler delprov, om förändringen då sista delprovet räknas in är < 8 % bedöms kvaliteten vara mycket god (anges i tabellen som värde >92), 30 – 8 % god (värde 70 – 92) och under 30 % svag (värde under 70).

Varje taxas känslighetsgrad/funktion anges i kolumnerna A-D, vilket förklaras i tabellen nedan.

Försurningskänslighet	Taxats funktion	Känslighet för organisk-eutrofierande belastning	Taxats hotkategori
Kolumn A	Kolumn B	Kolumn C	Kolumn D
1=taxat tål pH <4,5 2=taxat tål pH 4,5-4,9	1=filtrerare 2=detritusätare	1=påträffats i högradig förorenat vatten 2=påträffats i vattendrag som bedömts kraftigt påverkade av jordbruk	Akut hotad (CR) Starkt hotad (EN)
3=taxat tål pH 5,0-5,4	3=predator	3=påträffats i vattendrag som bedömts måttligt påverkade av jordbruk	Sårbar (VU)
4=taxat tål pH 5,5-5,9	4=skrapare	4=typiskt för vattendrag som på sin höjd är belastade av skogsbruk	Nära hotad (NT)
5=taxat tål inte pH <6,0	5=sönderdelare	5=påträffats mest i vattendrag med mycket låg ledningsförmåga	Kunskapsbrist (DD) 5=ovanlig art i ett regionalt perspektiv

Klassningen enligt kolumnerna A och C har huvudsakligen hämtats ur SNV Rapport 4345 av Degerman m fl. 1994 ”Bottenfauna och fisk i sjöar och vattendrag”. Klassningen enligt kolumn B har hämtats ur fack- och bestämmningslitteratur för respektive art/grupp. Klassningen enligt D grundar sig på ”Rödlistade arter i Sverige 2010”. Som underlag vid bedömningen av ”ovanliga” arter har använts Degerman, E. (1994), där resultatet från 5445 skilda lokaler redovisas (Limnodatas databas). För att en art skall klassas som ovanlig måste den förekomma vid mindre än 5 % av dessa lokaler. Även fynddata från Ekologigruppens databas med för närvarande drygt 2400 lokaler från södra Sverige har vägts in vid bedömningen.

Vattensystem:
MÄLAREN

Provdatum: 2025-09-16

Lokaltyp: Sjö

Vattendrag/namn:
Lillsjön

Koordinater x: 6582181 y: 1622440

Naturligt/grävt: naturligt Läge: norra sidan

Provpunktsbeteckning:
ST-Lillsjön

Kommun: Stockholm

Provtagning: Jan Pröjts

Sortering: Cecilia Holmström

Artbestämning: Cecilia Holmström

Lokalens längd (normalt 10 m): 10 m

Lokalens bredd (provyta, uppsk): 2 m

Vattendragsbredd (våtyta):

Lokalens medeldjup (provyta): 0,5 m

Lokalens maxdjup (provyta): 0,7 m

Vattenhastighet (0-3): 0

Vattennivå: medel

Grumlighet: grumligt

Färg: klart

Vattentemperatur: 17 °C

Bottensubstrat och vegetation på provytan

Dom Täck

Findetritus: D2 2

Grovdetritus: D1 3

Fin död ved: D3 1

Grov död ved: 0

Utfällningar: 0

Dom Täck

Finsediment: D1 3

Sand: 0

Grus: 0

Fin sten: 0

Grov sten: 0

Fina block: 0

Grova block: 0

Häll: 0

Dom Täck

Övern.v.veg: D1 3

Flytbladsveg: D1 1

Långskottsveg: 0

Rosettväxter: 0

Mossor: 0

Makroalger: 0

Bottentyp: mellan

Kvalprov substr.: veg

Övrigt utanför delprov:

Närmiljö 0-30m bredd, 50m sträcka

Dom Täck

Lövskog: D1 3

Barrskog: 0

Blandskog: 0

Kalhygge: 0

Våtmark: 0

Åker: 0

Dom Täck

Gräs/äng: D2 2

Hed: 0

Hällmark: 0

Blockmark: 0

Artif mark: 0

Beskuggning (0-3): 1

Dom. markanvändning:

Strandzon 0-5m, 50m sträcka

Dom Dom.art Subdom.art

Träd: D1 al

Buskar: D2 Salix

Gräs/halvgräs: D3

Annan veg:

Övrigt:

Tätortsmiljö: Ja

Lokal lämplig för provtagning: måttlig - pga mjukbotten, mycket organiskt material

Provet representativt för den provtagna åsträckan: ja

Övriga iakttagelser i fält:

Påverkan A: styrka: 0

Påverkan B: styrka: 0

Påverkan C: styrka: 0

Bedömning av prov från 2025-09-16

Underlag för bedömningar redovisas under respektive kolumn (se förklaringar under Metodik)

Allmänt	Försurningspåverkan: obetydlig	Föroreningspåverkan:	Naturvärde: högt
Artantal: lågt Individtäthet: låg Shannonindex: måttligt ASPT-index: mycket lågt EPT-index: mycket lågt Surhetsindex: måttligt DFI-index: måttligt Dominerande taxa: Chironomidae, 59% Oligochaeta övriga, 25% Helobdella stagnalis, 3%	Kriteriepoäng (max 14): 4p Antal taxa: - Försurn.känslig sländart: 3p Gammarus: - Bäckbaggar: - Iglar: 1p Musslor: - Snäckor: - B/P index: -	Indikatorgrupper, renvatten: 1 dagslände familj 1 familj husbyggare Indikatorgrupper, smutsvatten: Helobdella stagnalis, Asellus aquaticus, Erpobdella	Kriteriepoäng - totalt: 6p Ovanliga arter: Caenis robusta, 3p Orthotrichia sp., 3p

Kommentarer:
Lillsjön hade mycket ansamlat organiskt material som bidrog till ett lågt artantal. Tåliga djur (mot syrebrist) dominerade individantalet, fjädermygglerver utgjorde ca 60 % och glattmaskar ca 25 %. Iglar var talrika vilket visar på en föroreningspåverkan. Föroreningskänsliga djur som dag- och nattsländor förekom bara i enstaka exemplar.

Ingen försurningspåverkan märktes, flera försurningskänsliga djur förekom. Snäckor saknades helt, kanske fanns inget lämpligt substrat för dem.

Två ovanliga arter noterades, dagsländan Caeis robusta och nattsländan Orthotrichia sp. Naturvärdet bedömdes därmed vara högt.

Jämförelse med tidigare resultat

Datum	Artantal inkl kval	Individantal per m2	Shannon- index	ASPT- index	EPT- index	BpHI- max	Surhets- index	Försurnings- påverkan	DFI- index	Förorenings- påverkan	Naturvärde index värde
2025-09-16	17	308	1,9	4,3	4	10	4	obetydlig	4		6 högt

Ekologigruppen AB

16

Vattensystem:
MÄLAREN

Provdatum: 2025-09-16

Lokaltyp: Sjö

Vattendrag/namn:
Mälaren, Ålstensskogen

Koordinater x: 6579217 y: 1622306

Naturligt/grävt: naturligt

Provpunktsbeteckning:
ST-Ålstensskogen

Kommun: Stockholm

Läge: Södra sidan, Per Albins väg

Lokalbeskrivning efter Handledning för miljöövervakning (Naturvårdsverket 2006)

Provtagning: Jan Pröjts

Sortering: Cecilia Holmström

Artbestämning: Cecilia Holmström

Antal prov: 5

Separerade prover: Ja

Metod: SS-EN ISO 10870:2012

Lokalens längd (normalt 10 m): 10 m

Lokalens bredd (provyta, uppsk): 10 m

Vattendragsbredd (våtyta): 0,5 m

Lokalens medeldjup (provyta): 0,7 m

Lokalens maxdjup (provyta): 0,7 m

Vattenhastighet (0-3): 0

Vattennivå: medel

Grumlighet: klart

Färg: klart

Vattentemperatur: 17 °C

Bottensubstrat och vegetation på provytan

Dom Täck		Dom Täck		Dom Täck		Dom.art	
Findetritus:	D2 2	Finsediment:	D1 0	Överv.veg:	D1 2	bladvass	
Grovdetritus:	D1 2	Sand:	D1 2	Flytbladsveg:	D1 0		
Fin död ved:	D3 2	Grus:	D2 2	Långskottsveg:	D2 1		
Grov död ved:	1	Fin sten:	D3 1	Rosettväxter:	0		
Utfällningar:	0	Grov sten:	1	Mossor:	0		
		Fina block:	0	Makroalger:	0		
		Grova block:	0	Veg utanför delprov:			
		Häll:	0				

Bottentyp: hård
Kvalprov substr.:

Övrigt utanför delprov:

Närmiljö 0-30m bredd, 50m sträcka

Dom Täck		Dom Täck		Dom		Dom.art		Subdom.art	
Lövskog:	D1 3	Gräs/äng:	D2 2	Träd:	D1	al			
Barrskog:	0	Hed:	0	Buskar:	D2	al			
Blandskog:	0	Hällmark:	0	Gräs/halvgräs:	D3				
Kalhygge:	0	Blockmark:	0	Annan veg:					
Våtmark:	0	Artif mark:	0	Övrigt:					
Åker:	0		0						

Beskuggning (0-3): 0
Dom. markanvändning:

Strandzon 0-5m, 50m sträcka

Tätortsmiljö: Ja

Lokal lämplig för provtagning: mycket bra
Provet representativt för den provtagna åsträckan: ja
Övriga iakttagelser i fält:

Påverkan A: styrka: 0

Påverkan B: styrka: 0

Påverkan C: styrka: 0

Bedömning av prov från 2025-09-16				Underlag för bedömningar redovisas under respektive kolumn (se förklaringar under Metodik)			
Allmänt		Försurningspåverkan: obetydlig		Föroreningspåverkan:		Naturvärde: högt	
Artantal:	måttligt	Kriteriepoäng (max 14):	13p	Indikatorgrupper, renvatten:		Kriteriepoäng - totalt: 15p	
Individtäthet:	låg	Antal taxa:	2p	4 dagsländefamiljer		Ovanliga arter:	
Shannonindex:	högt	Försurn.känslig sländart:	3p	5 familjer husbyggare		Gyraulus crista, 3p	
ASPT-index:	högt	Gammarus:	3p	Gammarus		Caenis robusta, 3p	
EPT-index:	mycket högt	Bäckbaggar:	1p	Indikatorgrupper, smutsvatten:		Hydropsyche contubernalis, 3p	
Surhetsindex:	mycket högt	Iglar:	-	Sphaerium		Triaenodes sp., 3p	
DFI-index:	högt	Musslor:	1p			Övriga kriterier:	
Dominerande taxa:		Snäckor:	1p			Antal taxa: 3 poäng	
Gammarus zaddachi, 42%		B/P index:	2p				
Caenis luctuosa, 34%							
Chironomidae, 5%							

Kommentarer:

Vid Ålstensskogen var bottenfaunan måttligt artrik. Relativt renvattenkrävande djur dominerade individantalet: sötvattensmärlan Gammarus zaddachi (42 %) och dagsländan Caenis.luctuosa (34 %). Det fanns ovanligt många dag-och nattsländearter, flera av dem räknas som renvattenarter. Ingen försurningspåverkan märktes, flera försurningskänsliga arter fanns.

Naturvärdet var högt, på gränsen till mycket högt enligt indexet. Fyra ovanliga arter påträffades: en snäcka, en dagslända och två nattsländor.

Tre främmande arter förekom, vilka även bedöms vara invasiva. Det var nyzeeländsk tusensnäcka (Potamopyrgus antipodarum) samt kräftdjuren Chelicorophium curvispinum och Limnomysis benedeni.

Jämförelse med tidigare resultat

Datum	Artantal inkl kval	Individantal per m2	Shannon-index	ASPT-index	EPT-index	BpHI-max	Surhets-index	Försurnings-påverkan	DFI-index	Förorenings-påverkan	Naturvärde index värde
2025-09-16	34	400	2,5	6,0	21	10	13	obetydlig	5		högt

Ekologigruppen AB

18

ARTLISTA sid 1(1)				Provpunkt: Drevviken, Sköndal					Provtagningskvalitet		98	
Provdatum 2025-09-15		Ekologigruppen AB										
		Delprov				(ant ind)				Summa		
Känslighetsgrad/funktion		A	B	C	D	1	2	3	4	5	ant ind	%
RUNDMASKAR												
<i>Nematoda</i>		2	2	1		2					2	0,2
GLATTMASKAR												
<i>Oligochaeta</i> övriga			2			32	4	45	45	27	153	16,8
IGLAR												
<i>Hirudinea</i>			3									
<i>Pisicola geometra</i>		3	3	2	5					1	1	0,1
<i>Glossiphonia heteroclita</i>		3	3	2					1		1	0,1
<i>Theromyzon tessulatum</i>		3	3	2						1	1	0,1
<i>Erpobdella octoculata</i>		1	3	2							X	
<i>Erpobdella testacea</i>		2	3	2							X	
MUSSLOR												
<i>Bivalvia</i>												
<i>Pisidium</i> sp.		1	1	2		9	5		1	1	16	1,8
<i>Sphaerium</i> sp.		2	1	2					1		1	0,1
<i>Dreissena polymorpha</i>			1			1		4		6	11	1,2
SNÄCKOR												
<i>Gastropoda</i>		3	4	2								
<i>Physella heterostrophia</i>		3	4	2	5		1	4	1		6	0,7
<i>Gyraulus albus</i>		3	4	2		2	1	3	1	1	8	0,9
<i>Gyraulus crista</i>		3	4	2	5	5	4	1		1	11	1,2
<i>Theodoxus fluviatilis</i>		3	4	2							X	
<i>Ferrissia californica</i>			4			2	1	1			4	0,4
<i>Valvata</i> sp.		5	4	2		1					1	0,1
<i>Valvata piscinalis</i>		5	4	2	5				1		1	0,1
<i>Bithynia tentaculata</i>		3	4	2							X	
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		3	4	2					2		2	0,2
KRAFTDJUR												
<i>Crustacea</i>												
<i>Asellus aquaticus</i>		1	5	2		9	3	3	1	3	19	2,1
<i>Proasellus</i> sp.			5	EN		6	7	4	1	1	19	2,1
<i>Ostracoda</i>		3	1	2		1					1	0,1
VATTENKVALSTER												
<i>Hydracarina</i>		1	3	2		5	3	2	3	6	19	2,1
DAGSLÄNDOR												
<i>Ephemeroptera</i>												
<i>Caenis horaria</i>		4	4	3		160	76	12	11	71	330	36,2
<i>Caenis lactea</i>		4	4	3		1					1	0,1
<i>Caenis luctuosa</i>		4	4	3		80	36	2	6	27	151	16,6
<i>Centroptilum luteolum</i>		2	4	3					1		1	0,1
<i>Cloeon dipterum</i>		2	4	2				9			9	1,0
<i>Cloeon</i> sp.		2	4	2		1	1	3			5	0,5
TROLLSLÄNDOR												
<i>Odonata</i>												
<i>Enallagma cyathigerum</i>		1	3	2					2		2	0,2
SKALBAGGAR												
<i>Coleoptera</i>												
<i>Dytiscidae</i>		1	3	2			1	2			3	0,3
<i>Oulimnius tuberculatus</i>		3	4	3					1		1	0,1
<i>Oulimnius</i> sp.		3	4	3		10	26				36	4,0
MEGALOPTERA												
<i>Sialis lutaria</i>		1	3	2		1					1	0,1
NATTSLÄNDOR												
<i>Trichoptera</i>												
<i>Lype phaeopa</i>		2	2	4		1					1	0,1
<i>Polycentropus flavomaculatus</i>		1	1	3						2	2	0,2
<i>Polycentropus irroratus</i>		1	1	3				1		4	5	0,5
<i>Agraylea</i> sp.		4	5	1				1			1	0,1
<i>Hydroptila</i> sp.		4	4	3		1					1	0,1
<i>Orthotrichia</i> sp.		4		1	5	1	1	1			3	0,3
<i>Oxyethira</i> sp.		1	4	3		8	1	3	6	4	22	2,4
<i>Limnephilidae</i>		1	5	2		1		3			4	0,4
<i>Leptocerus tineiformis</i>			5		5	1		2			3	0,3
<i>Mystacides azurea</i>		3	5	3		1	3	1			5	0,5
<i>Mystacides longicornis/nigra</i>		2	5	3			1				1	0,1
<i>Mystacides</i> sp.		2	5	3		5		2		1	8	0,9
<i>Oecetis notata</i>			3		5		1			1	2	0,2
<i>Oecetis testacea</i>		3	5	4		3		1		1	5	0,5
TVÄVINGAR												
<i>Diptera</i>												
<i>Chironomidae</i>		1	2	1				6	6	3	15	1,6
<i>Ceratopogonidae</i>		1	3	1		7	7		1	1	16	1,8
ANTAL TAXA (exkl sökprov)											42	
ANTAL TAXA (inkl sökprov)											46	
INDIVIDANTAL											911	100
Individantal/m ²											729	

Provtagning:	Jan Pröjts	Antal prov: 5	Tid/prov (s): 20
Sortering:	Cecilia Holmström	Separerade prover: Ja	Provsträcka (m): 1
Artbestämning:	Cecilia Holmström	Metod: SS-EN ISO 10870:2012	

Lokalens längd (normalt 10 m):	10 m	Vattenhastighet (0-3):	0
Lokalens bredd (provyta, uppsk):	2 m	Vattennivå:	medel
Vattendragsbredd (våtyta):		Grumlighet:	klart
Lokalens medeldjup (provyta):	0,3 m	Färg:	klart
Lokalens maxdjup (provyta):	0,4 m	Vattentemperatur:	17 °C

Dom Täck		Dom Täck		Dom Täck		Dom.art	
Findetritus:	0	Finsediment:	D1 3	Överv.veg:	D1 3	igelknopp	
Grovdetritus:	D1 3	Sand:	0	Flytbladsveg:	D2 2	näckros	
Fin död ved:	D2 2	Grus:	0	Långskottsveg:	D3 2	slinga	
Grov död ved:	0	Fin sten:	0	Rosettväxter:	0		
Utfällningar:	0	Grov sten:	0	Mossor:	2	vattenmossa	
		Fina block:	0	Makroalger:	0		

Övrigt utanför delprov:

Dom Täck		Dom Täck		Dom	Dom.art	Subdom.art
Lövsfog:	D1 3	Gräs/äng:	0	Träd:	D1 al	
Barrskog:	0	Hed:	0	Busk:	D2	
Blandskog:	0	Hällmark:	0	Gräs/halvgräs:		
Kalhygge:	0	Blockmark:	0	Annan veg:	D3 ris	
Våtmark:	0	Artif mark:	0	Övrigt:		
Åker:	0		0			

Tätortsmiljö: Ja

Påverkan A: styrka: 0
Påverkan B: styrka: 0
Påverkan C: styrka: 0

Allmänt		Försurningspåverkan: obetydlig		Föreningenspåverkan:	Naturvärde: mycket högt
Artantal:	högt	Kriteriepoäng (max 14):	10p	Indikatorgrupper, renvatten:	Kriteriepoäng - totalt: 37p
Individtäthet:	måttlig	-----		2 dagsländefamiljer	Ovanliga arter:
Shannonindex:	mycket högt	Antal taxa:	2p	4 familjer husbyggare	Gyraulus crista, 3p
ASPT-index:	lågt	Försum.känslig sländart:	3p	Indikatorgrupper, smutsvatten:	Valvata cristata, 3p
EPT-index:	måttligt	Gammarus:	-	>100 Oligochaeta	Caenis robusta, 3p
Surhetsindex:	mycket högt	Bäckbaggar:	-	Asellus aquaticus, Erpobdella, Radix	Ilyocoris cimicoides, 3p
DFI-index:	måttligt	Iglar:	1p		Sisyra sp., 3p
		Musslor:	1p		Tricholeiochiton fagesii, 3p
Dominerande taxa:		Snäckor:	1p		Leptocerus tineiformis, 3p
Oligochaeta övriga, 31%		B/P index:	2p		Oecetis furva, 3p
Caenis robusta, 23%					Trienodes sp., 3p
Cloeon sp., 11%					Övriga kriterier:
					Antal taxa: 10 poäng

Bottenfaunan i Magelungen var artrik med 41 olika arter. Flertalet djurgrupper fanns representerade. Snäckor var en ovanligt artrik grupp med åtta olika arter. Individantalet dominerades av glattmaskar (31 %) och dagsländan *Caenis robusta* (23 %). Ingen försurningspåverkan fanns.

En art som räknas som invasiv påträffades: snäckan *Potamopyrgus antipodarum*, men den fanns bara i ett exemplar.

Datum	Artantal inkl kval	Individantal per m2	Shannon- index	ASPT- index	EPT- index	BpHI- max	Surhets- index	Förorenings- påverkan	DFI- index	Förorenings- påverkan	Naturvärde index värde
2025-09-16	41	662	3,3	5,0	11	10	10	obetydlig	4		37 mycket högt

ARTLISTA sid 1(1)				Provpunkt: Magelungen, Farstanäset		Provtagningskvalitet		93			
Provdatum 2025-09-16		Ekologigruppen AB									
Kanslighetsgrad/funktion	Delprov:				(ant ind)				Summa	%	
	A	B	C	D	1	2	3	4			5
POLYDJUR											
Hydrozoa obest	3	1									
Hydridae	3	1			1	1	2			4	0,5
GLATTMASKAR											
Oligochaeta ovirga		2			53	50	50	100	4	257	31,1
IGLAR											
Hirudinea		3									
Glossiphonia heteroclita	3	3	2						1	1	0,1
Erpobdella octoculata	1	3	2			2	9	1		12	1,5
Erpobdella testacea	2	3	2					1		1	0,1
MUSSLOR											
Blivalvia											
Pisidium sp.	1	1	2		1				1	2	0,2
SNÄCKOR											
Gastropoda	3	4	2								
Radix auricularia	3	4	2				2	3	2	7	0,8
Lymnaea stagnalis	3	4	2		1		3		2	6	0,7
Gyraulus albus	3	4	2			1	1	2	1	5	0,6
Gyraulus crista	3	4	2	5	1	1		1		3	0,4
Planorbis planorbis	3	4	2		1					1	0,1
Hippeutis complanatus	3	4	2				1			1	0,1
Valvata cristata	5	4	2	5	1					1	0,1
Potamopyrgus antipodarum	3	4	2				1			1	0,1
KRAFTDJUR											
Crustacea											
Asellus aquaticus	1	5	2		7	23	3	12	7	52	6,3
Ostracoda	3	1	2			1	1			2	0,2
VATTENKVALSTER											
Hydracarina	1	3	2			2	2	4	1	9	1,1
DAGSLÄNDOR											
Ephemeroptera											
Caenis horaria	4	4	3			9	3	8	1	21	2,5
Caenis robusta	4	4	2	5	72	65	41	6	9	193	23,3
Cloeon dipterum	2	4	2			1				1	0,1
Cloeon sp.	2	4	2		17	22	6	21	23	89	10,8
TROLLSLÄNDOR											
Odonata											
Coenagrion pulchellum/puella		3						1		1	0,1
Coenagrionidae	2	3	3						2	2	0,2
Brachytron pratense	3	3	3			1				1	0,1
Cordulia aenea	1	3	3		1					1	0,1
SKINNBAGGAR											
Heteroptera											
Ilyocoris cimicoides		3	5		1					1	0,1
Gerris argentatus	1	3	3						1	1	0,1
SKALBAGGAR											
Coleoptera											
Halipius sp.	1	5	1		2	1	4	1	1	9	1,1
Dytiscidae	1	3	2		3				2	5	0,6
Limnebius sp.	3	5	3					1		1	0,1
FJÄRLAR											
Lepidoptera obest	3	3	2								
Cataglyphis lemna	3	3	2			1				1	0,1
Parapoynx stratiotata	3	3	2					1		1	0,1
NÄTVINGAR											
Neuroptera obest											
Sisyra sp.			5					1		1	0,1
NATTSLÄNDOR											
Trichoptera											
Polycentropodidae	1	1	2		2	4	9	4	11	30	3,6
Holocentropus dubius	1	1	3		10	11	9	18	11	59	7,1
Oxyethira sp.	1	4	3						1	1	0,1
Tricholeiochiton fagesii	4	3	5				1			1	0,1
Phryganea sp.	1	5	3		3			1		4	0,5
Limnephilidae	1	5	2			3	2	1	2	8	1,0
Nemotaulius punctatolineatus	1	5	3		1			2		3	0,4
Leptocerus tineiformis		5	5		2		1	2		5	0,6
Oecetis furva	3	3	4	5				1		1	0,1
Tricnoides sp.	1	5	3	5	3	2		3	2	10	1,2
TVÄVINGAR											
Diptera											
Chironomidae	1	2	1			4		3	2	9	1,1
Ceratopogonidae	1	3	1		2					2	0,2
ANTAL TAXA (exkl sökprov)										41	
ANTAL TAXA (inkl sökprov)										41	
INDIVIDANTAL										827	100
Individantal/m²										662	

ARTLISTA sid 1(1)		Provpunkt: Mälaren, Riddersvik		Provtagningskvalitet 91	
Provdatum 2025-09-16		Ekologigruppen AB			
Känslighetsgrad/funktion		Delprov: (ant ind)		Summa	
		A B C D	1 2 3 4 5	ant ind	%
GLATTMASKAR					
<i>Oligochaeta</i> övriga		2	65 180 120 90 85	540	34,4
IGLAR					
<i>Hirudinea</i>		3			
<i>Piscicola geometra</i>		3 3 2 5	1	1	0,1
MUSSLOR					
<i>Bivalvia</i>					
<i>Pisidium</i> sp.		1 1 2	1	1	0,1
<i>Dreissena polymorpha</i>		1		X	
SNÄCKOR					
<i>Gastropoda</i>		3 4 2			
<i>Theodoxus fluviatilis</i>		3 4 2		X	
<i>Potamopyrgus antipodarum</i>		3 4 2	1	1	0,1
KRÄFTDJUR					
<i>Crustacea</i>					
<i>Asellus aquaticus</i>		1 5 2	1 1	2	0,1
<i>Chelicorophium curvispinum</i>		5	1	1	0,1
<i>Limnomyia benedeni</i>		5	6 3 7 6	22	1,4
<i>Gammarus zaddachi</i>		4 5 2	1 4 1 1 5	12	0,8
VATTENKVALSTER					
<i>Hydracarina</i>		1 3 2	1	3	0,3
DAGSLÄNDOR					
<i>Ephemeroptera</i>					
<i>Ephemera vulgata</i>		4 2 3	3 9 3 18 2	35	2,2
<i>Ephemera</i> sp.		4 2 3	1	5	0,4
<i>Caenis horaria</i>		4 4 3	29 64 50 46 26	215	13,7
<i>Caenis luctuosa</i>		4 4 3	103 150 79 150 84	566	36,1
<i>Heptagenia fuscogrisea</i>		1 4 3	2	1	0,2
<i>Centroptilum luteolum</i>		2 4 3	1	1	0,1
SKALBAGGAR					
<i>Coleoptera</i>					
<i>Limnius volckmari</i>		2 4 4	1	1	0,1
<i>Oulimnius</i> sp.		3 4 3	2	1	0,2
NATTSÄNDOR					
<i>Trichoptera</i>					
<i>Tinodes waeneri</i>		2 4 2	1 1	2	0,3
<i>Ecnomus tenellus</i>		2 4 4	1	1	0,1
<i>Cynurus trimaculatus</i>		1 1 3	9 24 7 39 9	88	5,6
<i>Polycentropus flavomaculatus</i>		1 1 3	1	2	0,9
<i>Polycentropus irroratus</i>		1 1 3	2	1	0,2
<i>Hydropsyche contubernalis</i>		3 1 3 5		X	
<i>Hydroptila</i> sp.		4 4 3	1 2	1	0,3
<i>Orthotrichia</i> sp.		4 1 5	1	1	0,1
<i>Athripsodes cinereus</i>		3 5 3		1	0,1
<i>Athripsodes</i> sp.		2 5 3	1	1	0,2
<i>Ceraclea dissimilis</i>		3 5 3 5	1	1	0,1
<i>Mystacides azurea</i>		3 5 3	2	1	0,2
<i>Mystacides longicornis/nigra</i>		2 5 3		2	0,1
<i>Mystacides</i> sp.		2 5 3	1 1	1	0,2
<i>Oecetis testacea</i>		3 5 4	2	1	0,2
<i>Triaenodes</i> sp.		1 5 3 5	1	1	0,1
TVÄVINGAR					
<i>Diptera</i>					
<i>Chironomidae</i>		1 2 1	2 2 1 3 3	11	0,7
<i>Ceratopogonidae</i>		1 3 1	2 2	7	0,4
ANTAL TAXA (exkl sökprov)				31	
ANTAL TAXA (inkl sökprov)				34	
INDIVIDANTAL			232 451 276 380 229	1568	100
Individantal/m ²				1254	

Vattensystem:
MÄLAREN

Provdatum: 2025-09-16

Lokaltyp: Sjö

Vattendrag/namn:
Mälaren, Grimsta

Koordinater x: 6582818 y: 1616539

Naturligt/grävt: naturligt

Provpunktsbeteckning:
ST-Grimsta

Kommun: Stockholm

Läge: Norr om badplatsen

Lokalbeskrivning efter Handledning för miljöövervakning (Naturvårdsverket 2006)

Provtagning: Jan Pröjts

Sortering: Cecilia Holmström

Artbestämning: Cecilia Holmström

Antal prov: 5

Separerade prover: Ja

Metod: SS-EN ISO 10870:2012

Tid/prov (s): 20

Provsträcka (m): 1

Lokalens längd (normalt 10 m): 10 m

Lokalens bredd (provyta, uppsk): 5 m

Vattendragsbredd (våtyta):

Lokalens medeldjup (provyta): 0,4 m

Lokalens maxdjup (provyta): 0,6 m

Vattenhastighet (0-3): 0

Vattennivå: medel

Grumlighet: klart

Färg: klart

Vattentemperatur: 17 °C

Bottensubstrat och vegetation på provytan

Dom

Täck

Findetritus: D1

1

Grovdetritus: D2

1

Fin död ved:

0

Grov död ved:

0

Utfällningar:

0

Dom

Täck

Finsediment:

0

Sand: D3

2

Grus: D1

2

Fin sten: D2

2

Grov sten:

2

Fina block:

2

Grova block:

0

Häll:

0

Dom

Täck

Dom.art

Överv.veg: D1

2

vass

Flytbladsveg:

0

Långskottsveg:

0

Rosettväxter:

0

Mossor:

0

Makroalger:

0

Bottentyp: hård

Kvalprov substr.: sten

Övrigt utanför delprov:

Närmiljö 0-30m bredd, 50m sträcka

Dom

Täck

Lövs kog: D2

2

Barrskog: 0

Blandskog: 0

Kalhygge: 0

Våtmark: 0

Åker:

0

Dom

Täck

Gräs/äng: D1

3

Hed: 0

Hällmark: 0

Blockmark: 0

Artif mark:

0

Dom

Dom.art

Subdom.art

Träd: D2

al

Buskar: D3

al

Gräs/halvgräs: D1

Annan veg:

Övrigt:

Beskuggning (0-3): 0

Dom. markanvändning:

Tätortsmiljö: Ja

Lokal lämplig för provtagning: mycket bra

Provet representativt för den provtagna åsträckan: ja

Övriga iakttagelser i fält:

Påverkan A: styrka: 0

Påverkan B: styrka: 0

Påverkan C: styrka: 0

Bedömning av prov från 2025-09-16

Allmänt	Försurningspåverkan: obetydlig	Föroreningspåverkan:	Naturvärde: mycket högt
Artantal: mycket högt	Kriteriepoäng (max 14): 14p	Indikatorgrupper, renvatten: 4 dagsländefamiljer 4 familjer husbyggare Gammarus, Limnius volckmari, Ancylus fluviatilis	Kriteriepoäng - totalt: 22p
Individtäthet: måttlig	Antal taxa: 2p	Indikatorgrupper, smutsvatten: >100 Oligochaeta Helobdella stagnalis, Erpobdella, Sphaerium, Radix	Ovanliga arter: Pisicicola geometra, 3p Orthotrichia sp., 3p Oecetis notata, 3p Triaenodes sp., 3p
Shannonindex: mycket högt	Försurn.känslig sländart: 3p		Övriga kriterier: Antal taxa: 10 poäng
ASPT-index: måttligt	Gammarus: 3p		
EPT-index: mycket högt	Bäckbaggar: 1p		
Surhetsindex: mycket högt	Iglar: 1p		
DFI-index: högt	Musslor: 1p		
	Snäckor: 1p		
	B/P index: 2p		
Dominerande taxa: Caenis luctuosa, 35% Oligochaeta övriga, 32% Gammarus zaddachi, 5%			

Kommentarer:

Vid Grimsta var bottenfaunan mycket artrik med 48 olika arter. Nattsländefaunan var ovanligt artrik med 15 olika arter. Flera renvattenkrävande arter förekom, bland annat var dagsländan *Caenis luctuosa* talrik och utgjorde 35 % av individantalet. Även den föroreningståliga gruppen glattmaskar var vanliga med 32 %, vilket är normalt i sjöar. Ingen försurningspåverkan fanns.

Naturvärdet var mycket högt, vilket berodde på ett högt artantal samt förekomsten av fyra ovanliga arter, en igel och tre nattsländearter.

Tre främmande invasiva arter förekom, musslan *Dreissena polymorpha* (i sökprov), snäckan *Potamopyrgus antipodarum* (21 ex) och kräftdjuret *Limnomyza benedeni*. (29 ex).

Datum	Artantal inkl kval	Individantal per m2	Shannon- index	ASPT- index	EPT- index	BpHI- max	Surhets- index	Försurnings- påverkan	DFI- index	Förorenings- påverkan	Naturvärde index värde
2025-09-16	48	1691	3,1	5,3	21	10	14	obetydlig	5		22 mycket högt

Ekologigruppen AB

26

ARTLISTA sid 1(1)				Provpunkt: Mälaren, Grimsta		Provtagningskvalitet 96											
Provdatum 2025-09-16		Ekologigruppen AB															
Känslighetsgrad/funktion		Delprov:		(ant ind)		Summa											
		A	B	C	D	1	2	3	4	5	ant ind	%					
RUNDMASKAR																	
Nematoda		2	2	1		2	1			2	5	0,2					
VIRVELMASKAR obest																	
Turbellaria obest							1		1	2	4	0,2					
GLATTMASKAR																	
Oligochaeta övriga		2				310	47	150	71	100	678	32,1					
IGLAR																	
Hirudinea			3														
Pisicicola geometra		3	3	2	5	1		2			3	0,1					
Glossiphonia concolor		3	3	2		1					1	0,0					
Helobdella stagnalis		2	3	1		5	1	8		2	16	0,8					
Erpobdella octoculata		1	3	2		1					1	0,0					
MUSSLOR																	
Bivalvia																	
Pisidium sp.		1	1	2		5	7	8	8	8	36	1,7					
Sphaerium sp.		2	1	2				1	4		5	0,2					
Dreissena polymorpha			1								X						
SNACKOR																	
Gastropoda		3	4	2													
Radix balthica		3	4	2					4		4	0,2					
Gyraulus acronotus		3	4	2							X						
Ancylus fluviatilis		3	4	3						4	4	0,2					
Theodoxus fluviatilis		3	4	2		1		1	6	4	12	0,6					
Bithynia tentaculata		3	4	2		1		3	3	8	15	0,7					
Potamopyrgus antipodarum		3	4	2		1	1	5	6	8	21	1,0					
KRAFTDJUR																	
Crustacea																	
Limnomysis benedeni			5			2	5	5	9	8	29	1,4					
Gammarus zaddachi		4	5	2		62	15	26	3	6	112	5,3					
VATTENKVALSTER																	
Hydracarina		1	3	2		7	13	7	10	5	42	2,0					
DAGSLÄNDOR																	
Ephemeroptera																	
Ephemera vulgata		4	2	3		1	3	5	5	1	15	0,7					
Ephemera sp.		4	2	3			2	8	3	1	14	0,7					
Caenis horaria		4	4	3		38		7	5		50	2,4					
Caenis luctuosa		4	4	3		380	55	76	22	200	733	34,7					
Heptagenia fuscogrisea		1	4	3				2	1		3	0,1					
Heptagenia sulphurea		2	4	4		1					1	0,0					
Centroptilum luteolum		2	4	3		1		3	4	1	9	0,4					
TROLLSLÄNDOR																	
Odonata																	
Pyrrhosoma nymphula		1	3	4				1	1		2	0,1					
SKALBAGGAR																	
Coleoptera																	
Platambus maculatus		1	3	4				1	1		2	0,1					
Orectochilus villosus		3	3	2			1	1			2	0,1					
Limnius volckmari		2	4	4		1					1	0,0					
Oulimnius troglodytes		3	4	2			1				1	0,0					
Oulimnius tuberculatus		3	4	3						1	1	0,0					
Oulimnius sp.		3	4	3		5	6	13	2	2	28	1,3					
NATTSLÄNDOR																	
Trichoptera																	
Tinodes waeneri		2	4	2		14	2	10	5	4	35	1,7					
Ecnomus tenellus		2	4	4			1	1		1	3	0,1					
Cynurus trimaculatus		1	1	3		1	6	4	6	4	21	1,0					
Polycentropus irroratus		1	1	3						1	1	0,0					
Agraylea sp.		4	5	1		1					1	0,0					
Hydroptila sp.		4	4	3		6	7	22	10	23	68	3,2					
Orthotrichia sp.		4		1	5		1	2	1	2	6	0,3					
Limnephilidae		1	5	2		1					1	0,0					
Silo pallipes		2	5	3		1					1	0,0					
Athripsodes cinereus		3	5	3		5		1	5	4	15	0,7					
Athripsodes sp.		2	5	3		4		3	2	3	12	0,6					
Mystacides azurea		3	5	3		8			1	2	11	0,5					
Mystacides sp.		2	5	3		7	3	9	2	7	28	1,3					
Oecetis notata			3		5				2		2	0,1					
Oecetis testacea		3	5	4		4		2	1	1	8	0,4					
Setodes argentipunctellus		3	3	5		3					3	0,1					
Trienodes sp.		1	5	3	5		2				2	0,1					
TVÄVINGAR																	
Diptera																	
Chironomidae		1	2	1		1	4	7	7	5	24	1,1					
Ceratopogonidae		1	3	1		6	5	6	3	1	21	1,0					
ANTAL TAXA (exkl sökprov)												46					
ANTAL TAXA (inkl sökprov)												48					
INDIVIDANTAL												888					
Individantal/m ²												190	400	214	421	100	
																2113	1690

Bilaga 3. Mätdata från fält och vattenståndsmätning

I denna Bilaga sammanfattas mätdata från fält och vattenståndsmätning.

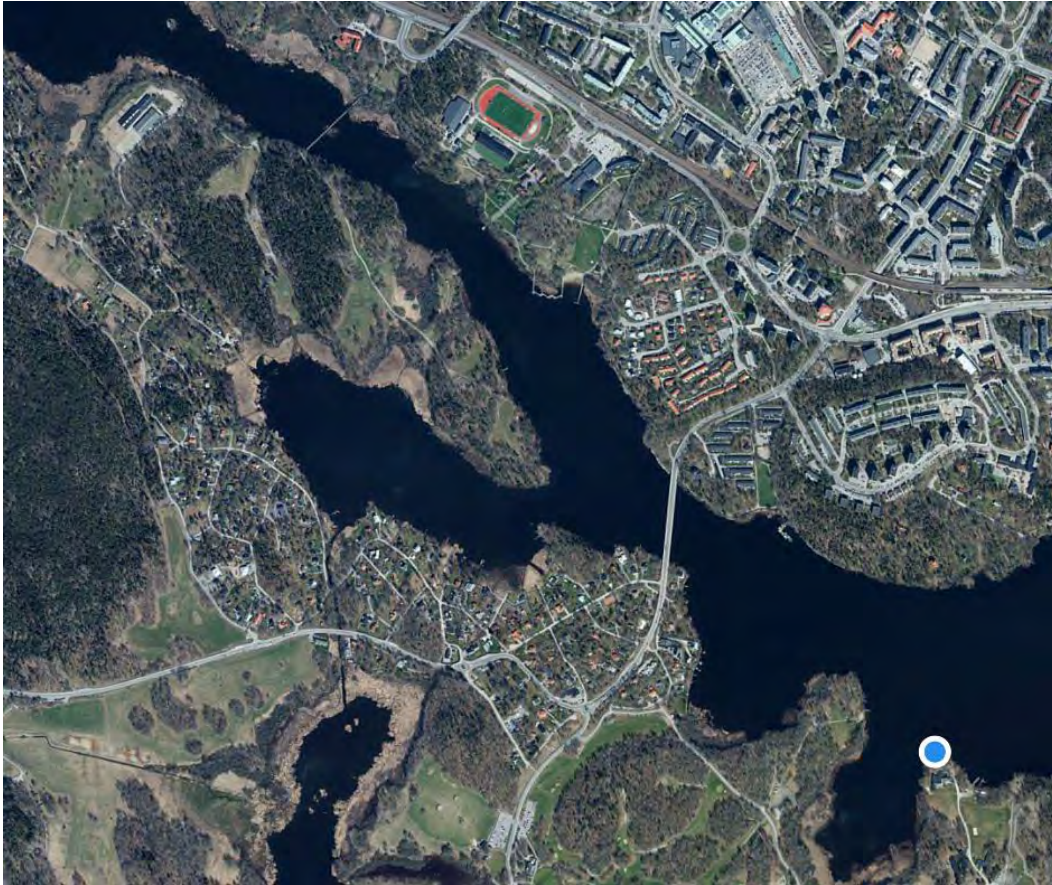
Mätdata från fältbesök

Tabell 1. Mätdata från inventering i fält.

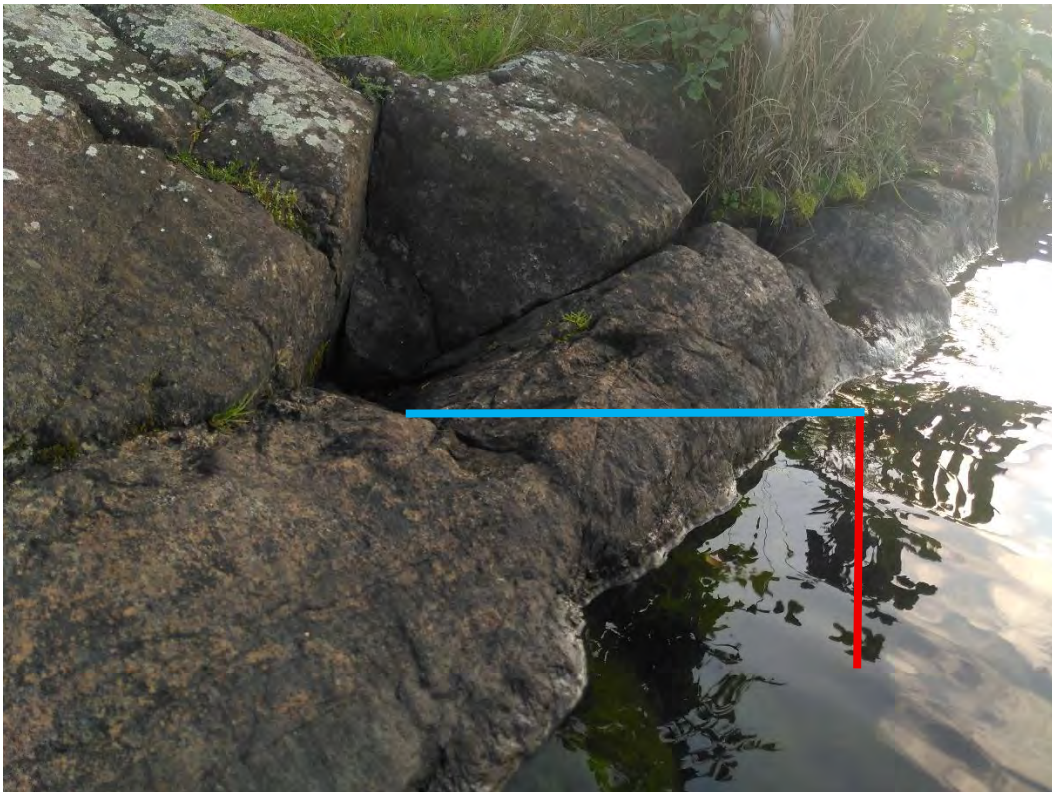
Inventerings- område	Siktdjup (cm)	Vattentemp (°C)	Vattennivå	Väder	Datum för fältbesök
Skändal (Drevviken)	260	18 och 17	53 cm under block vid håll under skylt	Klart/växlande molnighet	2025-08-28 2025-09-01
Farstanäset (Magelungen)	404	19,5	13 cm under stenhäll vid udde	Klart	2025-09-09
Grimsta (Mälaren)	200	18,5	+84 cm, information från SMHI	Molnigt/regn	2025-09-10 2025-09-12
Riddersvik (Mälaren)	232	18	+83 cm, information från SMHI	Klart/växlande molnighet	2025-09-15
Ålstensskogen (Mälaren)	195	17	+84 cm, information från SMHI	Molnigt/regn	2025-09-17

Vattenståndsmätning

I Mälaren (Riddersvik, Grimsta, Ålstensskogen och Lillsjön) har vattenstånd hämtats från SMHIs hemsida. Vattenstånd vid Skändal (Drevviken) och Farstanäset (Magelungen) mättes in på samma plats som för tidigare makrofytinventeringar (se Figur 1 -).

Figur 1. Karta över mätpunkt för vattenstånd i Magelungen (Farstanäset).

Figur 2. Plats för mätning av vattenstånd i Magelungen. En hålighet i en stenhäll i Ågesta. Röd linje visar var vattenståndet mättes.

Figur 3. Karta över mätpunkt för vattenstånd i Drevviken (Sköndal).

Figur 4. Plats för mätning av vattenstånd i Drevviken. En utskjutande stenhäll nedanför Oxelvägen. Röd linje visar var vattenståndet mättes.

Bilaga 6. Kartor över landskapsområden, transekter för makrofyтинventering och punkter för bottenfaunaprovtagning

I denna Bilaga visas kartor över landskapsområden, transekter där standardiserad makrofyтинventering genomfördes och punkter där bottenfaunaprovtagning genomfördes.

I Bilagan redovisas artfynd för varje transekt i tabellform. Påträffade arter samt dominerande organiskt och oorganiskt bottensubstrat redovisas för varje djuppunkt längst transekten. Förkortningar för organiskt substrat: F (findetritus), G (grovdetritus), FDV (fin död ved) och GDV (grov död ved). Förkortningar för oorganiskt substrat: L (ler-silt $\leq 0,063$ mm), Sa (sand-fingrus $> 0,063$ - $6,3$ mm), M (mellan-grovgrus $> 6,3$ - 63 mm), St (sten > 63 - 200 mm), B (block > 200 - 630 mm) och Sb (stora block > 630 mm). Arter som påträffats vid ett krattdrag är markerade med "X". Arter som observerats längst transekten men inte påträffats i något krattdrag är inkluderade i tabellen längst ner i artlistan.

Landskapsområden

Figur 1. Landskapsområde och värdelandskap vid Sköndal och Farstanäset. Sjöarna Drevviken (A) och Magelungen (B) utgör både landskapsområde och värdelandskap.

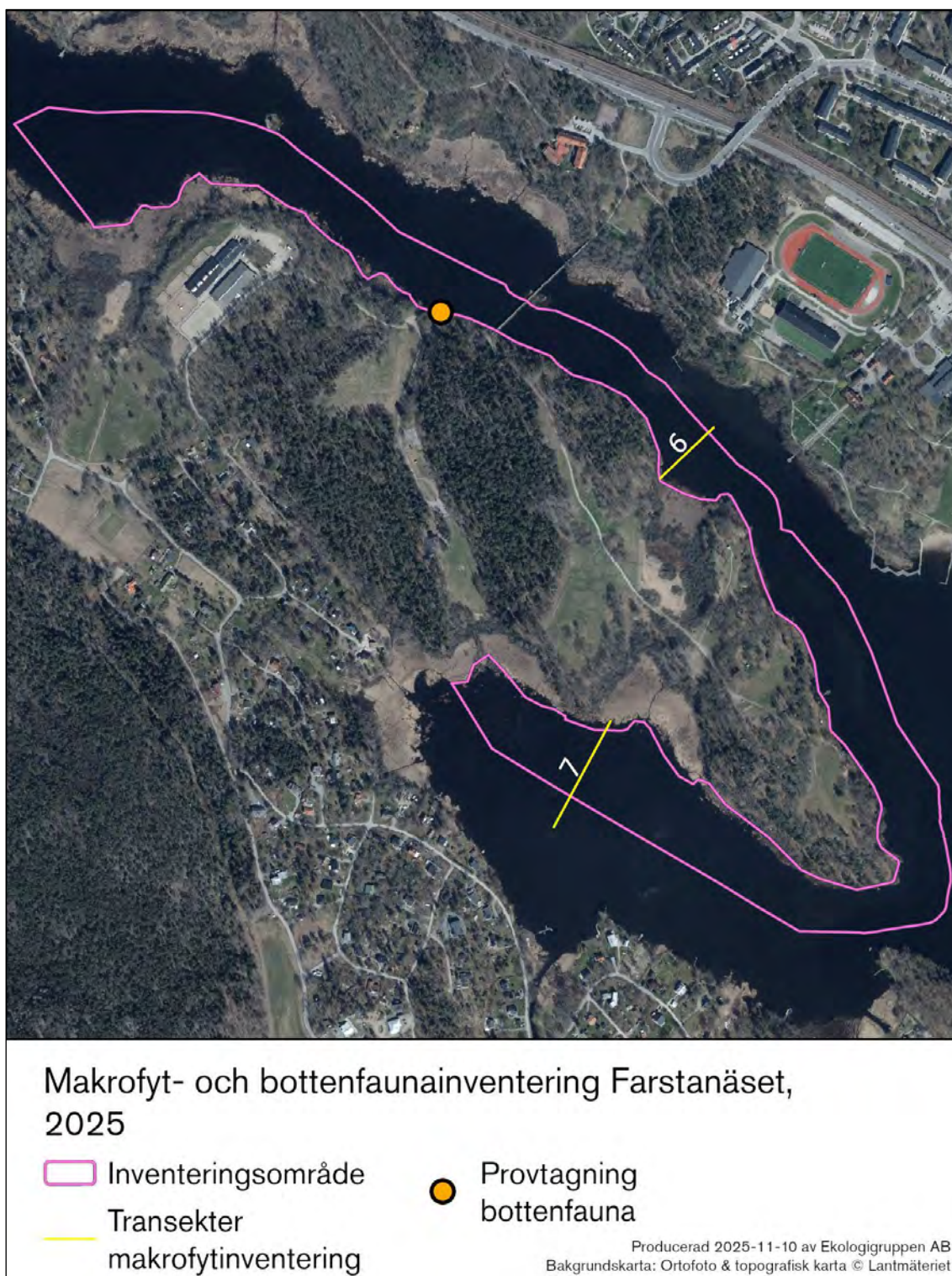

Figur 2. Landskapsområde och värdelandskap vid Riddersvik, Grimsta, Ålstensskogen och Lillsjön. Vattenförekomsterna Görväl (C), Fiskarfjärden (D) och Ulvsundasjön (E) utgör både landskapsområde och värdelandskap.

Transekter för makrofytinventering och provpunkter för bottenfaunaprovtagning

Figur 3. Transekter för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Sköndal.

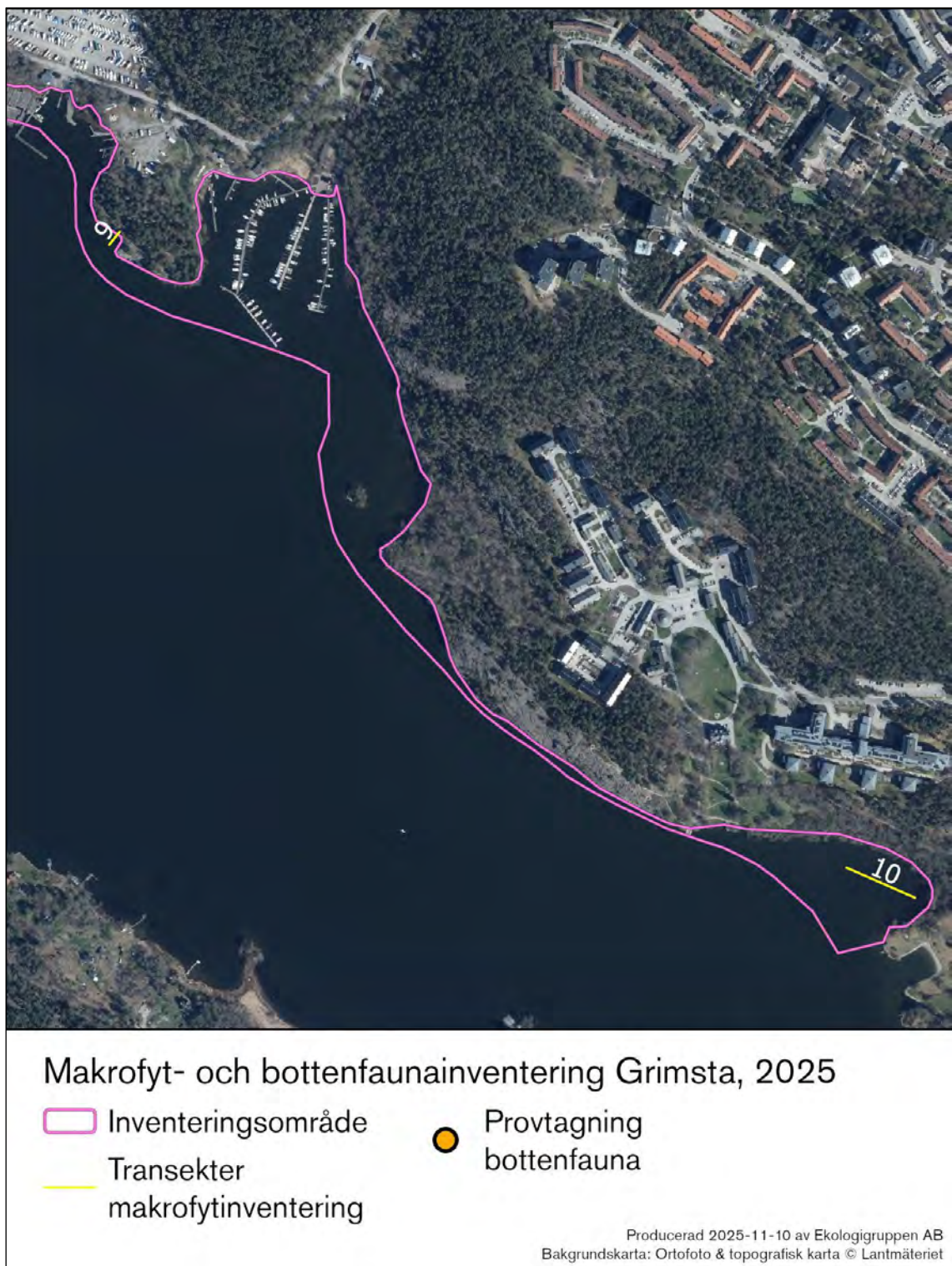
Figur 4. Transekter för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Farstanäset.

Figur 5. Transekter för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Riddersvik.

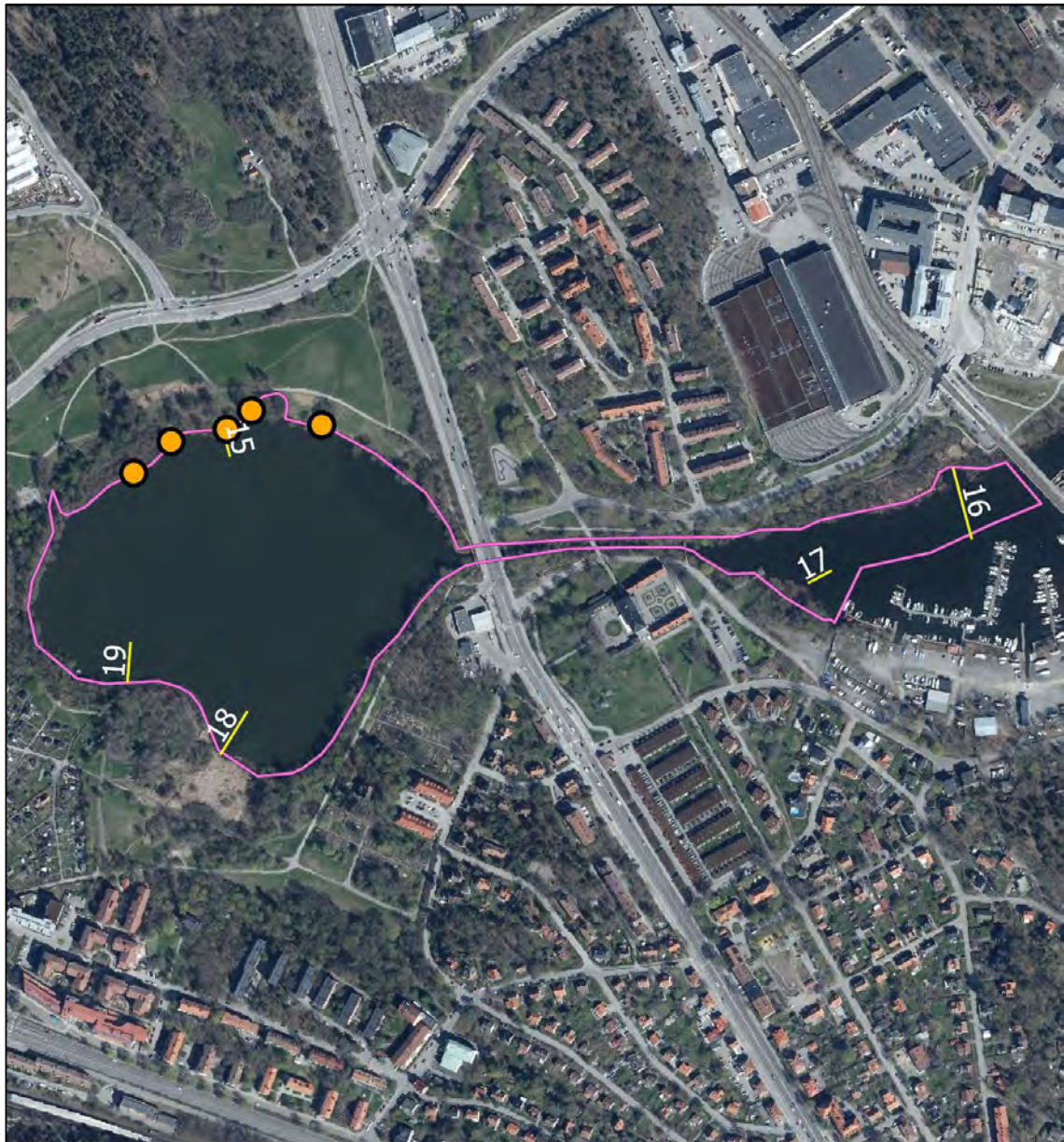
Figur 6. Transekt för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Grimsta (norra delen).

Figur 7. Transekter för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Grimsta (södra delen).

Figur 8. Transekt för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Ålstensskogen.

Makrofyt- och bottenfaunainventering Lillsjön, 2025

- Inventeringsområde
- Provtagning bottenfauna
- Transekter makrofytinventering

Producerad 2025-12-16 av Ekologigruppen AB
Bakgrundskarta: Ortofoto & topografisk karta © Lantmäteriet

Figur 9. Transekter för makrofytinventering och platser för bottenfaunaprovtagning vid Lillsjön. Platser för provtagning av bottenfauna valdes för att överensstämma med en tidigare provtagning (Calluna 2023).

Tabell 3. Transekt 3, Sköndal

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Djup (cm)	100	120	140	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
Dom substrattyp	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																
Gul näckros	X	X	X	X			X			X						
Vass		X	X													
Smalkaveldun		X														
Säv		X														
Smal vattenpest			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		
Hornsärv				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Axslinga				X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Glansslinke/Mattslinke								X		X						
Hjulmöja								X								

Tabell 4. Transekt 4, Sköndal.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Djup (cm)	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																	
Vass	X	X															
Axslinga	X	X	X			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Korsandmat	X	X							X								
Hornsärv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X		X	
Vit näckros		X															
Vattenbläddra		X						X									
Smal vattenpest		X	X	X		X			X	X	X	X	X	X		X	X
Glansslinke/Mattslinke					X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
Gul näckros									X								

Tabell 5. Transekt 5, Sköndal.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Djup (cm)	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	260
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	G	G	G	G	G	L	L	L	L	L	L
Art														
Vass	X	X												
Gul näckros	X	X	X	X	X	X	X	X						
Smal vattenpest		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		
Axslinga		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Hornsärv			X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dammussla						X								
Glansslinke/Mattslinke						X	X					X		
Hjulumöja						X		X			X			

Tabell 6. Transekt 6, Farstanäset.

[illegible]

[illegible]

Tabell 8. Transekt 8, Grimsta.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Djup (cm)	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380
Dom oorganiskt substrat	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																			
Nålsäv		X		X	X	X													
Smal vattenpest				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Höstlånke				X			X	X	X	X	X				X				
Ålnate						X													
Vandarmussla							X		X					X					
Skörsträfe						X		X	X	X	X	X		X					
Glansslinke/mattslinke				X	X		X	X	X	X	X	X		X					
Korsandmat								X		X									
Stor näckmossa								X											
Spärrkrokmossa									X		X								
Spädnate											X								

[illegible]

Tabell 10. Transekt 10, Grimsta.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Djup (cm)	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	G	G	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art														
Vass		X												
Smal vattenpest	X				X				X					
Igelknopp	X		X									X		
Stor näckmossa		X	X	X	X	X			X	X				
Gul näckros		X	X		X	X								
Korsandmat		X	X	X	X					X	X			X
Säv	X													
Grovnate							X							
Getraggsalg			X	X	X			X	X		X			
Vattenpilört				X	X									
Hornsärv										X				

Tabell 11. Transekt 11, Riddervik.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Djup (cm)	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400	420	440	460
Dom oorganiskt substrat	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	F	F
Art																			
Vass	X	X	X	X															
Smal vattenpest				X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	
Ålnate							X												
Höstlånke								X											
Vattenbläddra											X	X	X	X	X				
Spärrkrokmossa														X					
Skörsträse														X					

Tabell 12. Transekt 12, Riddersvik.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Djup (cm)	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400
Dom oorganiskt substrat	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV
Dom substrattyp	G	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																				
Borstnate		X	X	X																
Ålnate			X		X															
Gräsnate																				
Säv																				
Smal vattenpest				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Glansslinke/Mattslinke							X	X	X	X		X								
Hårslinga								X				X		X						
Vandarmussla														X		X				

Tabell 14. Transekt 14, Ålstensskogen.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Djup (cm)	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400
Dom oorganiskt substrat	Sa	Sa	St	B	Sa	Sa	St	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa
Dom organiskt substrat	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	FDV	FDV	FDV	FDV
Dom substrattyp	Sa	Sa	St	B	Sa	Sa	St	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa
Art																				
Hornsärv		X														X	X			
Smal vattenpest		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Hårslinga		X						X	X											
Ålnate					X			X	X	X		X								
Glansslinke/Mattslinke							X				X	X	X							
Vattenbläddra									X	X	X	X	X		X	X	X	X		
Höstlånke									X			X	X							
Igelknopp									X											
Spjutmossa									X											
Spärrkrokmossa									X								X			
Skörsträse										X					X					

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Grovnate											X				X					
Gul näckros													X	X						
Stor näckmossa														X			X			
Axslinga																	X			

Tabell 18. Transekt 18, Lillsjön/Ulvsundavsjön.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Djup (cm)	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	FDV	G	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	G	FDV	G	F	F	L	L
Art										
Vass	X	X								
Kalmus	X	X								
Gul näckros		X								
Vit näckros					X	X	X	X		

Tabell 19. Transekt 19, Lillsjön/Ulvsundavsjön.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Djup (cm)	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	FDV	FDV	G	FDV	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	FDV	FDV	G	FDV	F	L	L	L	L	L	L
Art											
Gul näckros			X	X	X	X	X	X			
Kalmus		X									
Vit näckros					X		X				

Bilaga 7. Data från transektinventering av makrofyter

I denna bilaga redovisas artfynd från varje transekt i makrofytinventeringen i tabellform.

Påträffade arter samt dominerande organiskt och oorganiskt bottensubstrat redovisas för varje djup längs transekten.

Förkortningar för organiskt substrat: F (findetritus), G (grovdetritus), FDV (fin död ved) och GDV (grov död ved).

Förkortningar för oorganiskt substrat: L (ler-silt $\leq 0,063$ mm), Sa (sand-fingrus $> 0,063$ - $6,3$ mm), M (mellan-grovgrus $> 6,3$ - 63 mm), St (sten > 63 - 200 mm), B (block > 200 - 630 mm) och Sb (stora block > 630 mm).

Arter som påträffats vid ett krattdrag är markerade med "X". Arter som observerats längst transekten men inte påträffats i något krattdrag är inkluderade i tabellen längst ner i artlistan, men saknar "X".

Tabell 3. Transekt 3, Sköndal

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Djup (cm)	100	120	140	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
Dom substrattyp	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																
Gul näckros	X	X	X	X			X			X						
Vass		X	X													
Smalkaveldun		X														
Säv		X														
Smal vattenpest			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		
Hornsärv				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Axslinga				X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Glansslinke/Mattslinke								X		X						
Hjulmöja								X								

Tabell 4. Transekt 4, Sköndal.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Djup (cm)	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																	
Vass	X	X															
Axslinga	X	X	X			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Korsandmat	X	X							X								
Hornsärv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X		X	
Vit näckros		X															
Vattenbläddra		X						X									
Smal vattenpest		X	X	X		X			X	X	X	X	X	X		X	X
Glansslinke/Mattslinke					X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
Gul näckros									X								

Tabell 5. Transekt 5, Sköndal.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Djup (cm)	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	260
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	G	G	G	G	G	L	L	L	L	L	L
Art														
Vass	X	X												
Gul näckros	X	X	X	X	X	X	X	X						
Smal vattenpest		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		
Axslinga		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Hornsärv			X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dammussla						X								
Glansslinke/Mattslinke						X	X					X		
Hjulumöja						X		X			X			

Tabell 6. Transekt 6, Farstanäset.

[illegible]

[illegible]

Tabell 8. Transekt 8, Grimsta.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Djup (cm)	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380
Dom oorganiskt substrat	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																			
Nålsäv		X		X	X	X													
Smal vattenpest				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Höstlånke				X			X	X	X	X	X				X				
Ålnate						X													
Vandarmussla							X		X					X					
Skörsträfe						X		X	X	X	X	X		X					
Glansslinke/mattslinke				X	X		X	X	X	X	X	X		X					
Korsandmat								X		X									
Stor näckmossa								X											
Spärrkrokmossa									X		X								
Spädnate											X								

[illegible]

Tabell 10. Transekt 10, Grimsta.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Djup (cm)	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	G	G	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art														
Vass		X												
Smal vattenpest	X				X				X					
Igelknopp	X		X									X		
Stor näckmossa		X	X	X	X	X			X	X				
Gul näckros		X	X		X	X								
Korsandmat		X	X	X	X					X	X			X
Säv	X													
Grovnate							X							
Getraggsalg			X	X	X			X	X		X			
Vattenpilört				X	X									
Hornsärv										X				

Tabell 11. Transekt 11, Riddervik.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Djup (cm)	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400	420	440	460
Dom oorganiskt substrat	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	St	F	F
Art																			
Vass	X	X	X	X															
Smal vattenpest				X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	
Ålnate							X												
Höstlånke								X											
Vattenbläddra											X	X	X	X	X				
Spärrkrokmossa														X					
Skörsträse														X					

Tabell 12. Transekt 12, Riddersvik.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Djup (cm)	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400
Dom oorganiskt substrat	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	G	G	G	G	G	F	F	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV	FDV
Dom substrattyp	G	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Art																				
Borstnate		X	X	X																
Ålnate			X		X															
Gräsnate																				
Säv																				
Smal vattenpest				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Glansslinke/Mattslinke							X	X	X	X		X								
Hårslinga								X				X		X						
Vandarmussla														X		X				

Tabell 14. Transekt 14, Ålstensskogen.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Djup (cm)	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400
Dom oorganiskt substrat	Sa	Sa	St	B	Sa	Sa	St	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa
Dom organiskt substrat	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	FDV	FDV	FDV	FDV
Dom substrattyp	Sa	Sa	St	B	Sa	Sa	St	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa	Sa
Art																				
Hornsärv		X														X	X			
Smal vattenpest		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Hårslinga		X						X	X											
Ålnate					X			X	X	X		X								
Glansslinke/Mattslinke							X				X	X	X							
Vattenbläddra									X	X	X	X	X		X	X	X	X		
Höstlånke									X			X	X							
Igelknopp									X											
Spjutmossa									X											
Spärrkrokmossa									X								X			
Skörsträse										X					X					

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Grovnate											X				X					
Gul näckros													X	X						
Stor näckmossa														X			X			
Axslinga																	X			

Tabell 18. Transekt 18, Lillsjön/Ulvsundavsjön.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Djup (cm)	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	G	G	G	G	FDV	G	F	F	F	F
Dom substrattyp	G	G	G	G	FDV	G	F	F	L	L
Art										
Vass	X	X								
Kalmus	X	X								
Gul näckros		X								
Vit näckros					X	X	X	X		

Tabell 19. Transekt 19, Lillsjön/Ulvsundavsjön.

Krattdrag nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Djup (cm)	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240
Dom oorganiskt substrat	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Dom organiskt substrat	FDV	FDV	G	FDV	F	F	F	F	F	F	F
Dom substrattyp	FDV	FDV	G	FDV	F	L	L	L	L	L	L
Art											
Gul näckros			X	X	X	X	X	X			
Kalmus		X									
Vit näckros					X		X				